

T.C
ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ

BEŞ YILLIK
(2009 - 2013)
STRATEJİK PLANI

SUNUŞ

Günümüzde toplumsal yapı ve ilişkileri derinden etkileyen hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu hızlı değişim ve dönüşüm süreci her alanı etkilediği gibi, kamu yönetim düşüncesi, yapısı ve fonksiyonlarını da etkilemiş, kamu hizmetlerinde yeni tartışmalara yol açmıştır.

Kamunun rolünün yeniden tanımlanmasına yol açan bu tartışmalar, değişimin yönetilmesi olgusunu da gündeme getirmiştir. Bu husus her kurum açısından önemsenmesi gereken bir konudur. Çünkü kurumlar sadece mevcudu değil, geleceği de yönetmek durumundadır. Öte yandan geleceğin yönetilmesi sadece kurum yöneticilerinin nitelikleriyle ilgili olmayıp, tüm kurum çalışanlarının kurum süreçlerine gönüllü ve etkin olarak katıldığı bir yönetim kültürünün oluşmasına da bağlıdır. Katılımcılığa, hesap verebilirliğe, şeffaflığa, başarının ölçülebilirliğine ve uzlaşmaya dayalı; dinamik, esnek, demokratik, mekanı ve kurumsallığı dikkate alan bu sürecin en önemli araçlarından biri “stratejik planlama” dır.

“Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu”, “İl Özel İdaresi Kanunu”, “Belediye Kanunu” ve “Büyükşehir Belediyesi Kanunu” ile kamu idareleri için stratejik planlama bir zorunluluk haline getirilmiştir.

Ardahan İl Özel İdaresi'nin 2009–2013 yılları arasında ulaşmayı arzu ettiği yeri planlamak amacıyla “Ardahan İl Özel İdaresi Stratejik Planlama Süreci”, paydaşların katkılarıyla yürütölmüş ve tamamlanmıştır. İlimizin ikinci stratejik planı, planlama sürecine katılanların katkılarıyla, İl Özel İdaresi Stratejik Planlama Ekibi tarafından hazırlanmıştır.

Stratejik planlama; kuruluşların bulunduğu yer ile ulaşmayı arzu ettikleri yer arasındaki yolu ifade eder. Stratejik plan genel bir haritadır. Bu planda, Ardahan İl Özel İdaresinin önümüzdeki beş yılda iç ve dış hizmet birimlerinin öncelik vereceği stratejik amaçlar, sonuç ve çıktı odaklı stratejik hedefler belirlenmiştir.

Bunların yanı sıra stratejik planın hazırlanması kadar uygulanma süreci de önem arz etmektedir. Uygulama sürecinde İl Özel İdaresinin kendi içinde; İl Genel Meclisi, İl Encümeni ve Birimler arasında koordinasyonun yanı sıra hizmet alan (paydaş) kurumlar arasında da etkin bir işbirliğinin sağlanması, planın performansını doğrudan etkileyecektir.

Stratejik Planlama süreci hiç bitmeyen ve hiçbir zaman tam olarak sona ermeyen, sürekli olgunlaştırılarak daha ileri noktalara taşınan bir faaliyettir. Bu sebeple; bu çalışmaların bundan sonraki planlama süreçlerine katkı sağlayacağı kuşkusuzdur. Ardahan İli ve İl Özel İdaresi için büyük öneme sahip olan ikinci stratejik planlama sürecini yürüten ekibimize ve katkıda bulunan tüm paydaşlarımıza teşekkür eder, bu çalışmaların İdaremize ve İlimize başarı getirmesini dilerim.

Selim CEBİROĞLU
Ardahan Valisi

1 - GİRİŞ

DPT tarafından Stratejik plan, Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olarak tanımlanmıştır.

Stratejik Planının amacı, ulusal ve bölgesel plan hedefleri ve politikalarıyla uyumlu biçimde, ilin yerel potansiyelini harekete geçirmek ve kaynakların rasyonel kullanımını sağlayarak sürekli ve sürdürülebilir bir gelişmeyi planlamak, İl Özel İdaresi Kanunu ile mevcut diğer Kanunların İl özel İdarelerine verdikleri yetki çerçevesinde, İlde yaşayanlara ve gelecekte yaşayacaklara, yaşanabilir bir ortam bırakmak için izlenecek stratejileri ortaya koymaktır.

Stratejik planlarla, değişen çevrede nelerle karşılaşılabileceğini, fırsat ve tehditlerin neler olabileceğini analitik olarak, bilimsel metot kullanarak göstermeye çalışılır. Bu değişimlere karşı kurum kendi yeteneklerini geliştirerek uyum sağlamaya çalışır. Kurumların yeteneklerini geliştirebilmeleri ve planlama yapabilmeleri için de öncelikle içinde bulunulan durum belirlenmelidir. Durum belirleme ve çevresel fırsat ve tehditleri belirlemek için iç ve dış çevre analizi ile işe başlanır. Aynı anda kurumun yetenekleri de incelenerek çevresel değişimlere karşı uyum sağlama konusunda kurumun üstünlük ve zayıflıkları incelenir. Analizler sonucu durumlar belirlenir ve bunlara uygun olarak ne yapılması (misyon, vizyon, amaçlar, hedefler) ve nasıl yapılması (Faaliyet planları) gündeme gelir.

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Yerel Yönetim Reformu Yasa Tasarısı ile yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılması hedeflenmektedir. Tasarıya göre, merkezi idarenin görev ve işlevleri belirlendikten sonra geriye kalan her türlü mahalli nitelikli görev ve hizmetler yerel yönetimlerin sorumluluğuna bırakılmaktadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım müzakereleri çerçevesinde Yerel yönetimler açısından önemli bir belge olan "Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı" ile yerel yönetimlerin her türlü demokratik rejimin temellerinden birisi olduğu düşünülerek yerel yönetim yasalarında reform denilebilecek değişiklikler yapılmıştır. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu da bu çerçevede hazırlanarak uygulamaya girmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunlarının amir hükümleri gereği de yukarıda tanımlanan stratejik planların hazırlanıp uygulanması da bir zorunluluktur.

Bir Yerel Yönetim Kuruluşu olan Ardahan İl Özel İdaresi de hazırlamış olduğu bu stratejik plan ile 2009 - 2013 yılları için öngörü sahibi olacak, çevresini ve kendini tanıyıp tanıyacak, misyonunu, vizyonunu ve ilkelerini ortaya koyarak gelecekte yapacağı faaliyetlerini planlayacaktır.

2 - ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ:

A- Yasal Çerçeve:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu'nun 3. Maddesine göre; stratejik plan kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plandır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu'nun 9. Maddesi ile de stratejik plan yapımı düzenlenmektedir.

Buna göre; Kamu idareleri kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izlenme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri; kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Kamu idareleri bütçelerini; stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflere uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İl özel idareleri yerel idarelerin önemli bir parçası, il coğrafyasının yönetim merkezidir. İl özel idareleri, il genel yönetimi ve il özel yönetimiyle birlikte ilin kalkınma sürecini üstlenen tek yerel idare birimidir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, stratejik plan hazırlama yetkisini Valiye bırakmıştır. İlgili Kanunu'nun 30. maddesi Valinin görev ve yetkilerini şu şekilde tanımlar;

İl özel idaresini stratejik plana uygun olarak yönetmek, il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, il özel idaresi faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

Aynı Kanununun 31. maddesine göre de; Vali hazırlanan stratejik planı karar organlarına sunar. Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe girer. Stratejik plan ve performans programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir. Plan meclise sunulmadan önce il encümeninde incelenir. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 26. maddesinde il encümenin, 10. maddesinde il genel meclisinin görev ve yetkileri tanımlanmıştır. Stratejik plan uygulaması il özel idaresi teşkilatına bırakılmıştır.

İlin stratejik planına uygun bütçenin hazırlanması ise 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 44. maddesi ile düzenlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu'nun 9.maddesi hükmüne dayandırılarak hazırlanan 26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 12. Maddesi Plan ve Programlarla İlişki başlığı altında;

(1) Kamu idarelerinin stratejik planları, kalkınma planı, orta vadeli program ve faaliyet alanı ile ilgili diğer ulusal, bölgesel ve sektörel plan ve programlara uygun olarak hazırlanır.

(2) Kamu idareleri, stratejik planlarını hazırlarken orta vadeli programda yer alan amaç, politikalar ve makro büyüklükler ile orta vadeli malî planda belirlenen teklif tavanlarını dikkate alarak yıllar itibarıyla amaç ve hedefler bazında kaynak dağılım tahmininde bulunur, Denilmektedir.

Buna sebeple; stratejik planda yer alacak amaç ve hedeflerin belirlenmesinde;

- Uzun Vadeli Gelişme Stratejisi (2001–2023)
- 9. Kalkınma Planı (2007–2013)
- Orta Vadeli Program (2009–2011)
- Orta Vadeli Mali Plan (2009–2011) gibi ulusal, bölgesel, yerel plan ve programların esas alınması gerekmektedir. İlgili dokümanlar incelenerek 2009 – 2013 Stratejik Planı içerisinde özet bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

B- Stratejik Plan Tanımı:

Stratejik plan, kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans göstergelerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren kuruluş düzeyinde plandır.

C- Stratejik Plan Hazırlama Süreci:

SIRA NO:		TAKVİM
1	Stratejik Planlama Genelgesi	14.05.2009
2	Stratejik Planlama Ekibinin Oluşturulması	14.05.2009
3	Stratejik Planlama Toplantısı	28.05.2009
4	Stratejik Planlama Ekibi Toplantısı	04.06.2009
5	Kurumların Stratejik Planlarını İl Özel İdaresine Göndermeleri	05.06.2009
6	Taslak Stratejik Plan Üzerinde Çalışma Toplantısı	11.06.2009
7	Taslak Stratejik Planının İl Encümenine Gönderilmesi	Temmuz – 2009
8	Stratejik Plan Tasarısının İl Genel Meclisinde Görüşülmesi, Kabulü ve Kesinleşmesi	Ağustos – 2009 Eylül – 2009
9	Stratejik Planın Yayınlanması	Ekim – 2009

D- Stratejik Plan Modeli:

Ardahan İl Özel İdaresi'nin stratejik planı çalışmalarında "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile DPT tarafından hazırlanan kamu kuruluşları için Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan model ve yaklaşım esas alınmıştır.

E- Stratejik Plan Modelinin Uygulaması:

Ardahan İl Özel İdaresinin 2009 – 2013 Stratejik Planı çalışmalarına 14.05.2009 tarih ve 490-2448 sayılı Üst Yöneticinin iç genelgesi ile başlanılmıştır. Bu amaçla Stratejik Plan çalışmalarını yürütecek ekip oluşturulmuş, Katılımcılarla ulusal, bölgesel ve orta vadeli plan ve programlar, belli başlı sorunlar incelenmiş, mevcut durum değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılar ve mevcut durum analizi doğrultusunda stratejik amaç, hedef ve faaliyetler, tahmini bütçeler ve öncelikler ile ilişkilendirilmek suretiyle, Ardahan İl Özel İdaresi'nin 2009 - 2013 Stratejik Planı taslağı katılımcıların katkılarıyla hazırlanmıştır.

F - Katılımcılar:

S.NO	KURUMU VEYA BİRİMİ	ADI VE SOYADI	GÖREVİ	ÜNVANI
1-	ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ	Mete ÖZDEMİR	Stratejik Plan Hazırlama Gurup Başkanı	Genel Sekreter
2-	A.İ.Ö.İ. MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Yaşar DURSUOĞLU	Koordinatör Birim Müdürü	Mali Hizmetler Müdürü
3-	A.İ.Ö.İ. İL GENEL MECLİSİ	İlimdar SENEM	İl Genel Meclis Üyesi	Meclis Başkanı
4-	ÇILDIR KAYMAKAMLIĞI	Önder ÇAN	Çıldır Kaymakamı	Kaymakam
5-	DAMAL KAYMAKAMLIĞI	M.Lütfi KOTAN	Damal Kaymakamı	Kaymakam
6-	A.İ.Ö.İ. MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Muazzez BİLGİN	Stratejik Plan Hazırlama Birim .Memuru.	V.H.K.İ
7-	A.İ.Ö.İ. MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Gülşen KIZILKUŞ	Bütçe ve Performans Birim Görevlisi	V.H.K.İ
8-	A.İ.Ö.İ. MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Yener ÇOBAN	Memur	Memur
9-	A.İ.Ö.İ. MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Yeter ÜSTÜN	Mali Hizmetler Görevlisi	Mali Hizmetler Görevlisi
10-	A.İ.Ö.İ. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Remziye BEKMEZ	Memur	Memur
11-	A.İ.Ö.İ. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Lokman TURAN	Bilgisayar İşletmeni	Bilgisayar İşletmeni
12-	A.İ.Ö.İ. ENCÜMEN MÜDÜRLÜĞÜ	Engin SÜTÇÜ	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü
13-	A.İ.Ö.İ. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Özkan ARSLANGÖRÜR	V.H.Kİ	V.H.Kİ
14-	A.İ.Ö.İ. İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	M. Kemal BİLGİN	İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürü	İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürü
15-	A.İ.Ö.İ. İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	Volkan GÜLTEN	Maden Mühendisi	Maden Mühendisi
16-	A.İ.Ö.İ. İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	Volkan ÇOBAN	Memur	Memur
17-	A.İ.Ö.İ. DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	M.Bilal EMİN	Destek Hizmetleri Müdürü	Makine Mühendisi
18-	A.İ.Ö.İ. DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	Osman YILMAZ	Makine Mühendisi	Makine Mühendisi
19-	A.İ.Ö.İ. DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	Fedai ÇOBAN	V.H.K.İ	V.H. K.İ
20-	A.İ.Ö.İ. PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	Yakup AKSEL	Plan Prj. Yat. ve İnş. Md.	Jeoloji Mühendisi
21-	A.İ.Ö.İ. PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	Ali KOÇAK	İnşaat Mühendisi	İnşaat Mühendisi
22-	A.İ.Ö.İ. PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	Hakim POLAT	İnşaat Mühendisi	İnşaat Mühendisi

23-	A.İ.Ö.İ PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	Fuat AKTÜRK	İnşaat Mühendisi	İnşaat Mühendisi
24-	SANAYİ VE TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ	Bora TOPAL	Memur	Memur
25-	SANAYİ VE TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ	Kadir KENDİR	Memur	Memur
26-	İL SİVİL SAVUNMA MÜDÜRLÜĞÜ	Bülent ZAGEM	İl Sivil Savunma Müdürü	İl Müdürü
27-	İL SİVİL SAVUNMA MÜDÜRLÜĞÜ	Gürcan ERDOĞAN	Memur	Teknisyen
28-	İL SİVİL SAVUNMA MÜDÜRLÜĞÜ	Fırat ORS	Arama Kurtarma Teknisyeni	Gerçekleştirme Memuru
29-	İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ	Fevzi KARAKOÇ	İl Müdürü	İl Müdürü
30-	İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ	Memnune KOHAOĞLU	Memur	Ziraat Mühendisi
31	İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ	Levent BİLGİN	Memur	Ziraat Mühendisi
32-	İL KÜLTÜRVE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	İsmail MOR	Müdür Yardımcısı	Müdür Yardımcısı
33-	İL KÜLTÜRVE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	İlyas UYSAL	Memur	Memur
34-	İL KÜLTÜRVE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	Ferhat BAĞCIVANCI	Memur	Memur
35-	İL KÜLTÜRVE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	Efsal ALANTAR	V.H.K.İ	V.H.K.İ
36-	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Şemsettin GÖRGÜLÜ	Harcama Yetkilisi	İl Millî Eğitim Müdürü
37-	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Yalçın YILMAZ	Gerçekleştirme Görevlisi	Şube Müdürü
38-	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Mesut YOLCU	Gerçekleştirme Görevlisi	Şube Müdürü
39-	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Leyla ÇOBAN	ŞEF	ŞEF
40-	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Osman GÖNÜLAL	Öğretmen	ARGE Sorumlusu
41-	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Dr.Nejat AKIN	İl Müdürü	İl Müdürü
42-	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Pakistan ÇELİK	Şube Müdürü	Şube Müdürü
43-	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Tekin BALCI	Sağlık Müdür Yardımcısı	Sağlık Müdür Yardımcısı
44	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Ayfer ÖZTÜRK	İstatistik Şube Müdürü	İstatistik Şube Müdürü
45-	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Mevlüt SARIÇAM	Personel Şube Müdürü	Personel Şube Müdürü
46-	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Fırat AVŞAR	Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürü	Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürü
47-	İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Şükriye ŞAHİNKUŞU	İl Müdür Yardımcısı	İl Müdür Yardımcısı
48-	İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	Ali YAHŞI	Şef	V.H.K.İ
49-	BAYINDIRLIK VE İSKAN MÜDÜRLÜĞÜ	Kürşat BİTER	Yapım Şube Müdürü	İnşaat Teknikeri
50-	GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ	Metin ÇİMLİ	İl Müdürü	İl Müdürü
51-	GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ	Kadir KESKİNOĞLU	Gençlik Merkezi	Sportif Eğitim Müdürlüğü
52-	GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ	Öndegül SUBAŞI	Muhasebeci	Muhasebeci
53-	ARDAHAN BELEDİYESİ	Erbay KALENDER	Özel Kalem Müdürü	Özel Kalem Müdürü

3 – DURUM ANALİZİ:

A – TARİHİ GELİŞİM:

1- İl Özel İdarelerinin Tarihçesi :

Osmanlı imparatorluğunun 1839’ da Gülhane Hatt-ı Hümayununu kabul etmesinden sonra iktisadi, siyasi ve sosyal bir değişim sürecine girilmiş, merkezde ve yerel düzeyde çeşitli meclisler oluşturularak gayrimüslimler ile Müslümanların eşitliğini ve kanun hâkimiyetinin sağlanması amaçlanmıştır. Bunun ilk örneklerini de eyalet ve sancaklardaki idare meclisleri oluşturmuştur. Osmanlı İmparatorluğunun çöküş dönemindeki yenileştirme çalışmaları, İdare sistemini de etkilemiş ve bunun sonucunda bir mahalli idare birimi olan İl Özel İdareleri, Osmanlı İdare sistemine Fransa modeli olarak girmiştir.

İlk defa 22 Eylül 1858 tarihli “Vali, Mutasarrıf ve Kaymakamların Vazifelerini Şamil Talimatname” ile ülke; eyalet, kaza ve kariyelere ayrılmış, eyaletin idareleri valilere, kaza “liva, sancak”ların idaresi kaymakamlara verilmiştir. Müstakil sancaklar, yani eyalete bağlı olmayan sancaklar ise, birer mutasarrıf idaresine terk edilmiştir. Eyaletlerdeki sıkı merkezîyet, hem merkezin işlerini artırıyor, hem de mali işleri aksatıyordu. Bunları önlemek amacıyla yeni düzenlemeler getirilmek istenmiştir. Bugünkü İl Özel İdaremizin temeli, 7 Kasım 1864 tarihli “Teşkilî Vilâyet Nizamnamesi” ne göre İllerin kuruluşu ile ortaya çıkmıştır. 19. Yüzyıl sonlarında çeşitli karışıklıklara sahne olan Niş, Silistre ve Vidin eyaletleri birleştirilerek, “Tuna Vilayeti” adıyla yeni bir düzenlemeye kavuşturulmuş, İl Özel İdaresine, tarihimizde ilk kez 1864 yılında Tuna Vilayeti için çıkarılan vilayet nizamnamesinde yer verilmiştir. Bu tüzük (Nizamname), sonradan bütün iller için geliştirilmiştir. Böylece Osmanlı İmparatorluğunun taşra idaresinde “Eyalet” sisteminden “İl” sistemine geçişin ilk adımı atılmıştır.

Bu nizamnameye göre;

- a) İl Genel ve Özel İdaresi olacaktır. İl Genel Meclisine her sancaktan 2 müslim, 2 gayrimüslim olmak üzere bir yıl için 4 kişi seçilecektir. Başkan Vali olacak, ikinci başkan ise memurlar arasından atama ile belirlenecektir. Meclis 40 gün için senede bir kez toplanacaktır.
- b) Meclisin görevleri; İl yollarının yapımı, onarımı, kamuya ait binaların yapımı, korunması, tarım ve ticaretin geliştirilmesi, vergilerin ödeme ve değiştirilmesi gibi konularda toplanmıştır.
- c) İl Genel Meclisi ele aldığı konularda sadece görüş bildirecek, yürütücü kararlar almayacaktır. Kararların yürütücü nitelik kazanabilmesi için, merkez yönetimince

onaylanması gerekmektedir. Yürütme yetkisi merkez yönetimine aittir.

Altı yıllık bir uygulamadan sonra bu tüzük 1870 tarihli "İdare-i Umumiye-i Vilayeti Nizamnamesi" ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1870 yılında ilan edilen "İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi" ile İl Genel Meclisinin görev ve yetkileri arttırılmıştır.

1876 yılında ilan edilen Kanun-u Esasi, il yönetiminde "yetki genişliği" ilkesi benimsenerek daha geniş bir yerel yönetim anlayışı getirilmiştir. 1913 tarihli Kanun da bu Anayasaya göre çıkarılmıştır. Daha gelişmiş bir Mahalli İdare anlayışı, ilk kez 1876 Anayasasında görülmektedir. Bu anayasada Genel Meclisin yılda bir kez il merkezinde toplanacağı, üye seçimlerinin ve genel meclisin görevlerinin özel bir kanunla tespit edileceği belirtilmiştir. Ancak hazırlanması gereken kanun "Teşkil-i Vilayet Kanunu" adıyla ele alınmışsa da II. Abdulhamidin "Osmanlı Meclis-i Mebusanı"na dağıtmasıyla bu kanun çıkarılmamıştır. 1908 yılında ikinci Meşrutiyetin ilanıyla 1876 Anayasası yeniden yürürlüğe konulmuş, bu dönemde illerde genel meclis toplantıları yapılmış ve Vilâyet Kanunu yeniden ele alınmıştır. İki bölümden oluşan tasarının birinci bölümü ilin genel idaresini, ikinci bölümü ise İl Özel İdaresini kapsamaktaydı. Ancak hükümetçe hazırlanan tasarı encümençe değişikliğe uğramış, uzun tartışma ve görüşmelere yol açmıştır. Bu görüşmeler 1912 yılına kadar aralıklı olarak devam ettikten sonra "İdare-i Umumiye-i Vilâyet" ve "İdare-i Hususiye-i Vilâyet" Şeklinde ikiye ayrılarak meclise tekrar sevk edilmiştir. Mecliste tasarı görüşülürken Balkan Savaşı çıktığı için meclis tatil edilmiştir. Fakat "Kanun-u Esasi"nin verdiği yetkiye dayanılarak hükümetçe 13 Mart 1329 (1913) tarihinde "İdare-i Umumiye Vilayet Kanun-u Muvakkat" ismiyle yürürlüğe konulmuştur. Bu geçici kanun iki bölümdür. Birinci bölüm "İdare-i Umumiye-i Vilayet (İl Genel İdaresi) 1-74 maddeler arası illerin genel idaresini düzenlemektedir. İkinci kısım İdare-i Hususiye-i Vilayet (İl Özel İdaresi) Kanunu Muvakatı 75. maddeden sonra özel idareleri düzenlemektedir.

Kurtuluş Savaşı sırasında, 1921 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen "Teşkilat-ı Esasiye Kanunu" ile il genel yönetimi yanında, il özel yönetimi oluşturulmuştur. Üyeleri 2 yıllık süre ve il halkınca seçilen bir başkan tarafından yönetilmekte, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ildeki temsilcisi ve il genel yönetiminin başı Valiye, ancak genel yönetim görevleri ile il özel yönetimi görevleri arasında bir çatışma olması durumunda müdahale yetkisi tanınmaktadır. Bu hüküm, aslında günümüzdeki sistemde olmayan daha ileri bir özerklik ve yerel yönetim anlayışını göstermektedir. Bilindiği gibi bu kurallar uygulanmadan 1924 Anayasası hükümleri yürürlüğe girmiştir. 1924 Anayasası ise iller için yine "yetki genişliği" ve "görev ayrımı" ilkelerini ve tüzel kişilik statüsünü getirmiş ancak, ayrıntılı hükümlere yer vermemiştir. "İllerin Genel İdaresi Geçici Kanunu", "İdare-i Umumiye-i Vilayet (İl Genel İdaresi) ve İdare-i Hususiye-i Vilayet (İl Özel İdaresi) başlıkları altında iki kısımdan oluşan Kanunun birinci kısmı, 18.04.1929 tarihli ve 1426 sayılı "Vilayet İdaresi Kanunu" ile yürürlükten kaldırılmış ve İkinci kısım İdare-i Hususiye-i Vilâyet Kanunu Muvakatı (75. maddeden sonra özel idareleri düzenleyen) 1949 tarihli ve 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu ile yenileştirilmiştir. Bu kısmın çeşitli zamanlarda bazı hükümleri kaldırılmış, bazı hükümleri değişikliğe uğramış ve günümüze kadar gelmiştir. Bu hükümlere göre İl Özel İdaresi; taşınır ve taşınmaz mallara sahip, kanunlarla belirli ve sınırlı görevleri yerine getiren, geliri, gideri, bütçesi olan tüzel kişiliğe sahip bir kamu kuruluşu olup bütün Anayasalarımızda yer almıştır. 1982 Anayasasının kabulünden sonra 1984 yılında yapılan ilk Mahalli İdare seçimleri sonucu ve 5. beş yıllık kalkınma planlarına göre yeniden önem kazanmış ve böylece günümüz şartlarına uygun hale getirilebilmesi için Son olarak, 26.05.1987 tarihli ve 3360 Sayılı Kanun ile yeni düzenlemeler getirilmiş ayrıca "İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-u Muvakkati" nin adı, "İl Özel İdaresi Kanunu" olarak değiştirilmiştir. 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 04.03.2005 tarih 25745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5302 sayılı yasa ile İl Özel İdaresinin kuruluşu, organları, yönetimi, görev ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yeniden düzenlenmiştir. Her ne kadar

yürürlükten kaldırılmışsa da 3360 sayılı yasa uzun yıllar yürürlükte kalmış, il özel idarelerini bugünlere taşımış ve kurumda yerleşik bir hizmet anlayışı oluşturmuştur.

Kamu yönetiminde gerçekleştirilen birçok değişim çabasına karşın, aynı çaba, mahallî idareler alanında, dolayısıyla İl Özel İdareleri konusunda gösterilememiş, bunun sonucunda bu idareler kendilerinden beklenen hizmetleri başarıyla yerine getirecek yeterli kurumsal yapıya kavuşturulamamışlardır. Zaman içerisinde İl Özel İdarelerinin özerk kurumlar olmaktan ziyade eğitim, sağlık, bayındırlık, imar ve diğer mahallî hizmetleri karşılayan ve merkezî idareye tâbi kurumlar oldukları anlayışı hâkim olmuştur. Yapılan ilk düzenlemelerde, İl Özel İdarelerine geniş yetkiler verilmiştir. Bunun temel sebebi, İl Özel İdarelerinin, merkezî idarenin sorumluluğundaki hizmetleri taşrada sunan ara düzey kurumlar olarak görülmeleridir. Ancak, bu görevlerin büyük bölümü daha sonraki süreçte merkezî idareye aktarılmıştır.

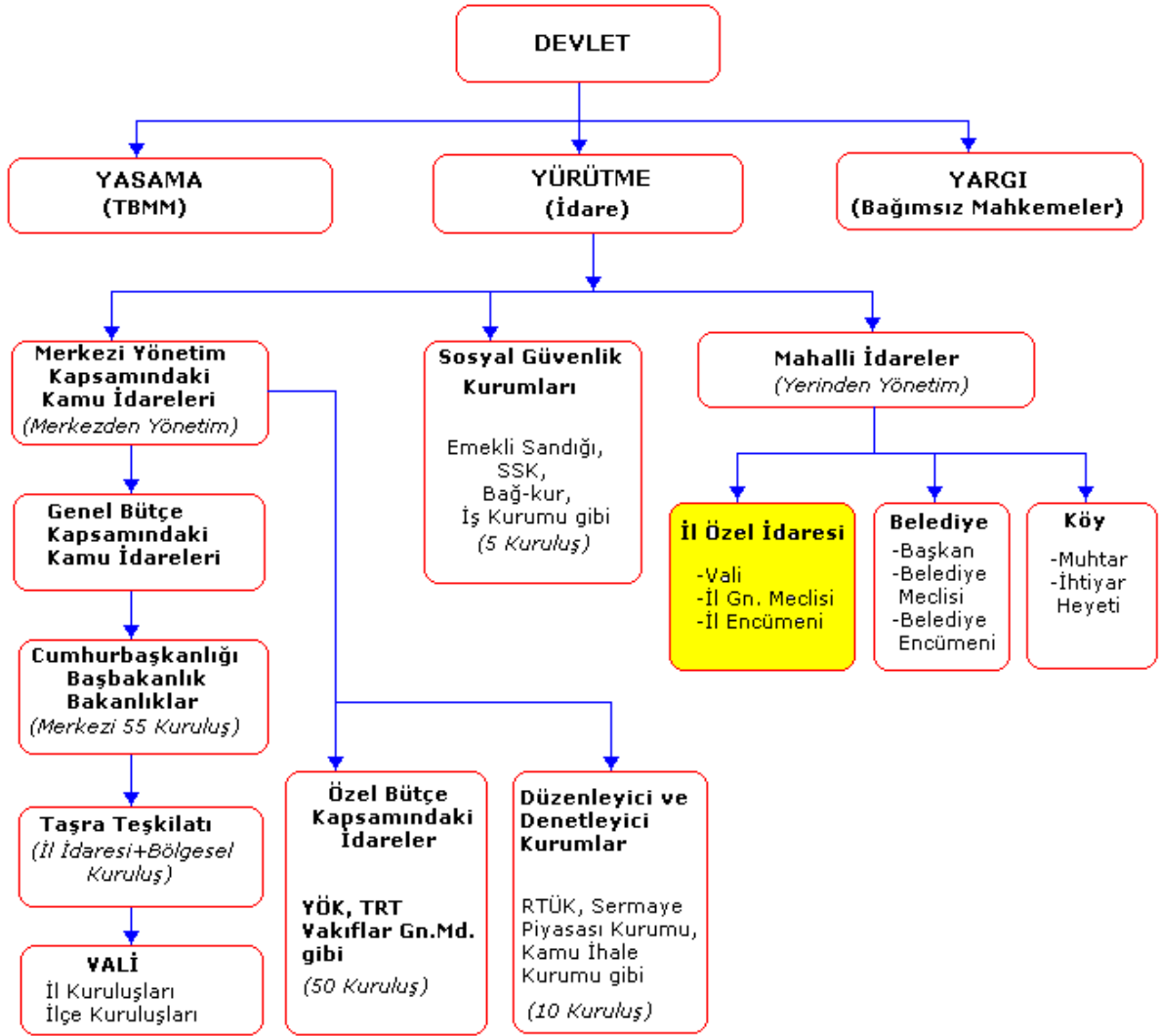
Diğer taraftan, İl Özel İdareleri, sorumluluklarında bulunan hizmetleri görmek için yeterli kaynaklara da sahip olamamışlardır. GSMH'nın mahallî idareler tarafından sarf edilen % 4,4'ünün yaklaşık olarak % 0,4'lük kısmı özel idareler tarafından kullanılmakta, bunun da önemli bir kısmı merkezî idareden aktarılan kaynaklardan oluşmaktadır. Kentleşme ve nüfus artışının neden olduğu yüksek beklentiyi bu kaynaklarla karşılamak ve etkin hizmet sunmak mümkün olamamıştır. Yönetim kapasitesi zayıf ve kurumsal gelişmesi yeterli olmayan İl Özel İdareleri, öz kaynaklarını geliştirmede de başarılı olamamışlardır.

Yukarıda belirtilen bu sorunların çözümlenmesi amacıyla ve son dönemlerde dünyada siyasal, ekonomik ve idari alanda yaşanan gelişmelere paralel olarak, Türkiye'de sonuçları uzun soluklu olacak reform çalışmalarına tanık olmaktadır. Bu çerçevede yapılan geniş kapsamlı çalışmaların sonuçlarından biri olarak 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Kamu Yönetimi Reformu çerçevesinde yerel yönetimlere daha fazla yetki ve görev verilmesi hedeflenmekte, böylece yerinden yönetim ilkesi güçlendirilerek, yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda hazırlanan 'Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması' hakkındaki Kanun Taslağı TBMM gündeminde bulunmaktadır. Bu Kanunun çizdiği temel çerçeve kapsamında yerel yönetimlerin yetki ve görevlerini artıran Kanunların büyük kısmı kanunlaşarak yürürlüğe girmiştir. Bunlar, Büyükşehir Belediyelerine, Belediyelere ve İl Özel İdarelerine yöneliktir. 22 Şubat 2005 tarihinde kabul edilen 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, İl Özel İdarelerine, il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarının karşılanmasında yeni yetki ve görevler ihdas etmiştir.

Kamu yönetiminde yeniden yapılanma, mahallî idarelerde de bir dönüşüm ve değişim gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda, geleneksel kamu yönetimi anlayışının aksine, yerelleşme eğilimleri büyük önem kazanmakta, mahallî idarelerin teşkilât yapıları, görev ve yetkileri, çalışma yöntemleri ve süreçleri ile amaçları da değişimin önemli konularından birisini oluşturmaktadır. Buradan hareketle, kamu yönetimi reformunun önemli bir ayağını oluşturan 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, kaynakların doğrudan merkez tarafından tahsis edilmesi yerine, yerel nitelikli kamu hizmetlerinin sunumunda hizmetlerden yararlananların memnuniyetini artırmak amacıyla yerel otoritelerin daha fazla söz sahibi olacağı ve bu şekilde kaynakların daha etkin dağılabileceği bir sistem oluşturmaktadır. Yerel yönetim reformu, kamu hizmetlerinin, hizmetten yararlananların ihtiyaçlarına en etkin biçimde cevap verebilmesini amaçlamakta, katılım, etkinlik, saydamlık, hesap verebilme gibi değerleri kamu yönetim sürecinde ön plana çıkarmaya çalışmaktadır.

2- İl Özel İdaresinin Genel Yönetim kapsamındaki Yeri ve Yönetim Yapısı:

Yerel Yönetim Reformu ve 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu: Anayasamızın 123. maddesine göre ülkemizin idari yapısı, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına göre faaliyet göstermektedir. Merkezi yönetim ve yerinden yönetim birbirini tamamlayan iki unsurdur. Merkezi idareler esasen Bakanlıklar ve Genel Müdürlüklerden oluşmaktadır.

Anayasamızın 127. maddesinde “Mahallî idareler; İl, Belediye veya Köy Halkının Mahallî Müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları Kanunla belirtilen ve karar organları, gene Kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan Kamu tüzel kişileridir.” şeklinde tanımlamıştır.

İlimizde, taşra örgütlenmesinin temelini oluşturan iki idari yapı mevcuttur.

Bunlardan biri ilin genel idaresi, diğeri ilin özel idaresidir. Birincisi mülki idari kademesidir. ikincisi ise, ilin yerel yönetimi olan il özel idaresi' dir. Her iki yapılanmanın başında Vali bulunmaktadır. Kanunlara göre ilin yönetiminden birinci derecede Ardahan Valisi sorumludur. Vali, ilde devletin ve hükümetlerin temsilcisi olması sıfatının yanısıra, kanunlarla verilmiş yetki ve sorumluluklarının yanında, genel idarenin başı ve hiyerarşik amiri olması sıfatıyla genel idareye dâhil kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

İl sınırları dâhilinde bölge ve il müdürleri; Ardahan Valisine bağlı olsalar da, görev alanlarına giren konuların plânlanmasında ve uygulanmasında asıl olarak merkezi yönetim ile koordineli çalışmaktadırlar.

Merkezi yönetimin taşra örgütü olan il yönetimi (vilayet) ile yerel yönetim birimi olan il özel idaresi farklı iki yönetim organıdır. Kamuoyu, üst düzey sorumlusunun Vali olması nedeniyle bazen bu iki organı birleştirmekte ve tek bir yönetim organı gibi görmektedir. Benzerlik her iki organın hizmet yürüttüğü alanın aynı olmasıdır. İl genel yönetiminin ya da vilayetin başı olan vali aynı zaman da il özel idaresi tüzel kişiliğinin de başıdır. Fakat halk söz konusu benzerlik sebebiyle, "İl Genel İdaresi" ile "İl Özel İdaresi" ni çoğu zaman birbirine karıştırmaktadır. İl genel idaresi, merkezi idarenin taşra teşkilatı anlamına gelmektedir.

Bugüne kadar yapılan tüm düzenlemelerde, mahalli idareler birimi olan il özel idarelerine geniş yetki verme çabalarının temel sebebi, il özel idarelerinin merkezi idarenin sorumluluğundaki hizmeti taşrada yapan kurum olarak görülmesidir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemizde de her geçen gün yerel yönetimlerin önemi artmaktadır. Kamu yönetimi reformu çerçevesinde yerel yönetimlere daha fazla yetki ve görev verilmesi hedeflenmektedir. Bu yönde yerel yönetimlerin yetki ve görevlerini artıran;

- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu
- 5126 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu
- 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu
- 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Yürürlüğe Girmiştir.

Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Yasa tasarısı TBMM'nin gündeminde bulunmaktadır. Kamu yönetiminde yeniden yapılanma, mahalli idarelerde bir dönüşüm ve değişimin gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Kaynakların doğrudan merkez tarafından tahsis edilmesi yerine, yerel nitelikli kamu hizmetlerinin sunumunda yerel otoritelerin daha fazla söz sahibi olacağı şekilde bir sistem oluşturmaya çalışılmaktadır. Yerel yönetim reformu, kamu hizmetlerinin, hizmetten yararlananların

ihtiyaçlarını en etkin biçimde sağlanmasını amaçlamakta, katılım, etkinlik, saydamlık, hesap verebilme gibi değerleri kamu yönetim sürecinde ön plana çıkarmaya çalışmaktadır.

Sonuç olarak, kamu yönetimi reformu çerçevesinde yerel yönetimlere daha fazla yetki ve görev verilmesi hedeflenmekte, böylece yerinden yönetim ilkesi güçlendirilerek yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. İl Özel İdarelerinde yürütülen bu çalışmalar, yaşanan bu reform çalışmalarının bir ayağını oluşturmaktadır.

3 - Ardahan İl Özel İdaresinin Kuruluşu:

İl özel idaresi, ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer. Ardahan anavatana katıldıktan sonra 7 Temmuz 1921 tarih ve 133 sayılı kanunla vilâyet ile kaza arasında bir yönetim olan Mutasarrıflık haline getirildi. Mutasarrıflık haline getirildiği için Kars gibi TBMM'de Milletvekilleri ile temsil hakkına sahip oldu. iki yasama dönemi için Milletvekillerini seçmiş ve TBMM'ne göndermiştir.

Ardahan 1923 yılında Vilayet statüsüne kavuşturulmuş sırasıyla; *Ali Rıza CEYLAN (1923-1925)*, *Mehmet Eşref SAYIT (1925-1926)* ve *Mehmet Hurşit AKKAYA (1926) Valilik yapmışlar*, Ardahan 30 Mayıs 1926 tarih ve 877 sayılı Teşkilat-ı Mülkiye kanunu ile kaza haline dönüştürülmüştür. 877 sayılı Teşkilat-ı Mülkiye Kanunu 26 Haziran 1926 tarih ve 404 numaralı Resmî Ceride'de ilan edilmiş, bu Kanunun Ardahan'ı ilgilendiren 1 numaralı cetveli şöyledir. "İsimleri belirtilen 1 numaralı cetvelde yazılı olan Üsküdar, Beyoğlu, Ardahan, Çatalca, Gelibolu, Genç, Ergani ,Siverek, Kozan, Muş ve Dersim kazaya çevrilmiştir. Denilmektedir.

Ardahan yarım yüzyıldan fazla tam 66 yıl Kars iline bağlı bir ilçe olarak yer aldı. Ardahan İli; Kars İline Bağlı bir İlçe iken, 27 Mayıs 1992 tarih ve 3806 sayılı kanun ile tekrar, 3 Haziran 1992 tarih ve mükerrer 21247 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Yürürlüğe giren, 3806 sayılı Kanunun 2.maddesi gereğince İl olmuştur. Ardahan İline bağlı 5 İlçe, 6 Belediye, 2 Belde ile İl ve İlçelerine bağlı 42 mahalle ve 226 Köy bulunmaktadır.

4- İl Özel İdaresinin Tanımı:

İl halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olarak tanımlanmıştır.

B – YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ:

1- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR:

İl Özel İdaresinin Görev Alanları :

İl Özel İdaresinin Görev Alanı İl Sınırlarını Kapsar.

İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları:

İl Özel İdaresi Mahallî Müşterek Nitelikte Olmak Şartıyla;

- Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,
- İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma ; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

Yapmakla görevli ve yetkilidir.

Sıra No	Yasal Yükümlülük Alanı	Belediye Sınırları İçi	Belediye Sınırları Dışı	Yasal Dayanak
1.	Eğitim (ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri)	x		5302 Sayılı Kanunun 6.Madde a.fıkrası
2.	Gençli ve Spor	x		
3.	Sağlık			
4.	Tarım	x		
5.	Sanayi ve Ticaret	x		
6.	İl Çevre Düzeni Planı	x		
7.	Bayındırlık ve İskan	x		
8.	Toprağın Korunması	x		
9.	Erozyonun Önlenmesi	x		
10.	Sosyal Hizmet ve Yardımlar	x		
11.	Yoksullara Mikro Kredi Verilmesi	x		
12.	Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtları Yapılması	x		
13.	Kültür	x		
14.	Sanat	x		
15.	Turizm	x		
16.	İmar		x	5302 Sayılı Kanunun 6.Madde b.fıkrası
17.	Yol		x	
18.	Su		x	
19.	Kanalizasyon		x	
20.	Çevre		x	
21.	Katı Atık			
22.	Acil Yardım ve Kurtarma		x	
23.	Orman Köylerinin Desteklenmesi		x	
24.	Ağaçlandırma		x	
25.	Park ve Bahçe Tesisi		x	
26.	Emniyet (Teçhizat)	x		

S.No	BELEDİYE ALANI DIŞINDAKİ GÖREVLERİ	Yasal Dayanak
1	Sanat yapıları ve köprülerin yapımı,	3202 Sayılı Kanun
2	Her türlü bina ve tesislerinin yapımı ve işletimi,	
3	Her türlü protokollü işlerin yapımı,	
4	Trafik kanunu ile verilen görevlerin uygulanması.	
5	Yağışların ve sel sularının zararlarını önleyici ve depolayıcı tarım arazileri için sulama suyu ve hayvanlar için içme suyu teminine matuf gölet ve diğer tesislerin yaptırılması ve yapımı,	
6	Toprak erozyonunu önleyici, giderici ve azaltıcı, toprak ve su dengesinin kurulması ve korunmasını sağlayıcı tedbirlerin alınması, gerekli tesislerin yaptırılması ve yapımı,	
7	Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 lt. ye kadar olan sulama tesislerinin kurulması, ıslahı ve tevsi ile alakalı uygulama programları yapmak, yaptırmak ve uygulanmasının sağlanması,	
8	Köy ve bağlı yerleşme birimleri ile askeri garnizonlara sağlıklı ve yeterli içme suyu temin edilmesi,	
9	Köy ve bağlı yerleşme birimleri ile askeri garnizonlara sağlıklı ve yeterli içme suyu temin edilmesi,	
10	Bu maksatla sondaj kuyuları açmak, gerektiğinde baraj, gölet gibi tesislerden su almak amacıyla arıtma, su alma tesislerinin yaptırılması ve yapımı,	
11	İkmal edilmiş köy içme suyu tesislerinin bakım ve işletmesinin yaptırılması ve yapımı,	
12	Mevcut tesislerin onarım ve ıslah çalışmalarını yapmak, gerektiğinde tesisleri geliştirmek için her türlü tedbirin alınması,	
13	Toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi ve verimli bir şekilde kullanılması ile ilgili araştırma çalışmaları yapmak ve yaptırmak,	
14	Köylerin ve bağlı yerleşme birimlerinin elektrifikasyonu için; Hidroelektrik santrallerinin şebeke ve tesislerini yapmak ve yaptırmak,	
15	Köylerin ve bağlı yerleşme birimlerinin, güneş, rüzgar ve diğer enerji kaynak ve tesislerini araştırmak, gerekli tesislerini yapmak ve yaptırmak,	
16	Terfili içme, kullanma ve sulama suyu inşaatlarının enerji besleme tesislerini yapmak ve yaptırmak,	
17	Hizmetleriyle ilgili bütün bina, tesis ve sahaların elektrik, telsiz ve telefon proje ve tesisatını yapmak ve yaptırmak,	
18	Her türlü protokollü işleri yapmak ve yaptırmak,	
19	Köylerin sosyal ve fiziki alt yapı (kanalizasyon, katı atık, doğal arıtma) tesislerinin uygulamalarını yapmak ve yaptırmak.	

20	Devletçe ikmal edilmiş sulama tesislerinden alınan veya her ne suretle olursa olsun tarım alanlarında bulunan suyun tarımda kullanılması ile ilgili arazi tesviyesi, tarla başı kanalları, tarla içi sulama ve drenaj tesisleri gibi tarım sulaması hizmetlerini ve bu konularda gerekli diğer işleri yapmak ve yaptırmak.
21	Ekonomik üretime imkân vermeyecek derecede parçalanmış, dağılmış, şekilleri bozulmuş tarım arazilerinin teknik, ekonomik ve işletme imkânları ölçüsünde toplulaştırma yapmak ve yaptırmak.
22	Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya özel mülkiyetinde bulunan yabancı fıstıklık, zeytinlik, sakızlık, harnupluk, fundalık, makilik, alt yapı tesislerini imar, ıslah ve ihya etmek için gerekli projeleri ve programları hazırlamak, hazırlatmak, tasvip edilenleri uygulamak ve uygulatmak,
23	Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya özel mülkiyetinde bulunan taşlı, asitli, alkali veya turbiyer toprakları ve kurutulmuş sahaları tarıma elverişli hale getirmek.
24	Demirbaş ve tüketim malzemelerinin devir ve terkin işlemlerini denetim ve icra etmek, satış ve değerlendirmesini sağlamak,
25	Doğal afetlerle mücadele (kar, sel, deprem, yangın, tufan, heyelan vb.)
26	442 sayılı Köy Kanunuyla verilen görevleri yapmak,

Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.

İl özel idaresi bütçesinden, emniyet hizmetlerinin gerektirdiği teçhizat alımıyla ilgili harcamalar yapılabilir.

İl çevre düzeni plânı; valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılır. İl çevre düzeni plânı belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanır. Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, il özel idaresinin malî durumu, hizmetin ivediliği ve verildiği yerin gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak belirlenir.

İl özel idaresi hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürlü, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Hizmetlerin diğer mahallî idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük ve uyum içinde yürütülmesine yönelik koordinasyon o ilin valisi tarafından sağlanır.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar bu Kanun kapsamı dışındadır. Bakanlıklar ve Diğer Merkezi İdare Kuruluşlarının Görev Alanına Giren Yatırımlar:

Sıra No	Yasal Yükümlülük Alanı	Yasal Dayanak
1.	Yapım, Bakım ve Onarım İşleri	5302 Sayılı Yasanın 6.Madde
2.	Devlet ve İl Yolları	
3.	İçme suyu	
4.	Sulama suyu	
5.	Kanalizasyon	
6.	Enerji Nakil Hattı	
7.	Sağlık	
8.	Eğitim	
9.	Kültür, Turizm	
10.	Çevre	
11.	İmar	
12.	Bayındırlık	
13.	İskan	
14.	Gençlik ve Spor	
15.	Ve Diğer Yatırımlar	

İl Özel İdaresinin Yetkileri ve İmtiyazları;

- Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek ve denetlemek.
- Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
- Hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, takas etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
- Borç almak ve bağış kabul etmek.
- Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.
- Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak.
- Belediye sınırları dışındaki gayri sihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek.

İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri il özel idaresi taşınmazları hakkında da uygulanır.

İl özel idaresinin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde edilen gelirleri, vergi, resim ve harçları, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları haczedilemez.

1.	Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için izin ve ruhsat vermek	5302 Sayılı Yasanın 7.Madde
2.	Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerini denetlemek	
3.	Yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak, uygulamak	
4.	Kanunlarda belirtilen cezaları vermek	
5.	Hizmet amacıyla taşınır/taşınmaz mal almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek, takas etmek, sınırlı ayni hak tesis etmek	
6.	Borç almak	
7.	Bağış kabul etmek	
8.	25 milyar TL'ye kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek	
9.	Ardahan İl Özel İdaresine ait vergi, resim, harçların tarh, tahakkuk, tahsilini yapmak	
10.	Hizmetleri ile ilgili olarak halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapmak	
11.	Belediye sınırları dışındaki Gayri Sıhhi Müessesler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek	
12.	Kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, mevzuata göre sermaye şirketleri kurmak	5302 Sayılı Yasanın 52.Madde
13.	Görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye ya da üye olmak, bu faaliyet ve organizasyonlarla ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirmek	5302 Sayılı Yasanın 62.Madde
14.	Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli/bedelsiz üstlenmek; bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirmek; bu amaçla kaynak aktarımında bulunmak	5302 Sayılı Yasanın 64/a.Madde
15.	Merkezi idareye ait asli görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için gerekli bina ve tesisler ile aynı ihtiyaçları karşılamak, geçici olarak araç ve personel görevlendirmek	5302 Sayılı Yasanın 64/b.Madde
16.	Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 Sayılı Kanun kapsamındaki meslek odaları ile hizmet projeleri gerçekleştirmek	5302 Sayılı Yasanın 64/c.Madde
17.	Kendisine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak ve süresi 25 yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum/kuruluşlarına tahsis etmek/kiraya vermek.	5302 Sayılı Yasanın 64/d.Madde

İl Özel İdaresine Tanınan Muafiyetler:

İl özel idaresinin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşa ve kullanımları her türlü vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarından muafır.

İl Özel İdaresinin Organları :

VALİ Vali, İl Özel İdaresinin Başı ve Tüzel Kişiliğinin Temsilcisidir.				
İL GENEL MECLİSİ			İL ENCÜMENİ	
İl Genel Meclisi, İl özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.			İl Encümeni Valinin başkanlığında, il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.	
İlçesi	M. Üye Sayısı	Adı Soyadı	İl Encümeni	
Merkez	3	Suat Hancıoğlu	Başkan	
		Ömer Yılmaz	Unvanı	Adı Soyadı
		Yunus Baydar	Vali	Selim Cebiroğlu
Çıldır	2	İlimdar Senem (Meclis Başkanı)	Valinin Belirlemiş Olduğu Üyeler	
		Nejdet Kanbir	Valinin Belirlemiş Olduğu Mali Hizmetler Birim Amiri (Kanunlarda Belirtilen Valinin Seçtiği Üye)	
Damal	2	Binali Özek	Unvanı	Adı Soyadı
		Ali Cerge	Mali Hizmetler Birim Amiri	Yaşar Dursunoğlu
Göle	3	Abdullah Aydın	Valinin Belirlemiş Olduğu Diğer Üyeler	
		Zekeriya Yılmaz	Unvanı	Adı Soyadı
		Dilaver Aşçı	Genel Sekreter	Mete Özdemir
Hanak	2	O. Nemci Aydın	Encümen Birim Amiri	Engin Sütçü
		Yüksel Yılmaz	İmar ve Kentsel İyileştirme Birim Amiri	M. Kemal Bilgin
Posof	2	Zakir Özyılmaz	..... Birim Amiri	
		Bedrettin Çakıcı		

İl Genel Meclisi: İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili Kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri :

- Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak.
- Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.
- Borçlanmaya karar vermek.
- Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.
- Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.
- Şartlı bağışları kabul etmek.
- Vergi, resim ve harç dışında kalan miktarı beş milyardan, yirmi beş milyar Türk Lirasına kadar ihtilaf konusu olan özel idare alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.
- İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.
- Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.
- İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- Norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.
- Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek.
- Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.
- İl özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.

İl Encümeni :

İl encümeni Valinin başkanlığında, il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere, Valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Valinin katılmadığı encümen toplantısına Genel sekreter başkanlık eder.

Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak, ilgili birim amirleri Vali tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

İl Encümenin Görev ve Yetkileri

- Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek.
- Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.
- Öngörülmeven giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.
- Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşmilyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek.
- Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.
- Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.
- Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek.
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Vali:

Vali, İl Özel İdaresinin Başı Ve Tüzel Kişiliğinin Temsilcisidir.

Valinin Görev ve Yetkileri:

- İl özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmek, il özel idaresinin hak ve menfaatlerini korumak.
- İl özel idaresini stratejik plâna uygun olarak yönetmek, il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, il özel idaresi faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.
- İl özel idaresini Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.
- İl encümenine başkanlık etmek.
- İl özel idaresinin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- İl özel idaresinin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak.
- Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışında kalan aktarmaları yapmak.
- İl özel idaresi personelini atamak.
- İl özel idaresi, bağlı kuruluşlarını ve işletmelerini denetlemek.
- Şartsız bağışları kabul etmek.
- İl halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.
- Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak.
- Kanunlarla il özel idaresine verilen ve il genel meclisi veya il encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.
-

İl Özel İdaresi Teşkilâtı:

İl özel idaresi teşkilatı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur. İlin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal, kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak norm kadro sistemine ve ihtiyaca göre oluşturulacak diğer birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi il genel meclisinin kararıyla olur. Bu birimler büyükşehir belediyesi olan illerde daire başkanlığı ve müdürlük, diğer illerde müdürlük şeklinde kurulur.

Genel Sekreter:

İl özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

İl Özel İdaresi Yönetiminin Diğer Görevlileri:

Vali, İl özel idare hizmetlerinin yürütülmesinde, İlçelerde Kaymakamlardan, ilde ise merkezi yönetimin taşra teşkilatı görevlilerinden yararlanabilir.

MALİ YÖNETİM VE SORUMLULUK:

Yönetim : Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Üst yönetici:

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini Mali Hizmetler Birimi, Harcama yetkilileri ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.

Üst yöneticiler, mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumludurlar.

Üst yöneticiler iş ve işlemlerin, amaçlara, iyi mali yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini içeren iç kontrol güvence beyanını her yıl düzenler ve idare faaliyet raporuna eklerler.

Üst Yöneticinin Görevleri:	Yasal Dayanak
Stratejik plan hazırlık çalışmalarının başlatıldığını duyurmak üzere iç genelge yayımlamak.	Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Bakanlıklar ile bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşları dışındaki kamu idarelerinde Stratejik planları onaylamak.	Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Bütçe tekliflerini ve idare performans programlarını bağlı, ilgili veya ilişkili bulunan bakan ile birlikte imzalamak .	Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
İdarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak.	5018/md:11-2
Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ile kullanımını sağlamak .	5018/md:11-2
Kaynakların kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesi, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesi ile 5018 sayılı Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmek .	5018/md:11-2
Strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanan ayrıntılı harcama ve finansman programlarını onaylamak .	Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerde 5018 sayılı Kanun ve merkezi yönetim bütçe kanunu uyarınca, diğer idarelerde ise ilgili düzenlemeler çerçevesinde bütçeleri içinde yapacakları aktarmaları onaylamak.	İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar
Ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilmesine onay vermek.	5018/ md:27
Gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişmeye onay vermek .	5018/md:28
Bakanlıklar dışındaki idarelerde dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere 5018 sayılı Kanununun 29 uncu maddesine dayanılarak yapılacak yardımın miktarının belirlenmesi ve dağıtımını onaylamak.	Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel Yönetim Kapsamındaki kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik
Teşkilat yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde mahalli idareler için İçişleri Bakanlığı, diğer idareler için Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine harcama yetkililiği görevini yürütmek veya harcama yetkilisini belirlemek.	5018/md:31
İdaresinin teşkilat yapısında yer almayan birimler ile yurtdışı teşkilatına tahsis edilen ödeneklerin harcama yetkililerini belirlemek.	1 Seri No'lu Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ
Harcama birimlerinin harcama yetkisini kısmen veya tamamen; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili bakanlığın, mahalli idarelerde ise İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine bir üst yönetim kademesinde birleştirmek.	1 Seri No'lu Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ

Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde açılmış akreditiflere ilişkin ertesi yıla devredilen kredi artıklarının karşılığını bütçenin ilgili tertibine ödenek kaydetmek.	5018/md:35
Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımların (dış finansman kaynağından sağlananlarda 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilmesini uygun bulmak.	5018/md:40
Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde, şartlı bağış ve yardımlar karşılığı kaydedilmiş ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmek.	5018/md:40
İdare faaliyet raporunu düzenlemek ve kamuoyuna açıklamak.	5018 /md:41
İdaresinin bütçe kesin hesabını bağlı, ilgili veya ilişkili bulunan bakan ile birlikte onaylamak.	Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Mali istatistiklerin hazırlanmasında uygun kurumsal çevrenin oluşturulması için gerekli önlemleri almak.	5018/md:52
Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından görev, yetki ve sorumlulukları göz önünde bulundurarak gerekli önlemleri almak.	5018 /md:57
İç kontrol güvence beyanını düzenleyerek idare faaliyet raporuna eklemek.	İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar
İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda belirlenen mali karar ve işlemlerin dışında kalan mali karar ve işlemlerin de mali hizmetler birimince ön mali kontrole tabi tutulmasına yönelik olarak yapılacak düzenlemeleri onaylamak.	İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
5018 sayılı Kanuna ve Maliye Bakanlığınca belirlenen standartlara aykırı olmamak şartıyla strateji geliştirme birimi tarafından her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin olarak hazırlanan standartları onaylamak.	Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Harcama yetkililerinin talebi üzerine harcama birimlerinin bazı mali işlemlerinin destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yerine getirilmesine onay vermek.	2 Seri No'lu Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ
Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisini atamak.	5018/md:62
İç denetçiler tarafından sunulan denetim raporlarını değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile mali	5018/md:64

hizmetler birimine vermek, iç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemleri en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna göndermek.	
İç denetçiler tarafından hazırlanan yıllık iç denetim programını onaylamak.	5018/md:64
Bakanlıklar ve bağlı idarelerde sertifikalı adaylar arasından iç denetçi atanmasını veya görevden alınmasını talep etmek.	5018/md:65
Bakanlıklar ve bağlı idareler dışındaki idarelerde sertifikalı adaylar arasından iç denetçi atamak ve görevden almak.	5018/md:65
İdaresindeki iç denetçi sayısının beşten fazla olması halinde iç denetçiler arasından birini koordinasyonu sağlamakla görevlendirmek.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
İç denetim birimi tarafından İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik dikkate alınarak hazırlanan yönerge ve değişikliklerini onaylamak.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
İç denetçilerin program kapsamında ve program dışı iç denetim görevlendirmelerini yapmak.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Sertifika derecelendirmesine ilişkin puanlamayı koordinasyonu sağlamakla görevli iç denetçinin teklifi üzerine, görevlendirme yapılmamışsa doğrudan yapmak.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
İç denetçilerin mesleki yönden gelişmesi, yenilikleri izlemesi ve çalışma isteklerinin artması için gerekli tedbirleri almak.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
İdare için belirlenen risklerden kabul edilemeyecek olanların denetim programına alınmasını onaylamak.	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
5018 sayılı Kanunda belirtilen para cezalarını vermek.	5018/md:73
Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde, idare hesaplarında kayıtlı olup, zaruri ve mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkanı kalmayan kamu alacaklarından merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen tutara kadar olanları kayıtlardan çıkarmak.	5018/md:79
İdare bütçesinin geliri ödenek kaydı, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı ve likit karşılığı ödenek kaydı işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak.	2006/4 No' lu Bütçe Uygulama Tebliği

Mali Hizmetler Birimi Yöneticisi;

İl Özel İdaresinin mali hizmetlerini yürüten birim yöneticisi, mali hizmetler birimi yöneticisidir.

Mali hizmetler birimi yöneticisi, yönetimin iç kontrole yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli çalışmaları yapar ve ön mali kontrol faaliyetinin yürütülmesini sağlar. Mali hizmetler birimi yöneticisi, idarede faaliyetlerinin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerinin zamanında üst yöneticiye raporlandığını içeren mali hizmetler birim yöneticisinin beyanını düzenleyerek idare faaliyet raporuna ekler.

Mali hizmetler birimi yöneticisi,

- Birimi yönetir, yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamını, personelin eğitimini ve yetiştirilmelerini sağlayacak çalışmalar yapar,
- Birimin görev dağılımını yaparak hizmetlerin etkili, süratli ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlar,
- İç kontrol alanında üst yönetici ve harcama yetkililerine danışmanlık yapma ve bilgilendirme faaliyetini yürütür,
- İç kontrolün harcama birimlerinde etkili bir şekilde yapılmasını sağlayacak düzenlemeleri hazırlar ve üst yöneticinin onayına sunar,
- Mali hizmetlerin saydam, planlı, idarenin amaçlarına ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesi için gerekli önlemleri alır.

Mali hizmetler birimi yöneticisi, iç denetçiler tarafından yapılan denetimler sonucunda düzenlenen raporlara ilişkin olarak üst yönetici tarafından verilen görevleri yerine getirmekten sorumludur.

Muhasebe Yetkilisi;

Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir.

Muhasebe yetkilileri, muhasebe hizmetlerinin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne ve standartlara uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

Muhasebe Yetkilisi Mutemedi;

Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur.

Harcama Yetkilisi;

Harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, iç kontrolün işleyişinden sorumludur.

Harcama yetkilileri ve diğer yöneticiler, mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumludurlar.

Bütçe ile ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri, iş ve işlemlerin amaçlara, iyi mali yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini içeren iç kontrol güvence beyanını her yıl düzenler ve birim faaliyet raporlarına eklerler.

Gerçekleştirme Görevlileri;

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

C – FAALİYET ALANLARI İLE ÜRÜN VE HİZMETLER:

İl Özel İdareleri Normu Kadro İlke ve standartlarına ilişkin esaslar dahilinde, İl özel İdaresi Norm kadrosu, İl Genel Meclisimizce ihdas edilmiş ve teşkilat yapısı aşağıda belirtildiği gibi oluşturulmuştur.

İl Özel İdaresinin Örgüt Yapısı:	
Genel Sekreterlik Mali Hizmetler Müdürlüğü Destek Hizmetleri Müdürlüğü İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü Plan Proje Yatırıma ve İnşaat Müdürlüğü İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü Encümen Müdürlüğü (Özel Kalem)	<u>Bağlı Taşra Birimleri:</u> Çıldır İlçe Özel İdare Müdürlüğü Damal İlçe Özel İdare Müdürlüğü Göle İlçe Özel İdare Müdürlüğü Hanak İlçe Özel İdare Müdürlüğü Posof İlçe Özel İdare Müdürlüğü

MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ
Mali Hizmetler Birimi İl Özel İdaresinde 5018 sayılı Kanununun 60. maddesi gereğince aşağıda belirtilen görevleri yapmakla yükümlüdür.
İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.
İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.
Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.
İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.
Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.
İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.
Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak.
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanan, Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.
İnsan kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanarak teklif edilen izin onay (Birim Personeli) belgelerini uygun görüşle , Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.

Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin İkinci Bölümünde Strateji Geliştirme Birimlerinin Fonksiyonları, Görevleri ve yapılanması tanımlamakta yani Mali Hizmetler Biriminin Yapılanması düzenlenmektedir.

Buna göre Mali Hizmetler Birimi;

- 1 Stratejik Planlama Alt Birimi
- 2 Bütçe ve Performans Alt Birimi
- 3 Muhasebe ve Kesin Hesap ve Raporlama Alt Birimi
- 4 İç Kontrol Alt Birimi

şeklinde örgütleneceği tanımlanmıştır.

Stratejik Planlama Alt Birimi:

İl Özel İdaresinin stratejik plan ve yıllık performans planlarının (Yıllık çalışma ve yatırım programı) hazırlanması, ilgili yasal mevzuat ve planlar çerçevesinde Özel idare Hizmet politikasının belirlenmesi ve hizmetlerinin geliştirilmesi, etkinlik ve verimliliğin artırılması için çalışma ve araştırma yapmak.

Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,

İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

İdarenin yöntemi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak,

İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkinliğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak,

İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek,

İdarenin stratejik planlama çalışmalarına yönelik bir hazırlık programı oluşturmak, idarenin stratejik planlama sürecinde ihtiyaç duyulacak eğitim ve danışmanlık hizmetlerini vermek veya verilmesini sağlamak ve stratejik planlama çalışmalarını koordine etmek.

Stratejik planlamaya ilişkin diğer destek hizmetlerini yürütmek.

Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak,

İdarenin misyonunun belirlenmesi çalışmalarını yürütmek.

İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek.

Yeni hizmet fırsatlarını belirlemek, etkililik ve verimliliği önleyen tehditlere tedbirler almak.

Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve yararlanıcı memnuniyetini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

İdarenin üstünlük ve zayıflıklarını tespit etmek.

İdarenin görev alanıyla ilgili araştırma - geliştirme faaliyetlerini yürütmek.

Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,

İdare faaliyetleri ile ilgili bilgi ve verileri toplamak, tasnif etmek, analiz etmek.

Yapılan iş ve işlemlere ilişkin defter kayıt ve belgeleri hazırlamak, muhafaza etmek ve denetime hazır bulundurmak.

Gelen evrakları amirin bilgisine sunmak, amirin havale etmiş olduğu evrakın mevzuatına uygun gereğini yapmak.

Mali Hizmetler Müdürü ve mevzuatın verdiği benzer nitelikteki diğer iş ve işlemleri yapmak.

Bütçe ve Performans Alt Birimi:

İl Özel İdaresinin mali yıl bütçesinin hazırlamak.

İzleyen 2 yılın bütçe tahminlerini hazırlamak.

Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak,

Kanunlar gereği bütçeden ayrılan Kanuni payların ilgili kurumlara ödenmesi.

Mevzuatı uyarınca katılım paylarının ödenmesi.
Bütçe Kararnamesinde belirtilen hükümler dahilinde. İl Encümenince alınan kararlar doğrultusunda Yardım ödeneklerinin ödenmesi.
Harcama yetkililerine bütçeye ilişkin gerekli bilgilerin verilmesi.
Tahsisi mahiyetteki paraların gelir- ödenek kaydının yapılması.
Mevzuatın öngördüğü ölçüde bütçe tertipleri arasında aktarma yapmak.
Gerektiğinde Ek Bütçe hazırlamak.
Yıl sonu bakiye ödeneklerin iptal ve devir işlemlerinin yapılması.
İl Özel İdaresinin İl İcmal Yönetim dönemi hesabı ve Bütçe Kesin hesabını hazırlamak.
Muhtar maaşlarına ait ödeneklerin takip ve kontrolü yapılarak birimler aktarılmasını sağlamak.
Yapılan iş ve işlemlere ilişkin Defter kayıt ve belgeleri hazırlamak, muhafaza etmek ve denetime hazır bulundurmak.
Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek
Gelen evrakları amirin bilgisine sunmak, amirin havale etmiş olduğu evrakın mevzuatına uygun gereğini yapmak.
Mali Hizmetler Müdürü ve mevzuatın verdiği benzer nitelikteki diğer iş ve işlemleri yapmak.
Muhasebe ve Kesin Hesap ve Raporlama Alt Birimi:
İl özel İdaresi gelirlerini mevzuatına uygun tahsil etmek.
Yasal dayanağına uygun giderleri hak sahiplerine ödemek.
Para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarını tutmak ve raporlamak.
Banka iş ve işlemleri ile takip ve kontrolünü Yürütmek.
Ödemelerle ilgili ödenek kontrolünün yapılması ve takibi.
Ödemeye ilişkin mevzuatında öngörülen belgelerin tamam olup olmadığı ile maddi hata bulunup bulunmadığı kontrol edilerek hak sahiplerine ödemelerinin yapılması.
Ödemelerde yetkililerin imzasının aranması.
Hak sahiplerinin kimliklerine ilişkin bilgilerin kontrolü.
Muhasebe kayıtlarının bilgisayar ortamında tutulması.
Muhasebe raporlarının alınması.
Muhasebe iş ve işlemlerine ilişkin defter kayıt ve belgeleri hazırlamak, muhafaza etmek ve denetime hazır bulundurmak.
Vergi Daireleri, Sigorta ve Emekli Sandığına kesintileri ödemek.
Emanet, Bütçe Emaneti Teminat Mektupları ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
Bütçe kesin hesabını, Yönetim dönemi hesabını ve malî istatistikleri Bütçe birimi ile birlikte hazırlamak.
İcra, Temlik, İlam ve Layihaların takibi.
Harcama birimlerince hazırlanan Harcama Birimi Taşınır Yönetim Hesabı Cetvelinde gösterilen tutarların muhasebe kayıtlarıyla uygunluğunu kontrol ederek onayladıktan (Muhasebe yetkilisi) sonra, harcama yetkilisine göndermek.
Gelen evrakları amirin bilgisine sunmak, amirin havale etmiş olduğu evrakın mevzuatına uygun gereğini yapmak.
Mali Hizmetler Müdürü ve mevzuatın verdiği benzer nitelikteki diğer iş ve işlemleri yapmak.
İç Kontrol Alt Birimi:
Kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak,
İdarenin görev alanına ilişkin konularda standartlar hazırlamak,
Ön malî kontrol görevini yürütmek,
Amaçlar ile sonuçlar arasındaki farklılığı giderici ve etkililiği artırıcı tedbirler önermek.

İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜKLERİ

Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak. (Harcama yetkisine yardımcı olmak üzere hazırlayıp onayına sunmak.)

Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurmak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak. (Harcama yetkisine yardımcı olmak üzere hazırlayıp onayına sunmak.)

Birim faaliyet raporunu hazırlamak. (Harcama yetkisine yardımcı olmak üzere hazırlayıp onayına sunmak.)

Ayrıntılı harcama programı hazırlamak. (Harcama yetkisine yardımcı olmak üzere hazırlayıp onayına sunmak.)

Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ve ödenek üstü harcama yapmamak üzere Harcama Yetkilisine yardımcı olmak.

Muhasebe yetkilisi Mutemedi olarak aşağıda belirtilen Özel İdare hizmetlerini yürütmek.

Aylık Hesap belgelerini 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne sunmak, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmak.

Kamu alacaklarını ve gelirleri tahsil etmek.

Yasal dayanağına uygun giderleri hak sahiplerine ödemek.

Para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarını tutmak ve raporlamak.

Banka iş ve işlemleri ile takip ve kontrolü.

Ödemelerle ilgili ödenek kontrolünün yapılması ve takibi.

Ödemeye ilişkin mevzuatında öngörülen belgelerin tamam olup olmadığı ile maddi hata bulunup bulunmadığı kontrol edilerek hak sahiplerine ödemelerinin yapılması.

Ödemelerde yetkililerin imzasının aranması.

Hak sahiplerinin kimliklerine ilişkin bilgilerin kontrolü.

Muhasebe kayıtlarının bilgisayar ortamında tutulması.

Muhasebe raporlarının alınması.

Muhasebe iş ve işlemlerine ilişkin defter kayıt ve belgeleri hazırlamak, muhafaza etmek ve denetime hazır bulundurmak.

Vergi Daireleri, Sigorta ve Emekli Sandığına kesintileri ödemek.

Emanet, Bütçe Emaneti, Teminat Mektupları ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,

İcra, Temlik, İlam ve Layihaların takibi.

Yardımcı hesapları da kapsayacak şekilde ay sonu düzenleyecekleri Mizanları, Aylık hesap belge ve cetvellerini en geç takip eden ayın beşine kadar merkez muhasebe birimine sunmak.

Taşınır ve Taşınmaz Mal Yönetmelik hükümlerine uygun Özel idare menkul ve gayri menkul mallarının kayıtlarını tutmak ve korunması, bakımı, takibi ile kontrolünü sağlamak ve gereğini yapmak.

Bütçe kesin hesabını, Yönetim dönemi hesabını ve malî istatistikleri Hazırlamak ve Mali Hizmetler Müdürlüğüne sunmak.

İlçe Kaymakamın belirleyeceği görevleri yürütmek.

DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak.

Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurularak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak.

Birim faaliyet raporunu hazırlamak.

Ayrıntılı harcama programı hazırlamak.

Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ödenek üstü harcama yapmamak.

Ödenek kullanımına ilişkin üst yöneticinin (Vali) iç genelgeyle belirlenmiş olduğu ilkelere riayet etmek hizmetleri gerçekleştirmek.

Birimin Harcama ve gerçekleştirme görevini Yürürlükte bulunan Mevzuata uygun yürütmek. Harcama Evraklarını 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne göndermek, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmak.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanan, Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.

İnsan kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanarak teklif edilen izin onay belgelerini uygun görüşle , Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.

Yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekilde aşağıda belirtilen hizmetleri ve ayrıca Amirlerin vereceği görevleri yapmak.

Satın alma hizmetleri:

İl Özel İdaresi hizmetlerinin daha etkin ve verimli yürütülebilmesi için Destek Hizmetlerinin kısa ve uzun vadeli olarak planlanması, gerekli çalışmalarını yapmak .

İl Özel İdaresince (Özel kalem hariç) İhtiyaç duyulan mal ve hizmet alımlarını gerçekleştirmek, Matbu evrak basım işlerini yaptırmak ve Taşınır malların bakım, onarım ve tamirini sağlamak. Kendi teknik kadrosu ile yapılabilecek Büro bakım onarım (Küçük Onarım) işlerini yapmak

Taşınır Mal Yönetmeliği esaslarına uygun Taşınır kayıt ve kontrol yetkililerini ve İl Konsolide Görevlisini belirlemek, Taşınır malların kaydını, Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun olarak tutmak. Taşınır Yönetim Hesabı Cetvellerini Muhasebe yetkilisine, Taşınır Kesin Hesap Cetvelleri ile Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetvellerinin bir nüshasını bütçelerinin uygulama sonuçlarını kesin hesaba bağlayacak mercilere (Sayıştay Başkanlığına sunmak üzere, Mali hizmetler Birimine) gönderirler.

Araçların muayene, trafik sigortaları işlemlerini ve vize işlemlerini takip etmek.

Makine İkmal, Bakım ve Onarım Hizmetleri:

Araç ve makinelerin, ekipman ve yedek parçalarını, teknik özelliklerini ve miktarlarını tespit etmek, gerekli olan yedek parça, akaryakıt madeni yağ gibi malzemeleri temin etmek. (Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğünce satın alınacak akaryakıt madeni yağları teslim almak ve ambarlama, stoklama, giriş çıkış işlemlerini gerçekleştirmek.)

Tasarruf tedbirleri çerçevesinde, makine, ekipman ve yedek parçaların ikmal ve stoklama sisteminin ihtiyacını karşılayacak şekilde geliştirmek, ambarlama, stoklama, giriş çıkış işlemlerini (ayniyat işlemlerini) gerçekleştirmek.

Makine Parkında bulunan, makine ekipmanlarının arıza tespit raporlarını hazırlamak ve arızalarının İdaremiz atölyelerince giderilmesini, bakım, onarım işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak, İdare atölyelerinde yapılamayan arıza ve bakımların ise dışarıda yaptırılmasını sağlamak.

Yıllık yatırım programlarının gerçekleştirilmesinde kullanılan makine ve ekipmanların periyodik bakımlarının yapılması.

Atölyelerde, malzeme, yedek parça ve teçhizat üretimini planlamak ve gerçekleştirilmesini sağlamak.

Teşkilatımız makine parkına, satın alma-hibe olarak eklenen makine ve ekipmanların sicil kartlarını düzenlenmek ve Yeni teknolojilerle araç ve iş makinelerinin takibini yapmak.

Yatırım ve iş programlarına bağlı olmak üzere, birimlerden talep edilen makine ve

ekipmanlarının sevk ve idaresini sağlamak.
Yıllık iş programlarının uygulamalarından arta kalan zamanlarda, çiftçiler, özel ve tüzel kişiler tarafından talep edilmeleri halinde, enerji ve taşıma gibi her türlü masrafları talep eden tarafından karşılanmak ve Meclisin belirlediği kira karşılığı makine ekipmanların protokolle çalıştırılması işlemlerini yürütmek.
Yıllık yatırım programlarında kullanılmak üzere, gerektiğinde Araç ve makine ekipman kiralmasını yapmak.
Makine kontrol kartı ile makinelerin nerede çalıştığı, kaç km-kaç saat çalıştığını, ne kadar akaryakıt ve madeni yağ sarf ettiğini, lastik tekerlekli araçlarda, lastiklerin ne zaman verildiğini takip etmek.
Tüketim malzemelerinin yıllık sayım, devir ve terkin işlemlerini yapmak, terkin edilen makine ve ekipmanların satış ve değerlendirilmesini sağlamak.
Araç ve makine alımına ilişkin iş ve işlemleri yapmak.
Hurda satışı ile ilgili iş ve işlemleri yapmak.
Uygulanan Faaliyetlerin kesin hesaplarını hazırlamak.
Şoför ve Operatörlerin günlük mesailerinin takibi ve resmi kurallara uygun olarak çalışmalarını sağlamak.
Günlük göreve çıkacak olan araçların sevk ve idaresini sağlamak.
Hizmet araçlarının tasarruf tedbirlerine ve mevzuatına uygun verimli kullanılmalarını sağlamak.
İş ve iş güvenliği konusunda tespit edilen kurallara uyulmasını, bunlarla ilgili kontrol edilecek cihaz ve makinelerin kontrollerinin zamanında yapılmasını ve belgelerinin düzenlenmesini sağlamak, konuyla ilgili tedbirleri almak.
Konuları ile ilgili hizmet içi eğitimleri yapmak ve yaptırmak.

İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ
Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak.
Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurmak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak.
Birim faaliyet raporunu hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programı hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ödenek üstü harcama yapmamak.
Ödenek kullanımına ilişkin üst yöneticinin (Vali) iç genelgeyle belirlenmiş olduğu ilkelere riayet etmek hizmetleri gerçekleştirmek.
Harcama ve gerçekleştirme görevini Yürürlükte bulunan Mevzuata uygun yürütmek. Harcama Evraklarını 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne göndermek, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmaktır.
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanan, Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.
İnsan kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanarak teklif edilen izin onay belgelerini uygun görüşle , Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.
Yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekilde aşağıda belirtilen hizmetleri ve ayrıca Amirlerin vereceği görevleri yapmak.
İmar hizmetleri:
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesine göre; İl çevre düzeni planını Ardahan

Belediyesi ile birlikte yapmak, yaptırmak.
Belediye mücavir alan sınırları dışındaki alanların imar planlarını her ölçekte imar planı ve imar planı tadilatlarını yapmak, yaptırmak.
Belediye mücavir alan sınırları dışındaki alanlarda imar uygulaması, ifraz ve tevhit işlemlerini yapmak.
Belediye mücavir alan sınırları dışında ve köy yerleşik alanlarındaki yapı ve tesislere ilişkin imar plan onama sürecini tamamlamak ve buna bağlı yapıların inşaat ruhsatlarını, yapı kullanma izin belgelerini düzenlemek.
Kaçak yapılaşmanın önlenmesine esas eylem planlarını hazırlamak.
Köylerde köy yerleşik alanlarının tespitini yapmak, İl Özel İdaresi yetki alanı içerisindeki halihazır haritaların ve 442 sayılı Köy Kanunu kapsamında imar planlarının hazırlanmasını sağlamak.
İl Özel İdaresi yetki alanı içerisindeki yapılaşmaya esas zemin etüt raporlarının hazırlanmasını ve onama sürecinin tamamlanmasını sağlamak.
3194 Sayılı Kanuna aykırı yapıları denetlemek, imar cezası ve yıkım kararlarını aldırıp uygulamak.
Mülga Toprak ve Tevzii Komisyonlarınca geçmiş yıllarda köylerde yapılan arazi ölçümü ve dağıtımını sonucunda tanzim edilen pafta ve kayıtlara ilişkin mahkemeler ve şahıslarca istenilen bilgi ve belgeleri hazırlamak ve Evvelce dağıtılan arazilerde Danıştay, Mahkeme ve İdari Kararları gereğince yapılması lüzumlu tashih, takyit ve islah işlemlerini dağıtım tarihindeki meri hükümlere göre yürütmek.
Emlak ve İstimlak Hizmetleri:
İdaremiz mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazları, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun tutmak ve mali yılı takip eden ay sonuna kadar mali hizmetler birimine göndermek.
Mülkiyeti İl Özel İdaresi adına kayıtlı taşınmazların tevhit, ifraz ve yola terk ile ilgili iş ve işlemleri ile 5304 Sayılı Tapu ve Kadastro Kanunu gereğince gayrimenkullerin tapularının alınması, ilgili belediyeye emlak beyannamelerinin verilmesi iş ve işlemlerini yapmak.
İl Özel İdaresinin görev alanına giren hizmetler ile ilgili taşınmaz alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine dair 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 10. maddesi gereğince yetkili organlardan karar alınmasına ve alınan kararların uygulanmasına ilişkin iş ve işlemleri yapmak.
Mülkiyeti İl Özel İdaresine ait olup, kiraya verilebilecek nitelikteki arsa, iş merkezi, müstakil dükkan, otopark vb... taşınmazların, 2886 Sayılı Kanun gereğince kiralama iş ve işlemlerini yapmak.
Mülkiyeti İl Özel İdaresine ait olup, özel ve tüzel kişilerin işgalinde bulunan taşınmazların işgalden arındırılması ile işgalcilere 2886 Sayılı Kanunun 71. ve 75. maddeleri gereğince gerekli iş ve işlemlerini yapmak.
Kiralamalar ve gayrimenkuller ile ilgili ortaya çıkabilecek hukuki konuların ilgili birimlere intikali ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
Görev alanına giren hizmetler için imar planında ayrılan özel ve tüzel kişilere ait taşınmazların 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri gereğince yapılacak iş ve işlemlerini yürütmek.
Mülkiyeti Kamu Kuruluşlarına ait olup, İmar planlarında okul alanında kalan taşınmazların, 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 62. ve 65. maddeleri gereğince, İl Özel İdaresi adına tahsis ve devirlerinin yapılması iş ve işlemlerini yapmak.
1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu ile 167 Sayılı Yer Altı Suları Kanunu gereğince, 2886 Sayılı Kanunun 51. maddesine göre Devletin Hüküm ve tasarrufu altındaki yer altı ve yer üstü sularının kiralama iş ve işlemleri ile kültür balığı üretimi yapılmak üzere Göl yüzeylerinin kiralama iş ve işlemlerini yapmak.
Lojman ve hizmet binalarının küçük bakım ve onarım ihtiyacını tespit etmek ve plan, program çerçevesinde yapmak.
Lojmanların tahsisi, tahliyesi, müracaatlara ilişkin puanlama işlemleri gibi iş ve işlemlerin 2946 Sayılı Kamu Konutları Kanunu ve ilgili Yönetmelik hükümleri gereğince yapılması.
Taşınmazlar ile ilgili diğer her türlü idari iş ve işlemleri yapmak.

Gelir Hizmetleri:

Taşınır ve taşınmaz malların kira ve satış gelirlerini takip etmek.

3194 Sayılı İmar Kanunu gereğince, verilen imar para cezalarını tahsil etmek.

Su Ürünleri ve Yer altı Su Kaynakları Kira Gelirini tahsil etmek.

167 Sayılı Yer altı Suları Hakkındaki Kanun gereğince, kaynak suları kirasını tahsil etmek.

Maden Kanunu hükümlerine göre İdarenin paylarını tahsil etmek,

Kıyı Kanununa muhalefet kapsamında tahakkuk etmiş alacaklarımızın tahsiline ait iş ve işlemler.

Diğer vergi ve rüsumları tahsil etmek.

Yukarıda Belirtilen Gelirlerin Tahakkuk ve takibini yapmak 6183 Sayılı Kanun hükümlerini uygulamak ve Takipli tahsil edilemeyen kamu alacaklarını Hukuk birimine bildirmek.

Ruhsat ve Denetim hizmetleri:

3213 Sayılı Maden Kanununun 1(a) Grubu Madenlerle ilgili Yönetmelik gereğince, Devletin Hüküm ve Tasarrufu altında bulunan alanlardaki (1/a) Grubu Maden sahalarını ihale yoluyla kiralamak, ruhsatlandırmak, kira sözleşmesi ve yenilenmesi işlemlerini yapmak. Kiraların Tahakkuk ve Takip işlemlerini gerçekleştirmek ve Mali Hizmetler Birimine bilgi vermek.

3213 Sayılı Maden Kanunu 1(a) Grubu Madenlerle ilgili Yönetmelik gereği, kendi mülkü içinde 1(a) Grubu Maden ruhsatı almak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin müracaatları değerlendirilerek ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşların yetkililerinden oluşan komisyon marifetiyle yapılan gerekli inceleme ve değerlendirme sonucunda, olumlu görüş alınması halinde işletme ruhsatı vermek.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce, ruhsatlandırılan maden sahaları ile İl Özel İdaresince ruhsatlandırılan 1(a) Grubu Maden sahalarından, Devlet hakkı ve Özel İdare paylarının Tahakkuk ve Takip işlemlerini gerçekleştirmek ve Mali Hizmetler Birimine bilgi vermek.

İl Özel İdaresince verilen 1(a) Grubu Maden işletme sahalarında üretilen madenin sevk edilmesinde kullanılan sevk irsaliyelerinin verilmesi ve denetim işlemlerini yapmak.

927 Sayılı Sıcak ve Soğuk Maden Sularının İstismarı ve Kaplıcalar Tesisatı Hakkındaki Kanun gereğince (Jeotermal mevzuatı), kamu ve tüzel kişilere sıcak su kullanma ruhsatı vermek ve denetlemek, tahakkuk eden İdare alacağının, Tahakkuk ve Takip işlemlerini gerçekleştirmek ve Mali Hizmetler Birimine bilgi vermek.

4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimi, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamındaki satış belgelerinin verilmesi,

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 26. maddesinin (e) bendinde belirtilen İl Encümeninin görev ve yetkileri kapsamında, "Kanunda öngörülen cezaları vermek" hükmü gereğince, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa göre kolluk kuvvetlerince düzenlenen cezaya esas tutanakların İl Encümenine sunulması ve İl Encümeninden çıkan kararların ilgili birimlere dağıtımının sağlanması ile tahakkuk eden cezaların tahsili için, Tahakkuk ve Takip işlemlerini gerçekleştirmek ve Mali Hizmetler Birimine bilgi vermek.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununda belirtilen İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri kapsamında, "Belediye sınırları dışında bulunan umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek, ilçelerden gelen umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatleriyle ilgili bilgilerin İl Encümenine sunulması, İl Encümenin den çıkan kararların ilgili birimlere dağıtımını sağlamak.

GSM'leri ruhsatlandırmak ve denetimini yapmak.

İçkili Yerlerin krokilerinin belirlenmesi iş ve işlemlerini yapmak.

İl Sağlık Müdürlüğü ve Çevre ve Orman İl Müdürlüğü ile Koordineli çalışmak.

Çevre Koruma ve Kontrol Hizmetleri:

Çevrenin korunması ve iyileştirilmesi

Kırsal alanda arazinin ve doğal kaynakların verimli şekilde kullanılması ve korunması.

İlimizin doğal bitki, hayvan varlığı ile doğal zenginliklerinin korunması ve geliştirilmesi.

Çocuk oyun alanlarının ve parkların tesis edilmesi.

Ata sporlarının ve Sportif faaliyet yerlerinin tesis edilmesi.

Yeşil alanların ve Köy meydanlarının düzenlenmesi.

KUDEB ve Kültür Hizmetleri:

İl genelinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının tespit, tescil ve incelenmesine yardımcı olmak, kayıtlarını tutmak, envanterlerini yapmak korunmalarına yönelik çalışmaları yürütmek, ilgili kurumlarca ihtiyaç duyulan desteği sağlamak.

İl genelinde 5226 sayılı kanunla değişik, 2863 sayılı kültür ve tabiat varlıklarını koruma kanununun görev verdiği kurumlar ile sivil toplum örgütleri, gönüllü sponsor kuruluşlar ile halkımızla işbirliği sağlamak ve geliştirmek, yapılacak her türlü desteği koordine etmek.

Tarihi eserlerimizin tanıtım ve korunmasına yönelik olarak kurs, eğitim, seminer vb. organizasyonları planlayarak yürütmek, yayın yapmak, toplumda kültür varlığının bilincini yerleştirmek.

Kentsel sit, tarihi sit, arkeolojik ve doğal sitlerde korunmaya yönelik olarak yapılacak denetimlere destek sağlamak.

Kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kişi ve kuruluşların tarihi eserlerle ilgili faaliyetlerini koordine etmek ve destek sağlamak.

İlçelerde kültür ve sanat hizmetlerini en üst düzeyde hizmet vermek üzere kültür ve sanat evleri açılmasını sağlamak, bunların koordinasyonunu ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerekli desteği vermek.

Koruma ve restorasyon projeleri hazırlamak, teknik ve taleplerin hazırlanması, yerel imkanlarla yapılabileceklerin süratle tamamlanmasını sağlamak, uygulamasını denetlemek.

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarında yapılacak olan tadilat ve tamirat uygulamaları öncesinde yapıyı incelemek ve yapılacak onarıma ilişkin koşulların belirtildiği onarım Ön İzin Belgesi düzenlemek.

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları, bunların koruma alanları ve sit alanlarında, tadilat ve tamiratların özgün biçim ve malzemeye uygun olarak gerçekleştirilmesini denetlemek, uygun bulunanlara *Onarım Uygunluk Belgesi* düzenlemek.

Tadilat ve tamirat kapsamında başlanılan onarımlarda esaslı onarım gereğinin yapıya uygun olmadığı saptanması durumunda onarımı durdurmak konuyu belgeleriyle tabiat varlıklarını koruma bölge kurulu müdürlüğüne iletmek.

Taşınmaz kültür ve tabiat varlığı parseline bitişik parsellerde ve koruma alanlarında yer alan ve yürürlükteki yasal düzenlemelere göre ruhsatı bulunan tescilsiz taşınmazlardaki tadilat ve tamirat uygulamalarına, varsa koruma amaçlı imar planı koşulları da dikkate alınarak izin vermek ve denetlemek.

Koruma bölge kurulları tarafından onaylanmış rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerine ilişkin uygulamaları denetlemek, projesine uygun tamamlanan uygulamalar için Kullanma İzin Belgesi düzenlemek.

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile bunların korunma alanlarında koruma yüksek kurulunun ilke kararları, koruma bölge kurulu kararlarına aykırı ve ruhsatsız olarak yapılan inşaatlar ile koruma amaçlı imar planlarından, plana, sitlerde sit şartlarına aykırı olarak inşa edilen yapılar hakkında imar mevzuatına göre gerekli işlemleri yapmak, uygulamayı durdurarak konuyu belgeleriyle birlikte, Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletmek.

Tescilli kültür varlıklarının mail-i inhidam olmaları halinde can ve mal güvenliğinin sağlanması için gerekli işlemleri yaparak durumu Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletmek.

Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekanların ve işlevlerinin korunmasına yönelik programları hazırlamak, bu amaçla yapılacak uygulamalara ilişkin işlemleri yürütmek.

2863 sayılı kültür ve tabiat varlıklarını koruma kanunu ile 3194 sayılı imar kanununa aykırı uygulamaların tespiti halinde ilgili idareye ve cumhuriyet savcılığına bildirimde bulunmak.

Restorasyon aşamasında çalışacak iş gücünün eğitimini sağlamak, kalıcı elamanlar yetiştirmek.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Hizmetleri:

a) Adres Kayıt Sistemi ve Kimlik Paylaşım Sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için teknik altyapıyı kurmak ve hayata geçirmek.

b) 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 51. maddesinin ikinci fıkrası ve Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliğinin 7. maddesinin 3. fıkrasının 2. paragrafında "Adres bileşenlerindeki değişikliklerin Ulusal Veri Tabanına işlenmesinde, Belediyeler, Belediye sınırları dışında kalan yerlerde İl Özel İdareleri sorumludur." hükmü yer almaktadır. Diğer taraftan, Adres ve Numaralamaya ilişkin Yönetmeliğin 6. maddesi ile 4. maddesinin birinci fıkrasının (r) bendine göre Belediye ve İl Özel İdareleri numaralama çalışmalarını adres standardına uygun yürütmek Ulusal Adres Veri Tabanına işlemekle görevlidir.

c) Adres ve numaralamaya ilişkin yönetmeliğin 9. maddesi gereğince; yapı ruhsatı formları, yapı kullanma izin belgesi ve yanan yıkılan yapılar formu Ulusal Adres Veri Tabanına işlendikten sonra İl Özel İdarelerince düzenlenmesi.

d) 25 Nisan 2006 tarih ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3. maddesinde yapı belgeleri "Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu" olarak tanımlanmaktadır. Aynı Kanun 49. maddesinde "İl Özel İdaresi ve Belediyeler sorumluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunları değiştirilmeyecek sabit tanımlı numaraları vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmak ile yükümlüdür." 50. maddesinde "İl Özel İdareleri ve Belediyeler bu kanun uyarınca belirlenen standartlardaki adres bilgileri ile adres oluşumuna altyapı oluşturan yapı belgelerini, belgelerin oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdür." denilmektedir.

e) Ulusal Adres Veri Tabanı'nın güncellenmesi için Kimlik Paylaşım Sistemine bağlanarak sınırları içerisinde adres bileşenlerini Ulusal Adres Veri Tabanında güncelleştirmek.

İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak.

Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurmak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak.

Birim faaliyet raporunu hazırlamak.

Ayrıntılı harcama programı hazırlamak.

Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ödenek üstü harcama yapmamak.

Ödenek kullanımına ilişkin üst yöneticinin (Vali) iç genelgeyle belirlenmiş olduğu ilkelere riayet etmek hizmetleri gerçekleştirmek.

Birimin Harcama ve gerçekleştirme görevini Yürürlükte bulunan Mevzuata uygun yürütmek. Harcama Evraklarını 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne göndermek, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmaktır.

Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.

Birimlerde görevli memur ve işçi personelin izin onay belgelerini Birim Müdürlerinin uygun görüşüne ve Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.

Yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekilde aşağıda belirtilen hizmetleri ve ayrıca Amirlerin vereceği görevleri yapmak.

Personel Hizmetleri:

Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri gereğince, kurum içi ve kurum dışı, naklen veya açıktan atama ile görevlendirme işlemleri yapmak.

Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri gereğince, aday memurların asaletlerinin onanması ile ilgili işlemleri yapmak ve evrakları tanzim etmek ve Yemin Merasimi Yönetmeliği gereğince, Asli Devlet Memurluğuna atandıktan sonra en geç bir ay içinde yemin merasimlerinin düzenlenmesi.

Askerlik borçlanması ile ilgili personel tarafından yapılan talepleri incelemek ve gerekli evrakların hazırlanmasını sağlamak.
Diğer kurumlarda geçmiş hizmeti bulunan personelin hizmet birleştirilmesi ile okul bitirmelerine ait intibak işlemleri yapmak.
657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 109. maddesi gereğince, <i>Memur Sicil Kütük Defterini</i> tanzim etmek ve işlemek.
Çalışan personelin durumlarına göre yasa ve yönetmelikler gereği kadro cetvelleri hazırlamak, meclise sunmak, meclis kararlarının uygulanmasını sağlamak.
Doğum, ölüm, sıhhi, mazeret ve yıllık izinleri, il sınırları ve yurt dışına çıkma, istifa ile ilgili iş ve işlemleri yapmak.
Personel ve bakmakla yükümlü olduğu bireylerin hasta sevk kağıtlarını düzenlemek.
657 ve 4857 sayılı kanuna göre istihdam edilen personelin mazeret izinleri ile hastalık izinlerine ait işlemleri yapmak.
Hastalık raporlarının yönetmeliğe uygun olup, olmadığını kontrol etmek.
Personelin Kılık Kıyafet Yönetmeliğine uygun olarak giyinmesini kontrol etmek, uymayanlar hakkında gerekli işlemleri yapmak.
Her ayın başında derece ve kademe ilerlemesi yapacak personelin, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri gereğince terfilerine ait işlemleri yapmak.
Ocak ayının ilk haftasında, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre personelin toplu olarak yıllık izin onaylarının alınmasını sağlamak amacı ile gerekli evrakları tanzim etmek.
5434 Sayılı Emekli Sandığı ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunlarına göre emekli olacak personelle ilgili işlemleri yapmak.
Tüm personelin özlük dosyaları ile Memur ve Hizmetlilerin Gizli Sicil Raporlarıyla, kadrolu işçi personelin, ilgili yönetmelikler uyarınca, gizli sicil raporlarının düzenlenmesi ve sicil dosyalarında muhafaza edilmesini sağlamak.
Sonları (0) ile (5) olarak biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar Memur Personelin <i>Mal Bildiriminde</i> bulunmasını sağlamak.
Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri hakkında yönetmelik gereğince, her yıl için İl Encümeninden iki üyenin İl Özel İdaresi Memur Disiplin Kuruluna seçilmesine ait teklifleri hazırlamak ve İl Encümenine sunmak.
İşçi Disiplin Kurulu ile ilgili Toplu Sözleşmeler gereği iş ve işlemleri yapmak.
Görevde yükselme (sınavla) ile ilgili iş ve işlemleri yapmak.
Pasaport alacak personelin yazışmalarını yapmak.
4857 sayılı Yasa Hükümlerine göre istihdam edilen geçici işçilerin çalıştırılmaları için Vize Yetki Devri Genelgesine göre Valilik Makamından Onay almak.
Geçici İşçilerin yıl başlarında SSK İl Müdürlüğüne, <i>İşe Tekrar Giriş Bildirgelerini</i> hazırlayarak göndermek.
Geçici işçilerin 4857 Sayılı Yasa uyarınca hizmet akitlerinin sona ereceğini belirlenen süre içerisinde kendilerine bildirmek.
Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmalarına ilişkin işlemleri yapmak.
Personelin günlük devam izlenimlerini hazırlamak ve takip etmek.
Sürekli ve geçici İşçilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bölge Çalışma Müdürlüğüne, giriş-çıkışlarını bildirmek.
İşçilerin Toplu İş Sözleşmesi ve 4857 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca, hizmet sürelerine göre yıllık izin sürelerini belirlemek, kullanılan izinlerin takibini yapmak ve dilekçelerini özlük dosyalarında muhafaza etmek.
İşçilerin Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre ödenecek ücretlere ilişkin gündelikleri belirlemek.
İşçilerin iki günden fazla aldıkları sağlık raporlarında, <i>İşçi İş Görmezlik Belgesi</i> düzenleyerek SSK İl Müdürlüğüne göndermek.
Personelin ödül ve ceza ile ilgili işlemlerini yapmak.
Müdürlüğümüze intikal eden yiyecek, giyecek, vb. sosyal hak yardımları ile ilgili personellerin fiilen yaptığı görevleri tespit etmek ve personel işleri ile ilgili olabilecek diğer mal ve hizmet alımlarının ihalelerini yapmak.

Sigorta Prim Bildirgelerinin sürelerinde düzenlenip SSK 'ya verilmesini sağlamak.
Toplu İş Sözleşmesi ve diğer iş görüşme öncesi ve sonrası iş ve işlemlerini yapmak.
Sendika Üyelik yazışmaları ve sendika aidatı kesintisi listesini yapmak, ödeme birimine intikali ve ödenmesini takip etmek.
Nakdi ve aynı hakların ödemelerini yasal süre içerisinde yapılmasını sağlamak, yasalardan ve sözleşmelerden doğan diğer hakların takibini yapmak.
Resmi kurumlar ile İdare içinde gerekli miatlı evrakları formları düzenlemek ve dağıtımlarını yapmak. İdaremiz görev alanına giren diğer idari işlemleri ve yazışmaları yapmak, sonuçlandırılmasını sağlamak.
Eğitim Hizmetleri:
İl Özel İdaresi Birim Müdürlüklerinin, hizmet içi eğitimlerini organize etmek, eğitim yeri görevlilerini belirlemek ve eğitimi gerçekleştirmek.
İl Özel İdaresi Birim Müdürlüklerinin, mesleki ve teknik eğitimlerini organize etmek, eğitim yeri görevlilerini belirlemek ve eğitimi gerçekleştirmek.
İl Özel İdaresi hizmetlerinde verim ve kaliteyi artırmak için eğitim çalışmalarına önem vermek, bu kapsam da İl Özel İdaresi iş görenlerine Kamu Yönetim Sistemi ile ilgili eğitim vermek.
İl Özel İdaresini Kamu Yönetim Sistemine göre, görev tanımlarına göre çalışmalarını sağlamak.
İl Özel idaresinde İSO 2222 9001 -2000 standardının şartlarını, yasal şartları, hizmet alanları ihtiyaç ve beklentileri karşılayarak hizmet alanları memnuniyet düzeyinin yükseltilmesi ve faaliyetleri performansının sürekli iyileştirilmesi için bir kalite yönetim sistemi oluşturmak.
İl Özel İdaresi hizmetlerinde, hizmet ve personel kalitesi ve vatandaş memnuniyetini artırmak, vatandaş memnuniyetini ölçmek için çalışmalar yapmak, ayrıca anket uygulamaları ve yüz yüze görüşmeler yoluyla vatandaş memnuniyetini ölçmek.
İl Özel İdaresi hizmetlerinde verimliliği ve etkinliği artırmak.
İş görenlerin motivasyonuna önem vermek.
Yönetimin sürekli gelişimini ve denetimini sağlamak.
657 sayılı kanuna tabi olarak istihdam edilen personelin mesleki ve hizmet içi eğitim programı hazırlamak ve gerekli eğitimin yapılmasını sağlamak.
4857 sayılı kanuna tabi olarak istihdam edilen personelin mesleki ve hizmet içi eğitim programı hazırlamak ve gerekli eğitimin yapılmasını sağlamak.
Lise ve dengi okul, yüksekokul ile fakültelerde okuyup, okulları için mecburi olan stajlarını kurumumuzda yapmaları uygun görülen öğrencilerin stajlarını ilgili Müdürlüklerde yaptırılması sağlanarak, staj dosyalarının okullarına gönderilme işlemlerini yürütmek.
Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya özel kuruluşlarca yapılacak olan eğitim seminerlerine kurumumuzdan uygun olan personellerin görevlendirilmesi yapılarak eğitim almalarını sağlamak.
Bilgi İşlem Hizmetleri:
İl Özel İdaresinin tüm Bilgi İşlem faaliyetlerinin planlanması, yönlendirilmesi ve koordinasyonunu sağlamak.
İl Özel İdaresinin tüm birimlerinin bilgisayar ortamında yürütecekleri faaliyetlere yönelik gerekli eğitim ve teknik destek vermek.
İdare birimleri arasında ağ, yapısal kablolama ve İnternet kurulumunu yapmak.
Bilgisayar işletim sistemlerinin ve paket programlarının kurulmasını sağlamak.
İdarenin web sayfasını yapmak veya yaptırmak, güncellemek.
e - Devlet projesi kapsamında yapılacak iş ve işlemlerin kontrolü ve yürütülmesini sağlamak.
İdarenin tüm birimlerinde yürütülen iş ve işlemler ile ilgili istatistik verileri hazırlamak çıkarmak ve bunları yayınlamak.
İdarenin tüm birimlerinin bilişim teknolojisine ait her türlü malzeme, program ve sistem kurulumlarının satın alınması; şartname ve ihalelerin hazırlanması, bakım, onarım ve güncelleme sözleşmelerini yapmak.
İdare ve bağlı birimlerine ait bilişim hizmetleri uygulamalarının sistem analizi ve ihtiyaç planlamalarını yapmak.

Bilişim teknolojilerinde ki gelişmelere paralel olarak bilgi işlem sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapmak.
Bilgisayardaki veri güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak önlemler almak, aldirmek.
İnternet ve e-posta servislerinin yönetimi yönlendirilmesini sağlamak.
İdarenin 15, 30 ve 60 dakikalık brifinglerini hazırlamak ve sunmak .
BİMER (Başbakanlık İletişim Hizmetleri) Hizmetleri:
4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda; a) Bilgi edinme hizmetlerinin içerdiği tüm konuları elektronik ortama taşıyarak, Bilgi İşlem Birimi ile koordineli olarak İdarenin Web Sitesinde yer almasını sağlamak. b) Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular için, kullanılan elektronik posta adresinin takibini ve yönetimini sağlamak. c) İdaremizde mevcut olan ve bilgi edinme başvurusuna konu olabilecek bütün bilgi veya belgeleri, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde tasnif etmek. d) Bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunulması öngörülen bilgi ve belgelerin sürekli güncel halde sunulması sağlamak amacı ile takip etmek. e) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile 27/4/2004 tarihli ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda BİMER başvurularını değerlendirmek, cevaplamak, başvuru konuları hakkında araştırmalar yapmak.
Sivil Savunma ve Acil Durum Hizmetleri:
Acil Eylem Planı hazırlamak.
Sivil Savunma, acil yardım ve kurtarma hizmetlerini diğer kuruluşlarla koordineli yürütmek.
Tesislerin güvenlik sistemini ihtiyaca göre güncelleştirmek.
Yangından korunma ve önleme tedbirlerini tespit etmek, personelini eğitmek, teşkilatını kurmak, prova yaptırmak, teşkilleri denetlemek.
Görevleriyle ilgili Birimler arası genel koordinasyonu sağlamak, eğitim yaptırmak.
Büyük yangınlar, yıkım, sel baskını, kuraklık, çevre kirlenmesi ve salgın hastalıklar döneminde halka götürülen kurtarma, ilk yardım, geçici olarak barındırma, yedirme, giydirme ve sosyal yardım sağlama hizmetlerini sağlamak amacıyla gerekli planlamaları yapmak.
İdareye ait bütün bina ve tesislerin korunması amacıyla 8 er saatlik 3 vardiya olarak nöbetlerin tutulmasını sağlamak.
Nöbetçi memurun koruyucu güvenlik talimatında belirtilen hususlar dahilinde çalışmasını sağlamak.
Resmi tatil ve belirli günlerde çekilen bayrakları Türk bayrağı kanununun 3. ve 7. maddesine uygun olmasına dikkat edilerek, Türk bayrağının asılmasını sağlamak.
Afet sonrası Geçici olarak barındırma, yedirme, giydirme ve sosyal yardım sağlama hizmetlerini ilgili kuruluşlarla birlikte sağlamak.
Gönüllü kurum, kuruluş ve kişilerle koordinasyon sağlamak.
7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve buna bağlı 6/3150 sayılı Sivil Savunma ile ilgili şahsi mükellefiyet, tahliye ve seyrekleştirme, planlama ve diğer hizmetler tüzüğü ve Sivil Savunma ile ilgili teşkil ve tedbirler tüzüğü ile nöbetçi memurların görev ve sorumlulukları ile çalışma şekillerini gösterir yönetmelikler doğrultusunda her türlü görevleri yerine getirmektedir. Bu görevler arasında en önemli olanları düşman saldırıları, tabi afetler, büyük yangınlara karşı halkın mal ve can kaybının asgari düzeye indirilmesi, hayati ehemmiyete haiz her türlü resmi ve özel tesis ve teşekküllerin korunması ve faaliyetlerinin devamı için acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi maneviyatının muhafazası amacıyla her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetlerdir. Bu faaliyetler için çeşitli gruplardan oluşan ekipler meydana getirmek, bu ekipleri hazırlanan <i>Sivil Savunma Planı</i> içerisinde göstermek.
711 sayılı nöbetçi memurluğu kurulması ve olağan üstü hal tatbikatlarında mesainin 24 saat devamının sağlayan kanun, 2935 sayılı Olağan Üstü Hal Kanunu, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 6/7337 karar sayılı Nöbetçi memurlarının görev ve sorumlulukları ile çalışma şekillerini gösterir yönetmelik, 6/6851 sayılı devlet tarafından kullanılan binaların

yangından korunması hakkındaki yönetmelik, Başbakanlık sivil olağan üstü hal savaş hazırlıkları planlama direktifi ve İl Özel İdaresi nöbetçi memurluğu özel talimatları doğrultusunda olağan üstü hal veya seferberlik ve savaş hali gereklerini yerine getirmek üzere **24 Saat Süreli Çalışma Planı** hazırlamak ve Bu planda gerekli tüm çalışma gruplarını ve talimatları belirtmek.

Savaş hallerinde, hasara uğraması muhtemel hayati öneme haiz tesislerin onarım planı ile uygulama usullerini belirten Savaş Hasarı Onarım Planı hazırlamak ve gerektiğinde planı uygulamak.

2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 697 sayılı kanun, 90/500 karar sayılı Başbakanlık Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü, 91/1434 sayılı Başbakanlık seferberlik ve savaş hali hazırlıkları direktifleri ile 22 Temmuz 2005 tarihli ve 4122711 Sayılı Genel Kurmay Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan genel protokol hükümlerine dayanılarak **Savaş Görev Planı** hazırlamak.

28 Aralık 1988 gün ve 20033 sayılı resmi gazetede yayınlanan 88/13543 sayılı sabotajlara karşı koruma yönetmeliğine göre Sabotajlara Karşı Koruma Planı hazırlamak. Bu yönetmenlik barışta, olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik, savaş sonrası hallerde içeriden ve dışarıdan yapılabilecek her türlü sabotaja karşı koruma konusunda, alınması gereken tedbirleri ve uygulama şekillerini belirtmek.

Herhangi bir alarm durumunda yapılacak işleri, talimatları uygulamaya koyabilmek için Milli Alarm Sistem Yönergesi hazırlamak.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesi (b) bendi uyarınca **Acil Yardım ve Kurtarma Planı Yönergesi** hazırlamak. Bu yönergede ilimiz merkez ilçe belediye sınırları dışında herhangi bir doğal afet meydana geldiğinde, afetzede vatandaşlara en etkin ilk ve acil yardımın yapılmasını sağlamaktır.

Seferberlik ve savaş hali erteleme yönergesindeki talimatlar doğrultusunda, personel kadro erteleme işlemlerini takip etmek.

Herhangi bir birimizde meydana gelebilecek yangına anında müdahale ederek, mal ve can kaybını en aza indirip yangının söndürülebilmesi için gerekli çalışmalar yapmak. Bu işleri yapabilmek için Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi hazırlamak.

İl genelinde acil durumlarda ihtiyaç duyulacak bütün alt yapıyı kurmak geliştirmek işler durumda tutmak bu amaçla gerekli teçhizat ekipman ve personeli temin etmek acil hallerde planlar dahilinde ve ilgili kuruluşlarla birlikte müdahale etmek.

Evrak ve Arşiv Hizmetleri:

Evrak kayıt servisine gelen her türlü evrakı ilgili birimlere havale için kayıt yapmak, bunları havale ettirerek ilgili birimlere zimmetle teslim etmek, giden evrak defterinden giden yazılara sayı vererek ilgili yerlerine posta veya elden zimmetli teslim etmek, tüm birimlere ait evrakların takibini yapmak, posta işlemlerini yapmak.

Posta zarflı gelen evraklar üzerinde gizli, çok gizli, özel, hizmete özel, kişiye özel gibi gizlilik dereceli veya normal evrakları birbirinden ayırarak tasnif etmek.

Geliş şekli itibariyle birimi ilgilendirmeyen evraklar veya yanlış postalanmış evraklar hiç işlem yapılmadan ilgili (geldiği-gideceği) yerlere göndermek.

Evrakın birime ait olup olmadığı, tarihi, sayısı, eki ve imzasının olup olmadığını kontrol etmek.

Evrak gizli, çok gizli, özel, hizmete özel, kişiye özel gibi kapalı zarf ise üzerindeki adres itibariyle birime ait olup olmadığı kontrol etmek.

İlgili birim amirinin izni ile, evrak kayıt tarih ve sayısının ilgili kişilerin istemesi halinde verilmesi.

Posta kanalı ve kuruluşların haberleşme görevleri ile iş sahibi kişiler veya bunların kanuni temsilcilerince verilen her türlü evrak; görevlilerce evrakın birime ait olup olmadığı, tarihi, sayısı, eki ve imzasının olup olmadığı kontrol edilerek teslim almak.

Gizli, çok gizli, özel, hizmete özel, kişiye özel işaretli zarfların açılmadan ilgili birimlere teslimi.

Kayıt yapılacak defter ile dahili ve harici zimmet defterlerinin tüm sayfaları numaralandırma, mühürleme ve en son sayfalarını birimi amiri ve yetkili kişilere imzalatmak.

Gelen faksların normal evrak gibi kayıt işlemine tabi tutmak.

Gelen evraklar gelen evrak defterine veya bilgisayar ortamında yapılıyorsa gelen evrak kayıt defterine uygun olarak kaydını yapmak, günlük kayıt çıktısını (Disket, CD) almak.

Gizlilik dereceli yazıların kayıt ve sayı verme işlemlerini zarfların üzerine yapmak.
Acele, çok acele, günlük, iadeli taahhütlü, resmi taahhütlü ve acele posta servisi ile gönderilen evrakları günlük göndermek.
Gizli, çok gizli evraklara iki suret olmak üzere gizli teslim senedi düzenleme ve aslı evrak tesliminde teslim alanın adı soyadı, imzasını almak, bir nüshası senedi hazırlayana birimce muhafaza edilmek üzere bu birime vermek.
Servisin görev alanına giren / girebilecek ilgili diğer işlemleri ve yazışmaları yapmak.
İl Özel İdaresi arşivini kurmak ve yönetmek, arşiv mevzuatı gereği, arşiv yönetmeliği'ni ve dosya tasnif ve saklama planlarını hazırlamak, güncellemek ve planların uygulanmasını sağlamak.
İdareye ait evrak ve dosyaların arşivlenmesi ve muhafaza edilmesi.
Süresi dolan evrakların yasal mevzuat çerçevesinde imhasının sağlanması.
Arşiv servisi görevlisi/görevlileri, her görevli bu bölümdeki kendi görevi ile ilgili yetkili ve sorumludur.
Sosyal Hizmetler:
İl Özel idaresine ait bütün araç, gereç, tesis, lojman ve binaların bir bütün olarak aksamadan işlemlerini, bakım, temizlik ve idamesini, personelin mevzuatla düzenlenmiş nakil, iaşe ve ibarelerine ilişkin her türlü sosyal hizmetlerini sağlamak, bu amaçla gerekli bütün tedbirleri almak.
Haberleşme hizmetlerini yürütmek, santralin bakım ve santral memurunun düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak.
Isınma Hizmetlerini yürütmek, kalorifer dairelerinin temizliği, kazanın yakılması ve kullanılmasını talimat dahilinde özen ile yerine getirilmesini sağlamak
İl Genel Meclis salonunda yapılacak her türlü toplantı ve organizasyonları düzenlemek, toplantıların güvenlik içinde yapılması için gerekli önlemleri almak.
İl Özel İdaresi binaları ile Vali Konağının çevre düzenlemesi ve bakımını yapmak.
Misafirhane, yemekhane, tesislerinin işletilmesi, bakımı, sevk ve idaresini yapmak.
Danışma merkezleri ve çok amaçla toplum merkezleri kurmak ailelerin ekonomik sosyal toplumsal kültürel ve psikolojik sorunlarla baş edebilmeleri için korunmalarını sağlamak ve desteklemek.
Gönüllü kuruluş-kurum ve kişililerce koordinasyon sağlamak ihtiyaç sahiplerinin sorunlarını çözümü konusunda daha etkin hizmetin verilmesi amacıyla müracaatçılara Kızılay, Diyanet Vakfı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı gibi kuruluşların yardımlarından yararlanmalarına rehberlik etmek.
Başta sosyal güvenlik dışında kalan özürülüler olmak üzere, aile bireylerini temel gereksinimlerini karşılayamayacak durumda olanlara, S.H.Ç.E.K yurtlarından ayrılan yaşlı gelmiş gençlere, doğal afetler veya ekonomik yoksunluk nedeniyle yaşamlarını en alt düzeyde dahi sürdürmekte güçlük çeken kişi ve ailelere mikro krediler sağlamak.
Terörle Mücadele Hizmetleri:
5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanun gereğince İl Özel İdaresine verilen Zarar Tespit Komisyonunun sekretarya hizmetlerinin yürütülmesi.

PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ

Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak.

Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurmak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak.
Birim faaliyet raporunu hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programı hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ödenek üstü harcama yapmamak.
Ödenek kullanımına ilişkin üst yöneticinin (Vali) iç genelgeyle belirlenmiş olduğu ilkelere riayet etmek hizmetleri gerçekleştirmek.
Birimin Harcama ve gerçekleştirme görevini Yürürlükte bulunan Mevzuata uygun yürütmek. Harcama Evraklarını 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne göndermek, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmak.
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanan, Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.
İnsan kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanarak teklif edilen izin onay belgelerini uygun görüşle, Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.
Yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekilde aşağıda belirtilen hizmetleri ve ayrıca Amirlerin vereceği görevleri yapmak.
Etüt Proje Hizmetleri:
Arsa hukuki bilgilerinin yatırımcı kuruluşlarca teminini takip etmek.
Arsa zemin sual fişi ve plankote tanzim işlerini yapmak.
Vaziyet planlarının tanzimi ve onaylarını takip etmek.
Uygulanacak proje tip değilse, yatırımcı kuruluşça verilecek ihtiyaç programına göre avan proje tanzim etmek ve yatırımcı kuruluşça onayını takip etmek.
İhale sonrası arazi çalışmalarını yapmak.
Devlet yapılarına ait kullanım sırasında çıkan arızaların yerinde tetkik edip rapora bağlamak.
Makine tesisatının imal edilen cihazlarına ait (kazan, hidrofor gibi) imalat projelerini onamak ve imalatın kontrolünü yapıp rapor düzenlemek, projelerini tasdik etmek, özel fiyat tespiti yapmak,gerekli hallerde tesisat projesi hazırlamak.
Elektrik tesisatı imalat projelerini tasdik etmek, özel fiyat tespiti yapmak, gerekli hallerde tesisat projesi hazırlamak.
Statik, tesisat ve elektrik projelerinin mimari proje ve mahal listesine uygunluğunu sağlamak.
İl Özel İdaresinin bina ve tesislerinin ihtiyaç programı ve mimari, avan - kesin-tatbikat proje ve detaylarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak ve onaylanmasını sağlamak.
Yarışma ve diğer ihale usullerine göre yaptırılacak olan proje, zemin etüdü ihalelerini yapmak, bu hizmetlerin sözleşmesine göre yapılıp yapılmadığını kontrol etmek.
Proje ve mesleki kontrollük hizmetlerine ilişkin hak edişleri tanzim ve tasdik etmek.
Proje ve mesleki kontrollük hizmetlerinin sürdürülmesi sırasında sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için ilgililere ihtar ve ikazda bulunmak ve gerekli hallerde fesih ve tasfiye olurlarını almak.
Proje, zemin etüdü ve mesleki kontrollük işlerinin bitiminde teminatların iadesi için gerekli işlemleri yapmak.
Köyler için tip konut projeleri geliştirmek, uygulanmasını teşvik etmek.
634 Sayılı Kanuna göre çıkartılan "Yapılarda özürülülerin kullanımına yönelik proje tadili komisyonları hakkında çalışma usul ve esasları hakkında yönetmelik" hükümlerini yerine getirmek.
Plan ve Proje Hizmetleri:
Stratejik planlara uyumlu olarak köyleri, yol, köprü, içme suları ile taraflar arasında yapılacak protokol karşılığı olmak üzere askeri garnizonlarının içme ve kullanma sularının etüt ve projelerini yapmak ve yaptırmak.
Yol, köprü ve içme suyu tesislerine ait sanat yapılarının tip projelerini yapmak ve yaptırmak.
Köy ve bağlı yerleşim birimlerine dere, göl ve barajlardan su almak ve su tasfiye tesislerinin özel projelerini yapmak ve yaptırmak.
Bayındırlık İşleri birim fiyatları ile uyumlu olmak üzere fiyat analizleri yapmak ve birim fiyatları

hazırlamak.
Köylere içme suyu teminine yönelik sondaj çalışmaları için hidrojeolojik etüt yapmak ve yaptırmak, sondaj kuyusu açmak ve açtırmak, açılmış olan sondaj kuyularının denetimini yapmak, protokollerini hazırlamak ve kiralama iş ve işlemlerini yapmak.
Projelerde kullanılmak üzere harita temin etme ve gerektiğinde yerinde harita çıkarmak ve çıkarttırmak.
Devlet ve il yolları ağı dışında kalan köyler ile bunlara bağlı yerleşim birimlerinin yol ağlarını Yönetmelik hükmü gereğince tespiti için İl Genel Meclisine teklifte bulunmak.
Yıllık etüt proje program tekliflerini hazırlamak.
Uygulanan projelerin kesin hesaplarını yapmak.
Yatırım ve İnşaat Hizmetleri:
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde görev alanına giren bina tesis ve diğer taşınmazların yapımını ve tadilatlarını yapmak.
İhalesi yapılacak işlerin yaklaşık maliyetlerini hazırlamak.
İhale işlem dosyası hazırlamak ve görev alanına giren yapım, mal ve hizmet alımı ihalelerini yapmak.
İhalesi yapılarak tadilatına, yapımına başlanmış bina ve tesisler ile mal ve hizmet alımları için gerekli onayları vermek ve kontrolünü gerçekleştirmek.
Yapı denetimi verilen yapım işlerin Bayındırlık Bakanlığınca ve mevzuatla belirlenen fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılıp yapılmadığının denetimini yapmak.
Denetimi yapılan işlerin geçici ve kesin hakkeşiş, geçici ve kesin kabul, tasfiye, fesih, iş artışları, revize birim fiyatlara ilişkin belgeleri düzenlemek, incelemek.
Kesin hesabı düzenlemek, kesin kabulü yapmak (tasfiye ve fesih işlemleri dahil)
Yeni birim fiyat tanzimi, iş artışları revize birim fiyatları hazırlamak.
Birimin faaliyet alanı ile ilgili yıllık programları, stratejik plan doğrultusunda hazırlamak.
Yol ve Ulaşım Hizmetleri:
Devlet ve il yolları ağı dışında kalan köylerin ve diğer yerleşim birimlerinin ulaşımını sağlayan, köy yolları ağında bulunan yollar ile köy içi yollarının, (yol yapım ve bakım makinelerinin çalışabileceği köy ve bağlısının ana ulaşım yolu üzerinde bulunan, ünitenin giriş ve çıkışını sağlayan veya ulaşım yolunun uzantısı niteliğindeki yollar) tesviye, onarım, greyderli ve malzemeli bakım, stabilize kaplama, asfalt kaplama ve gerektiğinde beton-kilitli parke kaplamalarını yapmak veya yaptırmak.
Köy yolları ağında bulunan ve köy içi yollar dahil tüm yolların, sanat yapılarını ve köprülerini yapmak veya yaptırmak.
Asfaltı yapılmış olan köy yollarının asfalt yamalarını yapmak veya yaptırmak.
Malzeme ocaklarının işletilmesi ve korunmasını sağlamak.
Kardan dolayı kapalı olan köy yollarını ulaşımına açmak veya açtırmak.
Köy yolları ağında bulunan yolların, trafik güvenliğini sağlamak amacıyla, trafik işaret levhalarını yapmak veya yaptırmak.
Köy ve bağlı mahallelerin isim levhalarını yapmak veya yaptırmak.
İl Özel İdaresi ve KÖYDES programındaki işlerin, keşif (yaklaşık maliyet), ihale, kontrollük, geçici kabul, kesin kabul ve idari işlerini yürütmek ve kesin hesaplarını yapmak veya yaptırmak.
Servis ile ilgili protokollü işleri yapmak.
Servisin hizmet alanı ile ilgili aylık faaliyet raporlarını hazırlamak ve ilgili makamlara sunmak.
Servisin faaliyet alanı ile ilgili yıllık çalışma programları, stratejik plan doğrultusunda hazırlamak.
Servisin faaliyet alanı ile ilgili programlarının yılı içerisinde tamamlanabilmesi için gerekli denetim ve çalışmaları yapmak.
İlçelerde bulunan bakımevlerinin kontrol ve denetimini yapmak.
Asfalt ve büz şantiyesi faaliyetlerini yürütmek ve denetlemek.
Görev alanı ile ilgili teknik konularda danışmanlık yapmak, rapor hazırlamak.

Servisin görev alanına giren / girebilecek ilgili diğer işlemleri ve yazışmaları yapmak.
Servisin yazışma iş ve işlemlerinin sistemli olarak dosyalanması, muhafazası, bağlı olunan arşiv hükümlerinin uygulanması, her an denetime / teftişe hazır halde tutulmasını sağlamak.
Tarımsal Hizmetler:
Ülkemiz çiftçisinin ekonomik, sosyal ve kültürel yönlerden geliştirilmesi için, kırsal alanda mevcut üretim potansiyelinin artırılarak gelir ve istihdamı artırıcı faaliyetlere önem vermek.
Tarımın temel dayanağı olan toprak ve su kaynaklarının geliştirilerek verimin artırılması, Sulama ve Toprak İşleri olarak Tarımsal Hizmetler Birimimizin başta gelen görevidir. Zira ileri gitmişliğin ve zenginliğin önemli bir göstergesi de sahip olunan toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi, bunlardan en üst düzeyde yararlanılmasıdır.
A) Sulama ve Toprak Hizmetleri
Yağışların ve sel sularının zararlarını önleyici ve depolayıcı tarım arazileri için sulama suyu ve hayvanlar için içme suyu teminine matuf gölet ve diğer tesislerin ; Etüt planlama ve projeleri ile bu projelerin inşaatlarını yapmak , yaptırmak
Toprak erozyonunu önleyici , giderici ve azaltıcı , toprak ve su dengesinin kurulması ve korunmasını sağlayıcı tedbirleri almak , gerekli tesisleri yapmak ve yaptırmak .
Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 Lt' ye kadar olan sulama tesislerinin kurulması , ıslahı ve tevsi ile alakalı etüt , planlama , proje ve programları yapmak , yaptırmak ve uygulamasını sağlamak .
Devlet arazilerinin ıslahı , imarı ve tarıma uygun hale getirilmesi .
Devlet sulama şebekelerinde ve diğer sulama planlarında sulama işleri ile ilgili hizmetleri yapmak ve yaptırmak .
Sulu ve kuru tarım arazilerinde toplulaştırmaya uygun arazi sahipleri çoğunluğunun isteğine bağlı arazi toplulaştırılması için , etüt , planlama , program ve projelerini hazırlamak , hazırlatmak , tasdikini yapmak , yaptırmak . Toplulaştırma sonucunda verilen yeni parselleri maliklerin adına tescil ettirmek , ifraz işlerine konu olmasını önlemek için tapu siciline şerh vermek ve uygulamada gerekli görüldüğü zaruri hallerde kamulaştırma yapmak. Toplulaştırma esas ve usullerinin nasıl yapılacağını yönetmelikle belirlemek .
Toprak etüdü ve her türlü toprak analizleri , sınıflandırmaları ve toprak harita raporları ile toprak ve su kaynakları konusunda istatistiki bilgilerin derlenmesi , değerlendirilmesi ve dokümante edilmesi hizmetlerini yapmak ve yaptırmak
Sulama hizmetleri için ; ihtiyaç duyulan arsa ve araziyi satın alma , kamulaştırma veya hazineden tahsis yoluyla temin etmek ile uygulama sırasında ihtiyaç duyulan şantiye binalarını yapmak .
Tarla içi hizmetlerin geliştirilmesi ile ilgili olarak DSİ ve diğer kuruluşlarla yapılan protokollerin uygulanmasını sağlamak .
Kredilerle finanse edilen hizmetlerle ilgili projeleri yapmak , uygulanmasını takip etmek
Projelerin kesin hesaplarını yapmak .
Tesislerin ; yenilenmesi bakım – onarımı ve ıslah çalışmalarını , yapmak ve yaptırmak .
Sulama tesislerinin yapılış amacına uygun olarak işletilmeleri ve bakım ve onarımlarının yapılması için; geçici kabulü takiben, sulama kooperatifi , sulama birliği veya muhtarlıklara devirlerinin yapılması .
B) Toprak ve Su Laboratuvarı Hizmetleri
Sulama suyu ve içme suyu analizlerini yapmak
Toprak verimlilik analizlerini yapmak
Toprak mekaniği ile ilgili analizleri yapmak
Su ve Kanal Hizmetleri:
A) İçme Suyu Hizmetleri
Köy ve bağlı birimler ile askeri garnizonlara sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek.
Terfili içme suyu inşaatlarının ENH (Enerji Nakil Hattı) motopomp, trafo, elektro pompaj vs. gibi malzemeleri temin etmek ve tesisin montajını yapmak yaptırmak.
İçme suyu ihtiyacı olan köy ve bağlılarının istikşaf, etüt proje, yaklaşık maliyet ve kontrollük hizmetleri ile kesin hesap ve kabullerini yaparak Köy Muhtarlıklarına devir teslimi yapmak.

Gerektiğinde diğerkurumların, protokollü işlerinin içme suyu tesisini yapmak yaptırmak.
Yıllık programları stratejik plan doğrultusunda hazırlamak.
Birimlerin faaliyetleri ile ilgili programları yılı içerisinde tamamlanabilmesi için gerekli denetim ve çalışmaları yapmak.
Yapılan çalışmalarla ilgili aylık faaliyet işleri yapmak ve yaptırmak.
B) Sondaj Hizmetleri
Sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek maksadıyla sondaj kuyuları açmak,
Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Mahalli İdareler, gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilen içme suyu sondaj taleplerini imkanlar ölçüsünde protokol düzenleyerek bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak.
Açılmış kuyularda debi ölçümü, pompa montajı, kuyu geliştirme, v.b çalışmalarını protokollü ve bedeli mukabilinde yapmak.
C Kanalizasyon Hizmetleri
Köy ve kasabalar ile bağlılarının ve toplulaştırılması gereken yerleşim ünitelerinin ekonomik, sosyal ve fiziki altyapı tesislerinin projelerini hazırlamak ve uygulamak.
Kanalizasyon ve atık su tesisi yapılan yerleşim yerlerine, doğal arıtma tesisleri projelerini ve inşaatlarını yapmak ve yaptırmak.
Birim faaliyetlerinin geneli ile ilgili hizmet içi eğitimleri yapmak yaptırmak.
Yapılan çalışmalarla ilgili aylık faaliyet raporları hazırlamak ve ilgili makama sunmak.

ENCÜMEN MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Kalem)
Stratejik plana uygun birim performans programını hazırlamak.
Stratejik plan, Performans programı ve yatırım programlarındaki hedef ve ilkeler göz önünde bulundurmak suretiyle bütçe tekliflerini hazırlamak.
Birim faaliyet raporunu hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programı hazırlamak.
Ayrıntılı harcama programına uygun ödenek talep etmek ve ödenek gönderme emirlerine riayet etmek suretiyle harcamaları gerçekleştirmek ödenek üstü harcama yapmamak.
Ödenek kullanımına ilişkin üst yöneticinin (Vali) iç genelgeyle belirlenmiş olduğu ilkelere riayet etmek hizmetleri gerçekleştirmek.
Birimin Harcama ve gerçekleştirme görevini Yürürlükte bulunan Mevzuata uygun yürütmek. Harcama Evraklarını 3 (üç) suret düzenlemek suretiyle, biri asıl iki suretini (ikinci suret tasdikli ve Mühürlü) Mali Hizmetler Müdürlüğüne göndermek, üçüncü suretini Birimde hazır bulundurmamak.
Muhtar maaşlarına ait ödeneklerin takip ve kontrolünü Yapmak ve Harcama ve gerçekleştirme görevini yürütmek.
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanan, Birimde görevli memur ve işçi personelin hasta sevk kâğıtlarını onaylamak.
İnsan kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hazırlanarak teklif edilen izin onay belgelerini uygun görüşle, Genel Sekreterlik Makamının onayına sunmak.
Yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekilde aşağıda belirtilen hizmetleri ve ayrıca Amirlerin vereceği görevleri yapmak.
İl Genel Meclisi ve İl Encümeni sekretaryası işlemlerini yürütmek ve raportörlüğünü yapmak.

İl Genel Meclis Üyelerinin özlük işlemlerini yürütmek.
İl Genel Meclisi, Meclis Komisyonları ve İl Encümeni toplantılarında raportörlük hizmetlerini yürütmek.
İl Genel Meclisi ve İl Encümeni toplantı salonlarının ihtiyaçlarını gidererek hizmete hazır tutulmasını sağlamak.
İl Genel Meclisi Üyeleri ve İl Encümeni Üyelerinin huzur haklarına ait işlemleri yürütmek.
Birim Arşivini oluşturmak ve güncelliğini korumak.
İl Encümeni gündeminin hazırlanması ve hazırlanan gündemin Encümen Üyelerine dağıtılmasını sağlamak.
İl Encümeni gündemini, gündem sırasına göre Encümen karar defterine kaydetmek.
İl Encümeninde alınan kararları varsa muhalefet şerhleri ile beraber Encümen karar defterine kaydederek üyelere imzalatmak.
İl Encümeni kararı alınarak işlemi tamamlanan dosyaları ilgili birimlere göndermek.
İl Encümeninin aynı zamanda 2886 Sayılı Kanuna göre ihale komisyonu olmasından dolayı, ihale komisyonu sekreteryaya hizmetlerini yürütmek.
İl Genel Meclisinde görüşülmek üzere gönderilen teklifleri Meclis gündemine almak ve işlemlerini yapmak.
İç ve Dış Birimlerden gelen tekliflere göre Meclis gündeminin hazırlanması işlemlerine yardımcı olmak ve Gündemin İl Genel Meclisi Üyelerine dağıtılması.
İl Genel Meclisi toplantıları konusunda ilgilileri bilgilendirmek.
İl Genel Meclisinde alınan kararları Başkan ve Katiplere imzalatmak ve Meclis karar defterine kaydetmek.
İl Genel Meclisinde yapılan görüşmelerin sesli ve görüntülü kayıtlarını tutarak tutanak haline getirmek.
İl Genel Meclisi kararı alınarak işlemi tamamlanan dosyaları ilgili birimlere göndermek.
Basın ve Halkla İlişkiler Hizmetleri :
İdare ile görsel ve yazılı basın ve yayın kuruluşları arasındaki ilişkileri sağlamak.
İhtiyaç duyulan günlük, haftalık, aylık, gazete ve dergileri alarak, İdareimizle ilgili kısımlarını arşivlemek.
Köşe yazıları, fotoğraflar ve basın yoluyla dile getirilen istek ve şikayetlerin ilgili birimlere ulaştırılmasını sağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
İdare etkinliklerini ve çalışmalarını fotoğraf ve film olarak kaydetmek ve arşivlenmesini sağlamak.
Haber, duyuru ve basın bültenlerinin hazırlanması, basımı ve dağıtılmasını sağlamak.
Gerektiğinde basın toplantıları düzenlemek.
İdare ile vatandaş arasındaki sağlıklı iletişimin sağlanması için gerekli tedbirleri almak.
İnternet üzerinden oluşturulmuş İnternet sitesine gelen iletileri değerlendirmek.
Halkla ilişkiler konusunda İdare personelini eğitmek.
Bilgi Edinme Mevzuatını uygulamak.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
(Avukat Temsil Etmektedir.)

Vali ve Genel Sekreter tarafından intikal ettirilen ve hukuki, mali, idari ve cezai sonuç

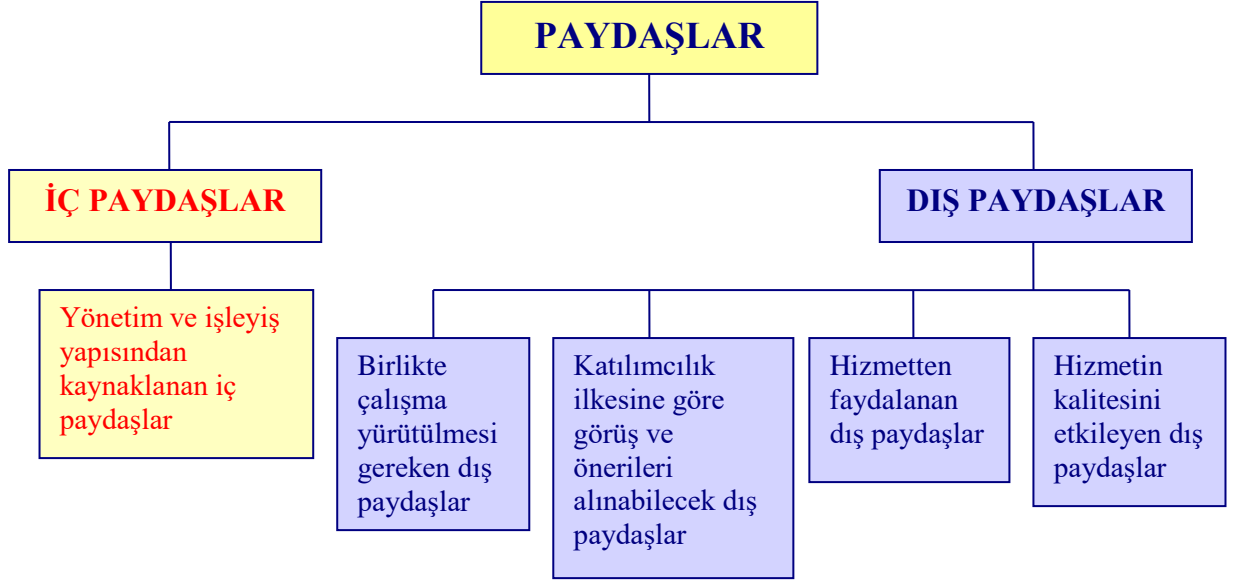

doğurabilecek tüm konular hakkında hukuki görüş bildirmek.
Kurum hizmetlerinin yapılmasında gerekli görülen hukuki konularda Vali ve Genel Sekretere müşavirlik yapmak, kurum birimlerinden Genel Sekreter'in havalesi ile intikal ettirilen konularda hukuki yardım yapmak, yaptırmak ve istenen konularda hukuki görüş bildirmek.
Hukuki ihtilaflara meydan vermemek için, duruma muttali olunması halinde kurum menfaatlerini koruyucu ve anlaşmazlıklara çözüm getirici hukuki tedbirleri zamanında almak.
İl Özel İdaresi leh ve aleyhine açılmış ve açılacak her türlü hukuki icrai ve idari davalar ile işlerine ait mahkeme hakem ve mercii kararlarının takip, savunma ve gereklerini yapmak.
İdare lehine sonuçlanmış ve icraya intikal etmiş idare alacaklarının icra dairelerinde tahsilini ve tahsil edilen paraların zamanında idare hesabına yatırılmasını sağlamak.
Adli ve İdari davalarla her türlü icra takiplerinde gerekli bilgileri hazırlamak, adli, idari davaları ile icra takiplerinde mahkemeler, hakemler, icra daireleri, dava ve icra işleri ile ilgili tebliğleri kabul etmek, ilgili sair merciler nezdinde Valilik Makamını temsil etmek.
Kurum adına akdedilecek sözleşme ve anlaşmaların, hukuki ihtilaf doğurmayacak şekilde ve kurum menfaatleri doğrultusunda yapılmasında yardımcı olmak.
Kurumca hazırlanan veya Valilik ile diğer kurum ve kuruluşlardan görüş alınmak üzere gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları hakkında hukuki görüş bildirmek.
Kurum leh ve aleyhindeki her türlü dava ve icra takiplerini merkezden veya gerektiğinde mahallinde takip etmek ve ettirmek.
Kurum adına ihtarname, ihbarname düzenlemek, adli ve idari yargı mercileri ile icra daireleri ve noterden kuruma yapılacak tebliğlere cevap vermek.
Adli ve İdari yargı mercileri, icra müdürlükleri ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlar nezdinde İdareyi temsil etmek.
Hukuk Müşavirliğinin iş akışını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek.
Müşavirlik personelinin performans ilkeleri çerçevesinde verimli bir şekilde çalışmasını sağlamak, görevlerini gereği gibi yapmalarını takip ve kontrol etmek ve ettirmek.
Kendisine havale olunan kanun, tüzük, yönetmelik, genelge ve talimat gibi düzenlemeler ile ilgili çalışmalara katılmak.
Hukuki görüş oluşturmak üzere oluşturulan kurumlar arası komisyonlarda idaremizi temsil etmek.
Vali ile Genel Sekreter tarafından verilen ve mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.
Vali ve Genel Sekreter tarafından kendilerine havale edilen; kurum leh ve aleyhinde açılan davalar ile icra takiplerine, hak ve imtiyazlara, ilişkin bütün hukuki ve idari işlemleri yürütmek, kendilerine verilen dava ve takiplere ait evrakın düzenli bir şekilde dosyalanmasını sağlamak.
Adli ve idari yargı mercilerinden, icra dairelerinden ve Noterden kuruma yapılacak tebliğlere cevap süresi içerisinde cevap hazırlamak veya hukuki gereklerini yapmak.
Hukuk Müşavirliğinden bir temsilcinin de hazır bulunması istenilen toplantılara katılmak.
Kurum personeli hakkında düzenlenen ve Vali veya Genel Sekreterce Müşavirliğe gönderilen fezleke, soruşturma ve inceleme raporları hakkında gereken hukuki işlemleri yapmak.

D - PAYDAŞ ANALİZİ:

Paydaş analizi, herhangi bir faaliyeti olumlu veya olumsuz şekilde etkileyecek olan tarafları, grupları ve kurumları belirlemek ve bunların etkilerinin olumlu ya da olumsuz olup olmayacağını saptamak, yürütülecek olan faaliyetten en fazla faydayı sağlayabilmek için stratejiler geliştirmek ve faaliyetin başarılı bir şekilde uygulanabilmesine engel oluşturabilecek unsurları ortaya koyup bunlara karşı gerekli önlemleri almak amacıyla yapılır.

Paydaşlar, kurumun kaynakları veya çıktıları üzerinde hak iddia eden ya da kuruluşun çıktılarından etkilenen kişi, grup veya kurumlardır. Stratejik plan çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen paydaş analizi ile ilgili iç ve dış tarafların belirlenmesi, bunların önemlerinin tespiti ve İl Özel İdaresi'nin faaliyetlerini nasıl etkiledikleri analiz edilmiştir.

İç Paydaş:

Kurum olarak stratejik amaç ve hedeflerimizi gerçekleştirebilmek için belirlediğimiz faaliyet ve projelerin hayata geçirilmesinde (onaylanması, ödenek tahsisi, gerekli izinlerin alınması, çalışmaların sürdürülebilir olması açısından) kurumumuzu direkt olarak etkileyen tüm taraf, grup ve kurumlar/kuruluşlar iç paydaşlarımızdır.

İÇ PAYDAŞ

Paydaşın Adı	
1	Vali
2	İl Genel Meclisi
3	İl Encümeni
4	İl Özel İdaresi
5	A.İ.Ö.İ. Genel Sekreteri
6	A.İ.Ö.İ. Mali Hizmetler Müdürlüğü
7	A.İ.Ö.İ. Destek Hizmetleri Müdürlüğü
8	A.İ.Ö.İ. İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü
9	A.İ.Ö.İ. Plan Proje Yatırıma ve İnşaat Müdürlüğü
10	A.İ.Ö.İ. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
11	A.İ.Ö.İ. Encümen Müdürlüğü (Özel Kalem)
12	A.İ.Ö.İ. Hukuk Müşavirliği
13	A.İ.Ö.İ. İlçe Özel İdare Müdürlükleri
14	Kaymakamlıklar
15	İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
16	İl Sivil Savunma Müdürlüğü
17	İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü
18	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
19	İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
20	İl Tarım Müdürlüğü
21	İl Sağlık Müdürlüğü
22	İl Kültür Turizm Müdürlüğü
23	Gençlik Spor İl Müdürlüğü
24	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
25	Köylere Hizmet Götürme Birlikleri
26	Kamu Çalışanları

Dış Paydaş:

Dış paydaşlar, kurumun ürün ve hizmetlerinden nihai olarak yararlanan kişileri temsil eder. (Kurum hizmetlerinden ve ürünlerinden kim yararlanıyor?)

Kurum olarak çalışmalarımıza olumlu ya da olumsuz etkisi olan, yürüttüğümüz hizmetlerden direkt olarak etkilenen veya çalışmalarımıza katkı sağlayabilecek diğer kurum/kuruluşlar, grup ve taraflar dış paydaşlarımızdır.

DIŞ PAYDAŞ

Paydaşın Adı	
1	Bakanlıklar
2	Devlet Planlama Teşkilatı
3	Kamu İhale Kurumu
4	Sayıştay
5	Ardahan Üniversitesi
6	Belediyeler
7	İller Bankası
8	Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu
9	Birlikler
10	D.S.İ. Bölge Müdürlüğü
11	T.C.Karayolları
12	Defterdarlık
13	Sosyal Güvenlik Kurumları
14	Sivil Toplum Örgütleri
15	Muhtarlar
16	İşçi Sendikaları
17	Temel Altyapı (TEDAŞ, Telekom)
18	Kanunla Kurulan Dernekler
19	İşsizler
20	Güvenlik Hizmetleri (Emniyet, jandarma)
21	Müteahhitler
22	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
23	İşyerleri
24	Çiftçiler
25	Hayırseverler
26	Müteşebbisler

ÖNCELİKLİ PAYDAŞLAR:

Sıra	Paydaş Adı
1	Vali
2	İl Genel Meclisi
3	İl Encümeni
4	İl Özel İdaresi

5	A.İ.Ö.İ. Genel Sekreteri
6	A.İ.Ö.İ. Mali Hizmetler Müdürlüğü
7	A.İ.Ö.İ. Destek Hizmetleri Müdürlüğü
8	A.İ.Ö.İ. İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü
9	A.İ.Ö.İ. Plan Proje Yatırıma ve İnşaat Müdürlüğü
10	A.İ.Ö.İ. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
11	A.İ.Ö.İ. Encümen Müdürlüğü (Özel Kalem)
12	A.İ.Ö.İ. Hukuk Müşavirliği
13	A.İ.Ö.İ. İlçe Özel İdare Müdürlükleri
14	Kaymakamlıklar
15	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
16	İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü
17	İl Sivil Savunma Müdürlüğü
18	İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
19	İl Tarım Müdürlüğü
20	İl Sağlık Müdürlüğü
21	İl Kültür Turizm Müdürlüğü
22	Gençlik Spor İl Müdürlüğü
23	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
24	Sivil Toplum Örgütleri
25	Sayıştay
26	Kamu Çalışanları
27	Belediyeler

Paydaş/Hizmet Matrisi

PAYDAŞ ADI	HİZMET ADI	ETKİ		ÖNEM
		Zayıf	Güçlü	

Vali	<p>1. Altyapı, sağlık eğitim, bayındırlık, Güvenlik vb. konularda kararlar alıp hükümet programları ile yürütülmesini koordine ederek A.İ.Ö.İ ne başkanlık eder ve halkımızın huzur, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri alır.</p> <p>2. A.İ.Ö.İ'sini sevk ve idare etmek.</p> <p>3. İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak.</p>		X	Emirleri Doğrultusunda Birlikte Çalış.
İl Genel Meclisi	<p>1. Kent ile ilgili plan ve program kararlarını almak,</p> <p>2. A.İ.Ö.İ'nin bütçesini, kesin hesabını ve programını hazırlamak ve onaylamak,</p> <p>3. İlin iktisadi ve sosyal kalkınmasında öncü görev yapmak, yol göstermek,</p> <p>4. Kamu kurumlarının, ilçe, kasaba ve köylerin öncelikli gereksinimlerini belirlemek, karar almak ve uygulamaya konulmasını sağlamak,</p>		X	Birlikte Çalış.
İl Encümeni	<p>1. Stratejik plan ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek,</p> <p>2. Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek, öngörülen cezaları vermek.</p> <p>3. Kamulaştırma kararları almak ve uygulamak.</p> <p>4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.</p>		x	Birlikte Çalış.
İl Özel İdaresi	İl Özel İdaresi ve Birimlerine ilişkin hizmet matrisi yukarıda ayrıntılı olarak belirtilmiştir.		x	Birlikte Çalış.
İl Millî Eğitim Müdürlüğü	<p>1. Eğitim ve öğretim altyapısı oluşturulurken hayırsever katkıları da alarak eğitim yatırımlarının desteklenmesini sağlamak,</p> <p>2. Eğitimin fiziki kapasitesinin artırılması için yeni okul, ek derslik, pansiyon, çok amaçlı salon ve bahçe tanzimleri yapmak,</p> <p>3. Mevcut okulların standardının artırılması için onarım ve tadilat yapmak,</p> <p>4. İlköğretim okulu arsalarının imara uygun hale getirilmesini sağlamak ve gerektiğinde hibe, kamulaştırma vb işlemleri yapmak,</p> <p>5. Faaliyetlerini sürdüren okulların cari harcamalarını düzenlemek,</p> <p>6. Halk eğitim hizmetlerini yaygınlaştırmaya yönelik kurs ve yarışmalar açmak,</p> <p>7. Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasını sağlamak</p> <p>8. İlin eğitim düzeyini yükseltmeye yönelik gerekli önlemleri alarak, hazırlanan plan, program ve projeleri uygulamak, izlemek ve denetlemek..</p>		x	Birlikte Çalış.
Sivil Toplum Örgütleri	1. Özellikle çevre, kültür, turizm, sanayi, ticaret, sağlık, eğitim ve sosyal yardım gibi alanlarda hizmet vermek,		x	İzle

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Kent sorunlarını kuruluş amaçları açısından yönlendirme, bilinçlendirme ve sorunların çözümüne ilişkin alternatif düşünce ve planları gündeme getirip kamuoyu oluşturmak, 3. Erozyonla mücadele etmek, 4. İ.Ö.İ. karar organlarının kararları doğrultusunda yapılan faaliyetler hakkındaki olumlu-olumsuz eleştirileri ile kamuoyu oluşturarak yönlendirmek, 5. Kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına mesleki katkı, 6. Sendika,dernek ve vakıflar gibi kuruluşların hem kendi konularında hem de kamuoyu oluşturarak olumsuz karar ve eylemlerin önüne geçmek. 			
<p style="text-align: center;">İl Sağlık İMüdürlüğü</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sağlık hizmetlerine ilişkin yatırımların, tahsis edilen ödeneklerin yerinde kullanılması, 2. Kırsal ve kentsel tüm koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini sunmak, muayene ve tedavi hizmetleri vermek, 3. Sağlık hizmet birimlerinin yapımı, onarımı, donanımı ve faaliyet alanlarıyla ilgili destek sağlamak, 4. Özel kuruluşların ve kamu sağlık kuruluşlarının denetimi ve takibi, 5. Halk sağlığı ve çevre sağlığı alanlarında toplumu bilinçlendirmek, eğitim, tarama ve araştırma yapmak, 6. Sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılması için yeni yatırımlarla desteklemek, mevcut sağlık tesislerinin günümüz koşullarına uygun hale getirilmesini sağlamak, 7. Birinci basamak sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve önemi hakkında halkı bilinçlendirmek, 8. Yerel olanaklarla yapılacak sağlık hizmetlerinin planlaması, programlanması ve projelendirilmesi 		x	Çalışmalara Dahil et
<p style="text-align: center;">İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kültür ve turizm bilincinin geliştirilmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek ve işbirliğinde bulunmak. 2. Kültür ve tabiat varlıklarımızı, arkeolojik araştırma ve kazılarla ortaya çıkarılmasını, korunmasını, değerlendirilmesini ve tanıtılmasını sağlamak, tahribini ve kaçırılmasını önleyici tedbirler almak, 3. Turizm alanlarını koruyarak tanıtımını sağlamak, 4. Halkın kültürel varlıkları koruma çabalarına öncülük etmek, 5. Toplumun sosyal ve kültürel gelişme bakımından güzel sanatlara olan ilgisini artırmak amacıyla gerekli desteği sağlamak. 6. Turizm işletmelerini ve turizm meslek kuruluşlarının faaliyetlerini denetlemek. 7. Halkımıza, okuma alışkanlığı kazandırmak ve yaygınlaştırmak, kitap ve kütüphaneyi sevdirmek, kütüphaneyi kullanma alışkanlığı kazandırmak için gerekli faaliyetlerde bulunmak. 8. İlin her alanda tanıtılmasına ilişkin hizmetleri, yörenin özelliğini de dikkate alarak planlamak, yürütmek ve tanıtıcı broşür, kitap, CD, belgesel film vb. çalışmalar yapmak. 9. Halk kültürünün gelenek, görenek ve inançlarını, halk müziği ve oyunlarını, el sanatlarını, mutfağını, giyim-kuşam vb. bütün 		x	Çalışmalara Dahil et

	<p>dallarda araştırma, derleme yapmak, yaptırmak ve tanıtıcı faaliyetlerde bulunmak.</p> <p>10. Bağlı birimleri olan Müze Müdürlüğü, İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü, Güzel Sanatlar Galerisi ve Turizm Danışma Bürosunun çalışmalarını koordine etmek.</p>			
İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kamu tarafından yapımı planlanmış işlerin ihale ön hazırlığını ve ihalesini yapmak ,yaptırmak ,inşa ettirmek, ayrıca hayırsever inşaatlarına danışmanlık yapmak, 2. Köylerde, köy yerleşik alanlarının tespitini yapmak, imar planının hazırlanmasını sağlamak. Resmi tesisler için imar planlarında yer ayırtmak, tadilat yapmak ve bu konularda Belediye ile koordineli çalışmak, 3. Belediye sınırları dışında ve köy yerleşik alanlarındaki yapı ve tesislerin imar planlarını onaylamak ve yapıları ruhsatlandırmak. Kaçak yapıların önlenmesi konusunda faaliyette bulunmak , belediyeleri uyarmak, 4. Kamu, tüzel ve özel kişilere ait yapılarda test ve deneyler yapmak (test çekici, karot, beton mukavemet ve zemin deneyleri vb.) İl genelindeki yatırımcı kuruluşlara teknik danışmanlık yapmak. 5. Bakanlıklarca, belediye ve köylere ayrılmış olan yardımların harcanması hususunda takip ve koordinasyonu sağlamak. 6. İlimizdeki Yapı Denetim Kuruluşlarının faaliyetlerini denetlemek ve ihtiyaçların giderilmesini sağlamak 7. Kendi evini yapana yardım (K.E.Y.Y.) metodu ile konut ve tarımsal işletme kredileri vermek, denetlemek 8. Doğal afetlere karşı tedbirler almak, hazırlık ve organizasyon yapmak, ilgili teknik çalışmaları yürütmek ve afet konutlarının kontrol ve denetimini sağlamak, 	x		Çalışmalara Dahil et
Sayıştay	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bütçe harcamalarının hukuki ve yerindelik denetiminin yapılması 2. İ.Ö.İ'nin gelir, gider, kaynak kullanımı ile denetim, inceleme ve hükme bağlama işlemlerini yapmak. 3. Bütçenin yasalara uygunluğunu ve bütçe disiplinini sağlamak. 		x	Bilgilendir.
İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çevre koruması ve çevre kirliliği ile ilgili ölçüm, tespit ve analizleri yapmak, yaptırmak ve gerekli önlemleri aldirmek. 2. Bitki ve hayvan varlığı ile doğal zenginlikleri korumak ve geliştirmek. (Milli Parklar, Tabiatı Koruma Alanları, Av Yaban Hayatı ve sulak alanları vb.) 3. Hava, su, toprak ve gürültü kirliliğinin önlenmesi. 4. Sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde, çevreye olumsuz etki yapabilecek her tür faaliyetin incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması. 5. İl genelini kapsayan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planlarının hazırlanması ve hazırlatılması. 		x	Çalışmalara Dahil et

	<p>6. Çevre Envanteri ve Çevre Durum Raporlarının hazırlanması</p> <p>7. Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü.</p> <p>8. Orman içinde ve bitişiğinde yaşayan köylülerin kalkındırılması.</p> <p>9. Yer altı ve yer üstü su kaynaklarının korunması.</p>			
Kaymakamlar	<p>1. İlçe ile ilgili tüm faaliyet, yatırım ve hizmetlerde bulunmak</p> <p>İ.Ö.İ'nin ilçelere ayırdığı ödenekler ve yatırım programlarıyla ilgilenmek,</p> <p>2. İlçedeki faaliyetlerin gerçekleşmesinde yönlendirici, denetleyici ve uygulayıcı rol oynamak,</p> <p>3. Kanun, tüzük, yönetmelik ve hükümet kararlarının yayınlanmasını ve uygulanmasını sağlamak,</p> <p>4. İlçeyi yönetmek,</p>		x	Birlikte Çalış.
Çalışanlar	<p>1. İ.Ö.İ'nin her faaliyeti, yatırımları, çıktısı, vb. ile ilgilenmek, İ.Ö.İ'nin İl Müdürlüklerine ayrılan ödenekleri gereksinimler doğrultusunda yönlendirmek,</p> <p>2. Asli ve sürekli kamu hizmetleri,</p> <p>3. Kamu hizmetlerinin ve yatırımlarının projelendirilmesi, uygulanması, takibi ve denetimini sağlamak.</p>		x	Birlikte Çalış.
Belediyeler	<p>1. İ.Ö.İ'nin toplumsal alanda ve altyapıya verdiği destekler ile sorumluluk alanlarına giren faaliyetlerde işbirliğinde bulunmak</p> <p>2. Okul, hastane, sağlık ocağı ve İ.Ö.İ. görevleri arasındaki kamu kurumlarına arsa temin etmek,</p> <p>3. İl Özel İdaresi ile ortaklaşa sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunmak,</p> <p>4. İl Çevre Düzeni Planını hazırlamak,</p>	X		Bigilendir.
İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü	<p>1. Gençliğin boş zamanını değerlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek, bilgi ve beceri kursları düzenlemek, gençlerin kötü alışkanlıklarından korunması için gerekli tedbirleri almak,</p> <p>2. Beden eğitimi, gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, hotelleri, kamplar ile; saha, tesis ve malzemeleri yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak</p> <p>3. Beden eğitimi ve spor faaliyetlerine araç, gereç ve benzeri ihtiyaçları sağlamak.</p>		X	Çalışmalara Dahil et
İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü	<p>1. Sosyal yardım ve hizmetlerle ilgili esasları, sosyal hizmetler politikası ve hedeflerine uygun olarak tespit etmek, çalışma plan ve programlarını hazırlamak, uygulamak</p> <p>2. Korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç çocuk, özürü ve yaşlıların tespiti, bunların korunması, bakımı, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek,</p> <p>3. Çalışan ana ve babalar ile yurt dışındaki işçilerin çocuklarının bakımını ve korunmasını sağlamak amacıyla gündüzlü veya yatılı kuruluşlar kurmak ve işletmek.</p>		x	Çalışmalara Dahil et

	<p>4. Doğal afetler nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunların çözümüne yönelik sosyal hizmetleri önceden planlamak, afetzedelerin ivedi gereksinimlerini karşılamaya ve afet sonrası sorunlarını çözümlenmeye yönelik geçici veya sürekli hizmetleri yerine getirmek, afetle bağlantılı göçler ve göçmenlerle ilgili her türlü sosyal hizmeti gerçekleştirilmek.</p>			
<p>İl Tarım Müdürlüğü</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarım ve hayvancılıkta birimde (alan, hayvan, ağaç vs.) üretim artışı sağlamak. 2. Tarımsal sanayinin kurulmasını teşvik etmek. 3. Çiftçi teşkilatlanması konusunda gerekli çalışmaları yaparak yetiştirici birliklerini ve tarımsal amaçlı kooperatifleri güçlendirmek. 4. Gelir düzeyi düşük olan kırsal kesimin gelir seviyesini artırmak için projeler hazırlamak ve uygulamaya koymak. 5. İde optimum işletme büyüklüklerinin belirlenmesi, tarım ve hayvancılık stratejilerinin ortaya konması ve buna bağlı bitkisel ve hayvansal üretimde yeni ürün deseninin oluşturulmasını sağlamak. 6. Hayvancılığın geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması için gerekli tedbirleri almak. (Damızlık temini, yem bitkisi ekilişleri, mera ıslahı, barınakların iyileştirilmesi, genetik ıslahı, süt toplama merkezleri ve organize hayvancılık sanayi bölgelerinin oluşturulması çalışmaları gibi.) 7. Bitkisel ve hayvansal üretimin artırılması için hazırlanan projelerin hayata geçirilmesinde teknik ve mali destek sağlamak. 8. Hayvan hareketlerini ve salgın hayvan hastalıklarını kontrol altında tutarak ilin hastalıktan ari bölge olmasını sağlamak. 9. İlin bitkisel ve hayvansal üretiminde çiftçinin ihtiyaç duyduğu sertifikalı damızlık, fidan, fide gibi girdi temininde üreticilere ve yetiştiricilere destek sağlamak, 10. Çiftçi eğitim ve yayım çalışmalarına ağırlık vererek üretici ve yetiştiricilerin bilinçlendirilmesini sağlamak, 11. Günümüz teknik ve teknolojisine uygun modern tarım araç ve gereçlerini çiftçi ile buluşturarak kullanımını sağlamak. 12. Tarım alanlarının amacına uygun olarak korunması ve kullanımı, çayır ve meraların ıslahı ve tesisi için gerekli çalışmaları yapmak. 13. Gıda güvenliği ve gıda güvenilirliği için bitkisel ve hayvansal üretimde sağlıklı ürün elde edilmesi amacıyla gerekli tedbirler almak, denetim hizmetlerini yürütmek. (Toprak, yaprak, su analiz laboratuvarının kurulması ve işletilmesi, mevcut il kontrol laboratuvarının güçlendirilmesine ağırlık vermek.) 14. Su ve çevre kirliliğini önleyici tedbirleri alarak, su ürünleri ve su kaynaklarının temiz ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak 15. İlin tarım envanterinin çıkarılarak tarımsal varlıkları kayıt altına almak. 		<p>x</p>	<p>Çalışmalara Dahil et</p>

	<p>16. İlin tarım ve hayvancılığının tanıtımına yönelik gerekli fuar ve festivaller düzenleyerek pazar oluşturulmasını sağlamak</p> <p>17. Yeni çeşitlerin çiftçilere tanıtılması amacıyla deneme ve demonstrasyon çalışmalarında bulunmak.</p> <p>18. Gübre ve ilaç kullanımında çiftçilerin bilinçlendirilmesi.</p> <p>19. İlimizde var olan jeotermal enerjiden çiftçilerimizin faydalanabilmesi için özellikle seracılığın gelişmesi konusunda faaliyetlerde bulunmak.</p>			
Çiftçiler	<p>1. Teknik kişi ve kuruluşlarca önerilen modern tarım tekniklerini kullanarak, kendisinin ve ülkenin ihtiyaç duyduğu bitkisel ve hayvansal ürünleri istenen kalite ve standartlarda üretmek</p> <p>2. Üretilen ürünlerin yurtiçinde ve yurtdışında kolaylıkla pazarlanabilmesinde gerekli hassasiyeti göstermek</p> <p>3. Tarım arazilerini ve sulama suyunu tekniğine uygun ve verimli bir şekilde kullanımını sağlamak.</p> <p>4. Çiftçi teşkilatlandırılma çalışmalarına iştirak etmek ve gerektiğinde yönetim organlarında yer almak.</p> <p>5. Doğanın korunmasına ve çevre kirliliğine dikkatli olmak; gelecek nesillere yaşanabilir bir ortam bırakmak.</p>	x		İzle
İl Sivil Savunma Müdürlüğü	<p>1. Savaşta ve afetlerde halkın can ve mal kaybını en aza indirmek</p> <p>2. Yaşamsal öneme sahip resmi ve özel tesis ve kuruluşların korunması ile acil tamir ve islah çalışmaları</p>		x	Çalışmalara Dahil et

E- KURULUŞ İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE ANALİZİ:

1- KURULUŞ İÇİ ANALİZ:

a- MALİ DURUM:

Kesinleşen Son Üç Yılın Hesabı

A - Gider Kesin Hesabı

Bütçe Ödeneği	2006 YILI		2007 YILI		2008 YILI	
	Ödenek (TL)	Harcama (TL)	Ödenek (TL)	Harcama (TL)	Ödenek (TL)	Harcama (TL)
Bütçe İle Verilen Ödenek ve Öz Kaynaktan Harcanan	7.000.000,00	5.224.440,20	8.000.000,00	5.986.881,31	8.500.000,00	7.378.017,64
Yılı Tahsisi Mahiyetindeki Ödenek ve Harcanan	27.257.276,85	18.516.011,51	23.082.805,25	14.837.443,24	28.262.169,51	16.731.239,62
Yılı Net Ödeneği ve Harcama Toplam	34.257.276,85	23.740.451,71	31.082.805,25	20.824.324,55	36.762.169,51	24.109.257,26

B – Gelir Kesin Hesabı

Gelirin Mahiyeti	2006 YILI		2007 YILI		2008 YILI	
	Tahmin Edilen (TL)	Gerçekleşen (TL)	Tahmin Edilen (TL)	Gerçekleşen (TL)	Tahmin Edilen (TL)	Gerçekleşen (TL)
Öz Gelir	7.000.000,00	4.787.277,17	8.000.000,00	4.408.785,09	8.500.000,00	5.466.087,80
Tahsisi Mahiyetteki Gelir		15.134.988,81		14.068.101,54		19.505.695,70
Toplam	7.000.000,00	19.922.265,98	8.000.000,00	18.476.886,63	8.500.000,00	24.971.783,50

C - Bütçe ile Tahmin Edilen Gelir-Gider, Gerçekleşme ve Bütçe Açığı:

YILI	Bütçe İle Tahmin Edilen (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Bütçe Açığı Fark (TL)
2006	7.000.000,00	5.224.440,20	4.787.277,17	437.163,03
2007	8.000.000,00	5.986.881,31	4.408.785,09	1.578.096,22
2008	8.500.000,00	7.378.017,64	5.466.087,80	1.911.929,84
Toplam	23.500.000,00	18.589.339,15	14.662.150,06	3.927.189,09

01.01.2009 TARİHİNDEN, 30.06.2009 TARİHİNE KADAR TAHSİL OLUNAN GELİRLER			
EKONOMİK SINIFLANDIRMA	Gelirin Cinsi	Tahsisi Mahiyetteki Gelirler	Öz Gelirler
01.6.9.99	Diğer Harçlar		8.811,00
03.1.1.01	Şartname,Basılı Evrak,Form Satış Gelirleri		24.650,00
03.6.1.01	Lojman Kira Geliri		51.612,02
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira gelirleri		28.645,72
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri		29.944,50

03.6.2.01	Taşınır Kira Gelirleri		76.216.64
03.9.9.03	Masraf Karşılıkları		9.262.94
04.2.1.51	Muhtar Ödenekleri İçin Genel Bütçeden Alınan	555.070.88.	
04.5.1.01	Genel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	2.025.405,00	
04.5.2.01	Genel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	3.063.401.00	
04.5.2.05	Mahalli İdarelerden Alınana Proje Yardımları	310.000.00	
05.1.9.01	Kişilerden Alacaklar Faizleri		460,00
05.1.9.03	Mevduat Faizleri		578.793.32
05.2.1.03	Madenlerden Devlet Hakkı		750.00
05.2.2.51	Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar		3.233.081.52
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları		351,06
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar		916,00
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar		6.697,97
		5.953.876,88	4.050.192,69
TOPLAM			10.004.069.57

5779 Sayılı İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunla, Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden verilen paylarımız, 2008 yılında yeniden düzenlenmiş ve yılın son aylarında 4 aylık gelirlerimizin aylık ortalaması yaklaşık 600.000,00 TL. olmuştur. Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden verilen paylarımızın 2009 yılı ilk altı aylık ortalaması ise yaklaşık 539.000,00 TL'dir. Her zaman olduğu gibi yılın son altı ayında tahsil etmiş olduğumuz gelirler daha fazladır. Bu hesaplamalarımızla Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden verilen paylarımız ve diğer gelirlerimizle, 2009 yılı Gelirlerimizin 9.000.000,00.TL. olabileceği düşünülmektedir.

Plan Dönemine İlişkin Olarak Orta Vadeli Mali Plan esas alınmak üzere, Orta Vadeli Mali Planda belirtilen gelirlerin büyüme oranı ortalaması (%5,5) ile gelirlerimiz ve yine giderlerdeki büyüme oranı ortalaması (%6,5) ile giderlerimiz hesaplanarak 5 yıllık Stratejik Plana ilişkin gelir ve gider bütçesinin büyüklüğü aşağıda belirtildiği üzere tahmin edilmektedir.

GELİR BÜTÇESİ:

Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
7.500.000,00 (9.000.000,00)	9.500.000,00	10.050.000,00	10.600.000,00	11.200.000,00

GİDER BÜTÇESİ:

İlanın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
7.500.000,00 (9.000.000,00)	9.500.000,00	10.050.000,00	10.600.000,00	11.200.000,00

b - FİZİKSEL YAPI:

İlimiz Özel İdaresi Mülkiyeti ve Kullanımında Bulunan Taşınmazlar:

TAŞINMAZIN CİNSİ	MERKEZ	ÇILDIR	DAMAL	GÖLE	HANAK	POSOĞ	TOPLAM
Vali Konağı	1						1
Kaymakam Lojmanı	1 (Eski K.Evi)	Maliye Binası	1	Maliye Binası	Özel İdare Lojmanı tahsis edilmiştir.	1	3
Hizmet Binası ve Memur Lojmanları (Lojman Sayısı)	12	4	4	4	4	2	30
Memur Lojmanı	10	2				2	14
Bina	(Eski Köy Hiz. Bin., Kütüphane, Süt T.Merkezi ve Eski Köy Hiz.Bin.ve 10 dairesi Memur Lojmanı üniversiteye tahsisli) 4			1	1		6
İşhanı	1					1	2
Şantiye Binası	1	1	1	1	1	1	6
Arsa	7	2		2	1	1	13
Cami ve Arsası	2						2
Milli Eğitime Tahsisli Okul ve Arsalar	7	5	3	3	1	1	20
TOPLAM	46	14	9	11	8	9	97

c - BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR:

1- Taşıt ve İş Makineleri:

SIRA NO:	CİNSİ	PLAKASI	MODELİ	MARKASI
1	DAMPERLİ KAMYON	75 AC 367	1993	BMC Dev Fatih
2	DAMPERLİ KAMYON	75 AC 968	1993	BMC Dev Fatih
3	DAMPERLİ KAMYON	75 AC 969	1993	BMC Dev Fatih

4	DAMPERLİ KAMYON	75 AC 970	1993	BMC Dev Fatih
5	DAMPERLİ KAMYON	75 AC 971	1993	BMC Dev Fatih
6	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 373	1998	Mercedes 2521
7	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 371	1998	Mercedes 2521
8	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 372	1998	Mercedes 2521
9	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 375	1998	Mercedes 2521
10	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 374	1998	Mercedes 2521
11	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 376	1998	Mercedes 2521
12	DAMPERLİ KAMYON	75 AE 519	1998	Mercedes 2521
13	DAMPERLİ KAMYON	76 AE 518	1998	Mercedes 2521
14	DAMPERLİ KAMYON	75 AF 572	2000	Mercedes 3031
15	DAMPERLİ KAMYON	76 AF 672	2000	Mercedes 3031
16	DAMPERLİ KAMYON	75 AH 027	2002	MAN 19.270
17	DAMPERLİ KAMYON	75 AH 569	2000	Man 18-220 fax
18	DAMPERLİ KAMYON	75 AH 003	2000	Man 18-220 fax
19	DAMPERLİ KAMYON	75 AF 571	2000	Man 18-220 fax
20	DAMPERLİ KAMYON	75 AF 445	2000	Man 18-220 fax
21	KANAL KAZICI	97-42025	1997	Hidromek 100 S
22	KANAL KAZICI	98-42005	1998	Hidromek 100 S
23	KANAL KAZICI	98-42006	1998	Hidromek 100 S
24	KANAL KAZICI		2000	Mastaş
25	GREYDER	86-21436	1986	Komatsu GD 655 A5
26	GREYDER	98-21008	1998	Champion 740 A
27	GREYDER	98-21007	1998	Champion 740 A
28	GREYDER	00-21050	2000	Mitsubishi MG 530
29	GREYDER	00-21051	2000	Mitsubishi MG 530
30	GREYDER	00-21167	2000	Mitsubishi MG 530
31	GREYDER	00-21253	2000	Mitsubishi MG 530
32	GREYDER	07-21001	2007	Volvo 940 G
33	DOZER	86-25768	1986	Caterpillar D7G
34	DOZER	86-25771	1986	Caterpillar D7G
35	DOZER	00-25018	2000	Caterpillar D7G
36	DOZER	00-25081	2000	Caterpillar D7G
37	SİLİNDİR	98-88002	1998	Dynapac CA 301 D
38	SİLİNDİR	00-88061	2000	Hamm 2420 D
39	YÜKLEYİCİ KEPÇE	92-31019	1992	Komatsu WA 320
40	YÜKLEYİCİ KEPÇE	00-31028	2000	Komatsu WA 320-3
41	YÜKLEYİCİ KEPÇE	00-31065	2000	Komatsu WA 320-3
42	YÜKLEYİCİ KEPÇE	00-31251	2000	Komatsu WA 320-3
43	KAR ARACI	00-81005	2000	Shmith Supra 2000
44	KAR ARACI	00-81020	2000	Shmith Supra 2000

45	BİNEK ARACI	75 AE 979	1999	Nissan Terrano jeep
46	BİNEK ARACI	75 AE 240	1998	Mazda 2500 V Pick-up
47	BİNEK ARACI	75 AE 241	1998	Mazda 2500 V Pick-up
48	BİNEK ARACI	75 AE 242	1998	Mazda 2500 V Pick-up
49	BİNEK ARACI	75 AH 111	2002	Ford Transit Minibüs
50	BİNEK ARACI	75 AC 354	2006	İveco Midibüs
51	BİNEK ARACI	75 AF 089	2002	Isuzu TFS 54 Pick-up
52	BİNEK ARACI	75 AF 887	2002	Isuzu TFS 54 Pick-up
53	BİNEK ARACI	75 AK 420	1993	Kartal SLX
54	BİNEK ARACI	75 AC 644	1993	Kartal SLX
55	ATÖLYE ARACI	75 AF 832	2002	Isuzu TFS 54 Pick-up
56	ATÖLYE ARACI	75 AH 113	2002	Ford Transit Minibüs
57	ATÖLYE ARACI	75 AF 446	1993	MAN kaynak aracı
58	ATÖLYE ARACI	75 AE 707	2000	Mercedes Unimog
59	ASFALT ARACI	75 AE 252	1998	BMC Dev Fatih
60	ASFALT ARACI	75 AE 747	1998	BMC Dev Fatih
61	KOMPRESÖR		2002	Komsan (Kompresör)
62	ÇEKİCİ	75 AC 067	1992	Man Treyler (Çekici)
63	ÇEKİCİ	75 AK 419	1993	Man Treyler (Çekici)
64	EKSKAVATÖR		2006	Ekskavatör

2-Teknolojik Araç ve Gereçler:

İl Özel İdaresi içerisinde bir iç ağ oluşturulmuş, ADSL üzerinde 2048 MB hızında İnternet bütün bilgisayarlarba bağlanmış, bütçe ve muhasebe iş ve işlemleri, İçişleri Bakanlığının satın almış olduğu program kullanılarak İnternet ortamında yürütölmeye başlanmıştır.

BİRİMİ	BİLGİSAYAR	YAZICI	TARAYICI	FOTOKOPİ MAKİNESİ	FAKS	TELEFON	CEP TELEFONU	TELSİZ	TELEVİZYON
GENEL SEKRETERLİK	2	2		1	2	7			1
MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	6	4				4			
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	13	10	1			11			3
ENCÜMEN MÜDÜRLÜĞÜ	3			1	1	2			1
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	18	14	4	1	2	67	53	43	16
İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	7	5				5			
PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	7	7				7			
ÇILDIR İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	1	1							
DAMAL İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	1	1		1					
GÖLE İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	1	1							
HANAK İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	1	1		1					
POSOĞ İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	1	1							
TOPLAM	61	47	5	5	5	103	53	43	21

d- İNSAN KAYNAKLARI:

İl Genel Meclisince ihdas edilmiş kadrolar.

KADRO VE UNVANI	SINIFI	İL GENEL MECLİSİNCE İHDAS EDİLEN
GENEL SEKRETER	G.İ.H.	1
HUKUK MÜŞAVİRİ	G.İ.H.	1
AVUKAT	A.H.S.	1
BİRİM MÜDÜRÜ	G.İ.H.	7

ŞEF	G.İ.H.	2
İDARİ PERSONEL	G.İ.H.	29
TEKNİK PERSONEL	T.H.S.	23
SAĞLIK PERSONELİ	S.H.S.	10
YARDIMCI HİZMET PERSONELİ	Y.H.S.	15
İLÇE MÜDÜRÜ	G.İ.H.	5
TOPLAM MEMUR KADROSU		94
SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARI TOPLAMI		69
DONDURULAN KADRO		42
TOPLAM KADRO (Memur + İşçi)		205

SÜREKLİ İŞÇİ NORM KADRO STANDARDI TOPLAMI	MEVCUT SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARI	
17840	Operatör	23
26320	Şoför	23
22580	Ustabaşı	14
25700	Usta	3
25560	İşçi	46
10820	Aşçı	2
Toplam	69	111

Mevcut Çalışan Kadro sayısı aşağıda belirtildiği üzere 153 adettir.

Genel Sekreter	1
Şef	2
Mühendis	6
Teknisyen	2
Memur	15
İlçe Özel İdare Müdürü	2
Hizmetli	1
Kaloriferci	1
Aşçı	1
Toplam Memur Sayısı	31
İşçi	111
Kadro karşılığı çalıştırılmakta olan sözleşmeli personel	11
Genel Toplam	153

e - ENVANTER BİLGİLERİ

Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından Ardahan ili genelinde yer alan 288 üniteden; Çalışma alanımız içinde bulunan 226'si köy ve 46'sı da bağlısına olmak üzere 272 üniteye hizmet verilmektedir. Hizmet alanımızdaki ünitelerde toplam 76.886 kişi yaşamaktadır.

İLÇE ADI	ADET		NUFUS	
	KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI
MERKEZ	62	13	22206	1176
GÖLE	51	11	24130	566

ÇILDIR	35	2	9973	198
HANAK	22	5	7940	200
DAMAL	7	3	2896	260
POSOĞ	49	12	6897	444
İL TOPLAMI	226	46	74042	2844

Yol Envanteri

Mutasavver yol dahil toplam yolumuz toplam **1568,3** km olup bu yolun **159,6** km si asfalt(**%10,2**), **763,21** km stabilize kaplama (**%48,6**), Ham/Mutasavver **511** km (**%32,6**) ve **1** km de beton yol (**%0,1**) dur. Hizmet götürülmeyen köyümüz bulunmamaktadır.

İLÇE ADI	YOL UZUNLUKLARI (KM)					
	Ham/Mutasavver Yol	Tesviye	Stabilize	Beton	Asfalt	Toplam
MERKEZ	122	11	118	0	84.8	213.8
GÖLE	141	0	203	0	44	247
ÇILDIR	98	2	113.5	0	15.5	131
HANAK	69	20	113.7	0	13.8	147.5
DAMAL	32	4	41.01	0.99	1.5	47.5
POSOĞ	49	96.5	174	0	0	270.5
İL TOPLAMI	511	133.5	763.21	0.99	159.6	1057.3

İnşaat – İskan Envanteri

Vilayetler Hizmet Götürme Birliğince İdaremize ödeneği aktarılan İlk Öğretim öğrencilerine yönelik **1 Adet** yurt inşaatı yapım işi ihale edilmiş ve işe başlanılmıştır.

Sulama Toprak Envanteri

Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından inşa edilen toplam **72 Adet** hayvan içme suyu göleti ve **10 Adet** de arazi sulama kanılı bulunmaktadır. Ayrıca Sulama ve Toprak İşleri Şubesi yerüstü suyu, drenaj ve toprak ıslahı, toplulaştırma alanlarında faaliyet göstermiştir.

Köy İçme Suları Envanteri

Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğünün hizmet alanındaki **226** köyden ; **225** adedi şebekeli (**% 99,5**) , **1** adedi çeşmeli (**% 0,5**) dir. 2009 yılı itibariyle Ardahan İlinde sağlıklı içme suyu olmayan köy bulunmamaktadır.

Ayrıca ilimiz genelinde **226** köyden **191** (**%81.7**) ünitenin suyu yeterli olup, **35** (**%18.3**) ünitenin suyu ise yetersizdir.

İLÇE ADI	ENVANTER DURUMU	SUSUZ				SUYU YETERSİZ				SUYU YETERLİ			
		ADET		NÜFUS		ADET		NÜFUS		ADET		NÜFUS	
		KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI	KÖY	BAĞLI
MERKEZ	MAYIS 2009	0	0	0	0	9	0	4369	0	53	13	17837	1176
GÖLE	MAYIS 2009	0	0	0	0	2	0	1207	0	49	11	22623	566
ÇILDIR	MAYIS 2009	0	0	0	0	3	0	914	0	32	2	9059	198
HANAK	MAYIS 2009	0	0	0	0	15	0	4732	0	7	5	3208	200
DAMAL	MAYIS 2009	0	0	0	0	3	0	1714	0	4	4	1512	260
POSOĞ	MAYIS 2009	0	0	0	0	3	0	602	0	46	12	6295	444
İL TOPLAMI	MAYIS 2009	0	0	0	0	35	0	13538	0	191	46	70872	2646

f- GZFT ANALİZİ:

GÜÇLÜ YÖNLER:

- * İl yönetiminin (Vali) desteği.
- * Kararların yerelde alınması ile Karar alma ve icra yetkisinin hızlı ve etkin olması, karar ve icra organlarının uyumlu çalışmasıyla işlerin hızlanması.
- * Kurum yöneticilerinin idari becerilerinin iyi olması.
- * Bütçesini kendisinin yapması ve kendi meclisinin onaylaması.
- * Hizmet binalarının fiziki bakımdan yeterli olması.
- * Ulaşım ağ sisteminin yeterli olması.
- * İçme suyu kaynaklarında yeterlilik.
- * İdarenin çalışma ve hizmet etme arzusu.
- * Yerleşmiş bir bütçe ve muhasebe sisteminin olması.

- * Hizmet alanı, yetkisinin geniş olması.
- * İdari yapı olarak gelişmeye ve yeniliklere açık olması.
- * Vatandaşların hizmet talepleri; İl Genel Meclisi üyeleri, ilçe kaymakamları ve köy muhtarları tarafından kuruma hızlı ulaştırılması.
- * Kurumda bilgisayar otomasyon sisteminin olması.
- * Üniversitenin varlığı.
- * İl Valisinin Başkanlığında, tüm kamu kurum ve kuruluşlarını kapsayan yatırım izleme, değerlendirme işbirliği ve koordinasyon toplantılarının yapılması.

ZAYIF YÖNLER:

- * Kaynak yetersizliği, Bütçe (mali) kaynakların ihtiyaçlara kafi gelmemesi.
- * Dağınık ve imarsız yerleşim alanlarına hizmet götürme zorlukları.
- * Halkın İl Özel İdaresini ve faaliyetlerini yeterince tanımaması.
- * Meslek içi eğitim yetersizliği.
- * Ücret dengesizliği, aynı işi yapan kişilerin farklı ücret alması.
- * Nitelikli personel eksikliği.
- * Kırsal alanda gelir düzeyinin düşük oluşu.
- * İl Özel İdaresi ile ilçe yönetimleri ve belediyeler arasında organizasyon eksikliği.
- * Çevre düzeni planının olmaması.
- * AR-GE, halkla ilişkilerdeki eksiklik.
- * Toplam kalite yönetiminin kurum içinde yeterince uygulanmaması.
- * Üst ve benzer kurumlardaki yetki ve görev çakışmaları.
- * Köylere yönelik hizmetlerde verilen yatırım hizmetlerinin (içme suyu-yol-kanalizasyon-sulama v.b.) yeterince olmaması.
- * Bölgenin coğrafya ve iklim şartlarının ağır olması ve bu bağlamda karla mücadele çalışmalarının bütçeden önemli oranda pay alması.
- * Envanter bilgilerinin güncel ve sağlıklı olmaması.
- * Hizmet birimlerinin birbirinden uzak mekânlarda (binalarda) olması, çalışma etkinliğini düşürmesi.
- * Paydaş katılımlarının yetersizliği.
- * Sivil Toplum kültürünün ve katılımının yetersizliği.

FIRSATLAR:

- * KÖYDES Kaynaklı projelerin uygulanıyor olması ile ilin kalkınmada öncelikli iller kapsamında bulunması.
- * İlin sorunlarını bilen politik, idari ve teknik yapının bulunması.
- * İlde Üniversitenin bulunması.
- * Zengin su kaynaklarının (yeraltı/üstü) ve geniş işlenebilir tarım arazilerinin bulunması, ayrıca ilimizin geniş çayır ve mera alanlarına sahip olması.
- * Tüm ilçe merkezlerinde etkin K.H.G.B.'nin bulunması.
- * İlimizde tarım ve hayvancılık kültürünün olması.
- * Yerel yönetim anlayışının gelişmesi.

TEHDİTLER:

- * İlin ikinci derecede deprem kuşağında olması.
- * Çarpık şehirleşme ve dağınık yerleşim alanları.
- * Çevre kirliliği (su, toprak).
- * Sürekli değişen mevzuat.
- * Doğal afetler (don, dolu, sel, yangın).
- * Yerel baskı gruplarının ihtiyaç analizine dayalı olmayan yeni yatırım beklentileri (okul-yol-sulama-tarım-hayvancılık gibi).
- * Halkın sosyal güvencesinin eksikliği.
- * Gelir dağılım eşitsizliği.
- * Çevre bilincinin yetersiz oluşu.

- * Kış şartlarının çok ağır ve uzun olması, başta inşaat sektörü olmak üzere tüm hizmetlerin zamanında götürülememesi.
- * Hizmet alanının (görev-coğrafya) geniş ve dağınık olması.
- * Makine, teçhizat ve ekipmanın çok pahalı olması.
- * İlin sosyo-ekonomik sorunlarının fazlalığı ve hizmet önceliklerini belirlemedeki sıkıntı.
- * Kurumlararası iletişim, koordinasyon ve bilgi akışının yeterli seviyede olmaması.
- * Arazi şartlarının zor olması nedeniyle ulaşım ve hizmet götürme sıkıntısı.
- * İl Dışına verilen göç ve beyin göçü.

HEDEFLERİMİZ:

- Kurumun hak ve menfaatlerinin korunması.
- Kurumun hizmet sunumunda güvenilir kurum imajının güçlendirilmesi.
- Özel idare hizmetlerinin tanıtılması.
- Etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması.
- AR-GE, proje çalışmalarında bilimsel ve teknik destek sağlanması.
- Veri ve bilgilere daha hızlı ulaşım.
- Süreç analizlerinin yapılması.
- Görev ve yetki çakışmalarının önlenmesi.
- Çalışanların memnuniyetinin sağlanması.
- Halkın beklenti ve ihtiyaçlarının tespitinin doğru yapılması.
- Kalifiye personel yetiştirilmesi.
- Etkin ve verimli proje/yatırım seçimleriyle kurum gelirlerinin artırılması.
- Veri tabanı ve istatistiksel çalışmalar.
- Etkin bir iletişim ağının kurulması.
- Etkin bir denetim mekanizmasının oluşturulması.
- Kurumun hizmetlerinin tanıtımının sağlanması.
- Bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanma.
- Çalışan motivasyonunun güçlendirilmesi.
- İş ve personel etkinlik analizlerinin yapılması.
- Hizmet içi eğitimlere verilen önemin artırılması.
- Mevzuata dayalı gelir arttırıcı kaynakların tespiti.
- Kurumsallaşma ve kurum kültürünün oluşturulması.
- Proje ve AR-GE çalışmalarına ağırlık verilmesi.
- İş ve işlemlerin yetki göçertme ile yatay organizasyonlara devri.
- Özel sektör, STK, üniversiteler ve diğer kamu kurum kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi.
- Hizmet alan memnuniyet analizi ve öneri tespit çalışmalarının yapılması.

2 - ÇEVRE ANALİZİ:

A - Ardahanın Tarihçesi :

Yukarı Kura boylarının yazılı belgelerden anılarak "'Tarih Çağı'na girmesi "İlk Türkler'den sayılan ve Sümerlilerle soydaş olan "yuvarlak başlı (Brekisefal) bitişken-dilli Hunilerin" torunlarının Van Gölü çevresinde güçlü bir devlet kurmaları zamanında görülmektedir. Sümerlilerin icat ettiği çivi yazısını kullanan Van Gölü çevresindeki bu devletin ülkesine Güney komşuları Asurlular M.Ö.1280 yılından beri "Yukarı El-Ulke" anlamında "Ur-Artu" diyorlardı. Urartular ise baş tanrılarına göre kendilerini "Khaldi" diye anıyorlardı. Eski Van (Tuşpa) şehrini merkez edinen Urartulardan Kral II. Sardur (M.Ö. 753-735) Çıldır Gölü

Güneybatısındaki Taşköprü Köyü kayalığına kazdırdığı buraların fethini anlatan yazıtında Çıldır-Ardahan ve çevresini "Ukhiemani" beyliğinden aldığını anlatır. Başka bir yazıtında da Çoruh Irmağı boyunca (Bayburt'tan Batum'a kadar Artvin ve Ardanuç dahil) "Kulhi" adlı güçlü bir kavmi yendiğinden bahseder. II. Sardur'un yazıtlarında yer alan her iki kavim de Aryani (Ortaasya) kökenli kavimlerdir.

II.Sardur'un oğlu Kral I. Rusa/Ursa (753-713) zamanında Kafkaslar ve Karadeniz'in Kuzeyinde M.Ö.2000 yılından beri yaşayan ve sonraki Hazar ve Bulgar Türklerinin mensubu bulunduğu "Kıpçak-lar'm ataları olan "Kimmerlerin" ülkesi aynı soydan gelen "Sakalar'in akınına uğramıştı. Saka (İskit) Türkleri M.Ö. 720 yılında Kimmerlerin Doğu kolunu Kafkas sıradağlarının Güneyine sürdüler. Sarı saçlı kumral gök gözlü Kuman/Kıpçak tipinde olan Kimmerlerin İskit Türkleri'nin önünde Kura Çoruh Araş ve Yukarı Fırat ırmakları boyunca yayılarak yerleşmeleriyle Ardahan'ı da içerisine alan bölgede Türklük hayatı başlamış oldu (M.Ö.720).

İlk olarak Yunanca yazılıp M.S. V. yüzyılda Gürcü diline çevrilen "' Kartlis-Çkhovreba" adlı tarihin başlarında Kimmerlerin gelip Ardahan'ı da içerisine alan Kafkasların Güneyine hakim oluşlarını anlatır. Makedonyalı İskender'in ordusuna karşı koyan "Yaman savaşçılar" dediği Kimmerlerin Ardahan yöresindeki "Kamara Dağı' civarında verdikleri mücadeleyi yücelterek anlatır. M.S. 680 yılında İskit Türkleri hükümdarları Bartatua öncülüğünde çok kalabalık göçler hâlinde Kafkas geçitlerini aşarak itaat etmeyen Kimmerleri Kızılırmak boylarına sürdüler.İskitlerin hükümdarı kışlık başkent yaptığı Kura' a sağdan karışan Terter çayı boyundaki Partav veya Barda şehrine adını vermişti. Sakalar' ın bütün Kura Araş ve Çoruh bölgesine olan hakimiyetleri Herodot Tarihinde Türklerin hakimiyeti diye gösterilmektedir.

4.Vakit kaybetmeden Milli Şûra Hükümeti ile temas kurulmalıdır. Bu bölgelerden gelecek temsilciler ile II. Ardahan Kongresi toplanmalıdır.

Ardahan bir süre sonra I. Kongrede alınan karar gereği II. Kongreye ev sahipliği yapmaya hazırlanmaya başladı. 7-9 Ocak 1919'da daha geniş bir katılımıla II. Ardahan Kongresi toplandı. İlk Kongreye katılanların yanında Ahıska Çıldır Oltu Kars Ahılkelek Kağızman ile Şüregel'den gelen davetli delegeler bu tarih öncesinde hazır bulundular. Kongrenin reisi yine Halit Beydir. II. Ardahan Kongresi'ne katılan birçok önemli davetlinin başında Şura Hükümeti Cumhurbaşkanı Cihangirzade İbrahim Bey gelmektedir.

II. Ardahan Kongresi çalışmaları ilkinde göre daha kapsamlı idi. İngiliz ve Ermeni tehdidinin başlamak üzere olduğu bir sırada Doğuda başka bir deyişle Elviye-i Selase'de çıkan en cesur ses olma özelliğine sahiptir. Bu Kongrede alınan kararlar ise şunlardır:

1. Güneybatı Geçici Millî Kafkas Hükümeti kurulmalıdır. Bunun için Millî Şura temsilcilerinin seçip göndereceği delegelerle Kars'ta Büyük Kongre toplanması sağlanmalıdır.
2. İngilizler Mütareke hükümleri içerisine alınmıştır. Ordudaki silâhlar halka dağıtılmalıdır. Gürcü ve Ermeniler asla memleket içerisine sokulmamalıdır. Trabzon'da İstikbal ve İkbâl Batum'da Sa- day-ı Millet ve Erzurum'da Albayrak gibi milli yayınlar çıkarılmalıdır.
3. Eldeki silahlar kesinlikle teslim edilmeyecek III. Tümen 1914 sınırları gerisine çekilecek Güneybatı Kafkasya Hükümeti'ne her türlü önderlik Halit Bey tarafından yapılacaktır.

I. ve II. Ardahan Kongreleri Doğu Anadolu Kongreler grubu içerisinde yer almaktadır. Burada ve sonra Kars'taki toplantı son derece önemlidir. Bir müddet sonra da Erzurum'da önce vilâyet ve sonra da Mustafa Kemal Paşa'nın katıldığı büyük kongre toplanacaktır. Böylece Ardahan'da başlatılan Hukuk savaşı bütün doğuyu içine alacaktır.

Gürcüler yukarıda da belirtildiği gibi Ardahan istikametinde ilerleyerek 20 Nisan 1919'da Ardahan'ı işgal ettiler. Kongre sonrasında oluşan Şurayı da dağıttılar. Ayrıca Gürcüler Ardahan civarındaki Seyduran ve Dikan köyleriyle Göle'deki Arpaşen köyünü tahrip ettiler. Ardahan ve havalisinde 1000 kadar insanı katlettiler. Bu olaylar olduğu sırada İngilizler Kars'a girerek 13 Nisan 1919'da Millî Şura Hükümeti'ne son verdiler.

İngilizlerin delaletiyle Gürcü ordusu Kura ırmağının sol tarafını işgal ederken şehrin sağ yakada kalan kesimi de Ermenilere verildi. Yöre halkı Ermeni ve Gürcülerin arasında kalmıştı.

KURTULUŞ VE ŞANLI BAYRAĞIMIZA KAVUŞMA (23 ŞUBAT 1923): Ardahan uzun zamandan beri beklediği kurtuluş ve şanlı bayrağımıza kavuşma hülyasını 23 Şubat 1321 Günü gerçekleştirdi. Gürcü birliklerinin şehri boşaltmasının ardından öğleden sonra Yüzbaşı Osman Bey'in komutasındaki Türk birlikleri şehre girdi. Halkın içten karşılaması Allah'a yapılan şükürler kesilen kurbanlar çok güzel bir Havayı aksettiriyordu. Ardahan'a Türk Bayrağı çekildi. TBMM Doğu Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir Paşa'ya bir teşekkür telgrafı çekti. Fevzi Paşa da Kazım Karabekir Paşa'ya çektiği telgrafta "Ardahan ve Artvin 'i kurtaran Şark Ordumuzun kahraman komutanlarım ve askerlerini tebrik ederim" diyordu.24 Şubat 1921'de Ardahan Livası adına Hamşioğlu Celal ve İsa ileri gelenlerden Mehmet Ali ve Karaman imzalarını taşıyan bir telgraf Kâzım Paşa'ya teşekkür olarak gönderildi. Aynı mealde bir telgraf da TBMM'ne gönderildi. Şark Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir Paşa 24-26 Ekim tarihleri arasında Ardahan'ı ziyaret etmiş beraberindeki heyete Ermeni ve Rusların burada yaptıkları kıyımları anlatmıştır.

ARDAHAN'IN MUTASARRIFLIK YAPILMASI (1921) Ardahan anavatana katıldıktan sonra 7 Temmuz 1921 tarih ve 133 sayılı kanunla vilâyet ile kaza arasında bir yönetim olan Mutasarrıflık haline getirildi. Eylül 1924'te Reis-i Cumhur Mustafa Kemal Paşa yanında eşi Latife Hanım olduğu halde Karadeniz gezisine çıkmıştı. Bu sırada merkez üssü Erzurum olan deprem felâketi nedeniyle gezisini keserek Erzurum'a geldi. 7 Ekim 1924 günü Kars'a gelen Mustafa Kemal Paşa olağanüstü bir coşkuyla karşılandı. Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa gezi programına Ardahan'ı da almıştı. Fakat tam bu sırada çıkan Musul-Kerkük hadiseleri Gazi'nin Programını tamamlamasına engel oldu. O sebeple Mustafa Kemal Paşa Başvekil İsmet Paşa'ya şu telgrafı göndermişti: Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine Kars Vilâyeti kazaları ve Ardahan Vilâyeti davet ve arz-ı tazimat için Kars'a hususi heyetler göndermişlerdi. Bütün serhat vilayetlerimizi görmeye vaktin müsait olmadığına pek müteessirim. 06.10.1924 Salı M.Kemal" Çok fazla istemesine rağmen mühim yurt sorunları nedeniyle Gazi Paşanın Ardahan ziyareti böylece gerçekleşmemiş oldu. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 1926'ya Kadar Ardahan Milletvekilleri Ardahan 1921'de Mutasarrıflık haline getirildiği için Kars gibi TBMM'de Milletvekilleri ile temsil hakkına sahip oldu. iki yasama dönemi için şu Milletvekillerini seçmiş ve TBMM'ne göndermiştir:

I. Dönemde Ardahan'ı temsil edenler Hilmi Bey ve Osman Server Bey'dir. Hilmi Bey 1885 yılında Şavşat'ta doğdu. Filibeli Mustafa Efendi'nin oğludur. Harbiye'den mezun oldu. İttihat ve Terakki'de aktif bir rol üstlendi.

I. Yasama döneminin ikinci milletvekili Osman Server Bey tarihî Atabekler ailesindedir. 1886 Ahıska doğumludur. Yüksek tahsil için Avrupa'ya gitti. Almanya'da ziraat maden ve kadastro Mühendisliği Petersburg'da hukuk tahsili gördü. Millî İslam Şurası ve Güneybatı Kafkas Hükümetlerinin kuruluşlarında aktif roller aldı. 1921 seçimlerinde Ardahan'ı temsilen Ankara'ya gitme hakkı kazandı. 1923'den sonra Mühendis olarak özel kurumlarda bulundu. Atabek soyadını aldı. 1962 yılında İzmir'de geçirdiği bir trafik kazasında vefat etti.

1923'deki II. Dönemde Ardahan üç Milletvekili ile Meclis'te temsil edildi. Milletvekillerinin hepsi Asker kökenli idiler. Bu milletvekilleri Halit Talat ve Tahsin Beylerdir. Halit Paşa Kars ve Ardahan'ı kurtaran ordunun komutanı olan Halit Paşa'dır. Daha sonra Karsı-alan soyadını

almıştır. 1925'te TBMM'de vuruldu ve vefat etti. Talat Bey 1922 yılında Ardahan Mutasarnflığı'na tayin edilmiş ve ertesi yıl Ardahan'dan Milletvekili seçilmiştir. Sönmez soyadını alan Talat Bey 1950'de vefat etmiştir. Tahsin Bey I. Dünya savaşında Rus istilâsına kadar Erzurum Valiliği'nde bulundu. 1923 seçimlerinde Ardahan'dan Meclis'e girdi. Atatürk tarafından kendisine Üzer soyadı verilmiştir. Ardahan tekrar ilçe hâline getirilince milletvekili olarak Melis'te temsil edilmesi sona erdi.

1926'YA KADAR ARDAHAN VALİLERİ: Ardahan'ın Vilayet statüsünde bulunduğu 1923-1926 yılları arsında görev yapan valiler ve görev süreleri şöyledir:

- 1.Ali Rıza CEYLAN 1923-1925
- 2.Mehmet Eşref SAYIT 1925-1926
- 3.Mehmet Hurşit ARKAYA 1926

ARDAHAN'IN KAZA HALİNE GETİRİLİŞİ : 1926'ya kadar vilâyet statüsünde bulunan Ardahan 30 Mayıs 1926 tarih ve 877 sayılı kanun ile kaza haline dönüştürüldü. Bu karar 26 Haziran 1926 tarih ve 404 numaralı Resmî Ceride'de ilan edilmiştir. 877 numaralı kanun "Teşkilat-ı Mülkiye" kanunu adını taşımaktadır. Bu kanunun Ardahan'ı ilgilendiren 1 numaralı cetveli şöyledir. "İsimleri belirtilen 1 numaralı cetvelde yazılı olan Üsküdar Beyoğlu Ardahan Çatalca Gelibolu Genç Ergani Siverek Kozan Muş ve Dersim kazaya çevrilmiştir."

ARDAHAN'IN İL OLMASI (1992) :

Ardahan yarım yüzyıldan fazla tam 66 yıl Kars iline bağlı bir ilçe olarak yer aldı. 27 Mayıs 1992 tarih ve 3806 sayılı kanun ile tekrar 1921'deki gibi bir İl haline getirildi. Ardahan'ın Bakanlar Kurulu Kararıyla il yapıldığı 3806 sayılı kanunun 1. Maddesi şöyledir: Madde 1- Kars iline bağlı Ardahan ilçe merkezi olmak ve ekli (13) sayılı listede adları yazılı ilçe bucak kasaba ve köyler bağlanmak suretiyle Ardahan adı ile "İl" kurulmuştur

1992' DEN SONRA ARDAHAN VALİLERİ:

- 1- Yener UNLUER
- 2- Kutluay ÖKTEM
- 3- Ali GÜNGÖR
- 4- Ayhan NASUHBEOĞLU
- 5- Hasan ÖZDEMİR
- 6- Mustafa YİĞİT
- 7- Aydın GÜÇLÜ

8- Murat YILDIRIM

9- Selim CEBİROĞLU

I. DÜNYA SAVAŞI VE SONRASINDA ARDAHAN :

I. Dünya Savaşına Osmanlı Devletinin katılmasından sonra Harbiye Nazırı Enver Paşa Kafkaslara doğru büyük bir hareket başlattı. Amaç Kafkaslarda kaybedilen Toprakların alınması idi. Sarıkamış harekâtının başladığı günlerde Alman subayı Stange'nin kontrolündeki milis güçler Artvin Ardahan ve Tiflis'i ele geçirmek için ileri harekâta geçtiler. 25 Aralık 1914' te Artvin üzerinden Yalnızçam geçidini geçen Türk ordusu 29 Aralık günü Ardahan'a girdi.

Ardahan'ın kendileri açısından öneminin farkında olan Ruslar 3 Ocak günü hücumla geçti. Ardahan'da bulunan Türk milis kuvvetleri daha fazla dayanamayacaklarını anlayınca

şehri boşaltmak zorunda kaldılar. Böylece Ardahan'ın hürriyet sevinci bir hafta sürmüştü oldu. Durumu daha iyi anlayan Ruslar Ardahan'daki kuvvetlerini üç kat arttırdılar.

Osmanlı ordusunun Sarıkamış'tan harekete geçtiği haberi Ardahan'da yeni bir sevinç dalgasının ortaya çıkmasına neden oldu. Harekât Allahuekber dağlarının Sarıkamış cihetinden başlamıştı. Dağların kuzey yönü ise Ardahan ve Göle yaylasına bakıyordu. Harekâtın başarılı olması durumunda Ardahan kurtarılacaktı. 14 Ocak 1915 gecesini Osmanlı ordusu harekâta başladı. Tarihe "Sarıkamış Faciası" olarak geçen bu harekât esnasında Osmanlı Ordusunun büyük bir bölümü soğuk ve açlıktan şehit oldu. Harekât başarısızlıkla sonuçlanınca harekâtın ikinci ayağını oluşturan Göle - Merdinik ve Ardahan hattı iptal edildi. Enver Paşa harekâtı durdurarak İstanbul'a döndü.

Ardahan'ın bir haftalığına Türklerin eline geçişi bütün Türkiye'de çok büyük sevinç yaratmıştır. İstanbul gazeteleri olayı hemen okurlarına duyurmuş İstanbul ve İzmir'den Ardahan'a kutlama telgrafları yağmıştır. Ayrıca Güneyden Antep Maraş Urfa ve Mardin'den de Ardahan'a kutlama mesajları gönderilmiştir.

Ardahan'a I. Dünya Savaşı sırasındaki kıtlık ve felâket günlerinde kardeş ellerden yardımlar yapılmıştır. "Baku Müslüman Cemiyet-i Hayriyesi" Ardahan ve ilçelerinde birer şube açmış çok sayıda yetime el atmıştır. Yine Azerbaycan'da yardım amacıyla faaliyet gösteren "Kardaş Kömeği" de Ardahanlı fakir ve hastalara çok büyük yardımlar yapmışlardır.

Bu dönemin Ardahan açısından dikkat çekici en önemli özelliği bölgeyle ilgisi olmayan Ermenilerin Rus işgali sırasında bölgeye yerleşme ve etnik temizlik yapma faaliyetleridir. Ruslar sürekli olarak Ermenilerin Ardahan ve Kars taraflarına yerleşmelerini teşvik ettiler. 1855'te yürürlüğe giren Rus Arazi Nizamnamesi hayata geçirildi. Toprak mülkiyeti kaldırıldı arazi devletin malı oldu. Bu uygulamadan amaçlanan burada Türk ve Müslüman nüfusun hukukî dayanaklarını koparmaktı. Her türlü dinî eğitim engellendi. Türk nüfus zorunlu olarak çalışmaya zorlandı. Amele sıfatıyla çalıştırılan Arda-hanlıların ücretleri ya ödenilmedi ya da hukuka aykırı gerekçelerle önemli ölçüde azaltıldı. Ardahan Türkleri'nin bu kara günlerde tek dostu Bakülü Kömeciler idi.

BREST-LİTOVSK ANTLAŞMASI VE ARDAHAN'DA YENİ DÖNEM : 1917'de Rusya'da Bolşevikler ihtilâl yaptılar. Çarlık rejimi yıkıldı. Yeni hükümet kayıtsız ve şartsız savaştan çekildiğini ilân etti. Rusya Hükümeti 3 Mart 1918'de Osmanlı Devletiyle barış yaptı. Müzakereler sırasında Berlin Büyükelçisi İbrahim Hakkı Paşa çok mükemmel bir konuşma yaparak Elviye-i Selâse yani Kars Ardahan ve Batum meselesini gündeme getirdi. Hakkı Paşa Kars-Ardahan ve Batum'un Türk yurdu olduğunu vurgulamış 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşında bir kısmının savaş tazminatı olarak Çarlık Rusyası'na terk edilmek zorunda kaldığını söylemiştir. Rusya delegasyonundan Sokolnikov öneriye karşı çıkmışsa da bölge halkının kendi geleceklerini belirleme fikrine ses çıkarmamışlardır. Sovyet heyeti üyesi L. M. Karahan Brest-Litovsk'tan 4 Mart 1918'de çektiği telgrafında Kars-Ardahan ve Batum'un Türkiye'ye bırakıldığını yazıyordu. Yalnız Elviye-i Selâse'den çekilme plânının uygulanması gerekiyordu. Trabzon Konferansı bu konudaki çalışmalarını devam ettirdi. I. Dünya Savaşı esnasında Rusların kontrolünde bölgede etnik temizliğe girişen Ermeniler Anadolu'daki ilk büyük kıyımlarını Ardahan ve çevresinde yaptılar. Çıldır Göle Hanak ve Ardahan köylerinde giriştikleri katliamlarda 150 Türk köyünü yağma ve talanla yerle bir ettiler. Çoğu kadın ve çocuk yaklaşık 20.000 Türkü katlettiler. Aşağıda kısa bir bölümü aktarılan ağitlar 1915 Ardahan kırgınını anlatmaktadır: Brest-Litovsk Antlaşması ile Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşu İstanbul'da büyük sevinçle karşılandı. Brest-Litovsk barışıyla ortaya çıkan Ardahan ve Kars'ın kurtuluş sevinci fazla uzun sürmedi. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu'nun müttefikleri yenilip savaş dışı kalınca Osmanlı Devleti de çok ağır hükümler taşıyan Mondros Mütarekesi'ni imzalamak zorunda kaldı. Mondros Mütarekesine göre Osmanlı Devleti Elviye-i Selâse'yi boşaltmak zorundaydı. Büyük devletlerin gizli maksadı bölgede kendi himayelerinde bir Ermenistan devleti kurmaktı. I. Dünya Savaşı sonrası popüler olan Wilson

Prensipleri'ne göre her millet yaşadığı yerde Self-Determinasyon hakkına sahipti. Yani nüfus olarak çoğunlukta oldukları yerlerde kendi kaderlerini tayin hakkına sahiptiler. Büyük devletlerin himayesinde olan Ermeniler bölgede aleyhlerine olan nüfus dengesini lehlerine çevirebilmek amacıyla katliamlara yani bir etnik temizlik harekâtına giriştiler. Ayrıca Gürcülerin de Ardahan üzerinde talepleri vardı. Ermeniler Kars dahil bütün Güney Kafkasya'nın tarihî olarak Ermenistan hudutları içerisinde olduğunu iddia ediyorlardı. Gürcüler 20 Nisan 1919'da Ardahan'ı işgal ettiler. Göle'ye kadar ilerleyen Gürcüler bu sırada Ardahan'da konuşlanmış bulunan Millî Kuvvetler tarafından püskürtüldüler. Aynı anda harekete geçen eli kanlı Ermeni çeteleri yörede binlerce silahsız ve savunmasız Türkü katlettiler.

KARS MİLLÎ İSLÂM ŞURASI VE CENUBÎ GARBÎ KAFKAS HÜKÜMETİ: "Şura" kelimesi Osmanlı Dünyasına yeniliklerden sonra girmiş bir kelimedir. Konuşmak ve karar vermek için toplanma anlamına gelmektedir. Mütareke sonrası Osmanlı Devleti'nin bölgede varlığı sona erdiğinden büyük devletlerin himayesinde bölgeyi Ermenistan'a dahil etme çabaları başladı. Bölgede ezici bir çoğunluğa sahip olan Türk-Müslüman halk Wilson ilkeleri doğrultusunda oluşacak fiilî bir durumu engellemek amacıyla Kars Batum Ardahan Oltu ve Doğubayezid'i içerisine alacak olan bağımsız bir Türk Devleti kurma çabalarının içerisine girdiler işte Kars Millî İslâm Şurası Oltu İslâm Şurası ile I. ve II. Ardahan Kongreleri bu sürecin çok önemli parçalarıdır. Mütareke sonrası Kars'taki aydınlar bir araya gelerek Kars Milli İslâm Şurası'ın teşkil ettiler. 5 Kasım 1918 ile 19 Nisan 1919 tarihleri arasında çalışmalarını sürdüren bu yerel hükümet kısa da olsa millî varlığımızın ortaya konması açısından önemlidir İngilizlerin destekleyeceği bir Ermeni devletini oluşturacak gelişmelerin önüne geçmek isteyen Kars ve Ardahanlı aydınlarca 5 Kasım 1918'de "Kars Millî İslâm Şurası Mer-kez-i Umumisi" teşekkül ettirildi. Daha sonra çalışmalarını hızlandıran şura 18 Ocak 1919'da "Cenub-i Garbi Kafim Hükümeti Muvakkata-i Milliyef adını aldı. 19 Nisan'da İngilizler tarafından bu hükümete son verilerek kurucuları ve ileri gelenleri Malta'ya sürgüne yollandı.

Kars'ta olduğu gibi Ardahan'da da Milli Kuruluşlar göze çarpmaktadır. "Ardahan Milli İslâm Şurası" bir avuç vatansever aydının gayretleriyle kurulmuş ve Kars ile aynı paralelde hareket etmiştir. Kars'ın faaliyetlerine İngilizlerce son verilmesi üzerine Gürcüler de harekete geçerek Ardahan Milli İslâm Şurası'nı 26 Nisan 1919'da Askerî yöntemlerle dağıttılar.

ARDAHAN KONGRELERİ: Kongre kelimesi batı kökenlidir. "Toplantı" anlamına gelmektedir. 1918 Mondros Mütareke-si'nden sonra İstanbul ve vatanın birçok yerinde "hukuku" korumak amacıyla sık sık millî toplantılar yapılmıştır. 5 Kasım 1918'de Kars'ta İslâm Şurası meydana getirilmiş ve 14 Kasım 1918'de bir kongre toplanmıştı. Bunu Ahıska Ahılkelek ve Ardahan kongreleri izledi. Ahıska ve Ahılkelek'in Gürcüler-ce işgalinden sonra Millî Kongre Japonya'ya başvurarak tanınmak istedi. Batum'un İngilizlerce işgalinden sonra I. Ardahan Kongresi çalışmaları başladı. Böylece Türkiye'deki kongreler edebiyatında Ardahan öncelikli yerini almış oldu. Ardahan kongreleri daha sonra yapılacak olan Erzurum ve özellikle Sivas Kongresi'ne önemli bir örnek teşkil etmiştir. Kurtuluşa bağımsızlığa ve Cumhuriyete giden yolun temelini atmıştır.

I. Ardahan Kongresi. 3-5 Ocak 1919'da toplanmıştır. Başkanlığını III. Tümen Komutanı Halit (Karsıalan) Bey yapmıştır. Halit Bey Enver Paşa komutasındaki I. Kafkas Ordusu'nda bulunmuş değerli bir komutandı. Kongredeki diğer üyeler ise şunlardı: Cafer (Erçikan) Bey Dr. Hakkı Cenap, Dr. Fuat Sabit, Dr. Abidin (Ağacıkolu), Filibeli Hilmi Arif Bey, Rasim (Acar), Cafer Bey (Bu zat aslen Erzurumlu olup eski Teşkilât-ı Mahsusa mensuplarındandı ve Ebulhindili Cafer diye tanınırdı. Özellikle Ermenilerin korkulu Rüyası idi.)

Dr. Fuat Sabit İttihatçıların Erzurum'daki kilit isimlerindendi. Arif Bey Orduda Baytarlıkta bulunmuş bir yarıbaydı. Ardahan Kaymakamı Rasim (Acar) Bey ise yörede köklü bir Aile olan Hamşioğul-larına mensuptu.

Kongre Rasim Bey'in konağında toplandı. Bu konak Müzeye dönüştürülen, eski Ardahan İl Sağlık Müdürlüğüdür. Kongreye katılan üyeler tecrübeli kimselerdi. Ardahan ve çevresinde meydana gelecek oldu bitti-lere karşı kesinlikle direnme kararında olan kimselerdi. I. Ardahan Kongresi 3-5 Aralık 1919 Günleri arasında devam etti ve Kongrede şu önemli kararlar alındı:

1. Mondros'ta dikte ettirilen kararlara uyulmamalıdır.
2. Eldeki silâhlar teslim edilmeyecektir. Hatta yeni bir mücadele için her çare denenerek yeniden silahlanmaya gidilecektir.
3. Ahıska ve Elviye-i Selâse (Kars Ardahan Batum) düşman işgalinden yeni kurtulmuştur. Buralar hiçbir şekilde terk edilmemelidir. Anavatan için Boğazlar son derece elzemedir. Limanlar ve demiryolları düşman kontrolüne bırakılmamalıdır. Zafere ulaşınca kadar yılgınlık gösterilmemelidir. Herkesin uyum içerisinde çalışması gerekmektedir.

OSMANLI DÖNEMİ : Ardahan ve çevresi kesin olarak 1573 tarihinden itibaren Osmanlı topraklarına tamamen katılmıştır. 1552 tarihli Terakki Defterinde Ardahan'ı ilk defa Sancak olarak görüyoruz. 1554 tarihinde ise Ardahan Sancak Beyi olarak Mehmed Beyin adı zikredilmektedir. Bu durumda Ardahan Sancağının ilk sancak beyi olarak Mehmed Beyi kabul etmek durumundayız. Hicri 963 Miladî 1 Aralık 1555'te Mehmed Bey Hınıs Sancağına tayin edilmiştir; ne var ki yerine Ardahan'a kimin atandığı belli değildir. 1558 tarihli Terakki Defterlerine göre 1558 yılında Ardahan'a Ardanuç Sancakbeyi Kara Mehmed Bey'in tayin olduğunu tespit ediyoruz. Bu kayıtlardan ve daha sonra yapılan atamalardan anlaşılacağı gibi Ardahan Sancağı Ocaklık Sancaklık olamayıp normal sancaklar statüsündeydi.

Ardahan'ın Sancak olmasını müteakip tahrir edildiği anlaşılıyor. Nitekim Başbakanlık arşivindeki 313 numaralı tapu defterinde Ardahan Sancağının Erzurum zaimlerinden Ömer tarafından Tecdid-i Kitabet edildiğini ve bu sancağın dirliklerinin 1557'den itibaren Defter-i Cedidi-i Hakani'ye (Yeni defter) kaydedildiğini ve sahiplerinin ellerine tezkere (İşletme ve İşleme Ruhsatnamesi/bir nevi tapu) verildiğini tespit ediyoruz. Sancağın dirliklerinin tespit edildiği bu defterde ayrı birer Sancak olan Kamhıs ve Peneskired'in de Ardahan'a bağlandığını görüyoruz. Ardahan Sancağında 1574 yılında ikinci bir tahririn (arazi düzenlenmesi) yapıldığını görüyoruz. 1575 tarihinden itibaren Ardahan Sancağının Ardahan-ı Büzürg yani Büyük Ardahan adını aldığını görmekteyiz. Ardahan Kalesinin 1559'dan itibaren inşa edilmeye başlandığını ve kalenin tam olarak 1578 yılında bugünkü şekline kavuştuğunu görmekteyiz. Ardahan Kalesinin Batıdaki büyük kapısında bulunan 65x71 cm'lik sert kırmızı taş üzerine kabartma nesih yazı ile üç satırlık kitabe de Kanuni Sultan Süleyman'ın saltanatının son zamanlarında konulmuştur. Kitabede şu ifade edilmektedir.

"BUNİYE Bİ-EMRİ ES SULTAN'ÜL AZAM MEVLA MÜLUKÜ'L Arap VE'R-RUM VE'L ACEM SAHİ-BÜ'L-BERR VE'L-BAHR ESSULTAN SÜLEYMAN İBN-İ SELİM HAN HALLADALLAHU MÜLKEHÜ Fİ ŞEHRİ ŞEVVAL 963."
(Arap Anadolu ve Acem Meliklerinin bağlı bulunduğu karalar ve denizlerin sahibi Selim Han oğlu Büyük Sultan Süleyman'ın emri ile yapıldı. Allah onun ülkesini ebedi kılsın. Ağustos 1566)

Ardahan Kalesi Kanuni Sultan Süleyman devrinde mükemmel bir şekilde hizmete sokulmuş kapısına da yukarıda belirtilen Arapça Kitabe konmuştu. Devrin önemli devlet adamlarından Ayaş Paşa kale içinde Ulu Camii/Cami-i Kebir inşa ettirmişti. zamanla haraplaşmaya başlayan caminin tamiri için 1699 yılında Ardahan kadısına şu hüküm yazılmıştır.

K^4zdahan Juu)LSLtia hüküm ki an kaû ası ahaûisi gaâüb kade-'i mezbuze dahiûinde 3e mütatr ■^/tuas fDaşanui bina eu(Le3ityi Clami-i Jjzbizin üç zita miktar-ı nitri tamizde kalbiz bina oâmaifiip muzuz-1 eififam ita keszet'i emtaz-3an münthem oâup mezetnete muhtaç otmakta Lıztatfhi şez 2en üzezine vazıâub şezziâe kcşjbâundukça ancak 50 kuzuş iia tatniz otunuz

Zeuu tahmin iâe şeziâe keföfi ue hüccet otunup vakfen müsaadesi otmakta şezz ite Uımız oâunmak için uatcâmısüz.

Aiisan1699 Hükümden anlaşıldığına göre Ulu Camii ayrıca Ayaş Paşa'nın ayırdığı vakıflara sahipti.

XVIII. YÜZYILDA ARDAHAN/ÇILDIR EYALETİ : Osmanlı yazarlarından Hezarfen Hüseyin Efendi'nin verdiği bilgilere göre Ardahan bir ara Kars Eyaletinde sonrada Çıldır'daki taksimat içerisinde yer almaktadır. Onun yazdığına göre Kars Eyaletine bağlı Livalar şunlardır:

Liva-ı Kars
Liva-ı Zaruşat
Liva-ı Keçivan
Liva-ı Hoçuvan
Liva-ı Ardahan-ı küçük (Göle) dir. *

Hezarfen Hüseyin Efendi Eyalet-i Çıldır ve Ardahan hakkında şu bilgileri yazmaktadır.

"Liva-yı Ardahan-ı Büzürg; Hass mir-i liva ber vech-i yurdruk ve ocaklık dörtyüzaltmışiki bin akçadır. Zeamet dokuz tımar yüzseksenaltı."

Evliya Çelebi de Erzurum 'da gümrük görevlisiyken Ardahan ve dolaylarını görmüş ve gezi notlarında yöreye ait bilgiler vermiştir. Kara Ardahan Göle ve Kazan hakkında şunları kaydetmektedir. "Kara Ardahan Kalesi Selim Hanı evvel fethidir. Çıldır Ey Aleti 'nde Sancak Beyi tahtıdır. Beyinin hassı 200.000 akçedir: Sancağında 8 tımar 87'zeamet vardır. Alabeyisi çeribaşısı dizdarı ve 200 kalfa neferatı vardır.

Beyin atlılar ile 1000 kadar askeri olur. 150 akçalık paye ile şerif kazadır. Nakibul Eşrafi yoktur. Müflisi Ahtska 'dadır. Kalesi yalçın bir kaya üzerinde kare şeklinde Şeddadi bir kaledir. Bir taraftan havalesi yoktur. Yetmişiki kulesi üç kapısı vardır. Ardahan çevresinde olan kaleler; Vale Gümek Acaris Kinzo Kazan Kalesi. Bu kalelerin hepsi Lala Paşa fethidir. Mektepleri çarşıları ve hanları vardır. Su ve Havası soğuktur. Bağ ve bahçeleri görünmez. Meyve ve sebzesi Tortum ve Acara'dan gelmektedir. Ardahan ahalisi mümin sünnet ehli ve garip dostu insanlardır. Ekserisi tarımla uğraşmaktadır. Dağlarında güzel meyvesi olur. Bu kale Erzurum 'un kuzeyinde beş konaklık yerdedir. Ardahan Kars 'a da bir konaktır."

Evliya Çelebî Ardahan'dan sonra Küçük Ardahan'ın merkezi Göle'ye dair de şunları anlatmaktadır. "Buradan yine batıya taşlık yerlerden geçerek Göle kalesine geldik. Ahıska toprağında Gürcistan Beylerinden Levend Han binasıdır. Tahrir Selim Han üzre Çıldır Eyaletinde sancak beyi tahtıdır. Beyinin hass-ı Hümayunu kanun üzre 300.000 akçadır. Alaybeyi Çeribaşısı kale dizdarı ve askerleri vardır. Kale Selim Han fethi olup yalçın bir kaya üzerindedir. 150 akçalık kazadır. Camii ve hanı hamamı vardır."

Ardahan Kars Ahıska ve Çıldır gibi merkezler yine bu asrın sonunda merkezden atamalar yoluyla idare edilmiştir. Bazen ocaklık ve yurtluk sahibi ve ahalinin "Atabey" diye isimlendirdiği kimseler de yönetimde yer almışlardır. Bunlar XVIII. yüzyılda bir ekol teşkil etmişler ve sosyal hayata damgalarını vurmuşlardır.

1702-1703'DE ÇILDIR EYALETİ : Osmanlı Devlet adamlarından Halil Paşa 1702'de Erzurum Beylerbeyliğine atandı. Bu dönem Osmanlı devlet adamlarından Defterdar Sarı Mehmet Paşanın da layihasında belirttiği gibi Büyük ve Küçük Ardahan'ın da içerisinde bulunduğu civardaki tüm sancaklar Çıldır Eyaleti içerisinde toplanarak Halil Paşaya bağlandı. 1694 ile 1732 tarihleri arasında Çıldır Eyaletine bağlı Sancak sayısı 14'tür. Defterdar Sarı Mehmed Paşanın "Zübde-i Vekaiyat" isimli eserinde yazdığına göre bu 14 sancak içerisinde Ardahan şu kısımlardan oluşmaktaydı: 1-Nahiye-i Hoçuvan der Liva-ı Ardahan-ı Küçük 2-Nahiye-i Şimal der Liva-ı

Poshov 3-Nahiye-i Mise der Liva-ı Ardahan-ı Büzürg 4-Nahiye-i Güney der Liva-ı Poskhov 5-Karye-i Hamaş der Liva-ı Ardahan-ı Büzürg 6-Nahiye-i Germücük der Liva-ı Ardahan-ı Küçük 7-Karye-i Çardak der Liva-ı Ardahan-ı Küçük

Bu örnekler ile XVIII. yüzyıl başlarında Ardahan ve çevresi hakkında özellikle yerleşim yerleri açısından fikir edinebilmemiz mümkün olabilmektedir. 1694 ile 1732 yılları arasında bu yerlerde isimleri geçen kişilerden bazıları şöyledir: Süleyman Mehmed Ahmed Mustafa Veled-i Mehmed İsmail Osman Mirza Abdal Mehmed Mah-mud Resul Hızır Abdülbaki Veled-i Derviş Ali Mirza İdris Abdurrahman İdris Veled-i Süleyman. Bu defterde diğerlerinde görüldüğü gibi Ocaklık Yurtluk ve çiftlik olarak verilen araziler de mevcuttur. Gelir ise 22.000 akçe ile sınırlı kalmaktadır.

ARDAHAN VE ÇILDIR (1722-1732) : XVIII. yüzyıl başlarında Ardahan "Ardahan-ı Büzürg" yani Büyük Ardahan olarak belgelerde geçmekte ve Çıldır dahilinde gösterilmektedir. Sancak Beyi Yahya'nın ölümü üzerinde bu sancak idaresinde kısa dönemli bir problem çıktı. Yahya'nın babası Süleyman idareden vazgeçmesine rağmen daha sonra bir arıza gönderdi. Altı Ay müddetle Ardahan'ın idaresini elinde tuttu. İstanbul onun bu hareketinden memnun olmadı ve Erzurum Beylerbeyliğine bir Emirname gönderilerek duruma müdahale edilmesi istendi. Bunun üzerine Yahya'nın oğlu Hafız İbrahim Babasının haklarına sahip olarak Sancak Beyliğine getirildi.

1791 yılında Çıldır Beylerbeyi Süleyman Paşa'nın aniden ölümü üzerine yerine İshak Paşa getirildi. Çıldır Beylerbeyliğine İshak Paşa'nın getirilmesi Ardahan da dahil olmak üzere Çıldır'a bağlı bulunan Sancaklar ve buralar ahalisinin hiç hoşuna gitmedi. İshak Paşa'nın tepki çekmesine neden olan en önemli olay askeri birliklerin içerisinde Hıristiyanları da kullanmak istemesidir. Tepkilerden bunalan İshak Paşa Ardahan Kalesine geldi ama kendisini istemeyen ahali tarafından şehre sokulmadı. Diğer Sancaklarda Ardahan örneğinde olduğu gibi birlikte hareket ederek İstanbul'a şikayet üzerine şikayet göndermeye başladılar. Neticede İshak Paşa görevden alınarak yerine Şerif Paşa atandı. Adı geçen bu İshak Paşa bugün Doğubayezid'de bulunan İshak Paşa sarayını yaptıran ve ona adını veren kişidir.

XIX. YÜZYIL BAŞLARINDA ARDAHAN VE ÇILDIR OLAYLARI: 18 Aralık 1800 yılında Çar Paul'un manifestosu ile Gürcistan resmen Rusya'ya katılmıştı. Böylece Ruslar İran ve Türkiye yani Osmanlılar ile komşu oldu. 1807'de Ruslar kalabalık bir orduyla sınırı geçip Ahıska'ya doğru ilerlemeye başladılar. 1807 ve 1810 yılları arasında Ruslar Osmanlılara karşı birtakım başarılar kazandılar. 1810 yılında Osmanlılar karşı bir hareketle Gürcistan üzerine yürüdüler. Bu haberi alan Rusların İtalyan asıllı generali Palucci Ahılkelek üzerine yürüdü ve buradaki Türk Kuvvetlerini bozguna uğrattı. 1811 yılında bölgede Ruslar'a karşı Osmanlı-İran ittifakının gerçekleşmesi Rusların daha fazla ilerleyememelerine neden oldu. 16 Mayıs 1812'de imzalanan Bükreş antlaşmasıyla Osmanlı Devleti 1807'den itibaren Kafkaslarda kaybettiği topraklarına yeniden kavuştu. 1816 yılında İsyân eden Acara'lı Ahmet meselesi devleti epeyce uğraştırdı. Ardahan ve Çıldır'da bulunan askeri kuvvetler Acara'lı Ahmed'in tedibi için epeyce uğraştılar.

İLK RUS İSTİLASI (1828-1829): 1829'da Ardahan Kars Ahıska ve Erzurum dolaylarında ön plâna çıkan bir komutan vardır. Bu komutan Salih Paşa'dır. Rus generali Paskeviç Kaçar hanedanını mağlûp edip Revan'ı (Erivan) aldıktan sonra buralara Ermeni göçü başladı. Bugünkü Büyük Ermenistan hayalinin kökleri Revan'm düşmesinden sonra Ruslarca başlatılan iskân politikasına dayanmaktadır. Batıya doğru ilerleyen Paskeviç Ahıska'yı kuşattı. Kahramanca direnen Ahıska halkı gıda ve iaşesinin bitmesi neticesinde Ruslar'a teslim oldu. 17 Ağustos 1828'de Ahıska'ya giren Ruslar şehri yerle bir ettiler ve halka akla gelmedik zulümler yaptılar.

Kars'ı ele geçiren Ruslar bu sefer Ardahan'ı da ele geçirmenin plânlarını yapmaya başladılar. Zira Ardahan Erzurum'a giden yol üzerinde idi. Ordu Komutanının emri ile Ardahan

üzerine yürüyen Genaral Muravyev 22 Ağustos 1828'de şehri aldı. Böylece Ardahan ilk işgal acısıyla tanışmış oluyordu. Ardahan'ın düşmesinde muhtemelen Ahıska'nın düştüğü feci durum önemli rol oynamıştı. Rus dehşetinden korkan Ardahanlılar canlarını kurtarabilmek için yurtlarını terk etmek zorunda kalmışlar Oltu-Narman üzerinden Erzurum'a bir Seî gibi akmışlardı.

1829'da Ardahan ve çevresinde savaşlar yeniden başladı. Acaralılar Nisan 1829'da Suskap/Aşık Zü-lâli Köyü yakınında Ruslar'a yenildiler. Salih Paşa bunun üzerine Hakkı Paşa'yı Posof a yolladı. Ardahan üzerinden Posof istikametinde giden Türk kuvvetleri yine Suskap civarında Ruslar'a yenildiler. Yalmzçam civarında bulunan 8.000 kişilik Osmanlı kuvveti de Ruslar karşısında tutunamayarak dağılmıştı. Ruslar artık Ahıska ile Yalnızçam arasındaki güvenliği tam olarak sağlamışlardı. Erzurum önündeki Ardahan-Posof savunma hattını kıran Ruslar 25 haziran 1829'da Erzurum'u ele geçirdiler. Ruslar 1829 sonbaharına doğru Ardahan ve Erzurum dahil olmak üzere bütün önemli merkezleri ele geçirmişlerdi. Bunun üzerine Osmanlı Devleti acilen barış istedi.

EDİRNE ANTLAŞMASI (14 Eylül 1829): Edirne Antlaşması bölgedeki savaşa fiili olarak son verdi. Çıldır Ahıska Ahılkelek savaş tazminatı olarak Rusya'ya terk edildi. Buna karşılık Ardahan Göle Oltu Poskhov Şavşat Livana Osmanlılara geri veriliyordu. Bu antlaşmadan sonra Ruslar Ermenileri sınır gerisine çekmeye başladılar. Asıl amaçları Ardahan ve Kars karşısında tampon hudut teşkil etmektir. Edirne antlaşması Ardahan için yeni bir devrin başlamasına sebep olmuştu. Çünkü Ahıska ve Ahılkelek'in Rusların eline geçmesiyle Ardahan Osmanlı devletinin kuzeydoğudaki son toprağı yani Serhat Şehri durumuna düşmüştü. Artık bu tarihten sonra Türk topraklarına gelecek ilk saldırıyı Ardahan göğüsleme durumunda olacaktı. Bu dönemi *Ulemadan Ahmet Dursun Efendi Natikî mahlasıy-la yazdığı şiirlerinde işlemektedir*. Bu şiirlerin bulunduğu yazma bugün Beyazıd Devlet Kütüphanesi'nin Türkçe Yazmalar bölümünde 1225 sayılı tasnifinde bulunmaktadır.

İKİNCİ RUS İSTİLÂSİ (1855-1856):Osmanlılar muhtemel bir Rus tehlikesine karşı devrin en geçilmez savunma hatlarını Ardahan-Kars ve Erzurum hattında inşa etmeye başladılar. Çarlık ordusunun karargâhı ise 1829 sözleşmesi ile Rusya'ya bırakılan Ahıska'da bulunuyordu. Ardahan'daki Osmanlı Komutanı Ali Paşa idi. Karadeniz'deki Rus-Osmanlı mücadelesi Ardahan'ın bulunduğu bölgede yeni bir Osmanlı-Rus savaşının çıkmasına neden oldu. Sinop'ta Osmanlı Donanması Ruslarca yakılınca devlet Rusya'ya savaş ilân etti. Özellikle bu sırada Avrupa basını bölgedeki Rus-Osmanlı çekişmesiyle yakından ilgileniyor Ardahan ve etrafındaki durumu Rus kaynaklarına dayanarak okuyucularına ulaştırıyorlardı. Ardahan'daki Osmanlı kuvvetleri tam bir teyakkuz halindediler.

24 Mayıs 1855'te Genaral Muravyev sınır noktası Arpaçay'ı geçti. Çok kanlı çatışmalara sahne olacak Kars Kalesi kuşatıldı. Rusların bir kolu da Erzurum istikametine yöneldi. Hemen hemen bütün Doğudaki harp hali Ardahan için endişe verici idi. Nitekim Kars'tan gönderilen ve Ahıska'dan gelen kuvvetlerle birleşen Ruslar Ardahan'ı ele geçirdiler. Osmanlı kuvvetleri zorunlu olarak Göle'ye oradan da Oltu'ya çekildiler. Ardahan yıllar sonra bir Ramazan ayının sonlarında Rus çarlık ordularının kahredici pençesine düştü (11 Haziran 1855). Osmanlı kaynaklarında bu dönemde Ardahan'ın el değiştirmesine ilişkin şu bilgiler verilmektedir:

Ardahan Garnizonu ana kuvvetlerle irtibatın kesildiğini görünce kaleyi terk etti. Ardahanlılar kendi başlarına kaldıklarını görünce 11 Haziran'da fazla kan dökülmesini engellemek için teslim olmaya karar verdiler. General Kovalevskiy bunu kabul etti. Kalenin eski bedenleri tahrip edildi. Askerî düzene ait ne varsa yıkıldı. Böylece Ardahan Rusların eline geçmiş oldu." Osmanlı-Rus savaşında Ardahanlılardan Hacı Hüseyin Paşa ve kardeşi Hasan Bey'in gösterdiği kahramanlıklar bölge ahalisi tarafından takdirle karşılanmıştır. Birkaç Gün sonra İstanbul'daki Takvim-i Vekayii gazetesi Ardahan'ın düşüşünü "çok acı bir haber" şeklinde okuyucularına duyurdu. Serasker Zarif Paşa da hatıralarında Ardahan'ın düşüşünü "İstanbul kayıtsız kaldı" şeklinde dile getirmektedir.

Osmanlı orduları Çarlık orduları karşısında bir önceki savaşta olduğu gibi yine bütün cephelerde yenilince devlet acilen barış istedi ve taraflar Paris'te barış Masasına oturdular.

PARİS BARIŞ ANTLAŞMASI (30 Mart 1856): İşgal altındaki Ardahan'ın kaderi bir yıl sonra Paris Antlaşmasıyla belirlendi. İngiltere'nin zorlamasıyla Rusya Kars ve öteki Osmanlı arazisini boşaltacaktı. 30 Mart 1856'da yürürlüğe giren antlaşmayla Ruslar Kars ve Ardahan'ı boşalttılar. Ardahan bu tarihten sonra tekrar Osmanlı idaresine geçti. 1877-1878 (93 Harbi) Savaşlarına kadar sükunet havasına kavuşmuş oldu.

ÜÇÜNCÜ RUS İSTİLASI (1877-1878): XIX. yüzyılın son yarısında korunma yapılarından kaleler önemini kaybetmeye başladı. Artık yerleşim merkezleri ve önemli merkezler tabya denilen yapılarla korunmaya başlandı. Osmanlı Devleti'nde de boğazlar ve sınırlarda bu tür yapılara ihtiyaç duyuldu. Batum Erzurum Kars ve Ardahan'da Tabya denilen tahkimli yapılar kuruldu. Ardahan'daki tabyaların sayısı Kars ve Erzurum'dakinden azdı. En stratejik noktalara para ve insan gücü seferber edilerek büyük tabyalar yapıldı. Ardahan civarına yapılan tabyaların hepsi Ardahan Kalesinin Güney Doğu ve Kuzey istikametinde olup şehre ve Kura düzlüğüne hakim idi. İnşa edilen bu tabyaların isimleri şöyle idi: Ramazan Emiroğlu Senger Kaz Kaya tabyaları.

Rus komutanı Devel 27 Nisan 1877'de Çıldır'ın merkezi Zurzuna'yı ele geçirdi. Oradan Ardahan'a doğru ilerledi. Bu esnada Posof da bir başka Rus kolu tarafından ele geçirilmişti. Genel hücum 16 Mayıs 1877'de başlatıldı. Osmanlı ordusunun mukavemeti yetersiz kalınca Ruslar Ardahan'a doğru ilerlemeye başladılar. Gölebert Tepesini de geçen Rus ordusu Ardahan Kalesi'ni yakından muhasaraya aldı. Ardahan komutanı Hüseyin Sabri Paşa Gölebert Tepesinin kaybedilmesinden sonra 16 Mayıs'ı 17 Mayıs'a bağlayan gece beklenmedik bir kararla Ardahan'ı boşalttı. Kalede kalan Mehmet Bey Ruslara direnme kararında yok. Fakat Ermeniler yine hıyanetlerini göstererek kumandanın askerlerin çoğu ile şehri boşalttığını Ruslara haber verdiler. Az sayıdaki Türk Askerinin direnişi fayda vermedi. Ruslar Ardahan'a girdiler (17 Mayıs 1877). Ardahan'ın yönetimi Albay Komarov'a bırakıldı. Böylece Ardahan'da 40 yıl sürecek olan esaret ve hasret dönemi başlamış oluyordu. Ardahan'ın düşmesinin sorumlusu olarak gösterilen Hüseyin Sabri Paşa Divan-ı Harp'te yargılandı ve suçlu görülerek sürgüne gönderildi.

İŞGALDEN SONRA BARIŞ (Mart Haziran Temmuz 1878): 93 Harbi sonucunda Kars ve Erzurum Rus pençesine düştü Ardahan'da istila edildi. 3 Mart 1878'de İstanbul'un banliyösü durumundaki Yeşilköy'de Ayestefanos'ta Osmanlı ve Rus tarafları bir araya gelerek Yeşilköy antlaşmasını imzaladılar. Buna göre Kars Ardahan Batum ve Eleşkirt savaş tazminatı olarak Rusya'ya bırakılıyordu. Böylece kara Günler ve vatan hasreti başlamış oluyordu. Gerçekten de binlerce yıllık Türk diyarı Serhat Ardahan'ın düşüşü bütün Türk kamuoyunda büyük infial uyandırmıştı.

Ardahan'ı topraklarına katan Ruslar şehri bir vali aracılığıyla yönetmeye başladılar. Bu tarihten sonra kurtuluşa kadar Ardahan tarihinde kayda geçen hadiseler ve iz bırakan olaylar birtakım kuraklık ve kıtlık olaylarıdır. Örneğin 1895 yılında Meşe Ardahan tarafında vuku bulan bir dolu hadisesi halkı önemli ölçüde maddî ve manevî zarara uğratmıştır. Hanak'lı Halk Şairi Ahmet Mazlumî bu olayı destan şeklinde dile getirmiştir.

1907 yılında yurt çapında meydana gelen bir kuraklık Ardahan'da da hissedilmiş yemsizlikten bütün hayvanlar telef olmuş "1907 Saman Destanı" böyle bir zamanda söylenmiştir. 1908 yılında meydana gelen bir hayvan hastalığı salgını çok sayıda hayvanın telef olmasına sebep olmuş zaten ekonomik açıdan fakir olan bölge halkı için hayatı daha da zorlaştırmıştır.

1878 Ardahan'ın Rusların eline geçmesinden sonra haritalar düzenlendi ve Kars-Aidahan Çar'ın toprakları arasında gösterilmeye başlandı. 1912 yılında Osmanlı ve Rus

temsilcileri bir araya gelerek kesin sınırları bir daha tespit ettiler. 1912 sınırlarından sonra karakol noktaları bir daha belirlendi. Artık Kars ve Ardahan gibi yerlerden Erzurum'a gidilmesi için pasaport alınması gerekiyordu.

1068 güzünde iç karışıklıkları yatıştıran Sultan Alparslan II. Batı Seferine çıkarken barışı bozup Bizans'ın kıskırtmasıyla akınlara başlayan Apkaz-Kartli Kralı IV. Bagrat'ın ülkesine yöneldi. Tiflis'i Ca-feroğulları Emirliği'nden alıp orada kışladıktan sonra 1069'da karlar erirken ordusuyla Ardahan'a geldi. Buradan kuzeyde Meşe Ardahan/Vardosan (Yamaçyolu) çevresine gelince (bugün halkın Ca-muşkıran Fırtınası dediği) "(ibrelin beşi" 18 nisan günü çıkan Kar fırtınasında çok zorluk çekildi. Selçuklu kaynakları bu bölgeyi şöyle tanıtıyor. Kenan oğlu Nemrud'un sakin olduğu ve oradan kule yaparak göklere çıkmak istediği memleket (Yani Uğuz efsanesinde de adı geçen Hanak kesimi) alınarak harap edildi. Onun Doğu yanındaki memleketi de (Büyük Ardahan) alarak burada bir mescit yaptıran Sultan 1069'da (Mayıs ortasına yakın) IV. Bagrat'ın barış isteğini kabul edip onu tekrar haraca bağladıktan sonra Gence üzerinden İran'a döndü.

1075 yılında Kutalmışoğlu Süleyman Şah İstanbul'un yanı başındaki İznik şehrini alarak Türkiye-Selçuklular Devletini kurdu. Kısa bir zaman sonra ihtilâller ile bunalan Bizans'ın içişlerine karışacak ve onlardan haraç alacak güce erişti. Bu sırada Araş ve Ardahan'ı da içine alan Kura boyları da yeni Türkmen göçleriyle doluyordu. Aynı dönemde güçlenen Apkaz-Kartli Kralı II. Giorgi Kars ile Meşe Ardahan'ı geri almıştı. 1080 yılında Sultan Melikşah Danişmendli Emir Ahmet Başbuğluğu'nda bir orduyu buraya göndererek bir yıldır işgal edilen Kars ve Meşe Ardahan'ı geri aldı. Apkaz-Kartli kaynağı "Kartlis-Çkhovrebd"da Ardahan Sancağının bütününün fethedildiği Kol Zafe-ri'ni müteakip bu yerlere Türkmen göçlerinin gelip yerleşmeleri şöyle anlatılıyor: Bu sırada Anadoluya Turki-Koçevniki göçebeler ve sürülerimle yerleşmeye giden iki büyük emir yollarını değiştirip çekirge gibi ülkemize yayılıp işgal ettiler. Savşet Acara Samshe (Ardahan Posof Ahıska Ahılkelek ve Çıldır çevresi) hep Türkler'le doldu. Dağlara mağaralara kaçan Hıristiyan ahali giderek azaldı; kilise ve manastırlar sahihsiz kaldı."

ARDAHAN SANCAĞI BÖLGESİNİN 1080 FETHİNDEN SONRAKİ KISA TAKVİMİ: 1124 yılında Kıpçaklar Erzurum'daki Saltuklu Emirliğine bağlı Çavakhet'ten (Ardahan ve Artvin kesimi dahil) İspir'e kadar hudut sayılan yerleri alıp buralara yerleştirildiler. Böylece 1118 ve müteakip yıllarda gelip yerleşenlere eski Kıpçak 1195 ve sonrasında gelenlere ise yeni Kıpçak denmeğe başlandı. Bu çağda Ardahan-Ahıska Kıpçaklarının beyi "Beka" (Türkçe Böke/Ejder) Posof taki Cak-su Kalesinde oturuyordu.

1225 yılında Harezmsah hükümdarı Çelebeddin Mengüberti komşu Müslüman ülkelere akınlar yaparak çok zararlar veren Apkaz-Gürcistan ordularını Haziran 1225'te Revan'ın güneyinde Gerni'de yenmiş ve Ardahan ile Kars'ı almıştı. 1239'da Moğol Cengiz İmparatorluğunun İran Genel Valisi Baycu Noyan Ardahan'ı da içine alan bütün Araş ve Kura boylarını fethedip buraları Cengiz İmparatorluğu'na tabi kıldı. 1243 Köseadağ savaşında yararlılığı görülen Caklı Sargis'e Ardahan ve Ahıska hakimliği verildi. 1267 İlhanlı hükümdarı Abaka Han kardeşi ile girdiği taht mücadelesinde çok yararlılık gösteren Caklı Sargis'e Ardahan ve Ahıska valiliğini verdi. Buralara Atabek Ülkesi denmeye başlandı. Atabek-lik ülkesinde yazı dili Kartvelce konuşma dili ise Türkçe olarak devam etti. Bugün de Ahıska Posof ve Şavşat ağzı dediğimiz; ban/ben san/sen babay/baba anay/ana vs. gibi yüzlerce Kıpçak ağzı sözleri öteden beri buralarda kullanılmakta ve başka bir dil bilinmemektedir.

1334'te T. Beka'nın torunu I. Korkore Atabek unvanını alarak İlhanlılar ve Celayırlılardan sonra Karakoyunlular'a tabi oldu. Böylece Ardahan ve çevresinde Karakoyunlular dönemi başlamış oldu.

1386'da Kars'ı uzun ve zorlu bir kuşatmadan sonra alabilen ve aldıktan sonra yağma ettiren Timur ordusuyla Tiflis'e giderken Ardahan'da bulunan Kıpçaklı Atabekler de ona tabi oldu. 1405'te Timur'un ölümünden sonra Atabekler ülkesi yine Karakoyunlular'a tabi oldu. O

zaman Ardahan ve çevresi Nahçıvan Valiliğine bağlı olduğundan buraların haracı oraya ödeniyordu.

1463'te Karakoyunlular kendilerini sıkıştıran Apkaz Kralına karşı Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'dan yardım istediler. Uzun Hasan Temür Bek idaresindeki bir orduyu yardıma gönderdi. Karakoyunlular Akkoyunlular'ın yardımıyla düşmanlarını mağlûp ettiler ve Ardahan dahil idarelerin-deki yerler Akkoyunlular'a tabi oldu.

1472 yazında Akkoyunlular'a itaatten çıkan Atabek-Bahadur ile Kartli Kralı ülkesine sefer eden Uzun Hasan Ahıska ve Tiflis'i alıp iki ülkeyi de Tiflis'e tayin ettiği kendi valisine bağladı. İşte bu sırada Ardahan Türkmenleri denilen ve çoğu yaylakçı ve kışlakçı olup giyimleri kuşamları ve dokumaları ile Oğuz töre ve geleneğini yaşatan Hanak-Damal/Meşe Ardahan'daki Türkmenler Uzun Hasan tarafından Maraş-Altı'ndaki yerlerinden getirilerek hudut korucusu olarak buralara yerleştirildiler.

1477 Yılındaki Akkoyunlu seferi tesiriyle Yukarı Kura ve Çoruk boylarındaki Kıpçaklı Atabekler ülkesi Caklılar sülalesi elinde beş beyliğe bölündü.

- 1) Merkezi Ahıska olup; Azgur Altunkale/Adigön/Koblıyan Poskhov ve üç Ardahan'ı da içine alan anakol Samshe
- 2) Merkezi Çıldır Akçakalası olup; Ahılkelek'i de içerisine alan Çavakhet
- 3) Merkezi Imerhev olup yukarı Acara'yı da içine alan Şavşet - Maçakhalet
- 4) Merkezi Ardanuç olan ve Artvin Borçka ve Gönnye'yi (Batım) içerisine alan Kalarçet
- 5) Merkezi Oltu olan ve Şenkaya Bardız ve Narman'ı ihtiva eden Tao.

1479'da bu beş Atabeklikten üçüncüsü Fatih döneminde Osmanlı Devleti'ne bağlandı. Trabzon sancağına bağlanan bu Atabekliğin halkı da gönüllü Müslüman olmaya başladı.

1514 yılında Yavuz Sultan Selim Çaldıran seferine giderken Çıldır'dan İspir'e kadar olan yerlere hükmeden Caklı Mirza Çabuk Bey sefer gidişi ve dönüşü esnasında Osmanlı ordusuna önemli ölçüde iase yardımında bulundu.

1551'de Erzurum Beylerbeyi Sarı İskender Paşa ordusuyla Şah Tahsmab'a bağlı Atabek II. Kayhus-rev'in ülkesine yürüdü. 13 Mayıs'ta Ardanuç fethedildi. Ana koldan ilerleyen Paşa Göle Hanak Ardahan ve Hoçuvan kesimlerini alarak Osmanlı hududunu Çıldır ile Poskhov'da Kısır ve Ilgar dağlarına dayadı.

Atabekler hükümetinin son yurdu III. Sultan Murad çağında Safevi-Osmanlı savaşları sonucunda Osmanlı Devleti'ne bağlandı. Diyarbekir'den getirilen Osmanlı Devleti'ne sadık Kürt aşiretleri Göle ve Hoçuvan'a yerleştirildi. Bu aşiretlerin kökeni de anonim Oğuz kaynakları Şerefname ve İskender-name'ye göre Oğuzlara dayanmaktadır.

8 Ağustos 1578'de yüz bin kişilik ordu ile Ardahan'dan çıkan Serdar Lala Mustafa Paşa İran'ın Çıldır hududundaki Begrehatun düzündeki konakladı. Bu sırada İranlıların hakimiyetine yüz çeviren ve iki oğlu ile Altım Kal'a hakimesi olarak Adigön'de bulunan Atabek II. Khushurev'in ölümüyle dul kalan Dedis İmed Hatun'un elçisi ve itaatnamesi Serdar'a ulaştı. Serdar'ın emriyle o gün şafakla Poskhov'a giren Ardahan Sancakbeyi Abdurrahman Vale kalasını da savaşız fethetti.

9 Ağustos 1578 sabahı hududu geçip Şeytan Kalesi'ni topla alan Osmanlı Ordusu ilerlerken gece den pusuya yatmış kalabalık İran ordusuyla Çıldır Gölünün Kuzeyindeki

düzlükte kanlı bir savaşa girdi. Muharebeyi Osmanlı ordusu kazandı. Çıldır Meydan Muharebesi 1514 Çaldıran Savaşından beri İran'la yapılan ikinci muharebeydi. Aynı gün Abdurrahman Beyin Ardahan Sancağı hdaki askerleri Ahıska Tümük Hırtıs ve Ahılkcık kalelerini işgal etti; bu arada Çıldır Akçakale'si de alındı. Lala Mustafa Paşa itaat edip Müslüman olan İmed Hatun'un Müslüman olan oğluna Mustafa adını verdi. Anadilleri temiz Türkçe olan Atabekler Ülkesi halkı da Müslüman oldu. Bundan sonra kurulup gelişen Ahıska ve Ardahan medreselerinden birçok şair bilgin paşa yetişti. Çıldır Eyaleti 1647'de Evliya Çelebi'nin tanık olarak belirttiği gibi Anadolu'nun İran hududunda erler yatağı olarak serhadlık etti. Bu durum 1828 deki Rus istilâsına kadar sürdü. Ayrıca bölgenin Ardahan Sancağı kesiminin "Bun-Türkler" (Otokton-Yerli Türkler) tarafından idare edildiğini yazmaktadır.

Bartatua'nın oğlu (bazı kaynaklara göre torunu) ilk Türk Cihangiri Afrasyab unvanlı Alp-Er Tun-ga olup Karpat dağlarından Doğuda Çin'e kadar Doğu Avrupa ile Asya'ya hakim olmuştu. Çinlilerin "Su" Hintlilerin "Sakya" Herodot Tarihinde "Basilik" Ermeni ve Süryani kaynaklarının dedikleri Sa-ka-İskit Türklerinin Ardahan Sancağı kesimine yerleşen Urugları şunlardır:

1. Merkezi Loru/Loru Kalesi olan Borçalı kesimi
2. Bir güçlü oymaktan adını aldığı anlaşılan "Artahanlar" (Bugün halk arasında ve Osmanlı resmi belgelerinde belirtilen: Küçük Ardahan/Göle Büyük veya Kara Ardahan ve Meşe

Ardahan/Hanak Kesimi)

3. Çıldır Gölü ve Ahılkelek ile Ahıska kesimini içine alan ve "ÇWlar anlamına gelen eski Türkçe bir ad ile anılan oymak. (Çin-Çavat kelimesi Kâtip Çelebi'nin Cihannüma isimli eserinde de geçmekte olup bugün bile yörenin yerli halkını belirtmek için kullanılan bir kelimedir. Anlamı Çin Türkistan'ından gelmektedir.

B - Ardahanın Coğrafi Konumu:

İlçe, Köy, Mahale, Nüfusu ve Yüz ölçümü:

İLÇESİ	KÖY	MAHALLE	NÜFUSU	YÜZÖLÇÜMÜ (m2)
Merkez	62	6	40.828	1.133.182.799,08
Çıldır	35	11	11.901	1.295.859.210,34
Damal	7	8	7.606	290.224.970,43
Göle	51	7	32.134	1.328.942.598,64
Hanak	22	9	10.656	694.889.321,91
Posof	49	1	9.596	540.579.161,17

Toplam	226	42	112.721	5.283.678.061,57 (5.283 Km)
--------	-----	----	---------	--------------------------------

Doğu Anadolu Bölgesi'nin kuzeydoğusunda yer alan Ardahan'ın matematik konumu 400 45' 24" ve 410 36' 13" Kuzey paralelleri ile 420 25' 43" ve 430 29' 17" Doğu meridyenleri arasında yer almaktadır. Kuzeyinde Gürcistan toprağı olan Acaristan Özerk Cumhuriyeti, doğusunda Gürcistan ve kısmen de Ermenistan, güneyinde ve güneydoğusunda Kars, güneybatısında Erzurum ve batısında Artvin illeri ile çevrilidir. Ardahan ili Türkiye yüzölçümü içerisinde % 0,61'lik alana, sahiptir.

Yeryüzü Şekilleri : Doğu Anadolu Bölgesi'nin Karadeniz Bölgesi'ne komşu olduğu kuzeydoğu kesiminde yer alan Ardahan, yüksek ve engebelerdir. Sahada 3.000 m 'yi aşan dağlar yer alır. Yalnızçam Dağları Artvin il sınırı boyunca uzanır. İlin kuzeydoğu kesiminde Keldağ (3.033 m), doğu kesiminde Akbaba Dağı (3126 m) yer alır. İl topraklarının güney kesimini de Allahuekber Dağları ve Kısır Dağı (3.197 m) engebeli hale getirir. Allahuekber Dağlarına bağlı Kabak Dağı (3.054 m) il sınırı içinde kalır. Kısır Dağı 3.197 m ile ilin en yüksek noktasıdır. Ardahan Platosu ilin orta kesiminde yer alır. Yüksekliği 1800-2000 m' dir. Temelini Neojen volkanizması sonucu ortaya çıkmış lavlar oluşturur. Plato, Pliyosen sonu ve Pleistosen başlarında ortaya çıkan faylanmalar sonucu çökmüştür. Kenarlarında marnlı ve kumlu çökellerin bulunduğu bu alan, yüksek kesimlerden gelen malzemelerle dolmuştur. Kura nehri ve kolları tarafından plato yüzeyi parçalanmıştır. Bu akarsuların en önemlisi platoyu baştan başa geçen Kura ırmağıdır. Çıldır Gölü; ilin güneydoğu kesiminde yer alır, yüksekliği 1.959 m' dir. Aktaş Gölü ise ilin doğu kesiminde yer alır. Bu gölün doğu yarısı Gürcistan sınırları içinde kalır, yüksekliği 1.798 m 'dir.

YUKARI KURA HAVZASI:

GÖLE OVASI: Göle Ovası, yukarı Kura Havzasının önemli düzlüklerinden biridir. Her taraftan kendisine dik olarak inen yüksek dağlar ve yaylalarla çevrelenmiştir. Bu ova, genel olarak doğu-batı yönünde uzanır ve Kura'nın oymuş olduğu derin boğaz aracılığıyla kuzeybatıya doğru açılır. Tüm ovanın yüzölçümü 150 km² kadardır. Bu ova genel olarak düz ve yüksektir. Yükselti, ortalama 2000 m 'yi bulur ve kenarlara doğru 2100 m 'ye çıkar. Göle Ovası; alüvyonlu, kalın siyah renkte toprak örtüsüyle örtülmüştür ve verimlidir. Çevredeki dağlardan bu ovaya inen dere sayısı fazladır. Dereler ovada birleşir ve Kura nehrini oluşturur. İlkbahar ve yaz başlarında karların erimesi ile geniş bataklıklar oluşur, ovanın doğu yarısı adeta göl haline gelir.Ovada kışlar ağır geçer. Etrafı yüksek dağlarla çevrili olduğundan kışın havadaki rüzgarın esintisi az olur. Esinti olmayınca ağırlaşan hava aşağı çöker, sıcaklık kaybına uğramasıyla dondurucu bir hal alır. Ovayı kuşatan ve biraz esinti gören dağların yamaçları nispeten daha az soğuktur. Çanak şeklinde olan ovanın içerisini kışın bazen kalın bir sis tabakası örter. Ovaya; kışın en soğuk rüzgar, kuzeybatıdan gelir ve buna "Ardahan Yeli" denir.Yazın çok serin geçer ve uzun aralıklarla yağın yağmur eksik olmaz. En büyük uğraşı ve gelir kaynağı gür çayırılara dayanan hayvancılıktır. Ayrıca ovanın batısındaki dağların geniş çam ormanı ile kaplı olması yörede kerestecilik faaliyetlerinin de artmasını sağlamıştır. Ovada yer alan köylerdeki yerleşim şekli topludur. Ova, Akşar gediği yolu ile Çoruh Havzasına bağlanır. Boğatepeler güzergâhıyla da Kars'a iline ulaşılır.

BÜYÜK SÜTLÜCE OVASI: Büyük Sütluce Ovası'nın yükseltisi fazladır. Sarmi Boğazı'na doğru uzanır. Zengin bir bitki örtüsüne sahip olan Ovada az da olsa köylere rastlanır. Temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Tahıl grubundan arpa başta olmak üzere buğday da yetiştirilir. Sarmi Boğazı : Kura nehri, Göle Ovası'ndan geçerken bir takım kollar alır ve bu boğaza girdikten sonra uzun yaylı bir takım dirsekler çizerek Ardahan Platosu'na ulaşır. Bu boğazın uzunluğu

yaklaşık olarak 30 km 'dir. Derin ve bazı yerleri sarptır. Çıplak bir boğazdır.)

ARDAHAN PLATOSU: Kura nehri boyunca uzanan geniş bir düzlüktür. Sarmi Boğazi'ndan başlayarak Niyalashor Boğazi'na kadar devam eder. Platonun uzunluğu 30-40 km kadar olup en geniş yeri 10 km' yi geçmez. Tüm düzlüğün yüzölçümü 180 km² kadardır. Plato çevre dağlardan inen akarsuların getirdiği alüvyonlarla doldurulmuştur. Platonun ortası boyunca akan Kura nehri, sağdan ve soldan aldığı bir çok kollarla birlikte ilkbaharda kabarak platonun bazı yerlerini su altında bırakır. Yükseltisi 1800 m olan platonun kışları şiddetlidir. Sis olayı en çok ilkbahar ve sonbahar aylarında görülür. Tarım, sadece buğday ve arpa ekimine bağlıdır. Ayrıca az da olsa patates ekimi yapılır. Platonun büyük bir kısmını otlak ve çayırlar oluşturur. Ardahan Platosu tarımsal faaliyetler bakımından; Göle Ovası da otlak ve çayır alanları bakımından zengindir. Platonun üzerinde yoğun bir nüfus vardır. Köylerdeki yerleşim biçimi topludur. Bölgedeki köyler birbirlerine yakındır. Ardahan Platosu önemli yollar ile Kars, Artvin, Erzurum ve Gürcistan'a bağlanır.

HASKÖY OVASI: Kısır Dağı'nın batısında yer alır. Ardahan Platosu'na doğru uzanır. Uzunluğu 15 km kadardır ve dardır. Ova, Ardahan Platosu yakınlarında birdenbire kesilir. Araya arızalı arazi girer ve bu arazi üzerinde ormanlık alan yer alır (Çamlıçatak Ormanları). Kısır Dağı'nın batı tarafındaki sular bu ovada toplanarak Kura nehrine karışır. Nehir, bu ova boyunca kuzeye doğru akar. Ovanın yükseltisi 2000 m' den fazladır. Tarım, yükseltiden dolayı sınırlı olarak yapılabilmektedir. Hayvancılık ön plandadır.

DAMAL VE HANAK OVALARI: Ardahan Platosu'nun kuzeybatısında, Posof yolu üzerindeki Ilgar Dağı'ndan itibaren birbirini takip eden iki küçük ova görülür. Bu iki ovanın oluşturduğu düzlüğe "Meşe Ardahan Düzü" denir. Damal Ovası'nın genişliği 10 km²'yi geçmez. Yükseltisi 2000 m 'den fazladır. Hafif dalgalı olup kuzeyden güneye doğru alçalır, en alçak yeri olan İkizdere'de bataklık oluşur. Hayvancılık temel uğraştır. Damal Ovası'nın suları dar bir vadiden Hanak Ovası'na akar. Hanak Ovası biraz daha geniştir. Yüzölçümü 20 km²'dir. Ova hafif dalgalı ve sulaktır. Damal tarafından inen "Kızıl Kalesi Suyu", Cin Dağı'ndan gelen "Ayı Deresi", Hanak'tan inen "Kışla Hanak Suyu" bu ovada buluşur. "Har Osman suyu" adıyla Kura'ya doğru akar. Burada arpa, buğday, patates, çavdar ekimi yapılsa da temel uğraş yine hayvancılıktır. Bu ovalardan başka Kamera Dağı'nın hemen güneyinde "Çitre Düzü", Kel Dağı'nın hemen güneyinde "Oğuzun Düzü" yer alır. Hanak Ovası, Ardahan Platosu'ndan alçak sırtlarla ayrılır. Bu sırtların bir kısmına "Urum Düzü" denir. Hanak Ovası ile Ardahan Platosu arasına girmiş toplu bir kütle vardır ki, bu "Çağıl Dağları" olup en yüksek noktası olan Ballıpınar Tepesi'nde tabyalar bulunur.

ÇILDIR OVASI: Çıldır Ovası 20 km² genişliğindedir. Yüksekliği 2000 m 'yi bulur. Düz ve çıplak bir görüntüsü vardır. Etrafı yüksek dağlarla çevrilidir. İlkbaharda karların erimesiyle bol miktarda su, bu sahada toplanır. Bunun sonucunda ovada geniş otlaklar oluşur. Tarım yapılan sahalarda arpa ve buğday ekilir. Hayvancılık temel geçim kaynağıdır. Kısır ve Akbaba Dağları bu bölümde yer alır. Kısır Dağı toplu ve yüksektir. Zaruşat Düzükleri'ne ve Çıldır Gölü çukurluğuna hakimdir. Kısır Dağı'nın doğusunda Akbaba Dağı bulunur. Toplu bir küttedir ve geniş bir temel üzerine oturmuştur. Bu dağ basık ve yayvan haldedir. Dağın etrafında su kaynaklarına ve küçük derelere rastlanır. Kısır Dağı ve Akbaba Dağları arasında Çıldır Gölü uzanır. Çıldır Ovası ile Aktaş Gölü arasına girmiş olan Muzarik Dağı ise kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanan ince ve alçak bir dağ hattıdır. Çıldır Ovası'nın kuzeybatı kesiminde 27 km²'lik alanı kaplayan Aktaş Gölü yer almaktadır.

POSOF: Kuzeyde Gürcistan sınırına doğru sokulmuş dağlık ve engebeli bir alandır. Dağlar, bol yağışlarla beslenen kuvvetli akarsularla derin bir biçimde parçalanmıştır. Dağlar bu alanı batıdan, güneyden ve doğudan bir at nalı şeklinde kuşatmıştır. Kuzeyde Eminbey Köyü

üstünde yükselen dağlar hayli engebelidir. Daha batıda Hırkat dağı (2675 m) aynı nitelikleri taşır. Hırkat dağının güneyindeki Kanlı dağ daha sivri ve dağın Posof'a bakan kesimi hayli meyillidir. Bu bölümün en yüksek dağı ise Arsiyan dağıdır (3167 m). Bundan sonra at nalı oluşturan yüksek sırt, kuzeydoğu yönünde kıvrılır ve uzanarak ileride Ilgar dağını oluşturur. "Mere Çayı" at nalı şeklindeki yüksek dağların suyunu toplar. Komşusu olan Doğu Karadeniz'de hüküm süren Karadeniz İkliminin sert şekli görülür. İklimin en belirgin özelliği yağışlardır. Altı aydan fazla süren kış esnasında yağışlar hep kar halindedir ve boldur. Özellikle ilkbaharda ve sonbaharda sık sık sis görülür. Kısa yaz mevsiminde yağmur eksik olmaz. Sıcaklık, havanın yağışlı ve bulutlu olmasından etkilenir. Yaz, ilkbahar serinliğindedir. Ekim sahaları, vadiler ve vadi kenarlarıdır. Mısır ve patates, ekimi yapılan ürünlerdir. Vadilerin nispeten alçak ve kuytu yerlerinde iyi meyve elde edilir: Elma, armut, erik, kayısı, ceviz, kiraz, vişne, ve ayva gibi. Otlakların bol olduğu yerlerde hayvancılık yapılır. Arıcılık ise diğer bir ekonomik uğraştır. Köyler vadilerde ve yamaçlarda kurulmuştur, birbirine yakındır. Evlerin inşasında kullanılan malzeme ahşaptır. Posof, Karadeniz'e yakın olmasına rağmen engebeli sarp dağlar nedeniyle Karadeniz ile yakın ilişki kuramamıştır.

YAYLALAR: Ardahan ilindeki mevcut dağların daha çok güney yamaçları ve etekleri yaz mevsiminde yayla olarak kullanılmaktadır. Ortalama 2000-2800 m yükseklikte olan bu yaylaların sahip olduğu zengin otlaklar, hayvancılık için elverişli bir ortam oluşturmaktadır. Farklı olarak Artvin–Ardanuç sınırında Yalnızçam Dağları üzerinde bulunan Bülbülan ve Botanik Yaylası Erzurum, Artvin ve Ardahan'ın katılımı ile panayır ve pazar amaçlı kullanılmaktadır.

VADİLER : Ardahan ilinde çok önemli vadiler olmayıp ancak merkez ilçe sınırları içerisinde Kartalpınar-Balıkçılar-Altaş Köyleri ve Çıldır ilçesine bağlı Doğankaya-Kotanlı-Kaşlıkaya-Kuzukaya Köyleri arasında, Kura nehrinin geçtiği yerlerde oluşan Kura Vadisi (Sevimli Kalesi bu vadi içerisindedir.) bulunmaktadır. Çıldır'dan gelip Kura nehri ile birleşen Karaçay'ın Yıldırım Tepe civarında oluşturduğu Karaçay Vadisi (Şeytan Kalesi bu vadi içerisinde bulunmaktadır.) ve yine Kurtkale grubu civarında vadi ve kanyon oluşumları görülmektedir. Bu vadiler çoğunlukla doğal orman ve çalılıklar ile örtülüdür. Kurtkale civarındaki vadilerde değişik meyve ağaçları da bulunmaktadır.

HİDROĞRAFİK ÖZELLİKLER:

KURA NEHRİ: Kura ırmağı, Doğu Anadolu Bölgesi'nin kuzeydoğu kesimindeki Allahuekber dağlarının kuzey yamaçlarından doğan Kayınlık Dere, Türkmen Deresi ve Kür Çayı'nın Göle Ovası'nın kuzeybatısında birleşmesiyle oluşur. Kura, Göle Ovası'nın kuzeybatısındaki dar ve derin Türkeşen Boğazına girer. Nehir Türkeşen Boğazını geçerken yer yer menderesler oluşturur. Uğurlu ve Kılıç Dağlarından gelen küçük kolları alır. Ardahan Platosuna ulaştıktan sonra Yalnızçam Dağlarının yamaçlarından ve çevredeki yüksek alanlardan pek çok dereyi de alarak çöküntü alanının güney kenarı yakınında menderesler oluşturur. Yatağın bu kesiminde kopuk menderesler ve ırmağın eskiden daha kuzeyde aktığını gösteren terk edilmiş yataklar vardır. Kura ırmağı, Ardahan Platosundan sonra kuzeydoğuda Miyalashor Boğazına girer. Miyalashor Boğazı, güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda 65 km boyunca Gürcistan sınırına kadar uzanır. Kura nehrinin Ardahan Ovası'nın kuzeydoğusunda Miyalashor Boğazına girerken 1800 m taban yüksekliği, Türkiye topraklarından çıkarken 1300 m' ye iner. Boğaz boyunca vadi tabanının ortalama eğimi % 07'dir. Eğim, boğazın kuzeydoğu ucuna doğru artar, özellikle Karaçay'ın Kura ırmağına katıldığı yerden sonra % 08'i bulur. Bu kesimin Kura ırmağının vadisine gömülmesini kolaylaştıran fay çizgisini izlediği görülür. Irmağın Ardahan'ın doğusunda Karaçay'dan başka aldığı önemli kollar: Kısır Dağından Ağıldere adıyla çıkan "Ölçek Suyu" ve Hanak yönünden gelen sularla beslenen "Cot Suyu" dur. Kura ırmağı, Akkiraz Köyü'nün doğusundan başlayıp bir süre Türkiye-Gürcistan sınırında aktıktan sonra Kurtkale yakınlarındaki "Tavşan Sırtı" yöresinde Gürcistan'a, oradan da Azerbaycan topraklarına ulaşır ve Aras Nehri ile birleşerek Hazar Denizi'ne dökülür. Irmağın suları nisanda en yüksek

düzeyine ulaşır. Yatağında en az suyun bulunduğu ay genellikle eylül ve ekim aylarıdır.

Hanak Suyu: Komer Köyü'nden başlayıp Cot Suyu ile birleştiği yerde sona erer. Toplam uzunluğu 11 km olup debisi 1,45 m³/sn' dir.

Kayınlık Deresi: Balçeşme Köyü'nün 1 km yakınından başlayıp Fatmaçayır deresi ile birleştiği yerde sona erer. Toplam uzunluğu 16 km olup debisi 1,70 m³/sn' dir.

Kür Çayı: Telliöğlü Köyü'nün 1 km yakınından başlayıp Fatmaçayır deresi ile birleştiği yerde sona erer. Toplam uzunluğu 51 km olup debisi 10,19 m³/sn' dir.

Posof Deresi: Posof ilçesinden başlayarak ülke dışına çıkar, il sınırları içerisindeki uzunluğu 19 km olup debisi 5,31 m³/sn' dir.

Türkmen Deresi: Gedik Köyü'nün 1,5 km kuzeyinden başlar ve Göle ilçesinde Sarmi deresinin 3 km kuzeyinde sona erer. Toplam uzunluğu 14 km olup debisi 1,40 m³/sn' dir.

GÖLLER:

ÇILDIR GÖLÜ: Doğu Anadolu Bölgesinin Van Gölü'nden sonra en büyük gölüdür. Bu göl ilimizin güneydoğusunda yer alır. Gölün küçük bir kısmı Kars il sınırları içerisinde. Kısır Dağı ile Akbaba Dağı arasında yer almaktadır. Denizden yükseltisi 1959 m olup yüzölçümü 115 km²'dir. Göl; kar suları, kaynaklar ve her iki dağdan inen küçük dereler ile beslenmekte olup gölün suyu tatlıdır. Göl, güneye doğru git gide daralır, Kamervan adasından sonra dar Zavot boğazından ötede küçük bir genişleme daha yapar; gölün genişleme yaptığı bölüme "Küçük Göl" de denir. Gölün fazla suları belirli bir akıntı ile bu boğaza doğru toplanır ve buradan sonra hızlı bir akıyla "Telek Suyu" adıyla gölden çıkarak Kars Çayına doğru akar. Çıldır Gölü'nün yüzeyi kış aylarında buzla kaplanmaktadır. Gölün kuzeydoğu kıyısına yakın bir yerinde bir dönüme yakın genişlikte Akçakale veya Kuşadası olarak adlandırılan ve yarımadanın kopmasından oluşan bir ada bulunmaktadır. Gölde en çok bulunan balık türü sazan ve tatlı su kefalidir.

AKTAŞ GÖLÜ : Çıldır Ovasının kuzeybatı kesiminde 27 km²'lik kadar bir alan kaplayan gölün 14 km²'lik kısmı ülke sınırları içerisinde. Kalan 13 km²'lik kısmı ise Gürcistan'dadır. Yüksekliği 1798 m olan göl kapalı havza halindedir. Gölün suları sodalıdır. Gölde devamlı hareket halinde bulunan adacıklar vardır. İlkbaharda göl yatağından taşan sular bir akıntı oluşturur ve bu akıntıya "Zagaristav Deresi" denir.

Ayı Gölü : Arsiyan Dağı ile Cin Dağı arasında yer alan küçük bir göldür. Gölü besleyen ve göl kenarından çıkan çok sayıda küçük kaynak yer alır. Gölün fazla suları gölle aynı ismi taşıyan "Ayı Deresi" ve Cin Dağının kenarlarını izleyerek Hanak ilçesine doğru akar. Alanı yaklaşık olarak 0,5 km²'dir.

Karagöl Gölü : Posof ilçemizin Baykent ve Alabalık köyleri yakınlarındadır. Gölde alabalık bulunmakta olup gölden çıkan küçük bir dere Posof ilçemize doğru iner. Alanı yaklaşık olarak 10 da' dır.

Balık Gölü : Posof ilçemizin sınırlarında Kanlı Dağın kuzey tarafında yer alır. Gölde alabalık ve kunduz bulunur. Alanı küçük olup yaklaşık olarak 4 da' dır.

Kanlı Göl : Posof ilçemizin Eminbey Köyü'nün batısında Gümüşkavak ve İncedere köyleri arasında yer alır. Gölün alanı küçük olmasına rağmen derindir. Gölde sazan balığı bulunur. Alanı yaklaşık olarak 8 da' dır.

Ayaz Göl : Posof ilçemizde Eminbey Köyü'nün hemen doğusunda yer alan bu küçük gölün derinliği 20-30 m olup gölde balık yaşamamaktadır. Alanı yaklaşık olarak 10 da' dır.

Davar Gölü : Posof ilçemizin batısındaki Hırhat Dağının kuzey tarafında yer alır. Gölde balık yaşamamaktadır. Alanı yaklaşık olarak 3 da' dır.

Süngülü Gölü : Posof ilçemizin doğusunda Gürcistan sınırına yakın Süngülü Köyü'nün yanında yer alır. Gölde alabalık bulunur. Alanı yaklaşık olarak 8 da' dır.

Sülüklü Ve Kamışlık Gölleri : Posof ilçemizin 6 km kadar doğusunda yer alır. Alanları yaklaşık olarak 7 da' dır. Göller birbirine yakın yer alır.

İKLİM ÖZELLİKLERİ: Doğu Anadolu Bölgesi'nin en soğuk sahalarından biri olan Ardahan'ın kışları uzun ve sert, yazları serin geçen bir iklimi vardır. Bu durumun temel nedeni ise yüksekliğinin fazla olmasıdır. İlin, Sibiryaya Yüksek Basınç Merkezinin etkisinde kalması kışların kurak ve ayaz olarak yaşanmasına neden olmaktadır. Bu durum da sıcaklık değerlerini eksilere çekmektedir.

Sıcaklık : Merkez ilçede yapılan ölçümlere göre yıllık sıcaklık ortalaması 3.7 0C'dir. İl genelinde kış dönemi, ekim ayı ortalarında başlamakta ve mayıs ayının ortalarına kadar sürmektedir. Merkez ilçede aylık ortalama sıcaklık şubat ayında en düşük düzeydedir. Bu ayın ortalama sıcaklık değeri -10.6 0C'dir. Ardahan'da en soğuk geçen aylar ocak ve Şubat aylarıdır, en sıcak aylar ise temmuz ve ağustostur. Sıcaklık ortalaması bile yaz aylarında 15.5 0C olmaktadır. Yıl içerisinde sıcaklığın sıfırın altına düştüğü gün sayısı 180'ni bulur. Kışın gece sıcaklığının bazen -40 0C'nin altına düştüğü dahi görülmektedir. Kış mevsimi erken başlar ama geç biter. Kısa bir ilkbahardan sonra gecelerin serin geçtiği fakat gündüzleri sıcaklığın 29 0C'nin üzerine çıkabildiği yaz mevsimi yaşanır. Ardahan'da en yüksek sıcaklık ağustos ayında 35.3 0C olarak, en düşük sıcaklık ise aralık ayında - 45.6 0C olarak gerçekleşmiştir.

Nem Ve Yağış : Ardahan'da ortalama nem %73.8'dir. Bütün mevsimlerde bulutluluk oranı fazladır. Bir yıl içerisinde 90 gün açık, 224 gün bulutlu, 51 gün ise kapalıdır. Ardahan'da egemen olan yüksek basınç alanı ilin kış aylarında az yağış almasına neden olur. Ardahan'da kış aylarının oldukça düşük sıcaklıkta geçmesinin nedeni de bu olaydır. Bu arada il alanının engebeli olması yağışları etkilemektedir. İlde görülen yağışlar hava kütlelerinin yer şekillerine ve daha çok dağlara çarparak yükselmesi sonucunda oluşan yağışlardır. Kısa süren ilkbahar ve yaz aylarında ise bölgede sele yol açan yağış hareketi ile birlikte konvektif yağışlarda oluşmaktadır. İlde yıllık yağış ortalaması 533.4 mm 'dir. İlde en az yağış şubat ayında, en çok yağış ise haziran ayında düşmektedir. Ardahan'da hemen hemen kurak mevsim yoktur. Şimdiye kadar ölçülen en yüksek kar kalınlığı il merkezinde 80 cm' dir. Ortalama kar örtülü gün sayısı 127.8 gündür. Kış ayları genellikle sislidir. Ardahan ilinde genellikle sert karasal iklim görüldüğünden gece soğuma nedeniyle kırağı ve kırç olayları ilkbahar sonu ve yaz aylarının ilk dönemlerinde görülür. Çiğ olayı ise yaz ayları ve sonbahar başlarında görülmeye başlar. Ardahan'da ortalama nem %71'dir. En nemli ay aralık %78, en az nemli aylar ise eylül ve ağustostur. Eylül %63, ağustos %65'dir. Bu değerlere bakarak Ardahan'ın nemli bir il olduğu söylenebilir.

BİTKİ ÖRTÜSÜ ÖZELLİKLERİ : Ardahan'ın doğal bitki örtüsü yükselti ve iklim özelliklerine göre şekillenmiştir. Doğu Anadolu'nun kuzeydoğusuna yerleşmiş bulunan bu yüksek plato, aslında

doğal orman alanı içerisindedir. Doğal orman sınırlarının oluşmasında birinci derecede rol oynayan nemlilik oranı ilde Doğu Anadolu'nun diğer bölümlerine göre daha yüksektir. Nemlilik oranına bağlı olarak ormanların doğal alt sınırı yükselmektedir. Orman alt sınırı Ardahan'da 1800-1900 m' den başlamaktadır. Ardahan yöresinin diğer bir özelliği de bitki örtüsünün doğal üst sınırının çok yükseklerle çıkabilmesidir. Sahada ormanlar 2800 m 'ye kadar çıkabilmektedir. Yurdun bir başka yerinde ormanların bu kadar yükseklerle çıktığı görülmemektedir. Yıllardır süren olumsuz insan etkisi sonucu iklim ve yükselti nedeniyle zaten fazla zengin olmayan doğal bitki örtüsü yer yer bütünüyle ortadan kalkmıştır. İlde dağların zirvelerine yakın kesimlerinde yer alan bodur algin topluluklarını saymazsak, kalan kesimler soğuk bozkır kapsamına girer, soğuk bozkır alanlarında kar 5-6 ay sürekli olarak toprağı örter. Erime ancak nisan ortalarından itibaren başlar ve yavaş yavaş mayıs ortalarına, bazı kesimlerde ise haziran sonlarına kadar sürer. Kar örtüsünün altında kalan çayır bitkileri karın erimesiyle birlikte hızlı bir gelişme içerisine girer. Kısa zamanda her taraf çayır ve otlaklarla kaplanır.

4 - 2009 - 2013 STRATEJİK PLANI, KALKINMA PLANI VE PROGRAMLARLA İLİŞKİLENDİRME :

A - UZUN VADELİ GELİŞME STRATEJİSİ (2001-2023):

2001-2023 dönemini kapsayan Uzun Vadeli Gelişme Stratejisi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinde ekonomik ve toplumsal yeniden yapılanması ve bilgi toplumuna dönüşerek, 2010' larda bölgesel güç olarak etkinliğini daha da artırması, 2020'lerde ise küresel düzeyde etkili bir dünya devleti olmasını temel amaç olarak belirlemiştir. Kırsal kalkınma, Türkiye'nin, Uzun Vadeli Gelişme Stratejisi ile tespit edilen bu temel amacına ulaşmasına aşağıdaki alanlarda sağlayacağı katkı nedeniyle önem taşımaktadır:

- Kırsal alanın ülke ekonomisine katkısının artırılması ve kırsal toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi suretiyle bölgeler ve kır-kent arasındaki gelişmişlik farklarının azaltılması,
- Göç eğilimlerinin istikrarlı bir dinamiğe kavuşturulması dengeli ve sürdürülebilir kalkınma hedefiyle uyumlu bir nüfus yapısına ulaşılması,
- Tarımın yeniden yapılandırılması sürecinde ortaya çıkabilecek sosyo-ekonomik ve çevresel olumsuzlukların azaltılması,
- Çevrenin ve doğal kaynakların korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı,

- AB ile ekonomik ve sosyal yakınsamanın ve müktesebat uyumunun sağlanması.

B - 9. KALKINMA PLANI (2007-2013):

ÖNCELİKLER

- Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi
- Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi
- Gelir Dağılımının İyileştirilmesi, Sosyal İçerme ve Yoksullukla Mücadele
- Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi
- Sanayi ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Yapısına Geçişin Sağlanması
- Kültürün Korunması ve Geliştirilmesi ve Toplumsal Diyalogun Güçlendirilmesi
- Bölgesel Gelişme Politikasının Merkezi Düzeyde Etkinleştirilmesi
- Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması
- Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması
- Kırsal Kesimde Kalkınmanın Sağlanması
- Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması

C - ORTA VADELİ PROGRAM (2009-2011):

Orta Vadeli Programın temel amacı, Dokuzuncu Kalkınma Planında ifadesini bulan “istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, AB’ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye” vizyonunu esas alarak, insanımızın yaşam kalitesini artırmaya yönelik program ve bütçe sürecini yönetmektir. Programın temel amacına hizmet etmek üzere,

- Ekonominin rekabet gücünün artırılması,
- İstihdamın artırılması,
- Beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi,
- Bölgesel gelişmenin sağlanması,
- Kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması, ana başlıklardır.

Gelişme Eksenleri:

A. REKABET GÜCÜNÜN ARTTIRILMASI

1. İş Ortamının İyileştirilmesi

v) Fikri mülkiyet sisteminin etkinliğini sağlamak üzere; kurumsal kapasite güçlendirilecek, kurumlar arası etkin bir işbirliği ve koordinasyon sağlanacak, toplum düzeyinde yaygın ve yerleşik bir fikri haklar kültürü oluşturulacaktır.

2. Ekonomide Kayıtdışılığın Azaltılması

iii) Başta vergi denetimi olmak üzere denetimlerde etkinliğin kurumlar arası çapraz kontrolü de içerecek şekilde sağlanması amacıyla kamu idarelerinin uygulama kapasitesinin

geliştirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilerek, idarelerin beşeri ve teknolojik altyapısı iyileştirilecektir.

3. Finansal Sistemin Geliştirilmesi

4. Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi

a. Enerji

v) İthal bir kaynak olan doğal gazın bağımlılığı azaltmak üzere yerli ve yenilenebilir kaynakların elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımına hız verilecektir.

vi) Enerji verimliliğini artırmaya yönelik etkin uygulama mekanizmaları oluşturulacaktır .

b. Ulaştırma

i) Bölünmüş yol yapımları tamamlanarak ve standartları yükseltilerek mevcut karayolları iyileştirilecektir.

ii) Başta karayolları olmak üzere ulaştırmanın tüm modlarında trafik güvenliği artırılacaktır.

5. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi

i) AB Müktesebatına uyum kapsamında oluşturulan çevre mevzuatının uygulanmasına yönelik yönetim, denetim ve uygulama kapasitesi geliştirilecektir.

ii) Ülkemizin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynakların korunması, geliştirilmesi ve ekonomik değer kazandırılmasına yönelik çalışmalar hızlandırılacaktır.

iii) Ülkemizin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi karşısındaki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi amacıyla sera gazı azaltımının sektörel maliyetleri tespit edilerek Ulusal Stratejinin belirlenmesi için teknik çalışmalar yürütülecektir.

viii) Evsel nitelikli katı atık yönetiminde kaynakta ayrıştırma, toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf safhaları teknik ve mali yönden bir bütün olarak değerlendirilecek, düzenli depolama yöntemi tercih edilecektir.

6. Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi

vi) Kamu tedarik sistemi Ar-Ge çalışmalarını ve teknoloji geliştirilmesini teşvik eden bir yapıya kavuşturulacaktır.

vii) AB başta olmak üzere Ar-Ge alanında yetkinleşmiş ülkeler ve bu alanda faaliyet gösteren uluslar arası kuruluşlarla işbirliği artırılacaktır.

viii) Bilim, araştırma, teknoloji ve yenilik alanlarında toplumsal farkındalık artırılacaktır.

7. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Yaygınlaştırılması

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılmasıyla bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin hızlandırılması ve bu yolla ülkemizin rekabet gücünün ve refah düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması temel amaçtır.

8. Tarımsal Yapının Etkinleştirilmesi

i) Tarımsal destekler, alan ve ürün temelinde farklılaştırılarak üretimde etkinliğin sağlanması hedefine yönelik olarak yeniden düzenlenecektir.

ii) Tarım politikalarının yürütülmesine ilişkin istatistik veriler nitelik ve nicelik olarak iyileştirilecek ve bilgi altyapısı geliştirilecektir.

iii) Tarım ve gıda işletmelerinin modernizasyon çabaları, bitki ve hayvan sağlığı ile gıda güvenliğinin sağlanması başta olmak üzere, belirlenecek öncelikler çerçevesinde desteklenecektir.

iv) Tarım sektörüne yönelik finansal hizmetler çeşitlendirilecek ve yaygınlaştırılacaktır.

v) Tarımsal ürün ihracatında rekabet gücünün artırılması amacıyla, ihracat desteklerinde katma değeri yüksek, markalı ve nihai tüketiciye yönelik ürünlere ağırlık verilecektir.

vi) Üreticilerin, rekabet gücünü doğrudan artırıcı yönde verimliliği ve pazarlama imkanlarını geliştirmek üzere örgütlenmeleri sağlanacaktır.

vii) Bitkisel üretimde verimliliği artırma amacına yönelik uygulamalar yaygınlaştırılacak, bitki hastalık ve zararlılarıyla etkin ve entegre mücadele yöntemleri esas alınacaktır.

viii) Hayvancılıkta, yapısal dönüşümü sağlamak amacıyla ıslah çalışmaları ile hastalık ve zararlılarla mücadele ve kaliteli yem bitkileri üretiminin artırılması faaliyetleri yürütülecektir.

ix) Su ürünleri sektöründe, kaynak yönetim sistemine yönelik kurumsal kapasite geliştirilecek ve yetiştiriciliğin çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

x) Eğitim ve yayım hizmetlerinin güçlendirilmiş üretici örgütleri tarafından yürütülmesine ağırlık verilecek ve mevcut kamu faaliyetleri iyileştirilecektir.

- xi) Toprak ve su kaynaklarının etkin kullanılmasına yönelik yöntem ve araçlara öncelik verilecektir.
- xii) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile tarım arazilerinin miras yoluyla parçalanması sorunu önlenecek ve arazi toplulaştırma çalışmaları hızlandırılacaktır.
- xiii) Sulama yatırımları yaygınlaştırılırken, GAP sulamalarına ivme kazandırılacak, ayrıca barajı bitirilen projelerin sulamalarında yapım ve işletme-bakım özel sektör yatırımlarına açılacaktır.
- xiv) Ormanlar, toplum sağlığı ve ihtiyaçları dikkate alınarak sürdürülebilir yönetim anlayışı dahilinde korunarak değerlendirilecek; ağaçlandırma, rehabilitasyon ve kent ormancılığı geliştirilecek; ekosistem ağırlıklı eğitim ve tanıtım faaliyetleri yoğunlaştırılacaktır.
- xv) İklim değişikliğinin tarım sektörüne muhtemel etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.
- xvi) Gıda güvencesinin sağlanması amacıyla, tarım ve gıda ürün fiyatlarını olumsuz etkileyen biyoyakıt hammaddesi talebi de göz önünde bulundurularak, sektörde arz-talep dengesizliklerini önleyecek tedbirler alınacaktır.

9. Sanayi ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Yapısına Geçişin Sağlanması

a. Sanayi

b. Hizmetler

Turizm

- i) Turizm yatırımları çeşitlendirilecek, gelişmiş ve yoğun kullanıma konu olan yörelerden diğer alanlara kaydırılarak, turizm faaliyetlerinin tüm yıla yayılması sağlanacaktır.
- ii) Sektörle ilgili tüm yatırımlar, doğal, tarihsel, sosyal ve kültürel çevreyi koruyucu ve geliştirici bir yaklaşım içinde ele alınacaktır.
- iii) Türk turizminin uluslar arası turizm pazarından azami pay alabilmesi amacıyla tanıtıma ağırlık verilecektir.

B. İSTİHDAMIN ARTIRILMASI

1. İşgücü Piyasasının Geliştirilmesi

2. Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Artırılması

3. Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi

C. BEŞERİ GELİŞME VE SOSYAL DAYANIŞMANIN GÜÇLENDİRİLMESİ

1. Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi

iv) Eğitimin tüm kademelerinde okullaşma oranları artırılacak, donanım ihtiyacı karşılanacak, fiziki altyapı geliştirilecektir.

vi) Eğitimde bilgi teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştırılacak ve etkin hale getirilecektir.

2. Sağlık Sisteminin Geliştirilmesi

ii) Başta birinci basamak sağlık hizmetleri olmak üzere, sağlık hizmetlerine erişim olanakları iyileştirilecektir.

iii) İlaç ve tıbbi cihaz kullanımının etkinliği artırılacaktır.

3. Gelir Dağılımının İyileştirilmesi, Sosyal İçerme ve Yoksullukla Mücadele

i) Yoksulluğu azaltmayı hedefleyen transfer türlerinin daha etkin hale getirilmesi için, bu transferlerin yoksul kesime ulaşması sağlanacak ve transfer miktarı yoksul kesimin gelirin göre belirlenecektir.

ii) Eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal güvenlik gibi temel hizmetler, dezavantajlı gruplar için daha erişilebilir ve eşit olarak yararlanılabilir hale getirilecektir.

iii) Yoksulluğun azaltılmasına yönelik hizmetler, yoksulların durumuna göre çeşitlendirilerek yoksulluğun nesiller arası aktarımını ve yoksulluk kültürünün oluşmasını önleyici nitelikte olacaktır. Bu kapsamda, çalışmayacak durumda olan yoksulların düzenli yardım mekanizmalarından yararlanmaları

sağlanacak, üretici duruma geçebilecek yoksulların ise istihdam edilebilirlikleri artırılacaktır.

iv) Tarımdaki yapısal değişim göz önüne alınarak, kırsal alandaki yoksul kesim için tarım dışı alanlarda gelir artırıcı ve girişimciliği özendirici faaliyetler desteklenecektir.

v) Kentteki yoksulların büyük bölümünü oluşturan ve genellikle geçici güvencesiz işlerde çalışanların düzgün işlerde istihdamları sağlanacaktır.

vi) Özürlüler için sosyal ve fiziki çevre şartları iyileştirilecek, özürlülerin istihdamına yönelik mesleki ve özel eğitim imkanları, danışmanlık hizmetleri geliştirilecektir.

vii) Yaşlılara yönelik olarak evde bakım hizmeti desteklenecek, kurumsal bakım hizmetlerinin nitelik ve niceliği artırılabacaktır.

viii) Ailenin bütünlüğünün korunması, bilinçlendirilmesi ve ekonomik anlamda desteklenmesine yönelik aile destek hizmetleri ve aile eğitimi çalışmalarının etkinliği artırılabacaktır.

ix) Kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak için mesleki eğitim imkanları geliştirilerek istihdam edilebilirlikleri artırılabacaktır.

x) Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla gerekli önlemler alınacaktır.

xi) Korunmaya muhtaç çocuklar için alternatif bakım modelleri desteklenecek, kurumsal bakım hizmeti gerektiren durumlarda iyileştirici tedbirler alınacaktır.

xii) Sokaktaki çocuklara ve suç işlemiş, suça yönelmiş veya haklarında suç isnadında bulunmuş çocuklara yönelik önleyici, koruyucu ve rehabilite edici yöntem ve modellerin geliştirilmesi sağlanacaktır.

4. Sosyal Güvenlik Sisteminin Etkinliğinin Artırılması

iii) Sosyal hizmetler ve yardımlardan yararlanacak kişilerin belirlenmesi amacıyla ortak bir veri tabanı oluşturularak, nesnel ölçütlerle işleyen bir tespit mekanizması kurulacak ve sistemdeki kuruluşlar arasında iletişim ve işbirliği sağlanacaktır.

iv) Sosyal hizmetler ve yardımlar alanında nitelikli personel eksikliği giderilecek ve mevcut personelin niteliği artırılabacaktır.

v) Yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının sosyal hizmetler ve yardımlar alanındaki faaliyetleri

5. Kültürün Korunması, Geliştirilmesi ve Toplumsal Diyalogun Güçlendirilmesi

i) Yurt içi ve dışı kültür mirasımızın envanterinin çıkarılması, bu mirasın korunması ve restorasyonuna yönelik çalışmalar planlı bir şekilde sürdürülecek, bu konuda eğitim yoluyla kamuoyu bilincinin artırılması sağlanacaktır.

ii) Toplumun her kesiminin kültürel faaliyetlere kolay erişimi ve eşit yararlanması amacıyla gerekli tedbirler alınacaktır.

iii) Görsel, işitsel ve sahne sanatlarının gelişimi ve desteklenmesi için mekansal ve mali desteği de içerecek şekilde uygun ortamlar hazırlanacaktır.

iv) Kültür turizminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmaları bağlamında, otantik özellikler korunarak turizme açılan yöresel örneklerin çoğaltılması desteklenecektir.

vii) Kültürel kimliğimizi korumak, geliştirmek ve tanıtmak için etkin politikalar üretmek ve ilgili kurumlar arasında gerekli eşgüdümü sağlamak amacıyla ilgili bakanlığın görev ve sorumlulukları yeniden düzenlenecektir.

ix) Kültürün "hayat tarzımızı belirleyen değerler bütünü" olarak ele alınarak, kültürümüzün güçlü yanlarının desteklenmesi sağlanacaktır.

x) Yoğun göç, hızlı ve çarpık kentleşme neticesinde ortaya çıkan sosyokültürel uyum sorunlarını azaltıcı önlemler alınacaktır.

xi) Toplumumuzda dayanışma, uzlaşma ve hoşgörü kültürünü besleyen toplumsal kurum ve kaynakların tespiti ile bu kültürü zayıflatan etkenlerin ortaya çıkarılmasına yönelik sosyal araştırmalara öncelik verilecektir.

xii) Gençlerin aileleri ve toplumla iletişimlerini daha sağlıklı hale getirecek, özgüvenlerini geliştirecek, yaşadıkları topluma aidiyet duygularını, duyarlılıklarını ve karar alma süreçlerine katılımlarını artıracak tedbirler alınacaktır.

xiii) Kamu politikaları oluşturulmasında demokratik katılımı, saydamlığı sağlamak ve toplumsal iletişimi geliştirmek için STK'ların karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmalar oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

D. BÖLGESEL GELİŞME VE BÖLGESEL GELİŞMİŞLİK FARKLARININ AZALTILMASI

1. Bölgesel Gelişme Politikasının Merkezi Düzeyde Etkinleştirilmesi

2. Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması

3. Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması

i) Tüm Düzey 2 bölgelerinde kalkınma ajanslarının kuruluşu tedrici olarak tamamlanacak, mevcut bölgesel ve yerel nitelikli kuruluşların kapasite geliştirme çalışmalarına devam edilecek, merkezi ve yerel kurumlar arasındaki işbölümü etkinleştirilecektir.

ii) İl koordinasyon kurullarının etkinleştirilmesi ve il kalkınma çalışmalarının odak noktası haline getirilmeleri amacıyla yerel düzeyde kuruluşlar arası koordinasyonu destekleyecek olan İl Koordinasyon ve İzleme Sistemi geliştirilecektir. İl Koordinasyon Kurullarında görüşülen konuların bu sistem üzerinden merkezden de takip edilebilmesi sağlanacaktır.

iii) İl planlama ve koordinasyon müdürlüklerinin insan kaynakları ve teknik kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.

iv) Yerel ve merkezi kuruluşlar arasında fiziki planlamayla ilgili görev ve yetkiler belirgin bir şekilde tanımlanacak ve etkin bir denetim mekanizması kurulacaktır.

4. Kırsal Kesimde Kalkınmanın Sağlanması

i) Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi esas alınarak başlatılan Kırsal Kalkınma Planı hazırlık çalışmaları tamamlanacaktır.

ii) Tarım sektöründe yaşanan yeniden yapılanma sürecinde ortaya çıkabilecek sosyo-ekonomik olumsuzlukların azaltılması amacıyla kırsal alanda, e-ticaret de kullanılarak, tarım, orman ve gıda ürünlerinin tanıtım ve pazarlanması, tarıma dayalı sanayi, turizm ve rekreasyon, el sanatları ve diğer tarım dışı alternatif üretim faaliyetleri geliştirilecektir.

iii) Kırsal alanda, işgücünün kendi yöresinde istihdam olanaklarının artırılması amacıyla tarım ve tarım dışı ekonomik faaliyetlere yönelik insan kaynaklarının geliştirilmesi sağlanacaktır.

iv) Kırsal alanda, tarım ve tarım dışı sektörlerde faaliyet gösteren üreticilerin kaynak ihtiyaçlarının karşılanması için uygun finansman araçları geliştirilecektir.

v) Yerel düzeyde aktörler arası işbirliğini geliştiren, kalkınma girişimlerini tabandan tavana yaklaşımla güçlendiren, katılımı ve maliyet paylaşımını esas alan projelere öncelik verilecektir.

vi) Kırsal kalkınma ve başta KÖYDES uygulaması olmak üzere kırsal altyapı sunumu konusunda etkinliklerini artırmak üzere mahalli idare ve birliklerinin teknik, mali ve kurumsal kapasiteleri güçlendirilecektir.

vii) Kırsal alanda, kamu yatırımları ve hizmetlerinin sunumunda, ilçe merkezleri, belde belediyeleri ve konumları itibarıyla çevresindeki yerleşim yerlerine hizmet sunma ve gelişme potansiyeli bulunan diğer merkezi yerleşmelere öncelik verilerek, bu yerleşmelerin altyapıları iyileştirilecektir.

viii) Kırsal alanda yerleşme ve yapılaşmanın usul ve esasları, yöresel koşullara uygun, doğal, tarihi ve kültürel çevreyi koruyan, afetlere karşı duyarlı, kırsal alanda yaşayan vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak ve yaşam kalitesini artıracak şekilde hazırlanacaktır.

ix) Doğal afet, terör ve kamulaştırma gibi zorunlu nedenlerle yaşadıkları yerlerden ayrılan vatandaşlara, kendi istekleri doğrultusunda, eski veya yeni yerleşim yerlerinde sürdürülebilir yaşam koşullarının oluşturulması için gerekli tedbirler alınacaktır.

x) Kırsal alan ve kent ayırımı günümüz şartlarına göre yeniden belirlenecektir.

E. KAMU HİZMETLERİNDE KALİTE VE ETKİNLİĞİN ARTIRILMASI

1. Kurumlar Arası Yetki ve Sorumluluğun Rasyonelleştirilmesi

iii) Yerel yönetimlerin sundukları hizmetler için ülke çapında asgari hizmet standartları belirlenecek; standartlara uygunluk denetimi merkezi idare tarafından yapılacaktır.

2. Politika Oluşturma ve Uygulama Kapasitesinin Artırılması

i) Kamu mali yönetimi reformu çerçevesinde yürütülen kuruluş düzeyinde stratejik planlama ve performans dayalı bütçeleme çalışmalarına geçiş programına uygun şekilde devam edilerek kamu idarelerinin ilk stratejik plan ve performans programları tamamlanacaktır.

ii) Kamu kuruluşlarında ölçme, izleme ve değerlendirme süreçleri geliştirilecektir.

iii) Kamu idarelerinde mevcut idari ve beşeri kapasite, nitelik ve nicelik olarak stratejik yönetim anlayışı doğrultusunda geliştirilecek, yönetim kültürünün yeni yapıya uyarlanmasına dönük programlar düzenlenecektir.

3. e-Devlet Uygulamalarının Yaygınlaştırılması

vi) Kamu kurum ve kuruluşlarında BİT ve e-Devlet projelerinin etkin yönetimine ilişkin eğitim programları oluşturulacak, bu projelerde görev alan personelin yetkinliklerinin artırılması sağlanacaktır.

4. Adalet Sisteminin İyileştirilmesi

5. Güvenlik Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi

Bireyin, kurumların ve mülkiyetin güvenliğini gözetken bir asayiş hizmeti sunumunun yanında iç güvenlik hizmetinin; mali suçlar, yasa dışı göç ve iltica hareketleri, insan ticareti, uyuşturucu kullanımı ve kaçakçılığı, organize suçlar ve terörizmle mücadele eksenlerinde odaklanmasına ağırlık verilecektir.

6. Doğal Afetler

Afet yönetiminin, merkezi ve yerel düzeyde yeterli, etkin ve bütüncül kurumsal, idari ve yasal bir yapıya kavuşturulması temel amaçtır. Bu çerçevede;

iii) Ulusal Afet Yönetimi Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır.

ii) Ülke genelinde doğal afet riski taşıyan yerleşim yerleri afet risk düzeyine göre önceliklendirilecektir.

iii) Yaptırımlar dahil olmak üzere tüm afet ve yapı türlerini içerecek ve ülkenin tamamını kapsayacak şekilde Doğal Afet Sigortaları Kanunu çıkartılacaktır.

D - ULUSAL KIRSAL KALKINMA STRATEJİSİ:

(Ulusal Düzeyde GZFT)

Güçlü Yönler:

- Geniş tarım alanlarının varlığı (kuru, sulu ve sulanabilir) ve sulama imkanlarının bulunması,
- Tarımsal üretim (bitkisel üretim, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık) potansiyelinin zenginliği ve potansiyel ürün çeşitliliği,
- Tarımsal sanayi girdi ve hammaddelerinin çeşitliliği,
- Kırsal işgücü potansiyeli,
- Marka olabilecek yöresel ürün çeşitliliği,
- Ulaşım, haberleşme ve elektrik altyapısının önemli ölçüde tamamlanmış olması,
- Flora ve fauna zenginliği, çevre kirliliğinin az olması ve organik tarım potansiyelinin bulunması,
- Kültür ve turizm varlıklarının zenginliği ve bunların turizm açısından yüksek potansiyel arz etmesi,
- Çeşitlilik sergileyen geleneksel zanaat ve el sanatları,
- Kırsal kalkınma projeleri deneyimi,
- Kırsal kalkınmaya yönelik faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının artması,
- Yaygın kamu teşkilatı.

Zayıf Yönler:

- Kırsal istihdamın ve gelir kaynaklarının ağırlıklı olarak tarımsal faaliyetlere dayanması, tarım sektöründe gizli işsizlik ve tarımda kayıt dışılığın yaygınlığı,
- Tarımın yapısal sorunları:
  - Tarımsal işletmelerin küçük ve parçalı olması,
  - Tarımsal eğitim ve yayım hizmetleri ile işbirliği konusundaki yetersizlikler,
  - Kalite ve standartlara uyum konusunda güçlükler,
  - Tarım-sanayi entegrasyonu ve pazarlama faaliyetlerinde etkinlik sorunları,
  - Sermaye ve mali kaynak yetersizlikleri,
  - Üretimin doğal koşullara bağımlılığı ve verim düşüklüğü.
- Orman köyleri başta olmak üzere kırsal yerleşimlerde yoksulluğun yaygın olması,
- Genel eğitim düzeyinin ve kız çocuklarının okullaşma oranının düşük olması,

- Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin etkinleştirilme ihtiyacı,
- Yerleşim birimlerinin sayıca fazla, plansız, dağınık ve küçük olması,
- Kırsal altyapı yetersizlikleri, mevcut altyapının modernizasyon ihtiyacı,
- Doğal kaynakların (toprak, su, orman, çayır ve mera, su ürünleri stokları gibi) koruma-kullanma dengesi ile ilgili sorunlar,
- Toprak kalitesinin düşüklüğü, engebeli yapı nedeniyle erozyonun yaygınlığı, toprak kaynaklarının kabiliyetlerine uygun kullanılmaması,
- Kırsal alana hizmet götüren kamu kuruluşları arasındaki koordinasyon yetersizliği,
- Kırsal alanların ekonomik ve sosyal yapılarının analizinde ihtiyaç duyulan verilerin yetersizliği.

Fırsatlar:

- Tarım dışı sektörlerin gelişme eğilimi,
- Tüketici bilincinin gelişmesi ve sağlıklı, kaliteli ve organik ürünlere olan talebin artması,
- İç ve dış talebe dayalı olarak gıda sanayinin gelişmesi,
- Kırsal turizm talebinin artma eğilimi,
- Çevrenin korunması ve geliştirilmesi konusunda artan ilgi,
- Avrupa Birliği'ne katılım süreci ve AB'ne uyum
- Uluslararası kaynaklara-fonlara erişebilirlik,
- Dış pazarlara erişim imkanlarının güçlenmesi,
- Üretim, haberleşme ve bilişim teknolojilerinin giderek gelişmesi,
- Kentsel ekonomilerin gelişmesi, kentsel ve kırsal alanlar arasında işlevsel ilişkilerin güçlenmesi,
- Yerel yönetimlerin güçlendirilmesine verilen önemin artması ve kamu yönetiminin etkinleştirilmesi.

Tehditler:

- Makroekonomik istikrarın bozulması,
- Tarımsal destekleme politikalarının değişme eğilimi ve uluslararası ticaretin giderek serbestleşmesi,
- Tarımın yeniden yapılandırılması sürecinde işsizlik ve yoksulluk gibi sosyo-ekonomik olumsuzlukların artması,
- Genç ve nitelikli işgücünün kırsal alanlardan göçü, üretken faktörlerin kaybı ve nüfusun yaşlanması,
- Hızlı kentleşme ve sanayileşme ile gelişen turizm faaliyetlerinin doğal kaynaklar üzerindeki baskısının artması,
- Küresel çevre sorunlarının ülke üzerinde olumsuz etkiler yaratması,
- Dünyada petrol ve diğer girdi fiyatlarının yükselmesi,
- Bölgeler arasında ve bölge içinde gelişmişlik farklılıklarının derinleşmesi.

E - ORTA VADELİ MALİ PLAN:

(2009 - 2011)

Temel Makroekonomik Göstergeler:

2009-2011 dönemi merkezi yönetim bütçesi gelir ve gider tahminlerinin belirlenmesinde, Orta Vadeli Programda öngörülen ve Tablo 1’de yer alan makroekonomik göstergeler esas alınmıştır. Kamu idareleri 2009, 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin bütçe ödenek tekliflerini hazırlarken söz konusu göstergeleri dikkate alacaklardır.

	2009	2010	2011
GSYH Büyümesi (%)	5,0	5,5	6,0
GSYH (Milyon YTL, Cari Fiyatlarla)	1.109.351	1.245.269	1.395.158
GSYH (Milyon Dolar, Cari Fiyatlarla)	772.690	830.179	900.567
TÜFE Yılsonu (%)	7,5	6,5	5,5

SANAYİ VE TİCARET HİZMETLERİ:

MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN KURULUŞU

03.06.1992 tarih ve 21247 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3806 sayılı kanunla kurulan Ardahan İli ile ilgili olarak aynı kanunla 190 sayılı Kanun Hükmündeki Kararınameye ekli cetvellerde öngörülen değişiklik sonucu İl statüsüne kavuşturulmuş olup, 16.09.1985 tarih ve 18870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Taşra Teşkilatı Görev, Yetki, Sorumluluk ve Çalışma esasları yönetmeliği doğrultusunda hizmet vermekteyiz.

MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE MEVCUT DURUM

Müdürlüğümüz bünyesinde; İl Müdürü, 1 Şube Müdürü, 2 Ölçü Ayar Memuru, 3 Memur olmak üzere toplam 7 personelle çalışmalar sürdürülmektedir. Müdürlüğümüze ait; Bina, Lojman, Sosyal ve Yardımcı Tesisler bulunmamaktadır.

İLİMİZDE SANAYİ VE TİCARETE GENEL BAKIŞ

1-SANAYİ

Ardahan’da sanayileşme yeterince gelişme gösterememiştir. Bu nedenle sanayi faaliyetlerinin il ekonomisine katkısı çok azdır. İlimizde sanayileşmenin yeterince gelişme gösterememesinin nedenleri arasında hammadde , ulaşım, pazar bulma, nitelikli iş gücü, iklim v.b gibi nedenler ilk sırada yer almaktadır. İlimizin coğrafi konumu nedeniyle de il ekonomisi genel olarak tarım ve hayvancılık sektörüne dayanmaktadır.

Ardahan da büyük ve orta ölçekli sanayi yatırımı niteliğinde yatırım bulunmamakla birlikte ilde bulunan yatırımların tamamı küçük kapasiteli, istihdam kısıtlı olan ve İl ekonomisine katkısı oldukça düşük işletmelerden meydana gelmektedir.

İlimizde 18 adet işletmemenize Sanayi Sicil Belgesi verilmiş olup, Sanayi Sicil Belgesi alan işletmelerimiz elektrik kullanımında %20’lik indirimden faydalanmaktadır.

1-1 KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ

1.1.1 Ardahan Küçük Sanayi Sitesi

Ardahan Küçük Sanayi Sitesi İlimiz Merkezinde Yenimahalle Kars Caddesi üstü mevkiinde 1986 yılında

kurulmuştur.132 işyeri kapasiteli ve idari binası bulunmaktadır. İşyerleri ve arsalar ait ifrazlar yapılmış olup Bakanlığımız kredisi kooperatif üyelerince tamamen yatırıldığından, hak sahiplerine tapu dağıtım işlemleri kooperatif yönetimince devam etmektedir.

1.1.2 Göle Küçük Sanayi Sitesi

Göle Küçük Sanayi Sitesi kooperatifinin 21.900 m² lik taşınmazı bulunmaktadır. Kooperatife ait 21.900 m² lik yer düşünülürken arsa ve arazi sorunu bulunmamaktadır. 2009 yılı Devlet Planlama Teşkilatı Programına alınmış olup, Jeofizik, Jeoteknik raporları Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından onaylanmış, imar planı, plan kote, alt yapı projeleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığına gönderilmiş, onaylaması için beklenilmektedir.

1.1.3 Hanak Küçük Sanayi Sitesi

Hanak ilçemizde Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi kurulmuş olup Hanak Belediye Başkanlığı tarafından 17.567 m² lik yer tahsisi yapılmıştır. Ortaklık nitelik ve vasıflarını taşıyan üyelerin tamamlanamaması nedeniyle alt yapı projesi ve zemin etüt raporu hazırlanamamıştır.

1.1.4 Damal Küçük Sanayi Sitesi

Damal İlçelerimizde Küçük Sanayi sitesi Yapı Kooperatifleri kurulmuş olmasına karşın herhangi bir faaliyetleri bulunmamaktadır.

1.1.5 Posof Küçük Sanayi Sitesi

Posof İlçemizdeki Küçük Sanayi Sitesi 28.06.2002 tarihinde yapılan 2001 yılı olağan genel kurul toplantısında genel kurulca fesih edilmiştir.

1.2 ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İlimiz Kartalpınar köyü mevkiinde kurulma çalışmaları devam etmekte olan Ardahan Organize Sanayi bölgesi kamulaştırma çalışmaları henüz tamamlanamamıştır. Yaklaşık 150 Ha. bir alanda kurulması planlanan Ardahan Organize Sanayi Bölgesi kamulaştırma alanı içerisinde bulunan taşınmazların yaklaşık % 90 lik kısmının kamulaştırılması tamamlanmış olup , kalan % 10'luk kısım ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. İlimiz küçük bir il olması nedeniyle ilk etapta 51 Hektarlık alanı Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızca mühendislik etüt ihalesi yapılmış olup, bu hususta çalışmalar devam etmektedir. Organize sanayi 2013 yılına kadar 6.479 TL ödenek ayrılmış olup, hedeflenen tarihte OSB bittiği takdirde ilimizde yeni fabrika ve işletmelerin kurulacağı ve bununda il ekonomisini ve istihdam hacmini büyük ölçüde arttıracaktır.

İLİMİZ SANASİYİNDE GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ BİR BAKIŞ:

GÜÇLÜ YÖNLER

ZAYIF YÖNLER

<i>BTC Sah-Deniz</i> <i>Petrol ve Doğalgaz Boru Hattının İlimiz Sınırları İçerisinden Geçmesi.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>İstihdam, Ekonomik ve Isınma bazında Ardahan'a pozitif Dışsallığının olmaması.</i> ☐ <i>Kalifiye elaman eksikliği</i> ☐ <i>Bu kuruluşları tanıma ve işbirliği kurma konusunda herhangi bir birim bulunmayışı</i>
<i>Kafkaslara ve Türk Cumhuriyetlerine açılan iki adet sınır kapısına sahip olması.</i> <i>Özel Fatura Uygulaması</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Bu kapılardan Çıldır Aktaş Sınır Kapısının kapalı, Türkgözü Sınır Kapısından yapılan ihracat ve ithalat kalemlerinin az olması.</i> ☐ <i>Özel Fatura Uygulamasının Diğer İleride Kapsar şekilde genişletilmemesi.</i>
<i>Genel nüfusun düşük olması; istihdam potansiyeli açısından genç nüfusun azlığı</i>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Kalifiye işgücü yetersizliği</i> ☐ <i>Kentsel istihdama yönelik yatırım alanlarının yetersizliği</i> ☐ <i>Sınai üretimin olmayışı</i> ☐ <i>Beyin göçü</i> ☐ <i>Kadın istihdam potansiyelinin yanlış yönetimi</i> ☐ <i>Yapısal nedenlerle (iklim-konum vb) yatırım alanlarının genişletilemeyeşi</i>

2.TİCARET

Ardahan da ticaret yeterince organize olmamış ve ferdi işletme bazında kalmıştır. İl genelinde toplam 24 adet şirket ile 27 adet mandıra faaliyet göstermektedir. Ayrıca Ardahan ile Gürcistan arasında Posof-Türkgözü, Çıldır-Aktaş sınır kapıları bulunmaktadır. Türkgözü Gümrük Kapısı 1995 yılından beri faaliyettir. Aktaş Sınır Kapısı ise henüz faaliyete geçmemiştir. Posof – Türkgözü sınır kapısından 2008 yılında yapılan ithalat (44,192 Dolar) ve ihracat (1.097,329 Dolar)'dır.

3.ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.1. Henüz hayata geçirilemeyen Hanak, Damal ve Göle Küçük Sanayi Sitelerinin bitirilmesi halinde İlçelerimizdeki küçük çaptaki esnaflarımızın hizmetine sunulacaktır.

3.2 Sınır Ticaret kapsamında ithalat-ihracat ürünlerinin kapsamı artırılması ve bu bağlamda ithal ürünlerinin komşu illere serbest bırakılması, yine ithal kalemleri içinde olan motorinin İl ihtiyacı kadar İlimize verilmesi ticareti canlandırıcaktır.

3.3 Bölgede organik tarım yaygınlaştırılarak ürün olarak kullanımı sağlanabilir.

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler;

1- BTC hatları geçiş güzergâhlarındaki tahribatı giderici çalışmalar yapılmamış, kamulaştırma bedelleri düşük tutularak verdiği zarardan direk etkilenenlerin maddi kaybı yeterince karşılanamamıştır. Bu olumsuzlukların giderilmesinin yolları aranmalı, telafisi yoluna gidilmelidir.

2 – BTC Boru hattının korunması amacı ile Yöre Halkından güvenilir kişiler arasından ve yörenin coğrafi koşulları da göz önüne alınarak hatta atlı güvenlikçi tutulması sağlanmadır.

3- İlimiz ve ilçelerine Doğal Gaz boru hatlarından ısınma maksatlı doğal-gaz alımı hedeflenmelidir. Bu maksatla BOTAŞ'la temas kurulmalıdır. (2010-11 yılları içinde; Posof-Damal-Hanak-Merkez, 2011-12 yılları içerisinde Göle-Çıldır)

4- Türkgözü sınır kapısından yapılacak sınır ticareti kapsamındaki ithalatın millileştirilmesinin Türkgözü gümrüğünde yapılması hedeflenmelidir.(2009-2010 yılları içerisinde)

5- Aktaş Sınır Kapısı'nın bir an önce açılması için Dış İşleri Bakanlığı İkili Ekonomik İlişkiler Genel Müdür Yardımcılığı ve Gümrük Müsteşarlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü ile acilen temasa geçilmesi gerekmektedir. (2009 yılı içerisinde)

6- Serbest bölge: Posof Türk Gözü sınır kapısında serbest bölge oluşturulmalıdır. (2010-11 yılları içerisinde)

7- Kars-Tiflis Demiryolu güzergahında kurulacak olan Cambazlar İstasyonunun ana istasyon, veya bunun yanında olmak üzere yeni bir istasyonun, yük-yolcu indirme-bindirme istasyonu olarak şekillenmesi hedeflenmelidir. Bu maksatla İl Genel Meclisi'nin almış olduğu karar takip edilerek 2009 yılı içerisinde girişimlerde bulunulmalıdır.

SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİ:

1- Mevcut Durum

- Sivil Savunma Müdürlüğü 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ile 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre görevini sürdürmektedir. Sivil Savunma: düşman taarruzlarına tabii afetlere ve büyük yangınları karşı halkın can ve mal kaybının asgari hadde indirilmesi, hayati ehemmiyeti haiz her türlü resmi ve hususi tesis ve teşekküllerin korunması ve faaliyetlerinin idamesi için acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi maneviyatının muhafazası maksadıyla alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri ihtiva eder.
- İlimiz Sivil Savunma Müdürlüğü; 1 İl Sivil Savunma Müdürü, 3 Arama ve Kurtarma Teknisyeni, 1 Şoför ve 1 Hizmetli personelle hizmet vermektedir İl Sivil Savunma Müdürlüğü 1 adet Mercedes marka Arama ve Kurtarma Aracı ile 1 adet Pikap araç ve muhtelif sayıda arama – kurtarma malzemeleriyle hizmet vermektedir.
- Ardahan ili bulunduğu coğrafi konum, yeryüzü şekilleri, iklim yapısı ve diğer koşullar dikkate alındığında çok çeşitli doğal afet riski ile karşı karşıyadır. İlimiz Merkez, Göle, Hanak, Çıldır, Damal ilçeleri 2.deprem kuşağında Posof ilçesi ise 3. deprem kuşağındadır.
- İlimiz doğal afetler yönünden Merkez ve her İlçeye göre farklılık göstermekle birlikte, yerleşim alanları su baskını, Posof ve Göle İlçemiz Çığ, Posof İlçemiz ise heyelan ve kaya düşmesi gibi doğal afet tehdidi altındadır.

1- Mevcut Durum

SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİ GZFT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
--------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ İl Özel İdare Kaynaklarından destek sağlanması, ✓ Gerekli araç ve arama-kurtarma malzemelerine sahip olunması ✓ Personelin eğitimleri bilgi düzeyleri ve halkın 1999 Marmara depreminden sonra daha bilinçlenmesi, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Arazinin büyük olması, ✓ Bazı İlçelerimizin Topoğrafik özellikleri nedeniyle sel heyelan ve çığ riskinin olması , ✓ Ağır kış şartları nedeniyle kış aylarında olaylara müdahalede zorluklar yaşanması, ✓ İlimizin deprem kuşağında bulunması, ✓ İlimiz Merkezde yerleşim yerinin Alabalık deresi ve Kura Nehri kenarında bulunması, ✓ Özellikle köylerimizdeki evlerin yığma ve toprak örtülü olması, ✓ İlimiz sınırları içerisinde iki büyük gölün ve Kura nehrinin mevcut olması,
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mülki İdarenin sivil savunma hizmetlerine verdiği önem ,, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ İlimizin arazisinin büyüklüğü, konumu ve ağır iklim şartları,

2- Yatırım İhtiyacı ve Gerekçesi

- Doğal afetler insan hayatında sürekli yer alan, gerçekleşmesi halinde toplumsal yaşamı önemli ölçüde tahribata uğratan olaylardır. Doğal afetlerin bugün yada gelecekte gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Önemli olan doğal afetler olmadan önce gerekli hazırlıkları yapmak, doğal afet sonrasında can ve mal kaybını en aza indirecek müdahaleleri kısa zamanda ve etkin bir şekilde gerçekleştirmektir. Bu nedenle Sivil Savunma Müdürlüğü afet öncesi hazırlık çalışmalarını tamamlamak, afet sonrası etkin müdahale edebilecek konumda olmak ve halkın bilinçlendirilmesini sağlamak yönünden yatırımları yapacaktır.
- Olası afetlerden sonra etkin mücadele ve haberleşme için ilimizde kurulu bulunan telsizle haberleşme sistemin ilçelerimize de kurularak kesintisiz haberleşme sağlanacaktır.
- Müdürlüğümüz bünyesinde bulunan 200 çadırın yanı sıra Sivil Savunma Genel Müdürlüğünün 23/01/2009 tarih ve 508 sayılı 2009/10 Afet Tedbirleri Genelgesine istinaden 300 çadırın mahalli imkanlarla temin edilip, 500 çadırın daha önceden planlarda yerleri belirlenmiş olan çadır kentin alt yapı çalışmaları bitirilecektir.
- İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği tarafından aktarılacak kaynakla makine ve teçhizat alımı, Makine ve araçların bakım onarımı ile halkın ve personelin eğitimlerinin geliştirilmesi için kullanılacaktır.
- İlimiz merkezden geçen kura nehrinin yanı sıra çıldır ilçemizde bulunan iki adet gölün bulunması olası boğulmalara karşı arama ve kurtarma ekibi dalgıçlık malzemeleriyle donatılacaktır.

SEKTÖREL ANALİZLER ve PLANLAR

SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİ

3- Stratejik Amaçlar, Hedefler ve Faaliyetler

STRATEJİK

AMAÇ 1

Doğal afetlere hazırlık kapsamında gerekli tedbirler alınacaktır.

HEDEF 1.1: Risklere göre arama-kurtarma, ilkyardım ve eğitim organizasyonları yeniden belirlenecektir

Faaliyet 1.1: Arama ve Kurtarma Ekiplerinin, görevli kamu personelinin, gönüllülerin ve halkın sürekli eğitimi sağlanacaktır.

HEDEF 1.2: Sivil Savunma Müdürlüğü hizmet alt yapısı güçlendirilecektir.

Faaliyet 1.2 Arama Ekiplerinin Eğitim Merkezi, Eğitimler için konferans salonu ve Kriz Merkezi uygun mekanlara kavuşturulacaktır.

HEDEF 1.3: İlimizde kurulu bulunan ve eğitimleri tamamlanmış olan ekiplerin afetlere hızlı müdahale edebilmesi için teknik malzemeye donatılacaktır.

Faaliyet 1.3: 2009 yılında arama-kurtarma ekiplerimiz teknik malzemeye donatılacaktır.

HEDEF 1.4: Olası afetlerde Müdürlüğümüz bünyesinde bulunan 200 adet çadır yanı sıra 300 adet çadır alınarak toplam 500 adet çadır için altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.

Faaliyet 1.4: Çadır kentin alt yapı çalışmaları bitirilerek afetlerde hazır hale getirilecektir.

YATIRIMLAR

4-Sivil Savunma Hizmetleri 2009-2013 Dönemi Yatırımları

Sivil Savunma Hizmetleri 2009-2013 Dönemi Sektörel Dağılımı

İŞİN CİNSİ	2009	2010	2011	2012	2013	TOPLAM
	PRJ.TUTARI (TL)	PRJ. TUTARI	PRJ. TUTARI (TL)	PRJ. TUTARI (TL)	PRJ. TUTARI (TL)	PRJ. TUTARI (TL)
ARAMA KURTARMA MALZEME ALIM PROJELERİ (Dalgıçlık ve diğer arama kurtarma Malzemesi)	30.000,00	10.000,00	10.000,00	20.000,00	20.000,00	90.000,00
BAKIM ONARIM PROJELERİ	5.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	45.000,00
300 ADET ÇADIR ALIM PROJELERİ	100.000,00	-	-	-	-	100.000,00

TOPLAM						235.000,00
--------	--	--	--	--	--	------------

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler;

1- Şebeke suyu olan tüm yerleşim yerlerinde en az bir adet yangın söndürme araçlarına dolun yapabilecek dolun vanası ve hortumu tesis edilmelidir. (2009 -2013 yıllarına yayılarak bitirilmesi hedeflenmelidir.)

2- Tam donanımlı bir adet itfaiye aracı tedarik edilmelidir. (dönem içinde alımı gerçekleştirilmelidir.)

TARIM HİZMETLERİ:

• Mevcut Durum

- 484.295 hektar alana sahip Ardahan il topraklarının % 17,4nü tarım, % 59'unu çayırmera arazileri oluşturmaktadır
- Ardahan ilinde işgücünün sektörel dağılımına bakıldığında, tarım ve hayvancılığın ilde çok büyük ekonomik etkinliğe sahip olduğu görülmektedir. İldeki iktisadi faal nüfusun yüzde 77,78'ini oluşturan tarım ve hayvancılık sektöründe çalışanların yüzde 54,6'sini kadınlar, yüzde 45,4'ünü erkekler oluşturmaktadır. Tarım sektöründe yer alan faal nüfusun yüzde 93,6'sının kırsal kesimde yaşadığı dikkati çekmektedir.
- 2001 yılında DİE tarafından yapılan "VII. Genel Tarım Sayımı Tarımsal İşletmeler Anketi"ne göre, Ardahan'da yer alan tarımsal işletme başına düşen ortalama toprak büyüklüğü 48,8 dekar olup, 60 dekar olan Türkiye ortalamasından 11,2 dekar daha azdır. İldeki tarım işletmeleri daha çok 21-200 dekar arasında arazi büyüklüğüne sahip işletmelerde yoğunluk görülmektedir.
- Ardahan'da tarımsal üretimde toprak işleme konusunda ortaya çıkan en büyük eksikliklerden birisi nadas diğeri ise tarıma elverişli olduğu halde kullanılmayan tarım arazisidir. Ardahan'da tarıma elverişli olduğu halde kullanılmayan arazi oranı yüzde 16,8'i (14.220 hektar) ulaşmaktadır.
- Kullanım dışı tarım arazisi oranının yüksek olmasında en önemli etkenler arasında yaşanan göçler nedeniyle tarım alanlarının boş kalması, tarımsal altyapının sağlanamaması ildeki verim ortalamalarının düşük olması ve tarımsal maliyetin yüksek olmasından dolayı tarımsal üretime olan ilginin gün geçtikçe azalması sayılabilir.
- Tarım yapılan araziler içerisinde tarla alanlarından sonra yer alan çayır-mera arazileri olup bu alanlar il genelinde ve tüm ilçelerde geniş alanlar kaplamaktadır.
- İlde bitkisel üretim olarak akla ilk olarak tarla ürünleri gelmektedir. Yem bitkisi (Fiğ) ve Tarla ürünleri içerisinde hububat (Arpa, buğday) ilk sırada yer alırken, diğer yem bitkileri korunga ve yonca yem bitkileri de tarla ürünleri içerisinde önemli ikinci sırayı almaktadır. İlde yapılan tarımsal faaliyetlerin %90'ı hayvancılık amaçlı olduğundan dolayı ağırlıklı olarak hayvan yemi olarak kullanılmak amacıyla arpa, buğday ve yem bitkileri ekilişi yapılmaktadır. Nadasa bırakılan veya boş olan tarım arazileri de doğal çayırılık veya doğal otlakıye olarak kullanılmaktadır.

- İlde hüküm süren sert iklim koşulları sebebiyle sebze ve meyve üretimi yalnızca Posof ilçesinde öz tüketime yönelik olarak yapılmaktadır.
- Ardahan ilinde bitkisel ürünler üretimi içerisinde en önemli gelir kaynağı olarak ilk sırada yer alan tarla ürünleri hububat, yem bitkileri, olmak üzere iki ana grup altında değerlendirildiğinde gerek üretim miktarı gerekse ekiliş alanı açısından ilk sırada hububatlar gelmektedir. Üretim miktarı açısından yüzde 58 ile ilk sırada yer alan hububatları yüzde 34 ile yem bitkileri izlemektedir.
- İlde bitkisel üretimin yanı sıra hayvancılığında en önemli ekonomik faaliyetlerden biri olması yem bitkileri üretimini önemli hale getirmektedir. Bu bağlamda, çayır ve mera alanlarının fazla olmasının yanı sıra ekilen tarla alanlarının yüzde 34'i yem bitkileri üretimine ayrılmıştır. Hedeflenen amaç % 35-40 olarak yem bitkileri ekiliş alanına ulaşmaktır.
- İl tarım alanlarının binde 1,7 gibi oldukça küçük bir bölümünde gerçekleştirilen sebze üreticiliğinin gelişmesini engelleyen en büyük etken sert iklim koşullarıdır. İl genelinde 2008 yılı itibariyle 135 hektarlık alanda sebze üretimi yapılarak 8.605,3 ton sebze elde edilmiştir
- Ardahan'da 84.200 hektarlık tarım arazisinin 4.797 hektarı sulanabilir tarım arazisi olarak değerlendirilmekte olup, toplam tarım arazisinin sadece yüzde 5,7'ini oluşturmaktadır. 2007 yılı itibariyle toplam sulanan tarım arazisinin 613 hektarı halk tarafından sulanmaktadır.
- Ardahan ilindeki en önemli ekonomik faaliyetlerden biri hayvancılıktır ve il yüzölçümünün yüzde 59'unu kaplayan çayır ve mera alanları hayvancılık için oldukça uygun bir ortam oluşturmaktadır. İlde hayvancılık faaliyetleri yıllardan beri geleneksel bir şekilde birinci faaliyet olarak yapılarak bitkisel üretimin hayvancılığın yanında ikinci bir faaliyet kolu olarak yürütülmekte olup, tarımsal işletmelerin oldukça düşük bir oranında yalnızca hayvancılık faaliyetlerinin yapıldığı, büyük bir bölümünde ise bitkisel üretim ve hayvancılığın birlikte yürütüldüğü görülmektedir.
- Ardahan ili hayvancılığı büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvanlar tek tırnaklı ve arılar olarak beş ana grupta incelenecek olursa, büyükbaş hayvanların egemen olduğu ve bunu küçükbaş hayvanların izlediği, tek tırnaklı hayvanların ise ilde oldukça az sayıda yer aldığı görülmektedir. Kanatlı hayvanların ise ilde aile tipi işletmelerde kaz yetiştiriciliği olarak yapıldığı ve sayı bakımından kanatlı hayvan miktarı içerisinde kaz oranının %75-80 civarında olduğu görülmektedir. İldeki hayvan varlığının yıllar itibariyle gelişimine bakıldığında, genel olarak bütün hayvan türlerinde düşüş yaşandığı görülmektedir. 2004-2008 yılları arasında en fazla düşüş küçükbaş hayvanlarda meydana gelirken, tek tırnaklı hayvanlarda ve büyükbaş hayvanlarda da düşme görülmüştür. Büyük baş hayvanda sayı olarak düşme görülürken ırk özelliği bakımından kalite artışı olduğu görülmektedir. Arı kovanlarında ise yüzde 46'lık bir artış olduğu görülmektedir.
- Büyükbaş hayvanların genel toplamı 2008 yılı sonu olarak 263.018 adet büyükbaş hayvanın var olduğu küçükbaş hayvan sayısının 58.581 kanatlı sayısının ise 374.715 adet olduğu görülmektedir. En fazla çeşitliliğin yaşandığı kanatlı hayvanlar grubunda ilk sırayı Kaz alırken, ikinci sırayı tavuk ve sırasıyla ördek, hindi gelmektedir..
- 2008 yılının sonu ile toplam İl Müdürlüğümüze de kayıtlı olan arıcılık işletmesi sahipleri adına kayıtlı koloni sayısı da 34.418 adettir.
- 2008 yılı verilerine göre Ardahan'da 34.718 adet yerli arı işletmelerine ait olmak üzere ve kayıtlı olmayan arıcıların kolonilerine ek olarak ilimize dışardan gelen gezginci arıcılarla birlikte sezon içerisinde ildeki koloni sayısı 40-45 bin koloniyi bulmaktadır. İlimizde ilkel kovan adeti dikkate alınmayacak kadar az olup bu kovanlarda işletmelerde hobi olarak yapılan kolonilerdir.
- Ardahan ili hayvansal ürünler üretiminin gelişimi yıllar itibariyle incelendiğinde, et ürünlerinde birim başına alınan üretimin 2005-2008 yılları arasında düşme olduğu görülmektedir. Süt üretiminde son üç yılda yüzde 26'lara varan artışın olduğu görülmektedir. Bal üretiminde %45 ya varan (600 ton) bir artışın olduğu bu artışında teknik arıcılığın yaygınlaşmasından kaynaklandığı görülmektedir.
- Hayvansal ürünlerden süt üretimi incelendiğinde ise; sığır popülasyonundaki genotip değişimi ve suni tohumlama çalışmaları sonucunda, süt veren ineklerin verimlilikleri yıllık olarak kültür ineklerinde yüzde 17, melezlerde yüzde 25, yerli ırkta ise yüzde 33 oranında artmıştır.
- Ardahan'da 2008 yılı verilerine göre, toplam üretilen 148.667 ton sütün yüzde 97'i büyükbaş sütü, yüzde 3'si ise koyun ve keçi sütüdür.
- Ardahan ili su ürünleri üretimi bakımından, Çıldır gölünde ve il içinde buluna akarsularda doğal olarak yetişen türleri korunması ile ve su ürünleri yetiştiriciliğinin desteklenmesi sonucunda gelişim sağlayacağı görülmektedir.

TARIM HİZMETLERİ GZFT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER

- Hayvancılık potansiyelinin ve yem bitkileri üretimi için elverişli tarım alanlarının tarımsal sanayi için uygun ortam hazırlaması,

- Türkiye'nin kuzey doğusunda ve Uluslar arası sınır kapısının bulunması
- İşgücü maliyetinin düşüklüğü,
- Büyükbaş hayvan sayısının fazla olmasıdır.
- Arıcılık potansiyelini yüksek olması ve Kafkas Irkı Bal Arısının gen merkezi olarak karantina altında olması,
- Organik tarımsal yetiştiriciliğe çok müsait olması (Tarımsal İlacın hiç, kimyasal gübrenin de çok az oranda kullanılması)
- Diğer bölgelerden canlı hayvana yoğun Pazar talebi mevcut,
- Yem bitkilerinde verim ve karlılık daha yüksek

ZAYIF YÖNLER

- Tarımsal arazilerin çok parçalı ve işletme ölçeklerinin küçük olmasının yol açtığı etkinlik ve verim kaybı,
- Ortak çalışma, örgütlenme ve katılımıcılığın çok zayıf olması,
- İşletmelerin öz sermaye yetersizliği ve teknolojiyi tarıma aktarıcı kamu desteklerinin az olmaması,
- Çiftçilerin eğitim düzeyinin düşüklüğü ve tanıtım yetersizliği,
- Bitkisel ve hayvansal üretim arasında dengenin kurulamaması ve verim düşüklüğü,
- İklim ve coğrafi yapının üretim ve ürün çeşitliliğini kısıtlaması,
- Büyük tüketim merkezlerine uzak olması nedeniyle pazarlama problemi var,
- Yetiştirilen hayvan ırklarının verim düşüklüğü,
- Üretilen hayvansal ürünleri işleyecek entegre tesisin olmayışı ev bu tesislere ilin uzak oluşu,
- Tarımın iş olarak değil bir yaşam tarzı olarak benimsenmesi,
- Köy sınırları tespiti ve kadastro işlemlerinin tamamlanamaması,
- İklim şartlarının bitkisel ve hayvansal üretimi kısıtlamasıdır.

FIRSATLAR

- Hayvancılık için çok uygun çayır ve mera alanlarının bulunması,
- Organik gıda üretim potansiyelinin olması
- Ekolojik yapının arıcılığa çok elverişli olması,
- Mevcut hayvan varlığının bitkisel üretimi tetiklemesi,
- Yem bitkileri tohumu üretimi için büyük potansiyelin olması
- Üretim faktörlerinin organik tarıma elverişli olmasıdır.
- Hastalık tan arı patates tohumluğu üretimi için potansiyelinin olması

TEHDİTLER

- Tarımsal nüfusun yaşlanması ve yaşanan nüfus göçü,
- Canlı hayvan ve et ithalatından dolayı yaşanan kayıplar,
- Hayvan Hastalık ve zararlılar ile yetersin mücadele,
- Meraların işlemeli tarım alanı olarak kullanılması,
- Sürekli arazi parçalanması,
- Kullanım dışı arazilerin kullanıma verilmemesi, (Kıralanmaması)
- Gıda üretim yelerinin standartların dışında olması,
- Mera alanlarının kiraya verilmesinden dolayı meydana gelen yoğun baskıdan mera alanlarının zarar görmesi,

Yatırım İhtiyacı ve Gerekçesi

- Ardahan İli'nin sahip olduğu toprak ve su kaynaklarına rağmen tarımsal üretimde gerek ürün çeşitliliği ve gerekse üretim miktarı açısından istenen düzeyde olmadığı görülmektedir.
- Kırsal alanda zamanla nüfusun göç etmesi, kalan nüfusun işgücü yönünden yeterli olmaması, iklim ve coğrafi koşullar, sosyal ve kültürel gelişmeler tarımsal faaliyetlerin gerilemesine ve istenilen düzeyde gelişmemesine neden olmuştur.
- Ancak var olan tarımsal arazilerin gittikçe istenilen düzeyde işlenememesi ve atıl duruma düşmesi hem Ardahan hem de ülke için önemli bir kayıp olarak değerlendirilmektedir.
- İl genelinde tarımsal üretimin artması, istihdama katkı sağlaması, Ardahan'ın bal üretiminde canlı hayvan ve hayvansal ürünlerde (et ve Süt) tarımda marka bir il haline gelmesi için yatırımlar devam etmelidir.
- Bugünkü koşullarda tarımsal hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve verimliliğin artması ile bu sektörün çok kârlı ve ekonomik potansiyeli yüksek bir sektör olduğu tüm çiftçilere anlatılmalıdır.

- Bu nedenle İl Özel İdaresi tarafından sağlanan kaynaklar ile çiftçinin bilgi düzeyini yükseltecek, ürün çeşitliliğini ve verimini artıracak, ekonomik gelirini yükselterek tarımsal işletmelerini güçlendirecek yönde eğitim ve demonstrasyon çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Bu yatırımlar yapılırken tüm Ardahan ilinin ekolojik zonları ayrı, ayrı değerlendirilerek, yöreye ve iklim koşullarına göre faaliyetler planlanmıştır.
- Bunun yanında hayvancılığın geliştirilmesi geliştirilmesi, yem bitkileri üretimin artması, sertifikalı tohum kullanımının teşviki, tarımsal makine desteği için gerekli tarımsal desteklemeler devam edecektir.
- Bunun yanında çeşitli yazılı ve görsel eğitim materyaller ile çiftçinin bilgi düzeyi yükseltilecektir.

Stratejik Amaçlar, Hedefler ve Faaliyetler

STRATEJİK AMAÇ 1 Hayvansal üretimde verimliliğin, damızlık üretiminin ve gelirin artırılması için, çağın gerektirdiği en son bilgi ve teknolojiler kullanılarak ve kaynaklar en iyi şekilde değerlendirilerek Ardahan Türkiye'nin yem bitkileri tohumluğu deposu haline getirilecektir.

HEDEF 1.1: İl sınırları içerisinde kayıt altına alınmış hayvan sayısı yüzde 95 dan yüzde 100'e çıkarılacak, güncellemelerin takibi sistematik hale getirilecektir.

Faaliyet 1.1.1: İl sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 263.018 büyükbaş hayvana pasaport verilecektir.

Proje 1.1.1.1: Hastalıklardan ari işletmelerin tespiti Projesi uygulanacaktır

HEDEF 1.2: Suni tohumlama yüzde 12'den yüzde 50'a çıkarılacaktır.

Faaliyet 1.2.1: Suni tohumlama yetkisi alan sektördeki birimlerin teknik altyapısı güçlendirilecektir.

Proje 1.2.1.1: Hayvancılığı geliştirme projesi kapsamında Suni tohumlama projesi uygulanacaktır.

HEDEF 1.3: Yem bitkileri ekiliş alanları tüm ekim alanı içerisinde yüzde 33'den yüzde 40'a çıkarılacaktır.

Faaliyet 1.3.1: Teşvik uygulamalarının devam ettirilmesi ve artırılması sağlanacak, Stratejik amaç 2'ye uygun belirlenen yem bitkilerinin yetiştirilmesini sağlayacak ürün bazında farklı teşviklendirme yapılacaktır.

Proje 1.3.1.1: Bitkisel Üretimi Geliştirme projesi kapsamında Yem bitkileri projesi uygulanacaktır. Tohumluk dağıtılarak tohum iade koşulu ile proje çalışması yapılacaktır.

Faaliyet 1.3.2: Tanıtım ve demonstrasyon çalışmaları yapılacaktır.

Proje 1.3.2.1: Eğitim Projeleri kapsamında; Çitçi Gezileri Projesi, Kitle yayım vasıtaları üretimi Projesi, Teşvik Müsabakaları projesi uygulanacaktır.

HEDEF 1.4: Kaba yem açığının kapatılması için meralarda ıslah ve amenajman projeleri sürdürülecektir.

Faaliyet 1.4.1: Meralarda ıslah ve amenajman projeleri çalışmaları sürdürülecektir.

Proje 1.4.1.1: Bitkisel Üretim Projeleri kapsamında; Mera Islah Projesi uygulanacaktır

HEDEF 1.5: İlde üretilen toplam süt miktarının sanayide kullanılan yüzde 10'luk oranı yüzde 75'e çıkarılacaktır.

Faaliyet 1.5.1: Yöresel semt pazarlarında süt ve süt mamullerinin satışının önüne geçilecektir.

Proje 1.5.1.1: Denetim Projeleri kapsamında Hayvancılık ve Gıda denetim hizmetlerinin geliştirilmesi Projesi uygulanacaktır

HEDEF 1.6: Su ürünleri üretimi kapasitesi artırılarak Çıldır gölü çevresinde akarsuların geçmiş olduğu yerleşim yerlerinde bu konuda ki üreticiler desteklenerek güçlenmeleri sağlanacaktır.

Faaliyet 1.6.1: Hayvansal Üretim Projeleri kapsamında su ürünleri üretiminin geliştirilmesi projesi uygulanacaktır

HEDEF 1.7: Kültür ırkı adaptasyonunu sağlamak amacıyla yerel gen kaynakları korunarak (Zavot ırkı büyük baş ve tuj koyunu) orta ve uzun vadede damızlık üretimi için ıslah materyali olarak kullanılacaktır

Faaliyet 1.7.1: Sığırdı yerli zavot ırkının gelecekte gen kaynağı olarak kullanılması amacıyla pilot bölgelerde üretilmesine devam edilecektir.

Faaliyet 1.7.2: Şu anda Bakanlığımızın yürütülmekte olduğu projelere devam edilecektir.

Faaliyet 1.7.3: Tuj koyun ırkının korunmasına yönelik projeler üretilecek, olan projeler devam ettirilecektir.

Faaliyet 1.7.4: İldeki spesifik balık türlerinin korunması için projeler geliştirilecektir.

HEDEF 1.8: Kovan başına bal üretimi 18 - 22 kg'dan 30 kg'a çıkarılacak ve arı sütü, polen, arı zehiri, propolis ve bal mumu ürünleri üretimi yaygınlaştırılarak, Ardahan Balı marka haline getirilecektir.

Faaliyet 1.8.5: Diğer arı ürünleri üretimi teşvik edilerek uygulamalı eğitim çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Proje 1.8.5.1: Hayvansal Üretim Projeleri kapsamında Polen Tuzaklı arı kovani ile arıcılığın geliştirilmesi Projesi ve Ana arı Üretim Projeleri uygulanacaktır.

HEDEF 1.9: Organik hayvansal üretim için gerekli altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.

Faaliyet 1.9.3: Yapısal olarak organik üretime uygun olan mevcut üretim alanları belirlenecek, organik üretim statüsüne kanalize edilecektir.

Proje 1.9.3.1: Bitkisel Üretim Projeleri kapsamında Organik Tarım Projesi uygulanacaktır. Özellikle buğday, çavdar üretiminde organik üretim projeleri uygulanacaktır

HEDEF 1.10: Üretimde verimliliğin artırılmasında çağdaş bilgi ve teknolojiyi takip etmek için gerekli bilimsel alt yapı oluşturulacaktır.

Faaliyet 1.10.1: Tarımda uygulanan teknoloji ve yöntemleri takip eden, bölge şartlarına uyumunu sağlayan dinamik Tarım bilim kurulunun oluşturulması sağlanacaktır.

Proje 1.10.1.1: Bakım onarım ve satın alma Projeleri kapsamında tarım binaları yapım ve onarımı Projesi uygulanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2 : Sürdürülebilir bir tarım sağlamak için, tarım sektöründe çalışan insanlar mesleki ve teknik konularda eğitilerek toprak, su ve gen kaynakları etkin şekilde korunarak kullanılması, bölge ekolojisine uygun yüksek vasıflı tohumluk ve damızlık materyal üretimi sağlanarak tarım kesiminin yaşam standartları ve refah düzeyleri yükseltilecektir.

Hedef 2.1: Marjinal tarım alanlarında yem bitkileri ekiliş alanı yüzde 8'den yüzde 22'ye çıkarılarak erozyon kontrolü yapılacağı gibi tarım alanlarından marjinal fayda sağlanmış olacaktır.

Faaliyet 2.1.1: Halen uygulanmakta olan yem bitkileri üretimini artırma projelerine devam edilerek, yeni projeler oluşturulacaktır. Bu projeler sayesinde ilin ihtiyacı olan kaliteli kaba yem açığı kapatılacaktır.

Proje 2.1.1.1: Bitkisel Üretim Projeleri kapsamında Yem Bitkileri Projesi uygulanacaktır

Hedef 2.2: Tarımsal yatırımların uygun zamanda ve zamanında yapılabilmesi için Tarım İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlüklerini ihtiyacı olan bina, alet, ekipman ve makine alımları ve onarımları projeleri,

Faaliyet 2.2.1: Tarım Kuruluşlarının alt yapısı güçlendirilerek ve eksiklikleri giderilerek ihtiyaçlara cevap verecek modernizasyonu sağlanacaktır.

-Stratejik amaç 1 hedef 10 başlığı altında bahsedilen Özel İdare kaynaklı Bakım onarım ve satın alma Projeleri bu faaliyet kapsamında da uygulanacaktır.

Hedef 2.3: Organik tarım projeleri uygulanacaktır.

-Stratejik amaç 1 de de bahsedilen Özel İdare kaynaklı organik tarım Projesi ile Genel Bütçe kaynaklı Ekolojik Tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü projeleri uygulanacaktır.

Faaliyet 2.3.1: Organik ürünlerin teşvik ve destek kapsamına alınması için kamuoyu oluşturulacaktır.

Faaliyet 2.3.2: Organik ürünlere yönelik iç talebin artırılmasına yönelik eğitim çalışmaları devam ettirilecektir.

Faaliyet 2.3.3: Organik ürün geçiş sürecinde kontrol ve sertifikasyon ücretlerinin yerel kaynaklarca karşılanmasına yönelik projeler oluşturulacaktır.

Faaliyet 2.3.4: İlköğretim okullarından başlanarak her kesim için planlı bir yayım çalışması yapılacaktır.

Faaliyet 2.3.5: Konvansiyonel ürünlerin zararları konulu aydınlatma amacıyla yazılı ve görsel medyadan maksimum faydalanılması sağlanacaktır.

Hedef 2.4: 30.000 adet meyve fidanı dağıtılacaktır.

- Aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmek için;

- Özel idare kaynaklı bitkisel üretim Projeleri kapsamında meyveciliğin yaygınlaştırılması projesi ve Genel bütçe kaynaklı Bitkisel üretimi geliştirme projeleri uygulanacaktır.

Faaliyet 1: İlde yetiştirilebilecek meyve türünün tespiti yapılacaktır.

Faaliyet 2: Kapama meyve bahçesi tesisine önem verilecektir.

Faaliyet 3: Kapama meyve bahçesinin oluşturulmasında teknik bilgi desteği verilecektir.

Faaliyet 4: Yerel kaynaklarca desteklenen projelere devam edilecektir.

Hedef 2.5: Lokalize ürün deseni belirlenecek ve artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Faaliyet 2.9.1: Bitkisel üretim Projeleri kapsamında Tıbbi bitkiler projesi, Çilek tesisi projesi uygulanacaktır.

Hedef 2.6: Ardahan'ın ihtiyaç duyduğu yem bitkileri tohumu üretim potansiyeli belirlenecektir.

Faaliyet 2.11.1: İl bazında yem bitkileri ekiliş alanlarının ihtiyacı olan tohumluğun temini için gerekli olan araziler tespit edilecektir.

Proje 2.11.1.1: Ödünç tohumluk projesi, tıbbi bitkilerin ekilişi projesi uygulanacaktır.

Hedef 2.7: İlde bulunan kooperatiflerin tamamının stratejik ve ekonomik yapısı belirlenecektir.

-Özel idare ve genel bütçe kaynaklı eğitim projeleri, genel bütçe kaynaklı kitle yayım vasıtaları üretimi projeleri, aşağıdaki faaliyetler kapsamında uygulamaya konacaktır.

Faaliyet 2.7.1: STK lar ile ortaklaşa yapılacak proje doğrultusunda ilde kurulu kooperatiflerin verimlilik analizi yapılacaktır.

Faaliyet 2.12.2: İl ekonomisine katkı sağlamadan uzaklaşan kooperatifler belirlenerek faaliyetlerinin durdurulması yönünde girişimlerde bulunulacaktır.

Faaliyet 2.12.3: Verimli veya stratejik öneme sahip kooperatiflerin entegre çalışması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

Faaliyet 2.12.4: Yeni kooperatiflerin kurulması ve var olanların iyileştirilmesi yapılandırılması teşvik edilecektir.

İL ÖZEL İDARESİ KAYNAKLARINDAN TALEP EDİLEN
BÜTÇE (MALİYET) TABLOSU

	Planın 1. yılı	Planın 2. yılı	Planın 3. yılı	Planın 4. yılı	Planın 5. yılı
Amaç 1	306.900	322.850	366.650	383.550	402.850
Hedef 1.1	6.000	8.000	10.250	12.500	14.000
Hedef 1.2	7.000	9.000	11.000	16.000	17.500
Hedef 1.3	12.000	14.000	15.000	15.000	20.000
Hedef 1.4	125.000	125.000	150.000	150.000	150.000
Hedef 1.5	12.500	12.500	15.000	15.000	15.000
Hedef 1.6	4.500	5.000	5.000	5.500	6.000
Hedef 1.7	120.000	126.750	132.500	140.250	148.250
Hedef 1.8	14.000	16.000	21.000	22.100	24.100
Hedef 1.9	2.500	3.000	3.100	3.200	3.400
Hedef 1.10	3.400	3.600	3.800	4.000	4.600
Amaç 2	211.450	249.100	215.150	178.850	198.400
Hedef 2.1	12.700	14.200	16.800	16.800	20.100
Hedef 2.2	110.250	113.400	75.000	65.400	65.000
Hedef 2.3	4.500	4.500	5.100	5.250	5.100
Hedef 1.4	60.000	90.000	90.000	60.000	75.000
Hedef 1.5	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000

Hedef 1.6	10.000	12.500	12.500	15.000	15.600
Hedef 1.7	12.000	12.500	13.750	14.400	15.600
TOPLAM	518.350	571.950	581.800	562.400	601.250

OLUŞTURULAN 5 YILLIK STRATEJİ İÇİN TAHMİN VE TALEP EDİLEN BÜTÇELERİN KAYNAK YERLERİNİ GÖSTEREN TABLO

Kaynaklar	Planın 1. yılı	Planın 2. yılı	Planın 3. yılı	Planın 4. yılı	Planın 5. yılı
Genel Bütçe	520.652	565.926	611.199	660.095	759.000
Özel Bütçe	-	-	-	-	-
Yerel Yönetimler (İl Öz. İdaresi)	518.350	571.950	581.800	562.400	601.250
S.G.K	-	-	-	-	-
Bütçe Dışı Fonlar	-	-	-	-	-
Döner Sermaye	126.000	128.500	132.400	145.800	162.400
Vakıf ve dernekler	-	-	-	-	-
Dış kaynak	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-
TOPLAM	1.165.002	1.266.376	1.325.399	1.368.295	1.522.650

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler;

1- HAYVANCILIK; Bölgemize has ve çok parçalı aile içi tüketime yönelik olarak üretilen KAZ üretiminin, daha modern işletmelerde üretimini teşvik edici eğitim ve teşvik tedbirleri hedeflenmelidir. (2009-2013 dönemi boyunca)

Hayvancılıkla alakalı alt yapı sorunlarından olan ahır ve barınakların modern ve daha sağlıklı hale getirilmesi için Kırsal Kalkınma Projesi dikkate alınarak, genel ve il özel bütçesi ve döner sermaye katkılı ahır ve ağıl (merada – yaylada portatif toplu ağıl) tip projelerin hazırlanması ve vatandaş-devlet işbirliği ile uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması hedeflenmelidir. (dönem boyunca)

2- Tarımsal Sanayiinin geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Hayvan Borsalarının Merkez ve diğer ilçelerde hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Kolektif çalışma bilincinin geliştirilebilmesi için; il tarım müdürlüğü- çiftçi eğitim şube müdürlükleri ve halk eğitim müdürlükleri koordinasyon içerisinde çalışmalıdır.

Üretimdeki ana girdilerin nasıl temin edildiği, ürünlerin nasıl işlendiği ve hangi yöntemlerle pazarlanması gerektiği hususlarında tarım ve hayvancılık konusunda, gelişmiş işletmeler yerinde ziyaret edilerek ve bu bölgelere üretici turları düzenlenerek mevcut üreticilerimizin ufukları açılmalıdır.

3- Çiftçi destekleri toprak tahliline dayalı yapılacağından, il tarım müdürlüğünün toprak tahlil laboratuvarı ihtiyacı karşılayacak düzeye getirilmesi hedeflenmelidir. (Özel Sektör, bu konuda bilgilendirilmeli ve teşvik edilmelidir.)

4- Arazi Topplulaştırması uygulaması başlatılmalı, uygun alanlarda bu toplulaştırma işlemiyle birlikte sulama projesi hayata geçirilmelidir.

5- Çoban evleri, kendi köyünde çobanlık yapıp evi yetersiz olan yoksulların bulunduğu köyler öncelikli olarak dikkate alınmalı ve il genelinde denge gözetilerek planlanmalıdır.

SAĞLIK HİZMETLERİ:

Ardahan'ın 1992 yılında il olması ile birlikte İl Sağlık Müdürlüğü Kurulmuş Olup 17 yıllık kurumsal bir geçmişe sahiptir.1992 yılında Şimdiki Verem Savaş Dispanseri Baş Tabipliği binasında kurulan Müdürlüğümüz 1995 yılında şimdi hizmet binasına taşınmıştır.1999-2000 yıllarında yapılan ve valilik makamınca da takdir ile belgelenen ILGAR 2000 projesi,Müdürlüğümüz için bir dönüm noktası olmakla beraber Müdürlüğümüze bağlı birimlerin görev tanım ve sorumluluklarıyla ilgili iyi bir deneyim olmuştur.

YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

Müdürlüğümüzün sunmuş olduğu temel hizmet sağlık hizmetleridir,toplum sağlığının korunması,hastalıkların ve sakatlıkların iyileştirilmesi ve rehabilite edilmesi ,salgın hastalıkların önlenmesi,toplum sağlığı açısından risk oluşturan nedenlerin çözümlenmesi Müdürlüğümüzün temel sağlık politikasını oluşturmaktadır.

Müdürlüğümüz hizmetlerinde , 224 sayılı sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi kanunun ve 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha kanunu önemli bir yer tutmaktadır.

Bazı sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ortak çalışılması gerekmektedir. Örneğin Tarım İl Müdürlüğü ile Hayvan kökenli (Zoonoz) hastalıklarla mücadele konusunda,Çevre Orman Müdürlüğü İle Sağlığı tehdit edici çevresel faktörlerin ortadan kaldırılması konularında,Belediye Başkanlığı ile içilebilir su temini ve çöplerin güvenli toplanarak imha edilmesi konularında,Milli Eğitim Müdürlüğü İle okul öğrencilerinin sağlık taramalarından geçirilmesi hususlarında ortak çalışılması gerekmektedir.

SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN GÖREVLERİ

İldeki Sağlık hizmetlerini planlamak, Bakanlıkça gönderilen planları programları uygulamak,Sağlık Hizmetlerinin mevzuata uygun olarak ve en yüksek nitelikte yapılabilmesi için gerekli işleri yürütmek

İl içerisindeki sağlık kuruluşlarının görevlerini gerektiği gibi yapabilmeleri için ihtiyaç duyulan malzemeyi belirlemek; Temini sağlanmak üzere üzere bunları İl Valisine yada Bakanlığa önermek; Valilikçe sağlanan yada Bakanlıkça gönderilen araç-gereç, ilaç, basılı kağıt ve bütün malzemenin en verimli şekilde, zamanında ve yeterli sayıda dağıtımını sağlamak

Hastalık salgınında gerekli taşıt, ekipman ve ekibin hazırlanmasını sağlamak. Sağlık Kuruluşlarının hizmetlerini ve buralarda çalışan personelin çalışmalarını denetleyip hizmetin aksayan yönlerini saptamak, bu aksaklıkların nedenlerini belirlemek ve sorunların çözümlenmesi için gerekli önlemleri almak

FAALİYET ALANLARI İLE ÜRÜN VE HİZMETLERİN BELİRLENMESİ

A-KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ

- A1-AŞILAMA ÇALIŞMALARI
- A2-GEBE İZLEMLERİ
- A3-LOĞUSA İZLEMLERİ
- A4-BEBEK İZLEMLERİ

B-TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK HİZMETLERİ

- B1-SAHA TARAMALARI
- B2-OKUL TARAMALARI
- B3-POLİKLİNİK MUAYENESİ
- B4- 1.BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARINDAKİ TEDAVİ HİZMETLERİ
- B5- 2. BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARINDAKİ TEDAVİ HİZMETLERİ
- B6-ACİL MÜDAHELE EKİPLERİ (112-HASTANE ACİL POLKLİNİĞİ)

C-TIP MESLEKLERİ –İLAÇ ECZACILIK HİZMETLERİ

- C1-ÖZEL MUAYENEHANELERİN DENETİMİ VE RUHSATLANDIRILMASI
- C2-ECZANELERİN DENETİMİ VE RUHSATLANDIRILMASI

D-AKIL RUH SAĞLIĞI HİZMETLERİ

- D1-RUH SAĞLIĞI HASTALIĞI OLANLARIN DÜZENLİ KONTROLÜ VE TEDAVİSİ
- D2-RUH SAĞLIĞI BOZUK KİŞİLERİN REHABİLİTE İŞLEMLERİ

E-İDARİ VE MALİ İŞLER HİZMETLERİ

- E1-KURULUŞ HİZMETLERİNDE GEREKLİ LOJİSTİK İHTİYAÇ KARŞILAMASI
- E2-HİZMET BİNALARI ONARIM VE TADİLAT İŞLERİ
- E3-HİZMETTE GEREKLİ ARAÇ VE EKİPMAN TEMİNİ

F-İNSAN KAYNAKALARI HİZMETLERİ

- F1-PERSONEL ÖZLÜK İŞLEMLERİ
- F2-HİZMET AKSAMAMASI İÇİN GÖREVLENDİRME VE ROTASYON HİZMETLERİ

G-İSTATİSTİKİ HİZMETLER

- G1-DEMOGRAFİK VERİ HİZMETLERİ
- G2-SUNULAN HİZMETİN ÖLÜÇÜLMESİ VE DEĞERLEMESİNİN YAPILMASI

PAYDAŞ ANALİZİ

İç Paydaşlar:

- Müdürlüğümüz Şube Müdürlükleri
- Sağlık Evleri
- Sağlık Ocakları
- Devlet hastaneleri
- Özel Muayenehaneler
- Eczahaneler

Dış Paydaşlar

- Sağlık Hizmeti İçin başvuran tüm kişiler
- Sağlık Hizmeti İçin Başvuran Kişilerin yakınları
- Sağlık hizmeti İçin Başvuran Kişilerin Sosyal Güvenlik kuruluşları
- Bebekli Aileler
- İldeki Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları

Paydaş-Ürün/Hizmet Matrisi

	Tedavi edici Sağlık Hizmetleri		Koruyucu sağlık Hizmetleri	
Sağlık Hizmetine Başvuran Kişiler	Poliklinik Muayenesi	Yatarak tedavi		
Gebe-bebek-Loğusa			Aşı,İzlem	Ücretsiz takip ve Muayene
Okul Öğrencileri	Okulda Muayenehane		Sağlık Taramaları	
Toplumun tamamı			Klorlama,Su Sanitasyonu	

KURULUŞ İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE ANALİZİ

KURULUŞ İÇİ ANALİZ

KURULUŞUN ÖRGÜT YAPISI İL SAĞLIK MÜDÜRÜ İL SAĞLIK MÜDÜR YARDIMCILARI

Personel Şube Müdürlüğü
 İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü
 Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürlüğü
 Bilgi İşlem ve Sağlık İstatistikleri Şube Müdürlüğü
 A.Ç.S.A.P Şube Müdürlüğü
 Gıda Kontrol ve Çevre Sağlığı Şube Müdürlüğü
 İlaç ve Eczacılık Şube Müdürlüğü
 Sağlık Ocakları Şube Müdürlüğü
 Eğitim Şube Müdürlüğü
 Akıl ve Ruh Sağlığı Şube Müdürlüğü
 Yataklı Tedavi Kurumları Şube Müdürlüğü
 Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü
 Ağız ve Diş Sağlığı Şube Müdürlüğü
 Özel Tanı ve Tıp Meslekleri Şube Müdürlüğü
 Sivil Savunma Uzmanlığı
 Hasta hakları il koordinatörü

2. BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARI

Başhekimlik
 Başhemşire
 Hastane Personeli

1.BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARI

Sağlık Grup Başkanlığı
 Sorumlu Tabip
 Sağlık Ocağı sağlık evi personeli

DENETİM VE İZLEME MEKANİZMASI

BİMER-Başbakanlık Bilgi İletişim Merkezine yapılan şikayetler.
SABİM-Sağlık Bakanlığı Bilgi İletişim merkezine yapılan Şikayetler
Sağlık Müdürlüğü Şube Müdürlüklerince 1. ve 2. Basamak birimlere yapılan ziyaret, denetim ve izlemler.

BEŞERİ KAYNAKLAR

Kuruluş personelinin sayısı ve dağılımı

ARDAHAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNÜN

PERSONEL DURUMU

PERSONELİN ÜNVANI	Mevcut
SAĞLIK MÜDÜRÜ	1
“ MÜD.YRD.	2
ŞUBE MÜDÜRÜ	14
UZMAN HEKİM	47
PRT.HEKİM	55
DİŞTABİBİ	8
ECZACI	1
ŞEF	5
HASTANE MÜD.	3
HASTANE MÜD.YRD.	2
HEMŞİRE	96
VEKİL HEMŞİRE	51
EBE	77
VEKİL EBE	2
SAĞ.MEM.TOPL.SAĞL.	36

“ “ RAD.TEKN.	20
“ “ LAB.TEKN	18
“ “ ANEST.TEKN.	7
“ “ ÇEVRE SAĞL.	4
SAĞ.TEKNİSYENİ	50
SAĞ.TEKNİKERİ	5
PSİKOLOG	1
ODİYOMETRİS	1
DİŞPROTEZ	3
TIBBİ SEKRETER	17
V.K.KONR.İŞL.	18
AYN.SAYMANI	1
ANBAR MEMURU	1
MEMUR	12
ŞOFÖR	13
HİZMETLİ	57
AŞÇI	4
TERZİ	1
GASSAL	1
TOPLAM	634

Personelin eğitim düzeyi, yetkinliği ve deneyimi

Yüksek Lisans mezunu 40 ,Lisans Mezunu 80,Önlisans Mezunu 40 personelimiz bulunmaktadır.Diğer personelimizde asgari lise mezunudur.

Müdürlük Merkez ve saha idari Personeli oldukça deneyimli olup saha sağlık Personelimizin büyük bir çoğunluğu mecburi hizmet ve sözleşmeli personel atamasıyla yapılmış olup,personel sirkülasyonunda fazla olması nedeniyle deneyim açısından maalesef eksiklik bulunmaktadır.

Kurum Kültürü

İletişim süreçleri

Sağlık Müdürlüğümüz Bağlı Tüm birimleri ile resmi yazışma haricinde,internet üzerinden mail yolu ile de yazışma ve bilgilendirme yapılmaktadır.Özellikle hizmetimizin 24 saat esaslı olması nedeni ile görevli tüm şube müdürlerinin ve nöbetçi-icapçı personelin 24 saat cep telefonları ulaşılabilir durumdadır.

Kurumsal olarak personel arası iletişim ve saha ile merkezdeki personelin iletişiminin güçlendirilmesi amacı ile planlı olarak yılda 4 kez il geneli katılımı ile genel bir toplantı yapılmaktadır.Ayrıca Müdürlüğümüz içinde de her hafta Perşembe günleri genel değerlendirme toplantısı yapılmaktadır.

Saha personeli ile olan iletişimin güçlendirilmesi amacı ile her hafta en az bir ilçe ve 2 sağlık ocağı ziyaret edilerek sorunlar paylaşılmaktadır.

Karar alma süreçleri

Müdürlüğümüz işleri ile ilgili alınan kararlar ilgili Şube amirince ,bağlı sağlık Müdür yardımcısının onayından geçirildikten sonra İl müdürüne sunulmaktadır.

Müdürlüğümüz içi genel kararların alınmasında, haftalık olarak yapılan değerlendirme toplantılarındaki genel görüşler kabul görmektedir.

Gelenekler ve değerler

Müdürlüğümüz İş ve İşlemlerinde temel hedef toplum sağlığının korunması ve iyileştirilmesidir.Bu anlamda İnsan Sağlığına verilen önemin azami olması kurumumuzun temel gelenek ve değerlerinin de oluşumunda etkindir.

Teknoloji

Kuruluşun teknolojik alt yapısı:

Müdürlüğümüze bağlı tüm birimler bilgisayar ve internet ile donatılmış olup telefon – faks gibi iletişim araçları eksiksiz tüm birimlerimizde mevcuttur.

Özellikle 112 Acil Sağlık İstasyonumuz en son teknoloji ile donatılarak Ambulanslarımızın Uydu aracılığı ile mevcut konumları ve hareketleri izlenmekte, etkin kesintisiz bir kazazede-Ambulans personeli-112 İstasyonu-Müdürlük iletişimi sağlanmaktadır.

İlaç,Serum,Aşı gibi biyolojik malzemelerin saklanması amacı ile soğuk oda yapılmış olup,+4 ile +8 arasındaki ısı değerini koruyan odada ısı değeri düşüş veya artışı durumunda ilgili personelin cep telefonuna uyarı gönderen bir sistem kurulmuştur,yine internet üzerinden il içinde veya il dışındayken bile odanın ısı hareketlerinin izlenmesi mümkün kılınmıştır.

Hastane ve Sağlık Ocaklarımızda otomasyon sistemi kurulmuş olup,hastaların kimlik ve önceki hastalık bilgilerinin kayıt edilerek daha sonraki baş vurularında önceki durumunun görülmesi ile hasta tanıma sistemi kurulmuştur.

Hasta nakilinde kullanılmak üzere, paletli Ambulans ve tam Paletli (kar temizleme kepçeli) ambulansımız mevcut olup 2009 model 2 adet Ambulansımız geçtiğimiz ay ambulans filomuza eklenmiştir.

Eğitim Tipi Sağlık Ocağımızda tam donanımlı toplantı salonları ile toplantı ve eğitimlerimizde en son teknoloji kullanılarak yapılmaktadır.

Teknolojiyi kullanma düzeyi

Kurumuza alınan teknolojik hizmet ihalelerine "İlgili personelin eğitimi" maddesi de konularak ,yeni teknolojik hizmetlerin kullanımı için eğitim faaliyetleri de yapılmaktadır.Bakanlığımız ve Müdürlüğümüzce de yapılan hizmet içi eğitim toplantıları ile eğitim eksikliği giderilmektedir.

Mali Durum

Mali kaynaklar

Kurumumuzun mali kaynaklarını Bakanlığımızca genel bütçeden gönderilen ödenekler ve döner sermaye ve il Özel İdaresi gelirlerimiz oluşturmaktadır.

Bütçe büyüklüğü

Kurumumuzun Bütçe Büyüklüğü ortalama 5 Milyon TL. civarındadır.

Kuruluşun araç, bina envanteri ve diğer varlıkları

ARAÇ

- 13 Ad.Kiralık Muhtelif araç
- 12 Ad.Kurum resmi aracı
- 26 Ad.Ambulans
- 1 Ad.Minübüs

1 Ad.4x4 Jeep

BİNA

- 1 Sağlık Müdürlüğü hizmet binası,
- 3 Devlet Hastanesi binası
- 1 Sağlık Merkezi
- 1 Eğitim Tipi Sağlık Ocağı
- 24 Sağlık Ocağı Binası
- 1 Verem Savaş Dispanseri Binası ve 4 Ad. Lojmanı
- 68 Köy Sağlık Evi Binası.(41'i Faal)
- 120 Sağlık Ocağı lojmanı
- 22 hastane Lojmanı
- 1 Ağız Diş sağlığı Binası ve 4 Ad. Lojmanı

GÜÇLÜ YÖNLER

- 1-Kurum personelinin Eğitim ve Nitelik Üstünlüğü
- 2-Anayasa ile Sağlık Hizmetlerinin Güvence Altına Alınması
- 3-Hizmetlerin Kamusal olarak sürekliliği ve mali olarak desteklenmesi.
- 4-Birimlerimizin taşra ve merkezi yapılanmasının güçlü olması
- 5-Döner Sermaye Kaynakları
- 6-İnsan Sağlığının Önemsenmesi,İşin Ciddiyeti.
- 7-Bütçe Planlarında Koruyucu Sağlık Hizmetlerinin Oldukça Önemsenmesi

ZAYIF YÖNLER

- 1- İlimizin tam teşekküllü yada Üniversite hastanelerine uzak olması
- 2- İlimize atanan personelin biran evvel tayinle gitme isteminde olması,
- 3- Toprak,su ve gıda kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmaların, sektörler arası koordinasyonunun yetersizliği.
- 4- Hizmet Binası ve Lojmanların yetersiz olması.

FIRSATLAR

- 1-** Kalkınmada öncelikli iller arasında bulunmamız.
- 2-** Gelişen teknolojik imkanların bilgi erişimini kolaylaştırması
- 3-** Zorunlu Hizmet Uygulamasının Hekim sayısını artırması.
- 4-** Avrupa Birliği Uyum Sürecinde, sağlık alanında yapılan hukuksal ve yapısal değişiklikler.

TEHDİTLER

- 1- Toplumsal sağlık bilincinin yeterli düzeye ulaşmamış olması.
- 2- Sosyo ekonomik yapının yetersizliği.
- 3- Özellikle genç nüfusun yaşam biçimindeki değişikliklerden doğabilecek sorunlar
- 4- Coğrafi ve İklim şartlarının ağır olması.
- 5- 442 sayılı köy kanununun uygulanmaması (Gübrelik sorunu, su kaynaklarının korunamaması).
- 6- Kanalizasyon, çöp ve benzeri katı ve sıvı atıkların ıslah hizmetlerinin yetersizliği.

ÇEVRE ANALİZİ

Son dönemde dünyada hızla yayılma özelliği gösteren bir çok viral enfeksiyon görülmektedir. Globalleşme ile birlikte daha önce belirli bölgelerde hiç görülmeyen hastalıklar görülmeye başlamıştır.

Toplum gruplarının kentlerde çok daha fazla ortak alan kullanmaya başlamaları da salgın hastalıklar açısından risk oluşturmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ve UNİ CEF gibi ulusal örgütlerin varlığı, uluslar arası sağlık politikalarının hükümetlerin görüşlerindense global kabul görür uygulamaların kabul edilmesine neden olmaktadır, yine bu örgütler sayesinde uluslar arası bir sağlık iletişim ve organizasyonu düzenlenerek ülkelerin tehditlere karşı birlikte mücadele etmesini sağlamaktadır.

Sanayileşmeyle birlikte hava kirliliği artmış olup, gıdaların doğal olmayışı ve kanserojen maddelerin doğaya yayılımının artması sağlığı tehdit edici unsurların başında gelmektedir.

Güçlü Yönler

- 1-Bilgi İletişim Ağının Uluslar arası olması
- 2-Bazı uluslar arası örgütler.(DSÖ,UNİCEF)
- 3-İlimizin küçük bir il olması.

Zayıf Yönler

- 1-Uluslar arası insan taşımacılığının yaygınlaşması.
- 2-İlimizin Sınır İli olması.

Fırsatlar

- 1-Uluslar Arası Mali Kaynaklar.
- 2-Hızla gelişen bilgi teknoloji ağı.
- 3-Bilimsel Kurullara ulaşılabilirliğin artması.

Tehditler

- 1-Biyolojik Savaşlar.
- 2-Sanayileşmenin Artması
- 3-Tarım sektöründe kullanılan hormon ve ilaçlar.
- 4-İthal edilen ürünlerin sağlık açısından yeterli denetiminin olmaması.

GELECEĞE BAKIŞ

MİSYONUMUZ

Tüm toplumun sağlık ihtiyaçlarını gidermek ve sağlık göstergelerini yükseltmek. Anne, bebek ölümlerini azaltmak, koruyucu sağlık hizmetlerini kesintisiz sürdürmek. Toplumdaki Sağlık değerlerini koruyup iyileştirerek hastalık ve ölümleri azaltarak , ülke bütçesine katkıda bulunmak.

VİZYONUMUZ

Teknolojik gelişmelerden azami faydalanarak, Tüm toplumdaki sağlık problemlerini en aza indirmek ve kaliteli , insana yakışır bir sağlık hizmeti sunmak.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

- 1-İnsana Saygı
- 2-Hasta Mahrumiyeti
- 3-Kamu Hizmetinin Kutsallığı
- 4-Personel Güvenliği
- 5-Doğru , Etkin Sağlık politikaları Üretmek
- 6-Anne, bebek, gebe, Loğusa ve yaşlıların önceliği.
- 7-24 Saat kesintisiz sağlık Hizmeti.

AMAÇLAR , HEDEFLER VE FAALİYETLER

Amaç1. Halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun, çağdaş yaşamın gerekleriyle uyumlu, kır-kent arasındaki sağlık hizmeti farklılıklarını azaltıcı, ulaşılabilir ve verimli bir şekilde kaliteli hizmet sunmak.Ve Toplumun hastalıklara karşı korunulabilirliğini artırmak.

Hedef 1- Sağlık hizmetlerinde kalitenin yükseltilebilmesi için sağlık kurumlarının fiziki altyapı donanımı ve personel ihtiyaçları optimal düzeyde karşılamak.

Faaliyet 1

- İl merkezi ve ilçelerdeki kamu sağlık kurumlarının fiziki altyapı, donanım ve personel envanteri gözden geçirilerek, uygun standartlar çerçevesinde yapılandırılacaktır.
- Sağlık birimlerinden öncelikle 1.basamak kuruluşlarının laboratuvar malzemesi, EKG cihazı, acil müdahalede kullanılabilecek alet ve cihazlar gibi tıbbi donanım ile bilgisayar ve yazıcı, demirbaş malzeme gibi idari ve teknik donanım durumları gözden geçirilip, eksiklikleri giderilerek, birinci basamak sağlık hizmetinin gerektirdiği çağdaş hizmet sunumu standartlarına ulaştırılacak ve böylelikle ikinci basamağa sevk oranı azaltılacaktır.
- Merkez laboratuvarı kurularak 1.basamak sağlık kuruluşlarında hizmet kalitesinin artırılması sağlanacaktır.
- Daha çağdaş ve kaliteli sağlık hizmeti sunulabilmesi için sağlık birimlerinin fiziki altyapı eksiklikleri giderilecektir.

Hedef 2 :İl merkezindeki hastanelere yığılmaları önlemek ve hizmetin ulaşılabilirliğini artırmak amacıyla, ilçe devlet hastanelerinin personel ve tıbbi donanım eksiklikleri giderilip, daha verimli çalışmaları yoluyla sağlık hizmet kalitesi yükseltmek ve yatak işgal oranları artırmak.

Faaliyet 2

- İlçelerden merkeze sevki ve yoğunlaşmayı azaltmak için standardı yükseltilecek ilçe devlet hastanelerinin personel ve tıbbi donanım eksiklikleri stratejik plan dönemi içerisinde giderilmeye çalışılacaktır.
- Devlet hastanesi olmayan ilçelerin sağlık ocakları 24 saat hizmet vermekte olup, bu sağlık ocaklarına personel ve tıbbi malzeme desteği yapılacaktır.
- Mevcut ve yeni açılması düşünülen sağlık tesislerinin, merkezi yerleşim birimlerine uzaklık ve nüfus kriterleri göz önünde bulundurularak, faaliyette bulunması sağlanacaktır.

Hedef 3 :Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilerek, bu hizmetlerin temel sağlık hizmetleriyle birlikte yaygın, sürekli ve etkili bir şekilde sunulması sağlayarak, rutin aşı oranları ortalamasının artırılarak, bebek ölüm oranını ülke ortalamasının altına çekmek.

Faaliyet 3 :

- Sağlık ocaklarının bilgisayar donanım ve yazılımları tamamlanarak,otomasyon sistemine geçilecektir.
- Sağlık ocaklarına bağlı nüfusun sağlık kayıtları elektronik ortama aktarılacak ve özellikle koruyucu olmak üzere bireyin tüm sağlık bilgileri (öyküsü, kullanmakta olduğu ilaçlar, bağışıklama, AÇS ve aile planlaması gibi) aynı gün içinde işlenerek kaçaklar önlenecektir.
- Kırsal kesime yönelik halk sağlığı hizmetlerinin daha etkin olarak yerine getirilebilmesi için, mevcut sunulan Mobil Sağlık Hizmetleri geliştirilerek, yeterli personel ve özel mobil sağlık araçları temin edilerek, gezi ve ziyaret sayısının artırılması sağlanacaktır.

Hedef 4: Yaşlı ve özürlü nüfusun beden ve ruh sağlığını iyileştirmek ve sosyal yaşamlarını geliştirmek ve Kanseri erken teşhis ederek tedavi etmek.

Faaliyet 4:

- Özellikle yaşlı ve özürülülerin bakımı için, İlimizde bir evde hasta bakım sistemi kurularak doktor ,sağlık memuru ve hemşire görevlendirilmesi yapılmış olup ,Bu hedefe ulaşma konusunda, hizmete talep artırılarak, yaşlı ve özürülülerin sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanmaları sağlanacaktır.
- Yaşlı sağlığı ve bakımı ile özürülülerin bakımı, eğitimi ve istihdamı konusunda sektörler arası işbirliğiyle proje ve programlar üretilmeye ve uygulanmaya

çalışılacaktır.

c) Artan yaşlı nüfus nedeniyle yaşlı sağlığı ve rehabilitasyon hizmetlerinde toplum bilincinin oluşması için hizmet içi ve halk eğitimleri yapılacaktır.

d) Doğuştan gelen önlenebilir ve kazalar sonucu oluşan sakatlıklar azaltılmaya çalışılacaktır.

e) Özürlü nüfusunda artış olmaması için koruyucu sağlık hizmetleri ve sektörler arası koordinasyon ve işbirliği ile şehir içi ve şehirlerarası yollarda gerekli önlemler alınacak, trafik kazalarının önüne geçmek için çeşitli programlar üretilmeye ve uygulanmaya çalışılacaktır.

f.) İlimizde KETEM birimi açılmış olup,gerekli personel görevlendirmesi yapılarak kanser taramalarına başlanmıştır.

AMAÇ 2.

Maliyet etkin hizmetler üretmek,personel verimliliğini artırmak ve kurumsal olarak kurum içi ve kurum dışı memnuniyeti artırmak.

Hedef 1.Hizmette Kullanılan Araç ve Gereçlerin etkin kullanımı.

Faaliyet 1:

a.Kurum araçlarının kurumdan çıkışları mutlak suretle onaya tabi tutularak,çıkış ve giriş saatleri ile yapılan kilometre kontrol edilmektedir.

b.Tüm şubelerin aylık olarak yapmasını planladığı gezileri diğer şubelerle paylaşarak aynı anda farklı bir kaç şube aynı araçla ziyaret yapabilmektedir.

c.İl genelindeki Tüm Birimlerin araç ihtiyaçları bir önceki aydan beyan edilerek etkin planlama yapılmaktadır.

Hedef 2.

Personel kalitesini Artırarak Hizmetin kalitesini Yükseltmek.

Faaliyet 2:

a.Yılda 4 kez il geneli eğitim toplantısı yapılmaktadır.

b.Bakanlık düzeyinde yapılan eğitim toplantılarına ilimizden ilgili personel gönderilerek eğitim alması ve sonrasında aldığı eğitimi il içinde yapması sağlanmaktadır.

c.Personele internet erişim kolaylığı sağlanarak bilgi paylaşımı kolaylaştırılmıştır.

Hedef 3.

Kurumumuza yöneltilen eleştiri ve önerileri değerlendirmek ve gerekli düzenlemeyi tarafsız bir şekilde yapmak.

Faaliyet 3.

a.BİMER' e kurumumuzla ilgili yapılan başvurular anında cevaplanarak gerekli görüldüğü disiplin hukuk büromuza dosya gönderilmektedir.

b.SABİM'e yapılan kurumumuzla ilgili başvurular bakanlık düzeyinde takip ediliyor olup, Müdürlüğümüzde SABİM ve BİMER için personel görevlendirilmesi yapılmıştır.

c.Tüm hastanelerimizde ve müdürlüğümüzde hasta hakları koordinasyon merkezi oluşturulmuş olup hastalardan alınan şikayetler değerlendirilmektedir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

GİRDİLER

Müdürlüğümüzce 1 yılda ortalama ;

2 Milyon TL değerinde sarf malzemeleri (Alkol,Enjektör,Pamuk,Aşı Vb.)

100 Ton Akar yakıt

600 Ton kömür

1 Milyon TL.değerinde, 1. ve 2. basamaktaki 1000 civarındaki personelin eğitim ve görev giderleri

Girdi olarak görülmektedir.

ÇIKTILAR. 2008 yılı

1.BASAMAK POLİKLİNİK SAYISI	151245
ORTALAMA HEKİME MUAYENE OLMA SAYISI	1.46
1.BASAMAK LABORATUVAR TETKİK SAYISI	98107
1.BASAMAK SEVK SAYISI	3216
1.BASAMAK SEVK HIZI	2

2008 YILI GEZİCİ SAĞLIK HİZMETLERİ

muayene sayısı	sağlık kurumuna sevk	küçük cerrahi müdahale					halk eğitim seansları
			Ria	hap	kondom	diğer	
5612	352	278	0	798	8306	19	6392
Gebe	Loğusa	Bebek	çocuk	15-49 yaş	aşıl原因an bebek - çocuk sayısı	aşıl原因an 15-49 yaş kadın sayısı	
5633	1288	8037	13166	30225	8769	1182	

AŞILAMA SAYI VE ORANLARI (0-11 AY)

AŞI ADI	2008	2009
PENTAKSİM (5'li aşı)	%97.8	%95
KIZAMIK (MMR)	%98.4	%87
BCG	%85.7	%85
HEPATİT	%90.1	%84

Pentaksim aşısı 2008 yılında DBT, POLİO,HİB aşılarının birleştirilmesi ile tek aşı şeklinde uygulamaya konulmuştur.

AİLE PLANLAMASI YÖNTEM KULLANIM ORANI

2007

2008

	SAYI	%	SAYI	%
RİA	4183	17.07	4503	19.38
HAP	882	3.60	959	4.12
KONDOM	2110	8.61	2135	9.18
DİĞER ETKİLİ YÖNTEM	759	3.09	824	3.54
ETKİSİZ YÖNTEM	4501	18.36	4302	18.50
YÖNTEM KULLANMAYAN	12077	49.27	10528	45.28

2008 YILI 15-49 yaş kadın sayısı 24849

YEŞİL KART ORANI

Merkez	37232	8873	% 23.84
Hanak	10358	3186	% 30.76
Damal	7215	3499	% 48.50
Posof	8835	1867	% 21.14
Çıldır	10307	3211	% 31.16
Göle	29378	13292	% 45.25
Toplam	103325	33928	% 32.84

08.05.2009 tarih itibariyle Emekli Sandığına güncellenen sayılardır

DEMOGRAFİK VERİLERİ

	2008	2009
Bebek ölüm hızı	%0 20.83	% 0 10.92
5 yaş altı ölüm hızı	%0 4.05	% 0 0.86
Kaba ölüm hızı	%0 3.69	% 0 1.13
Ölü doğum hızı	%0 10.78	% 0 2.18
Kaba doğum hızı	%0 13.47	% 0 4.44
Genel doğurganlık hızı	%0 56.17	% 0 18.44
Nüfus artış hızı	%0 0.09	% 0 0.04
Prematüre bebek oranı	%0 10.06	% 0 21.38
Düşük hızı	%0 38.18	%0 50.22
Ana ölüm Hızı	Yüzbinde 71.84 (binde 0.72)	0

STRATEJILER

STRATEJİLER

Hedef 1- Sağlık hizmetlerinde kalitenin yükseltilebilmesi için sağlık kurumlarının fiziki altyapı donanımı ve personel ihtiyaçları optimal düzeyde karşılamak.

Strateji 1-Araç ,Bina ve gereçlerin etkin bir şekilde bakım onarımlarını yapmak ve hizmete hazır halde bulundurmak.(sonraki slaytta yer alan Yatırımlar Formundaki yenilikleri yapmak.)

Strateji2-İlimize yapılacak yeni hastanenin tamamlamasını hızlandırmak ve eski binayı dal hastanesi haline getirmek.(örnk.Çocuk ve Kadın hastalıkları Hastanesi.)

Strateji 3-personelle hizmet içi eğitim düzenleyerek veya personeli hizmet içi eğitime göndererek sunulan sağlık hizmetinde kaliteyi artırmak.

Hedef 2 : İl merkezindeki hastanelere yığılmaları önlemek ve hizmetin ulaşılabilirliğini artırmak amacıyla, ilçe devlet hastanelerinin personel ve tıbbi donanım eksiklikleri giderilip, daha verimli çalışmaları yoluyla sağlık hizmet kalitesi yükseltmek ve yatak işgal oranları artırmak

Strateji4-Tüm ilçe sağlık grup başkanlıklarımızın laboratuvar hizmetlerinin genişletilmesi.

Strateji 5-Hasta muayene ve tedavilerde en üst teknolojik olanaklardan faydalanmak.(Ornk Mr cihazı.)

Hedef 3 : Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilerek, bu hizmetlerin temel sağlık hizmetleriyle birlikte yaygın, sürekli ve etkili bir şekilde sunulması sağlayarak, rutin aşı oranları ortalamasının artırılarak, Anne ve bebek ölüm oranını ülke ortalamasının altına kalmasını sağlamak ve daha aşağı düşürmek.

Strateji 6-Her ay düzenli olarak köy ve mahallelere düzenlenen ziyaretlerle saha çalışması yürütmek.(Gebe,bebek ,İzlem,Aşı)

Strateji 7-İlimizdeki gebe,bebek ve lohusaların iletişim bilgileri birlikte kayıtlarını tutarak eksik izlem ve aşıları tamamlamak.

STRATEJİLER/2

Hedef 4: Yaşlı ve özürli nüfusun beden ve ruh sağlığını iyileştirmek ve sosyal yaşamlarını geliştirmek ve Kanseri erken teşhis ederek tedavi etmek,işitme tarama testini uygulamak.

Strateji 8-İşitme tarama testini tüm yeni doğan bebeklere uygulamak.

Strateji 9 -Kanser erken teşhis ve tarama merkezimizde tüm vatandaşlarımızın haberdar olmasını sağlamak

Strateji10 -Yaşlı ve özürli bakımı hakkında farkındalığı artırmak

Hedef 5. Hizmette Kullanılan Araç ve Gereç ve binaları etkin kullanımı ve temini.

Strateji 11-Araç ,Bina ve gereçlerin etkin bir şekilde bakım onarımlarını yapmak ve hizmete hazır halde bulundurmak.

Strateji 12-Tüm Sağlık ocağı ve lojmanlarımızın kaloriferli hale gelmesini sağlamak

Strateji 13-Zamanında ve yeteri kadar malzeme ihtiyacını tamamlayarak lojistik ihtiyaçları anında gidermek

Hedef 6.

Personel kalitesini Artırarak Hizmetin kalitesini Yükseltmek

Strateji 14-personelle hizmet içi eğitim düzenleyerek veya personeli hizmet içi eğitime göndererek sunulan sağlık hizmetinde kaliteyi artırmak

Strateji15 -sağlık hizmetlerinin eksiksiz ve etkin sunumu için personel dağılımını düzenleyerek herkesin sağlık hizmetlerinden kolaylıkla yararlanmasını sağlamak.

Hedef 7.

Kurumumuza yöneltilen eleştiri ve önerileri değerlendirmek ve gerekli düzenlemeyi tarafsız bir şekilde yapmak.Gerekli olan iş ve işlemleri düzenlemek.

Strateji16: Kuruma karşı kurum içi ve kurum dışı eleştiri ve önerileri tarafsız değerlendirmek.

Plan	Yıl
40 Yataklı Göle Devlet Hastanesi Yapımı	2009
Posof Sağlık Grup Başkanlığı 4 Adet Lojman Yapımı	2009
Göle Kuytuca Sağlık Ocağı-Evi Onarımı	2009
Çıldır Kurtkale Sağlık Ocağı-Evi Onarımı	2009
Merkez Tunçoluk Sağlık Ocağı-Evi Onarımı	2009
Ultrason Cihazı Alımı	2010
20 Ünitli Ağız Diş Sağlığı Merkezi Yapımı	2010
Posof Aşıkzülali Sağlık Ocağı ve Lojmanlarının Kalorifer Tesisatı Çekimi	2010
Damal Sağlık Ocağına 1 Adet 500 MA Röntgen Cihazı ve Otomatik Banyo Cihazı Alımı	2010
Merkez 2 Nolu Sağlık Ocağı Hizmet Binası Yapımı	2010
Göle Köprülü Sağlık Ocağı Onarımı	2011
Tam Donanımlı Ambulans Alımı	2011
Posof Eminbey Sağlık Ocağı Kalorifer Tesisatı Yapımı	2011
Merkez 1 Nolu Sağlık Ocağı Yapımı	2011
Merkez Çamlıçatak sağlık Ocağının Onarım ve Kalorifer Tesisatı Yapımı	2012
Göle Ağılyolu sağlık Ocağının Kalorifer Tesisatı Yapımı	2012
Merkez Sulakyurt Sağlık Ocağının Kalorifer Tesisatı Yapımı	2012

MALİYETLENDİRME

HEDEFLER	1.YIL	2.YIL	3.YIL	4.YIL	5.YIL
AMAÇ 1:	10.5. milyon	13.3 Milyon	4.6 Milyon	4.1 Milyon	3.6 Milyon
HEDEF 1 (Ard. Ve Göle Dev.Hast.Dahil.)	9 Milyon.	11 Milyon	2,5 Milyon	2 Milyon	1.5 Milyon
HEDEF 2	1 Milyon	1.5 Milyon	1.Milyon	1.Milyon	1.Milyon
HEDEF 3	500 Bin.	750 Bin	1.Milyon	1.Milyon	1.Milyon
HEDEF 4	50 Bin	100 Bin.	100 Bin.	100 Bin.	100
AMAÇ 2	915 Bin .	970 Bin.	945 Bin	870 Bin.	870 Bin.
HEDEF 5	750 Bin.	800 Bin.	750 Bin.	750 Bin.	750 Bin.
HEDEF 6	150 Bin.	150 Bin.	175 Bin.	100 Bin.	100 Bin.
HEDEF 7	15 Bin	20 Bin	20 Bin	20 Bin	20 Bin.
TOPLAM	11.4 Milyon	14.3 Milyon	5.5 Milyon	4.9 Milyon	4.5 Milyon

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Müdürlüğümüzün yapmış olduğu tüm iş ve işlemler veri bankasına aktarılıyor olup verilerin aylık olarak derleme ve değerlendirmesi ilgili şubelerce yapıp performans ölçümleri yapılmaktadır.

Yine bakanlığımız web tabanlı TSİM modülüne her ay düzenli olarak yapılan veri girişleri hem bakanlık düzeyinde hem de İstatistik ve Bilgi İşlem Şubesinde kontrol edilerek veri analizi yapılmaktadır.

Müdürlüğümüzün belirtmiş olduğu tüm faaliyet ve işlemler müdürlüğümüz ekiplerince her aya yapılan düzenli saha araştırmalarıyla yerinde denetlenmekte ve gerekli düzenlemeler yerinde yapılmaktadır.

ÇEVRE VE ORMAN HİZMETLERİ:

İl Müdürlüğümüz, 08.05.2003 tarih ve 25102 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 01.05.2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanuna dayalı olarak çıkarılan 22.07.2003 tarih ve 2003/5970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş, 07.08.2003 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanması ile fiilen görev yapmaya başlamıştır. (Ek-1 İl Müdürlüğü Teşkilat Şeması)

Bu tarihten önce Ardahan İlinde kuruluşu bulunan İl Çevre Müdürlüğü, Kars İlinde kuruluşu bulunan Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Başmühendisliğine bağlı Ardahan Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Mühendisliği, Erzurum ilinde kuruluşu bulunan Orman-Köy İlişkileri Başmühendisliği ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Başmühendisliğinin yetki ve görevleri sona ermiş olup, Ardahan ili genelindeki programları, görevleri, faaliyetleri 08.08.2003 tarihi itibari ile İl Müdürlüğümüz sorumluluğuna geçmiştir.

Günümüzde tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de toplumsal yapı ve ilişkileri derinden etkileyen hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu hızlı değişim, tüm kurum ve kuruluşları etkili önlemler almaya zorlamaktadır. Bu zorunluluk Türk kamu yönetiminde kapsamlı bir yeniden yapılanma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Stratejik Planlama; kamu idarelerinin planlı hizmet sunmaları, politika geliştirmeleri, bu politikaları performans esaslı bütçelemeye dayandırmaları ve uygulamayı etkili bir şekilde izleyip değerlendirmelerini sağlamaya yönelik temel bir araç olarak benimsenmiştir. Stratejik planlama yaklaşımı ile politika belirleme ve maliyetlendirme kapasitesinin güçlendirilmesi, hedeflere dayalı yönetim anlayışı ve bütçelemenin geliştirilmesi, kamu hizmetlerinin arzında yararlanıcı taleplerine duyarlılığın artırılması ve hesap verme sorumluluğunun oluşturulması amaçlanmaktadır.

Dünyada 20. yüzyılın son çeyreğindeki hızlı gelişmeler, Türk kamu yönetiminde de kapsamlı bir yeniden yapılanma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, hedef ve önceliklerini netleştirmiş, hesap veren, şeffaf, etkin bir kamu yapılanmasının gereği olarak "stratejik yönetim" yaklaşımı benimsenmiştir. Bu kapsamda, 24 Aralık 2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince kamu idareleri; ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, kalkınma planı, orta vadeli program ve faaliyet alanı ile ilgili diğer ulusal, bölgesel ve sektörel plan ve programlara uygun olarak orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımını içeren stratejik planlarını hazırlamaları gerekmektedir.

24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince kamu idarelerinin, kalkınma planı, orta vadeli program ve faaliyet alanı ile ilgili diğer ulusal, bölgesel ve sektörel plan ve programlara uygun olarak orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımını içeren stratejik planlarını hazırlamaları gerekmektedir.

5018 sayılı Kanun kapsamındaki kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlaması için uygulamaları gereken yöntemleri içeren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 26/05/2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle ülkemizde stratejik planlama süreci başlatılmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin "Hazırlık dönemi ve programı" başlıklı 8. Maddesi "Kamu idarelerinin stratejik planlama süreci hazırlık dönemi ile başlar. Üst yönetici tarafından bir iç genelge ile çalışmaların başlatıldığı duyurulur. Çalışmaların sevk ve idaresini yürütmek üzere strateji geliştirme biriminin koordinatörlüğünde bir stratejik planlama Komisyonu kurulur. Stratejik planlama Komisyonu hazırlık dönemine ilişkin faaliyetleri ve zaman çizelgesini içeren bir hazırlık programı oluşturur. Hazırlık programında aşağıdaki hususlara yer verilir.

a) Stratejik planlama sürecinin aşamaları,

- b) Bu aşamalarda gerçekleştirilecek faaliyetler,
- c) Aşama ve faaliyetlerin tamamlanacağı tarihleri gösteren zaman çizelgesi,
- d) Sorumlu birim ve kişiler,
- e) Eğitim ihtiyacı,
- f) Gerek duyulması hâlinde danışmanlık hizmeti ihtiyacı,
- g) Planlama sürecinin gerektirdiği masraflar ile beşerî ve teknik kaynak ihtiyacı.

İdareler, hazırlık programını oluştururken, geçiş takviminde buldukları yeri, beşerî kaynaklarını, organizasyon yapısını, teknik donanımlarını, idare ölçeğini ve benzeri hususları dikkate alır. Kamu idareleri stratejik planlarını hazırlamaya başlamadan önce hazırlık programında yer alan tüm hususları gerçekleştirmek zorundadır." Buyurmaktadır.

Bu kapsamda Müdürlüğümüz Stratejik Planı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9 uncu maddesinde belirtildiği gibi; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyon oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle hazırlanacaktır. Bunun için Müdürlüğümüz 2009-2013 Stratejik Planı Hazırlık Programı, stratejik planlamaya yönelik tüm iş ve işlemlere, bunların gerçekleştirilmesiyle ilgili birimlere ve iş akış takviminin belirlenmesine açıklık getirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Müdürlüğümüzce hazırlanacak stratejik planın, politika belirleme ve maliyetlendirme kapasitesini güçlendirmesi, amaç ve hedeflere dayalı yönetim anlayışını ve bütçelemeyi geliştirmesi ve kamu hizmetlerinin arzında yararlanıcı taleplerine duyarlılığın artırılmasını sağlaması beklenmektedir.

1 . MEVCUT DURUM

1.1. Yasal Çerçeve:

İl Müdürlüğümüz, 08.05.2003 tarih ve 25102 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 01.05.2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanuna dayalı olarak çıkarılan 22.07.2003 tarih ve 2003/5970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş, 07.08.2003 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanması ile fiilen görev yapmaya başlamıştır. (Ek-1 İl Müdürlüğü Teşkilat Şeması)

Bu tarihten önce Ardahan İlinde kuruluşu bulunan İl Çevre Müdürlüğü, Kars İlinde kuruluşu bulunan Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Başmühendisliğine bağlı Ardahan Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Mühendisliği, Erzurum ilinde kuruluşu bulunan Orman-Köy İlişkileri Başmühendisliği ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Başmühendisliğinin yetki ve görevleri sona ermiş olup, Ardahan ili genelindeki programları, görevleri, faaliyetleri 08.08.2003 tarihi itibari ile İl Müdürlüğümüz sorumluluğuna geçmiştir.

1.2. Görevlerimiz :

- Bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi; kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması; su, toprak ve hava kirliliğinin önlenmesi, bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihsel zenginliklerin korunarak, bugünkü ve gelecek kuşakların sağlık, uygarlık ve yaşam düzeyinin geliştirilmesi ve güvence altına alınması için yapılacak düzenlemeler ile alınacak önlemleri, ekonomik ve sosyal kalkınma hedeflerine uyumlu olarak belirli hukuki ve teknik esaslara göre düzenlemek bağlamındaki iş ve işlemleri;
- Mevzuat hükümleri ile Bakanlığın talimatlarına göre yürütmek. Plan. Proje ve yıllık programları uygulamak amacı ile bağlı birimlerin faaliyetlerini düzenlemek ve kontrol etmek,
- Bağlı birimler tarafından hazırlanan bütçeleri ve iş programlarını incelendikten sonra Bakanlığa teklifte bulunmak,
- Görev alanı dahilindeki motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyon ölçümleri ile ilgili hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak ve çevre kirliliği ile ilgili olarak mahallinde ölçüm ve tespit yapmak,
- Kurulacak tesisler için Bakanlık ve Valilik makamınca istendiğinde alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği yönünden görüş vermek, izlemek ve gerektiğinde müdahale etmek,

- Atıklar ve kimyasallarla ilgili olarak belirlenen esaslara göre verilen görevleri yapmak,
- Gerekli durumlarda hazırlanan acil müdahale planlarına göre verilen görevleri yapmak,
- Kara kökenli kirleticilerin neden olduğu kirliliği önlemek ve azaltmak için alınan önlemleri uygulamak, su kaynaklarının ekolojisini bozacak kirlenmeye neden olacak her türlü faaliyetin kuruluş aşamasından itibaren denetimini yapmak,
- Kuruluşlarca yapılan ve yerel yönetimler tarafından izin verilen tesisler ile yerel yönetimlerce yapılan atık toplama ve deşarj sistemlerinin 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen çevre standartlarına göre kontrolünü yapmak,
- Mahallinde çevreye olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti izlemek, denetlemek ve tehlikeli hallerde ya da gerekli durumlarda durdurmak için gerekli işlemleri başlatmak, ayrıca mahallinde mevcut uygulayıcı kurum ve kuruluşların bu konudaki taleplerini Bakanlığa iletmek,
- Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınan canlı türleri ve alanların korunması için alınan tedbirler doğrultusunda çalışmalar yapmak ve yaptırmak,
- İlin doğal zenginliklerini göz önüne bulundurarak korunması gerekli görülen alan ve kaynakları tespit etmek, özellikleri ile birlikte Bakanlığa sunmak,
- Çevresel etki değerlendirmesi raporu ve çevresel etki değerlendirmesi ön araştırma raporu ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Çevresel etki değerlendirmesine tabi projelerle ilgili, Bakanlıkça verilecek iş ve işlemleri yürütmek,
- Çevre Düzeni Planlarında arazi kullanım kararlarına uygun olarak tespit edilen alanlarda koruma ve kullanım esaslarına ilişkin olarak yapılacak uygulamalara katılmak ve ildeki ilgili kuruluş temsilcileri ile işbirliği yapmak,
- Mahallin çevre envanterini hazırlamak, envanter sonuçlarını il haritasına işlemek ve çevre durum raporları ile ilgili çalışmalar yapmak, sonuçlarından Bakanlığa bilgi vermek,
- Mahalli Çevre Kurulunun kararları gereğince, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesine ilişkin il düzeyinde uygulama programları hazırlamak, uygulamaları izlemek, diğer bakanlıkların ilde mevcut taşra teşkilatları ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve koordinasyonu sağlamak.
- Çevre kirliliğinin önlenmesi ve temizlenmesine ilişkin bazı giderler ile bu hususlarda verilecek kredilere ilişkin esas ve usuller dahilinde idare alacaklarının zamanında tahsili ile ilgili diğer bakanlıkların il düzeyindeki taşra teşkilatları ve kuruluşlarınca yapılan tahsilatlarını izlemek ve gelir paylarının intikalini sağlamak,
- İl düzeyinde Çevre kirliliğinin önlenmesi ve temizlenmesine ilişkin bazı giderler ile bu hususlarda verilecek kredilere ilişkin esas ve usuller dahilinde özel ödenekten gerçek ve tüzel kişilere verilen kredi, yardım, bağış ile her türlü araç ve gerecin kullanımını izlemek ve sonucunda Bakanlığa bilgi vermek,
- Mahalli Çevre Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek,
- İldeki çevre ve orman ile ilgili eğitim faaliyetlerini düzenlemek,
- Mahalli basında yer alan Bakanlıkla ilgili haberleri izlemek ve Bakanlığa göndermek,
- Orman köylülerinin kalkındırılmalarının desteklenmesi ile ilgili her türlü ekonomik ve sosyal amaçlı kredi ve diğer yardım kaynaklarını en iyi şekilde kullanmak, Esas ve Usullerde belirtilen gelirlerin tahsilini sağlamak, İdare ve orman köylülerinin iş birliğini geliştirmeye yönelik tedbirleri almak.
- Bakanlıkça belirlenen öncelik kriterlerine göre; yıllık çalışma programına alınacak köyleri, orman işletme müdürlükleri ile protokol yaparak belirlemek,
- Hazırlanan yıllık çalışma programlarının Bakanlığın onayından sonra uygulanmasına yönelik tedbirleri almak.
- Bakanlıkça belirlenen yetki limitleri dahilinde karşılıksız yardım ve ferdi kredilerin tahsis, iptal ve devir işlemlerini onaylamak.
- Orman köylerinde kooperatifçiliğin yaygınlaştırılmasına; idari, mali ve hukuki denetimler sonucu uygunluğu belirlenen kooperatiflerin projelerinin desteklenmesine yönelik tedbirleri almak, ürünlerin pazarlanmasına yardımcı olmak.
- Orman köylerinde kooperatifçiliğin yaygınlaştırılmasına; idari, mali ve hukuki denetimler sonucu uygunluğu belirlenen kooperatiflerin projelerinin desteklenmesine yönelik tedbirler almak, ürünlerin pazarlamasına yardımcı olmak,
- Çalışma alanı içerisinde orman-halk ilişkilerini düzenleyici eğitim tekliflerini Bakanlığa sunmak,

- Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde, 6831 sayılı Orman Kanunu ve 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmasının Desteklenmesi Hakkında Kanun uygulaması ile ilgili iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- İl koordinasyon kurulu aracılığıyla diğer kamu kuruluşlarınca orman köylerine götürülmesi gereken hizmetlerin koordinasyonunu sağlamak,
- Fidanlık, ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyon kontrolü, mera ıslahı, orman ve köy ilişkileri, milli parklar, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları, tabiat anıtları, izinleri, Orman Genel Müdürlüğünce verilenler hariç olmak üzere; orman içi su ürünleri, mesire yerleri ve av-yaban hayatı faaliyetlerine ilişkin planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarının yapılmasını sağlamak,
- Fidanlık, ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyon kontrolü, mera ıslahı, orman ve köy ilişkileri, milli parklar, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları, tabiat anıtları, izinleri, Orman Genel Müdürlüğünce verilenler hariç olmak üzere; orman içi su ürünleri, mesire yerleri ve av-yaban hayatı konuları ile her türlü inşaat makine ve ikmal işlerine ait keşif evraklarını incelemek, yetkisi dahilindekileri onaylamak ve uygulanmalarını sağlamak,
- Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde aynı faaliyet programları arasında program ve ödenek aktarmaları yapmak ve Bakanlığa bilgi vermek,
- Gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak veya yaptırılacak ağaçlandırma, erozyon kontrolü, imar-ihya, fidanlık çalışmaları ve verilecek kredilere ilişkin her türlü iş ve işlemleri yapmak ve yaptırmak, teknik yardımda bulunmak ve teşvik etmek,
- Çalışma alanı içerisindeki çalışanları ve halkın doğa, çevre ve ormancılık konularında bilinçlendirilmesini sağlayıcı her türlü eğitim, tanıtım ve yayın işlerini planlamak, Bakanlığa sunmak, onaylananların uygulanmasını sağlamak,
- Faaliyet konuları ile ilgili olarak mülki idare amirlikleri diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak,
- Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Hizmetlerine ilişkin Özel Ödeneğin Kullanım Esas ve Usullerinde yer alan idare alacaklarının zamanında tahsili ile ilgili her türlü işlemi yürütmek, süresi içinde tahsil edilemeyen alacakların icra işlemlerini takip etmek ve bu konuda Bakanlığa bilgi vermek,
- 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde belirtilen iş ve işlemleri yapmak, ilgili yönetmelik hükümleri gereğince avcılık belgelerinin ve idari para cezalarının verilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yapmak ve/veya yaptırmak,
- Bakanlığın 15/4/2004 tarihli ve 25434 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Yönetmeliğinde belirtilen iş ve işlemleri yaptırmak,
- Sorumluluk alanı içindeki illerde müdürlüğe ait hizmet vasıtaları ve iş makinelerinin sevk ve idaresi ile işletilmesini ve görevlendirmesini yapmak,
- Görev alanı dahilinde hizmet verilen alan ve tesislerde çıkacak her tür yangınlara etkin olarak müdahale edilmesi, söndürülmesi ve zararların en alt seviyede tutulması için gerekli tedbirleri almak,
- Görev alanı dahilindeki halkın faydalanmasına açık olarak işletilen/işlettirilen yerlerle buralarda bulunan tesislerin düzenli ve temiz olarak işletilmesini/işlettirilmesini sağlamak,
- 4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun gereğince Hazine avukatının bulunmadığı yerlerde görev alanına giren konulardaki dava ve icra işlemlerinin takibini yapmak veya yaptırmak,
- Görev alanına giren faaliyetler ile ilgili işlemlerde; gerektiğinde yetki sınırları dahilinde olan ihaleleri doğrudan, yetki sınırlarını aşan ihaleleri ise Bakanlıktan izin alarak ilgili mevzuat çerçevesinde yapmak, onaylamak veya onaylattırmak,
- Ev ve süs hayvanları ile hayvan refahı, hayvanların korunmasına yönelik mevcut kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda gerekli denetim, iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- Bakanlık ve Valilikçe verilecek diğer görevleri yapmak.

1.3. Organizasyon:

İl Müdürlüğümüzün yeni kuruluşu nedeniyle kadro tahsis çalışmaları Bakanlıkça yürütülmekte olup, idari yapıya ilişkin teşkilat şeması belirlenmiş ve Ek-1 de gösterilmiştir. İl Müdürlüğümüzde fiili olarak ;

1 İl Müdürü (vekaleten), 3 Şube Müdürü (mevcut personel içerisinde vekalet ile yürütülmektedir), 3 Orman Mühendisi, 1 Çevre Mühendisi, 1 Uzman, 1 Tekniker, 1 Memur, 2 Bilgisayar İşletmeni, 1 VHKİ, 4 Orman Muhafaza Memuru, 7 Daimi İşçi olmak üzere toplam 25 personel görev yapmaktadır. Bu personelden 1 Bilgisayar İşletmeni personel geçici görevlendirme ile Müdürlüğümüz bünyesinde çalışmaktadır. İl Müdürlüğümüzün daha verimli çalışabilmesi için şemada gösterilen ve boş bulunan kadrolarda görev yapmak üzere 4 Memur, ve Çevre Teknik Elemanları (1 Jeoloji Mühendisi, 1 Biyolog) atanması ivedi olarak gerekmektedir.(Ek-1 Teşkilat Şeması, Ek-2 Personel Listesi)

2. BİNA VE LOJMAN DURUMU :

İl Müdürlüğümüz faaliyetlerini 2003/5970 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kapatılan Ardahan Orman İşletme Müdürlüğünün boşalttığı hizmet binasının toplam 1337 m² kullanım alanından, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü 585 m² sinde, Ardahan Orman İşletme Şefliği 620 m² sinde ve kalan 132 m² alanın ortak kullanım alanı olarak kullanılması 14.01.2004 tarihli protokolle belirlenmiştir.

İl Müdürlüğümüze ait lojman bulunmamasıyla birlikte Çevre ve Orman Bakanlığının taşra birimlerine ait, Ardahan Meteoroloji Müdürlüğü ve Göle Orman İşletme Müdürlüğü kayıtlarındaki ve İl merkezinde bulunan lojmanlardan Kamu Konutları Tahsis Yönetmeliği doğrultusunda istifade edilmektedir.

3. ARAÇ VE EKİPMAN DURUMU:

Hizmetlerin ve programların uygulanması doğrultusunda Müdürlüğümüz emrinde, 1 Adet 1996 Model Kartal SLX Otomobil, 1 Adet 1997 model ISUZU PICK-UP, 1 Adet 1993 Model TOYOTA LAND CRUISER, 1 adet 1998 Model TOYOTA PICK-UP, 1 Adet 1987 Model DODGE PICK-Up, 1 Adet 1987 Model TOYOTA PICK-UP, 2 Adet MB-Traktör, 1 Adet eski model Karavan ve bu araçlara ait 4 adet pulluk ve riper ekipmanları bulunmaktadır. (Ek-3 Araç-Ekipman Cetveli)

4. YATIRIMLAR:

İl Müdürlüğümüz sorumluluğuna geçen 2009 yılı hedefi olarak 250 ha alanda ağaçlandırma tesis çalışması, 2.600 ha alanda dikimi gerçekleştirilen ağaçlandırma sahalarında bakım çalışması, 300 ha alanda mera ıslahı çalışması, ORKÖY projesi kapsamında 15 ünite dam örtülüğü, 114 ünite güneş enerji sistemi, yapılacak olup bu kapsamda çalışmalarımız devam etmektedir.

4.1. Müdürlüğümüzce Stratejik Eylem Planı Kapsamında Yıllar İtibariyle Gerçekleştirilmesi Planlanan Faaliyetler:

- 2010 yılında yaklaşık 250 ha alanda ağaçlandırma tesis çalışmaları, 2.300 ha alanda bakım çalışması, 300 ha alanda Mera Islahı Çalışması, 15 ünite dam örtülüğü ve 100 ünite güneş enerjisi projeleri yapılması planlanmaktadır.
- 2011 yılında yaklaşık 200 ha alanda ağaçlandırma tesis çalışmaları, 2.300 ha alanda bakım çalışması, 300 ha alanda Mera Islahı Çalışması, 15 ünite dam örtülüğü ve 110 ünite güneş enerjisi projeleri yapılması planlanmaktadır.
- 2012 yılında yaklaşık 200 ha alanda ağaçlandırma tesis çalışmaları, 2.300 ha alanda bakım çalışması, 300 ha alanda Mera Islahı Çalışması, 15 ünite dam örtülüğü ve 120 ünite güneş enerjisi projeleri yapılması planlanmaktadır. Ayrıca ilimiz ballı bitkileri potansiyelinin fazla olması göz önüne alınarak arıcılık faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik projeler geliştirilecek ve uygulamaya konulacaktır.

- 2013 yılında yaklaşık 200 ha alanda ağaçlandırma tesis çalışmaları, 2.300 ha alanda bakım çalışması, 300 ha alanda Mera Islahı Çalışması, 15 ünite dam örtülüğü ve 130 ünite güneş enerjisi projeleri yapılması planlanmaktadır.
- İlimiz Merkez Çamlıçatak köyü sınırları içerisinde yer alan Cemal Turhal Fidanlığı Mesire Yerinde, 2010-2013 yılları arasında 1 adet çocuk oyun grubu, 1 adet mini futbol ve basketbol sahası yapımı planlanmaktadır.
- İlimiz Posof ilçesinde bulunan Posof Yaban Hayatı Geliştirme sahası Yönetim ve Gelişme Planı 2009 yılı içerisinde onaylanarak yürürlüğe girmiş olup, ilerleyen yıllarda plan hükümleri doğrultusunda Posof ilçesinde ziyaretçi ağırlama merkezi ve doğaya dayalı turizm faaliyetlerinin hazırlık çalışmaları devam edecektir.
- Her yıl 2000 hektar alanda yaklaşık 3.000.000 adet fidanın çevresinde ot alma, çapalama, teras onarımı çalışması yapılmaktadır.
- Köylerde su ve çevre kirliliğini önleme amaçlı önceki yıllarda da uygulanmış olan gübre havuzu projesinin yaygınlaştırılması için ödenek temini ve proje uygulamalarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
- Yerel yönetimlerin sorumluluğu altında bulunan katı atıkların toplanması, taşınması ve düzenli bertarafı ve atık suların arıtımı hususları valiliğimize verilen iş termin planları doğrultusunda gerçekleştirilmesinin takibi yapılacaktır.
- İlimize bağlı Aktaş, Putka ve Çıldır Gölü sulak alanlarında amatör ve profesyonel kuş ve doğa gözlemcilerine yönelik kuş gözlem kulüpleri yapılması planlanmaktadır.
- Atık su analizleri ve su kalitesine ilişkin izleme çalışmaları kapsamında gerekli cihazların alımları ve alımlarına müteakip izleme çalışmalarının geniş kapsamlı yapılması sağlanacaktır.
- ÇED ve ÇED yönetmeliği kapsamında faaliyet gösteren işletmelerin denetimi, deşarj izinleriyle ilgili denetimler, geniş kapsamlı olarak gerçekleştirilecektir.
- Çevre ve ormancılık konularında halkın bilinçlendirilmesi amacıyla uygulamalı eğitim faaliyetlerine ağırlık verilecektir.
- Hava kalitesinin izlenmesi amacıyla ilimizde mevcut kurulu olan ölçüm istasyonunun parametre ölçümlerinin (CO, NOX, HC vb.) yapılması ile ilgili Bakanlığımızın desteği ile cihaz alımları ve ölçüm çalışmaları yapılacaktır.

5. İHTİYAÇ VE SORUNLAR:

Kuruluş süreci kısa olan Müdürlüğümüzün çalışma alanı, program sayısı, potansiyeli geniş olup ilimiz için önemli faaliyet ve programlarının gerçekleştirilmesinde görevini yerine getirebilmesi için acil ihtiyaçlarının başında Teknik Eleman, Memur gerekmektedir. (1 Jeoloji Mühendisi, 1 Biyolog, 4 Memur, 2 Yardımcı Hizmetler Personeli, 2 Şoför). Bu doğrultuda resmi yazı ile ve sözlü olarak talepler ilgili Bakanlık üst birimlerine yapılmıştır.

İlde kanalizasyon suları arıtılmadan Kura Nehrine deşarj edilmekte olup, bu da önemli miktarda bir su kirliliği meydana getirmektedir. Bunu önlemek için de birçok büyük şehirde olduğu gibi genel bir arıtma tesisi kurularak bu sorunun önüne geçilebilir.

Katı atıkların biriktirme ve toplama işlemlerinin yürütülmesi işlemini belediye yapmaktadır. Katı atıklar, toplama saatlerinde ev ve iş yerlerinde toplanarak katı atık depolama sahasına götürülmektedir. Katı atık depolama sahasının Katı atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun şekilde ıslah edilmesine ihtiyaç vardır. Bu hususun uygulamasının takipçisi olunacaktır.

Ağır kış şartlarının yaşandığı ilimizde ihtiyaç fazlası (köpek, kedi, at) hayvanların sokağa bırakılması sonucu bu hayvanların aşırı soğuk ve açlığa maruz kalmaları, kontrolsüz yaşamaları ve çoğalmaları sonucu çevre ve insan sağlığına olumsuz etkileri bulunmaktadır. Ardahan Belediye Başkanlığınca ilimiz merkezindeki başıboş hayvanların tedavi ve kısırlaştırılmasına yönelik olarak hazırlanan geçici hayvan barınağı projesi Bakanlığımız onayına sunulmuş olup, proje onayını müteakip barınağın inşa ve uygulama süreci kontrol edilecektir.

Ayrıca Müdürlüğümüzde gürültü kirliliği ölçüm cihazına ihtiyaç olup talepleri yapılmıştır.

6. ÖNERİLER VE HEDEFLER:

Özelliği gereği Çevre ve Orman Müdürlüğü ile gerek çevre sorunlarının çözümünde, gerekse çevre ile ilgili çalışmalarda, ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla sağlanan iş birliği ve koordinasyon geliştirilmesi,

- Mahalli Çevre Kurulu kararlarının uygulanmasında ilgili birimlerin yeterli duyarlılığı göstermeleri,
- İlimizdeki çevre, ağaçlandırma, mera ıslahı, doğal hayatı koruma, orman köylerinin ve kırsal havzaların kalkınması için, uluslararası formata uygun katılımcı, sürdürülebilir ve ilgili kurumların entegrasyonu ile tanzim edilecek projeler uygulanmalıdır.
- İl Müdürlüğümüz ihtiyacı olan teknik ve idari personel atamasının yapılması,
- İlimizdeki yaban hayatı envanteri, kayıtları, denetimi (Karaca, Mısır Şahini, Akbaba, Telli Turna, Karaçaylak, Tepeli Pelikan, Orman Tavuğu, Tilki, Şahin vs.) ayrıca Karaca (nadir ve korunan yaban hayvanı) üretim istasyonu tesisi,
- Çevreye zararlı her türlü atıkların denetimi, zararsız hale getirilmesi için eğitim ve diğer altyapı çalışmaları,
- Ana yol kenarlarına ve uygun alanlara hatıra ormanı, galeri ağaçlandırması ve rüzgar perdesi oluşturacak şekilde ağaçlandırmalar yapmak,
- Çevre sorunlarının çözümünde ve çevre ile ilgili çalışmalarda ilgili ve ilişkili diğer kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi,
- Özel ağaçlandırmanın teşvik edilmesi (özellikle Posof ilçesinde ceviz ağacı ve kavakçılık geliştirilmesi gibi ekonomik getirisi olan türlerin teşviki) gibi faaliyetler yıllık programlarının dışında ayrıca Müdürlüğümüzün hedefleri arasında olacaktır.

ARDAHAN İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DURUMU

SIRA NO	ADI SOYADI	ÜNVANI	KADROSU	FİİLİ ÇALIŞTIĞI YER	KADRO DERECESİ	AÇIKLAMA
1	Alpaslan KATIRCI	İl Çevre ve Orman Müdürü	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	Bayburt İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	1/3	Geçici Görevlendirme
2		İMi Şube Müdürü		Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü		Boş
3		AGM/OR-KÖY-DKMP ŞB.Md.		"		Boş
4	Mesut YILMAZ	Çevre Yön.ve ÇED Şube Müdürü	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	Ordu İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	1/4	Geçici Görevlendirme
5	Özcan ÖZTÜRK	Uzman	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	1/4	İl Müdürü V.
6	Ali Vatan SEZER	Orman Mühendisi	Göle Orman İşletme Müdürlüğü	"	4/1	AGM-DKMP-ORKÖY Şub.Müd.V.
7	Serkan TEPEBAŞI	Çevre Mühendisi	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	"	7/1	Çevre Yönt.ve ÇED Pl.Şub.Müd.V.
8	Muhammet M.ÖZBOLAT	Orman Mühendisi	"	"	7/2	AGM Müh.V.
9	Ayhan MUTLU	Orman Mühendisi	"	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	8/1	ORKÖY Müh.V.

10	Fatma KARABACAK	Çevre Mühendisi	"	"	4/B	Çevre Mühendisi
11	Erman Tolga BAYRAK	Çevre Mühendisi	"	"	8/1	Çevre Mühendisi
12	Memet ÖZSOY	Tekniker	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	5/1	İMİ Şub. Müd. V.
13	Raşit ARAS	Bilgisayar İşletmeni	Ardahan/ Göle Orman İşletme Müdürlüğü	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	2/4	ORKÖY Memuru
14	Güner ATASOY	V.H.K.İ.	"	"	4/3	İMİ Memuru
15	Yeter ALPASLAN	Memur	"	"	7/1	Sekreter
16	Halim AVŞAR	Bilgisayar İşletmeni	"	"	10/2	İMİ Memuru
17	Şener DOĞRU	Orm. Muh. Mem.	Ardahan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü	"	6/2	Orm.Muh.Memuru
18	Orhan ÇELİK	Orm. Muh. Mem.	"	"	3/7	Orm.Muh.Memuru
19	Reşat KOÇAK	Orm. Muh. Mem.	"	"	3/3	Orm.Muh.Memuru
20	Baytan BOZKURT	Orm. Muh. Mem.	"	"	8/2	Orm.Muh.Memuru
21	Oktay ORAK	Vasıfsız İşçi	"	"		Daimi
22	Şahap KÖKSOY	Vasıfsız İşçi	"	"		Daimi
23	Mikail Topçu	Vasıfsız İşçi	"	"		Daimi
24	Turan PARLAK	Vasıfsız İşçi	"	"		Daimi
25	Necdet BİLGİN	Hiz. Vasıta Şoförü	"	"		Daimi
26	Necettin KARABULUT	Hiz. Vasıta Şoförü	"	"		Daimi
27	Yücel DEMİRCİ	Hiz. Vasıta Şoförü	"	"		Daimi

ARAÇ EKİPMANI

NO	MODEL	MARKA	PLAKASI
1	1993	TOYOTA STATION	34 BMB 21
2	1997	İSUZU PICK-UP	25 DD 322
3	1987	TOYOTA PICK-UP	38 AL 204
4	1998	TOYOTA PICK-UP	75 AN 796
5	1987	DODGE PICK-UP	75 AN 362
6	1996	KARTAL SLX TAKSİ	75 AN 352
7	1985	MB 1000 TRAKTÖR	TCO 2803050
8	1980	MB 1100 TRAKTÖR	25 AZ 609
9.	---	KARAVAN	---
10.	---	RİPER-2 Lİ PULLUK	2 ADET
11.	---	TEKLİ-RİPER PULLUK	1 ADET
12.	---	RİPER	1 ADET

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler;

1-İl müdürlüğünün 2004 yılında yayınladığı İl Envanteri dokümanında belirtilmiş olan yer altı ve yer üstü su kaynakları ve sulak alanlarla ilgili yapılmamış olan koruma çalışmalarına 2009 yılında başlanılmak üzere dönem boyunca hızlı bir şekilde devam edilmeli ve dönem sonuna kadar büyük oranda tamamlanması hedeflenmelidir.

2-Uygun olan yerleşim yerlerinde, grup köylerinin yol kenarlarına uygun cinsten (akasya-ıhlamur-ceviz-kuşburnu-ahududu-yabanmersini vb. öncelik verilerek) ağaçlandırma çalışmalarına 2009 yılında başlanılmalı ve dönem boyunca devam edilmelidir. Arıcılığı destekleyici, arıcılıkta yararlı olabilecek polen ve nektar kaynağı olabilen tek ve çok yıllık bitkilerin ekiminin yaygınlaştırılması ön planda tutulmalıdır.

GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ:

Misyonumuz

Demokratik, çağdaş, saydam, katılımcı, hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla Gençlik ve Spor faaliyetlerine yön vererek gençlikle bütünleşerek çeşitli spor branşlarında hizmet sunmak, onları gençlik aktivitelerinin içine çekerek kötü ve zararlı alışkanlıklardan uzak tutmak, bütçe imkanlar doğrultusunda kanunlarla verilen görev, yetki ve sorumlulukları yerine getirmektir.

Vizyonumuz

Gençlerimizi spora ve gençlik faaliyetlerine kanalize ederek ahlaklı, ilkeli, çalışkan, elit sporcuların yetiştirilmesine, kulüpleşmenin yaygınlaştırılmasına, lisanslı sporcu sayısı artırılmasına, tesisleşmeye hız verilmesine, gençlerin serbest zamanlarını ilgi, iltek ve yetenekleri doğrultusunda sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerle değerlendirmelerine fırsat tanıma, gençliğin ihtiyaçlarına karşı duyarlı, kısır çekişimlerden ve politik kaygılardan uzak bir karar alma ve uygulama sistemine sahip, tecrübeli yönetici ve personel kadrolar ile fahri spor ve gençlik gönüllüleri ile bütünleşerek takım ruhu ve ekip çalışması içinde faaliyet programları doğrultusunda yararlı hizmetler sunma eğiliminde bir hizmet kuruluşu olmaktır.

Değerlerimiz

Ulu önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ÜN ilke ve inkılapları doğrultusunda ahlaklı, dürüst, güvenilir, çalışkan bir gençliğin yetiştirilerek topluma yararlı aktif vatandaşlar olarak katılmalarının sağlanması

Yapılacak hizmet ve yatırımlarda vatandaş memnuniyetinin esas alınması

Hizmetimizde verimlilik, etkinlik, yayılcılık, katılımcılığın dolayısıyla performansın artırılması

Yapılacak yatırımlarda, mal ve hizmet alımlarında mevzuatlara ve tasarruf tedbirlerine uyulması

Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerekli ve yeterli koordinasyonun sağlanması

Çalışanların bilgi ve becerilerini artıracak, teknolojinin imkanlarından yararlandırılarak hizmetlere kalite getirilmesi

İdareciyle, personeliyle, fahri ve gönüllü çalışanlarıyla yeknesaklık ve bütünsellik oluşturarak takım ruhu içinde başarılı ve yararlı çalışmalarda bulunulması

Tüm hizmet ve faaliyetlerimizde saydamlık, dürüstlük, çağdaşlık, akıcılık, katılımcılık, gönüllülük ve hesap verme sorumluluğu vazgeçilmez ilkelerimizdir.

1-Mevcut Durum:

Gençlik ve spor İl Müdürlüğü İl ve İlçe lede Köylerde ve Beldelerde bütün İli kapsayacak şekilde Gençlik ve Spor alanında hizmetler yürütmektedir. Türkiye Cumhuriyetinin Anayasasının 58 ve 59. Maddelerinden güç alarak 3289 sayılı teşkilat kanunumuz ve bu kanuna dayalı olarak yayınlanan tüzük ve yönetmeliklere göre çalışmalarını sürdürmektedir. İl Teşkilat bünyesinde İl Müdürü dahil 3 Şube Müdürü 5 İlçe Müdür vekili, 9 kadrolu personel 16 hizmet alım personeli olmak üzere toplam 33 personelle çalışmalar sürdürmektedir.

İlimiz genelinde toplam 20 spor kulübü ile Ülke genelinde % 1.01 paya sahiptir. Ardahan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı kulüplerin 6 tanesi Okul spor kulübü, 1 tanesi Gençlik Spor Kulübü, 1 Dağcılık Arama Kurtarma Spor Kulübü, 1 izcilik ve Doğa Sporları Kulübü, 11 Spor Kulübü olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

İl Genelinde 3.185 lisanslı sporcu mevcut olup, bunun 752'si Bayan, 2.433'ü Erkektir. İlimiz Genelinde Amatör Lig Müsabakaları, Ferdi Müsabakalar, Dostluk Müsabakaları, Okul Spor Faaliyetleri, Grup Müsabakaları Türkiye Şampiyonaları Ulusal ve Uluslar arası Gençlik Değişim faaliyetleri organize edilmekte olup yılda Ferdi Müsabakalar dışında 700 takım müsabakaları yapılmaktadır.

Ardahan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde 20 fahri antrenör görev yapmaktadır Ardahan Bölgesine bağlı toplam 170 Hakem mevcuttur. Bu hakemlerin 104 tanesi aday, 43 tanesi il hakemi, 3 tanesi Ulusal hakemdir.

Anılan faaliyetler il merkezinde bulunan Kazım Karabekir Paşa Spor Salaonu, 80. Yıl Cumhuriyet Şehir Stadyumu, Yanlızçam Uğurludağ Kış Sporları ve yayla turizm alanı, Ardahan Gençlik Merkezi, Çıldır Gençlik Merkezi, semt sahaları, Tekel 75. Yıl pansiyonu ilköğretim bölge Okulu Spor salonu, Yatılı ilköğretim Bölge Okulu Spor salonu, Göle İMKB Yatılı Bölge Okulu Spor salonunda yapılmaktadır.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait tesislerin dışında Ardahan Valiliği, İl Emniyet Müdürlüğü halı sahası, ayrıca 75. Mknz Piyada Tugay Komutanlığına ait 1 adet spor salonu, Tedaş Aras Müessese Müdürlüğüne ait 1 adet mini spor salonu Jandarma Alay Komutanlığına ait 1 adet Tenis kortu alanı bulunmaktadır.İl Milli Eğitim Müdürlüğünce Hanak, Posof, Göle, Çıldır İlçe Merkezlerine 500 kişi sehirci kapasiteli semt sahalarının yapılması planlanmıştır. Ve ihaleye sunulmuştur.

ARDAHAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI SPOR TESİSLERİ

1.MEV CUT DURUM

ARDAHN	FUTBOL ÇİM SAHASI	FUTBOL TOPR. SAHASI	SEMT SAHALARI	ATLİM PİSTİ	KARAKCK GÜREŞ SAHASI	SPOR SALNU	GENÇLİK MERKEZİ	KAYAK EVİ	BABY LİFT	YÜRÜYÜŞ PARKURU	TOPL. TESİS
Merkez	1	1		1	1	1	1	1	2	1	10
Çıldır		1					1				2
Göle			1								1
Damal			1								1
Posof		1			1						2
Hanak		1									1
H.ortake nt		1									1
Aşık Şenlik		1									1
	1	6	2	1	2	1	2	1	2	1	19

ARDAHAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ 2009-2013 STRATEJİK YATIRIM PLANI

Not: 1992 yılından itibaren İlimiz genelinde yapılmış spor tesisleri

ARDAHAN BÖLGESİNE BAĞLI HAKEMLERİN BRANŞLARINA GÖRE DAĞILIMI
HAKEMLER

BRANŞLAR	ADAY	İL	MİLLİ	TOPLAM
Atletizm	1	29	2	32
Masa Tenisi	39			39
Voleybol	18	10		28
Güreş	14	1		15
Basketbol	32			32
Bilardo		1		1
Satranç		1		1
Halk Oyunları			1	
Kayak	20			20
Boks		1		1
Toplam	124	43	3	170

ARDAHAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ 2009-2013 STRATEJİK YATIRIM PLANI
GEÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREV YAPAN ANTRENÖRLERİN BRANŞLARA GÖRE
DAĞILIMI

BRANŞLAR	ANTRENÖRLER			
	Fahri	Kadrolu	Sözleşmeli	Toplam
Atletizm		2	1	3
Güreş	4			4
Boks	1			1
Masa tenisi	1			1
Kayak	1			1
Halk Oyunları	3			3
Basketbol	1			1
Satranç	1			1
Voleybol	1			1
İzcilik	1			1
Golf	1			1
Dağcılık	1			1
Bilardo	1			1
Hentbol	1			1
Badminton	1			1
Okçuluk	1			1
Kick-Boks	1			1
Gençlik Merkezi	10			10
TOPLAM	31	2	1	34

ARDAHAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ 2009-2013 STRATEJİK YATIRIM PLANI

Ardahan'da Branşlara Göre Sporcu Sayıları
Sporcu İstatistik Raporu

İlin Adı: ARDAHAN														
Adı	Lisanslı kulüp spocu		Faal kulüp spocu		Lisanslı Ferdi Sporcu		Faal Ferdi Sporcu		Lisanslı kulüpfildi spocu			Faal kulüp-fildi spocu		
	B	E	B	E	B	E	B	E	B	E	T	B	E	T
ATLETİZM	151	289	80	96	1	2			152	191	343	80	96	176
BADMİNTON	25	43	25	43					25	43	68	25	43	68
BASKETBOL	16	60	4	19					16	60	76	4	19	23
BİLARDO	1	93	1	39		4			1	97	98	1	39	40
BOKS	156		27		3					159	159		27	27
DAĞCILIK	13	132	1	9					13	132	145	1	9	10
GOLF	102	382	2	21					102	382	484	2	21	23
GÜREŞ	11	341	12	159					11	341	352	10	259	269
HENTBOL	2	34							2	34	36			
HERKES İÇİN SPOR	2	55							2	55	57			
İZCİLİK	57	111	1	3					57	111	165	1	3	4
JUDO VE KURASH		2								2	2			
KANA VE RAFTİNG		10		1						10	10	1	1	2
KAYAK VE KIZAK	60	256	42	173		9		2	60	265	325	42	175	217
MASA TENİSİ	71	73	27	29		2			71	75	146	27	29	56
SATRANÇ	58	136		1		1			58	137	195		1	1
TAEKWONDO	13	39		2					13	39	52		2	2
VOLEYBOL	14	61	1	23					14	61	75	1	23	24
YELKEN	4	18							4	18	22			
HALK OYUNLARI	151	100	10	13					151	100	251	10	3	13
MÜCADELE SPORLARI		1								1	1			
TOPLAM	751	2392	204	747	1	21	-	3	752	2313	3065	205	750	955

İlçe ve Bölge Semt Sahaları

1	Göle	Yapıldı	1 Adet
2	Damal	Yapıldı	1 Adet
3	Çıldır	Yapıldı	1 Adet
4	Hanak	Yapıldı	1 Adet
5	Posof	Yapıldı	1 Adet
6	Çıldır Aşıkşenlik	Yapıldı	1 Adet
7	Hanak Ortakent	Yapıldı	1 Adet
8	Göle Köprülü	Yapıldı	1 Adet
9	Ardahan Merkez	Yapıldı	1 Adet

Köy ve Semt Sahaları

1	Kurtkale	Yapım	1 Adet
2	Koyunpınar	Yapım	1 Adet
3	Burmadere	Yapım	1 Adet
4	Süngülü Köyü	Yapım	1 Adet
5	Samandöken	Yapım	1 Adet
6	Gürçayır	Yapım	1 Adet
7	Ovapınar Köyü	Yapım	1 Adet
8	Ağzipek	Yapım	1 Adet
9	Çamlıçatak	Yapım	1 Adet
10	Tepeler Köyü	Yapım	1 Adet

GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ GZTF ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<p>Türkiye Genelinde Nüfus açısından çok küçük bir il olmamıza rağmen İl hizmet binası, Spor Salonlarının merkezde fazla bulunması bir avantajdır.</p> <p>İlimizin rakımının yüksekliği ferdi sporlarda ve kayak tesisleri kurulması açısından büyük bir avantajdır.</p>	<p>Kulüplerin maddi imkansızlıklar içerisinde bulunmaları ve salon sporlarına yönelmemeleri.</p> <p>Kış sporlarına yönelik tesislerin yetersizliği ve sporun değişik branşlarında deneyimli antrenör eksikliği.</p> <p>Genç nüfusun sürekli göç etmesi ve sponsorluk düşüncesinin gelişmemiş olması.</p>
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<p>İlimiz de yeni açılan Üniversitenin öğrenci potansiyeli ve Spor yapacak genç sayısının artması.</p> <p>Öğrenci sayısının fazla olması ve 8 yıllık temel eğitim avantajının mevcudiyetiyle hedef kitlenin uzun süre elde tutula bilmesi.</p> <p>İlin Sosyal, Kültürel ve Sportif faaliyetlere katılım göstermeleri.</p>	<p>Ardahan'da kişi başına düşen milli gelirin çok düşük seviyede olması ve spor yapmak isteyen gençlerin kısıtlı imkanlara sahip olması.</p> <p>Spor Klüplerinin maddi imkansızlıklar içerisinde bulunmaları, yetişmiş antrenör istihdam edememeleri ve sponsor bulamamaları.</p> <p>Uzun ve çetin geçen kış mevsiminin olumsuz etkileri ve ortaöğretim mezunu olan gençlerin sürekli göç etmeleri.</p>

ARDAHAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ 2009-2013 STRATEJİK YATIRIM PLANI

SEKTÖREL ANALİZLER VE PLANLAR

2. Yatırım ihtiyaçları ve Gerekçeleri:

Gençlik ve Spor il Müdürlüğü ve özel sektöre ait tesislerin sayıları ve dağılımı incelendiğinde;

- Tesislerin önemli bir bölümünün il merkezinde yoğunlaştığı
- Tesislerin yeterli çeşitlilikte bulunmadığı, önemli spor aktivitelerine ait tesislerin il merkezinde yoğunlaştığı ve bunların sayısal olarak yeterli olmadığı
- Çim yüzeyli futbol sahasının sadece il merkezinde olduğu, ilçelerde bulunan semt sahalarında bakım ve onarım ihtiyacının olduğu tespit edilmiştir
- il genelinde nüfus yoğunluğu dikkate alındığında 35-40 bine yakın nüfusun il ve ilçe merkezlerinde yaşadığı, 100 binden fazla nüfusun köylerde yaşadığı ama bu yerleşim birimlerinde hiç spor alanlarının olmadığı
- 5 ilçede Gençlik ve Spor il Müdürlüğüne ait spor salonu olmadığı, sadece il merkezinde 500 kişilik seyirci kapasiteli spor salonu olduğu ancak; il Milli Eğitim
- Müdürlüğünce ilçelerde 500 kişi seyirci kapasiteli yaptırılan spor salonlarından ortaklaşa yararlanıldığı tespit edilmiştir
- Yerel yönetimlerce Tahsis edilen semt sahalarına malzeme alımı yapılacaktır
- Müdürlüğümüze bağlı tesislerin bakım ve onarımı yapılacaktır
- il Müdürlüğümüze tahsis edilen binanın tamir, bakım ve onarımı yapılacaktır.

Yukarıdaki Değerlendirmelerin ışığında:

- İl merkezi ve ilçelerde bulunan nüfus yoğunluğu ve nüfus yapısı dikkate alınarak yeni semt sahalarının yapılması ve büyük yerleşim sayısına sahip köylere toprak yüzeyli sahaların yapılması.
- Spor salonu olmayan ilçelerde il Milli Eğitim Müdürlüğüne ait spor salonlarında ilçe teşkilatının çalışmalarını yürütmek üzere oluşturulması.
- 5-6 Aydan uzun süren kış mevsiminin değerlendirilerek, Ardahan Yalnızçam
- Uğurludağ Kış sporları merkezinin konaklama tesis kapasitesinin artırılması, Mekanik sisteminin hat boyunun uzatılarak Kış turizminde söz sahibi olunması, ilin tanıtımına ve turizm potansiyeline katkı sağlanması
- Yeni ve modern spor salonlarının yapılması ve tesis çeşitliliğinin artırılması
- Amatör Spor kuluplerine malzeme desteğinin devam ettirilmesi
- ilçelerde Spor tesislerinin artırılması, Gençlik Merkezleri aracılığıyla gençlerin spora kanalize edilmesi
- 2009-2013 Yılları arasında il Özel İdaresi ve Merkezi idare tarafından sağlanan kaynaklar ile nüfusu ve yerleşim yeri fazla olan ilçelere, beldelere ve köylere öncelik verilerek hizmetlerde etkinliğin sağlanması amaçlanmıştır bunun yanında yoğun göç veren ve sosyo ekonomik durumları diyer yerleşim birimlerine göre geri olan yerlere yatırım yapılarak bu alanların yaşam standartlarının yükseltilmesi hedeflenmiştir

-Çıldır Gençlik Merkezi tesisleri yaz yaz mevsiminde su sporları konaklama ve dinlenme, gençlik kampları organizasyonları, tur gezileri, sosyal ve kültürel aktiviteler yapmak üzere donatılacak kış mevsiminde aynı faaliyetlerle beraber kar ve buz sporlarına yönelik aktiviteler içerisinde Ulusal ve Uluslar arası organizasyonlara ev sahipliği yapacaktır

-il Merkezine 1 adet semt sahası yapılacaktır

-80. Yıl Cumhuriyet Şehir stadyumunun atletizm pisti, soyunma odaları, kale direkleri, yedek kulubeleri ve tribünlerin bakım ve onarımı yapılacaktır

-Yerel yönetimlerce Tahsis edilen semt sahalarına malzeme alımı yapıp faaliyete geçirilmesi amaçlanmıştır.

İl Merkezinde bulunan Gençlik Merkezinin iş ve işlemlerini artırarak daha fazla gence hizmet vermesi sağlanacaktır bu kapsam içerisinde 10 adet bilgisayar alınması amaçlanmıştır

-Ata Sporu olan Atlı Cirit, Atlı Kızak Spor dallarının farklı bir spor dalı olarak kazandırılması, bunun yanında yeni ve farklı bir spor alanının oluşturulması için binicilik eğitim merkezinin kurulması

-Sporun ve sporcunun desteklenmesi ve Halkın sportif faaliyetlere katılımının artırılması için malzeme desteğinin sürdürülmesi,

-Komşu ülke Gürcistan Devletinin Ahıska şehriyle karşılıklı spor dostluğu müsabakaları yapılacak özellikle Ferdi Sporlarda deneyimli antrenörlerin ilimizde çalışmaları sağlanacaktır

-2009-2013 Yılları arasında toplam lisanslı sporcu sayısının 10000 üzerine çıkartılması, kulüp sayısının 30 un üzerine çıkartılması amaçlanmıştır.

STRATEJİK AMAÇLAR HEDEFLER VE FAALİYETLER

<i>Stratejik amaç 1</i>	<i>Her yaştaki cinsiyet ve sosyal ekonomik düzeydeki vatandaşları alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korumak, beden ve ruh sağlığını geliştirmek için sporun her çeşidi yaygınlaştırılacaktır.</i>	
	<i>HEDEF 1.1: Sporcular sadece başarılı olduklarından değil, yetenek seçiminden, olimpiyat yarışmalarına kadar maddi manevi desteklenecektir.</i>	
	<i>FAALİYET 1.1.1:Çeşitli spor dalları kurularak bu kuruluşlara maddi imkanlar sağlanarak sporun her kesime ulaştırılması sağlanmış olacaktır.</i>	
	<i>FAALİYET 1.1.2:Sporu geniş kitlelere yaymak için kalifiye kadro oluşturmak.</i>	
	<i>MAALİYET:</i>	
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	<i>Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden</i>	<i>100.000,00 TL(Yüz Bin)TL</i>
STRATEJİK AMAÇ 2	<i>HEDEF 1.2:İlimizin sahip olduğu Gençlik potansiyelini kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmak.</i>	
	<i>FAALİYET 1.2.1:Belediyenin şehir içinde tahsis edeceği müsait Gençlik Merkezi Binasının Hizmete açılması.</i>	

<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
İl Özel İdares	100.000,00 TL (Yüz Bin) TL
<p>Vatandaşlarımızın yetenekleri doğrultusunda Sportif etkinliklere katılabilmesi için fizikli ortamların hazırlanarak halkımızın hizmetine sunulması sağlanacaktır, HEDEF 2.1: Yalnızçam Uğurludağ Kayak tesislerinin daha kullanışlı hale getirilmesi. FAALİYET 2.1.1: Yalnızçam Uğurludağ Kayak tesisi pist uzunluğunun artırılması MALİYET:</p>	
<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	200.000,00 TL(İki Yüz Bin)TL
<p>HEDEF 2.2:Her yaştan halkın sportif etkinliğine katılımını sağlamak için 2011 yılı sonuna kadar yapılacak Merkez İlçeler,Beldeler ve köylere yerel yönetimlerce yapılacak semt sahaları için malzeme alımı yapılacaktır. FAALİYET 2.2.1: Çıldır, Posof,Göle, Köprülü, Hanak,Ardahan Merkeze yapılacak semt sahalarına malzeme yardımının yapılması</p>	
<p>FAALİYET 2.1.2: Yalnızçam Uğurludağ kayak tesine kar motosiklet alımı. MALİYET:</p>	
<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	200.000,00 TL(İki Yüz Bin)TL
<p>HEDEF 2.2:Her yaştan halkın sportif etkinliğine katılımını sağlamak için 2010 yılı sonuna kadar Merkez İlçeler,Beldeler ve köylere yerel yönetimlerce yapılacak semt sahaları için malzeme alımı yapılacaktır. FAALİYET 2.2.1: Çıldır, Posof,Göle, Köprülü, Hanak,Ardahan Merkeze yapılacak semt sahalarına malzeme yardımının yapılması MALİYET:</p>	
<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	140.000,00 TL(Yüz Kırk Bin)TL
<p>HEDEF 2.3 İlçelerimizdeki spor salonları müşterek kullanılarak salon faaliyetleri 2010 yılı sonuna kadar % 80 artırılabilecek, gençlerimiz salon sporlarında da faaliyet göstermeleri sağlanacaktır. FAALİYET 2.3.1:Göle, Hanak, Çıldır, Posof, Damal İlçelerinde spor salonlarında salon sporlarının yapılması ve giderlerin karşılanması. MALİYET:</p>	

	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	15.000,00 TL(On BeşBin)TL
<p>HEDEF 2.4: Halkımızın ve sporcularımızın istifade ettiği tesislerimizin 2010 yılı sonuna kadar modernizasyonu işlemi tamamlanacaktır. FAALİYET 2.4.1: Kazım Karabekir Paşa Spor salonu ve İl Müdürlüğümüze bağlı Tesislerin bakım ve onarımının yapılması. MALİYET:</p>		
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	90.817.00.Tl (Doksan Bin Seküzyüz Onyedı)
<p>HEDEF 2.5:Geleneksel Spor Dallarımıza gereken önemi verilerek bu sporların yapılacağını fiziki mekanların oluşturulması. FAALİYET 2.5.1:Merkezde Binicilik ve Cirit oyun alanının,fiziki yapısının iyileştirilmesi. MALİYET:</p>		
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	30.000,00(Otuz bin) TL
<p>HEDEF 2.6: ilimizde Atletizm, Boks, Güreş ve Kayak gibi ferdi sporlarda büyük başarılar elde edildiğinden başarılı sporcuların yetiştirilmesine olanak sağlanacaktır. FAALİYET 2.6.1:İl Hizmet Binasının Sporcu Eğitim Merkezine dönüştürülmesi MALİYET:</p>		
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	250.000,00(İkiyüz Elli Bin) TL
<p>HEDEF 2.7: Mevcut futfol sahalarının ve İl Müdürlüğümüze bağlı tesislerin, ikmal inşaatları modernizasyonun yapılarak ekipman alımı gerçekleştirilerek doğa sporlarına önem verilecektir. FAALİYET 2.7.1: Göle ilçesinde atletizm parkuru yapımı Hanak İlçesinde yürüyüş parkuru yapımı ve Mit binasının İl Hizmet Binasına dönüştürülmesi. MALİYET:</p>		
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	150.000,00(yüz Elli Bin) TL
<p>HEDEF 2.8:Hanak İlçesinde Sporun yaygınlaştırılması. FAALİYET 2.8.1:Hanak İlçesine Gençlik ve Spor tesisinin yapılması. MALİYET:</p>		
	<i>Maaliyet Kaynağı</i>	<i>Maaliyet Tutarı</i>
	Gençlik ve Spor İl Müd Bütçesinden	40.000,00(Kırk Bin) TL

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler:

1- Köy ve Semt Sahaları planlamasına Eski Beyrehatun Köyü için ilave yapılmalıdır. Büyük bir köy olup, merkeze uzak ve toplan 4 köyün faydalanabileceği (Eski Beyrehatun, Yeni Beyrehatun, Meryem ve Doğankaya köyleri) bir konumdadır.

2- GZFT analizinde “kış sporlarına yönelik tesislerin yetersizliği” geçerliliğini yitirmiştir. Son AB fonlarından finanse edilen Yalnızçam Kayak Tesisleri projesinin kabul edilmesi bu yönde yetersizliği gidermiş, güçlü yönlerimiz kategorisine getirmiştir. (düzeltilmesi gerekir) Yalnızçam’a ilişkin öngörüler ve hedefler revize edilmelidir.(AB projesinin uygulanacak olması göz önünde bulundurulmalıdır.

3- İlimizin iklim koşulları ve akarsu ve göllerin potansiyeli dikkate alınarak acil olarak buz pateni öğrenimi yaygın hale getirilmesi planlanmalıdır.

Buz pateni pisti oluşturmanın önemli bir maliyetinin olmadığı ilimiz genelinde, okulu bulunan tüm yerleşim birimlerinde pist oluşturulmasında öncülük edilerek, okullarla ve yerel yönetimlerle işbirliği yapılmalı, öğrencileri eğitecek antrenörlerin planlı ve gezici hizmetiyle buz pateninin öğrenciler arasında yaygınlaşması sağlanmalıdır. Bu amaçla paten alımı yapılmalı, okullara demirbaş olarak verilebileceği gibi Gençlik Merkezlerinde de bulundurulabileceği göz önüne alınmalıdır.

4- Plan dönemi boyunca, ilimizin yaylalarının sportif amaçlı kullanımının imkanları tespit edilmelidir. Özellikle yayla sezonu başlangıcından önceki dönem ve kış dönemi mutlak surette değerlendirilmelidir. Yaylalarda kamp imkanlarını kolaylaştıracak elektrik ve su sorunu büyük oranda çözülmeye başlandığı dikkate alınmalıdır.

KÜLTÜR VE TURİZM HİZMETLERİ:

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüzün Misyonu :

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne verilen görevler kapsamında, Ardahan'ın kültür mirasının korunarak gelecek nesillere aktarılması ve benimsenmesiyle turizmin toplumsal refaha katkısının artırılması yönünde ilgili kamu kuruluşları ve özel sektörle işbirliği içerisinde kamu yararı doğrultusunda çalışmaktadır.

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüzün Vizyonu :

Ardahan'ın milli, manevi, tarihi, kültürel ve turistik değerlerini kamu, sektörel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak ve tanıtmak amacıyla koordineli bir biçimde İl, bölge ve ülke düzeyinde kaynaklarımızı değerlendirerek stratejiler oluşturmaktır.

Bu planda kültür ve turizm açısından İlimizin mevcut durumu ortaya konmuş ve bu mevcut duruma göre İlimizin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatlar ve tehditler açısından bir analiz yapılmıştır.

Bu analize göre İlimizin güçlü yönleri :

1. Coğrafi olarak Türkiye'nin kuzeydoğusunda yer alan, doğuda Gürcistan, güneydoğusunda Ermenistan, Güneydoğu ve güneyinde Kars, Erzurum, batıda Artvin İlleriyle komşu olup, Gürcistan sınırındaki Türkgözü sınır kapısıyla Kafkasya ve Orta Asya Bölgelerine açılan pencere konumunda olması,
2. Yüksekliğinin fazla olması ve havasının temiz olması nedeniyle yayla turizmine uygun olması,
3. Yüksek dağlarının olması ve kış mevsiminin uzun sürmesi nedeniyle kış sporları (kayak vs.) için uygun olması,
4. Çıldır ve Aktaş Göllerinin yaz ve kış turizmi açısından zengin potansiyel taşıması,
5. Ardahan kırları ve kura nehri çevresinin doğa yürüyüşleri için uygun bir gezinti alanı olması,
6. Gezi ve mesire yerleri çokluğu,
7. Doğal kaynaklarının, tarihi değerlerinin ve henüz büyük oranda bozulmamış çevresinin olması,
8. Posof İlçesinin topografya, iklim ve bitki örtüsü bakımından Doğu Karadeniz bölgesi geçiş alanını oluşturması,
9. Kale ve kule kalıntıları yönünden zengin bir bölge olması,
10. Kars – Tiflis demiryolu güzergahında yer alması,
11. Karadenize ve Karagöl – Sahara (Şavşat) milli parkına yakınlık,
12. Mutfak kültürünün zengin olması,
13. Zengin tarihi ve folklorik birikiminin olması.

Bu analize göre İlimizin zayıf yönleri :

1. Yükseltisinin fazla olması,
2. Kış mevsiminin uzun sürmesi,

3. Ülkenin doğusunda yer alması,
4. Denize kıyısının olmaması,
5. Yıllık sıcaklık değerlerinin düşük olması,
6. Güneşli gün sayısının azlığı gibi nedenlerden dolayı yaz turizmini kısıtlaması,
7. Ulaşım imkanlarının yetersizliği ve ulaşımın zorluğu,
8. İl sınırları içindeki karayollarının bozukluğu,
9. Tanıtım ve pazarlama yetersizliği,
10. Ülke ölçeğinde önem taşıyan tur güzergahlarından uzak olması,
11. Yakın çevre illeri ve Ülkelerinin de turizm sektöründe gelişmemiş olması,
12. Tek yapı ölçeğindeki tarihi eser envanterinin mekansal olarak çok dağınık olması ve güç erişilebilmesidir.
13. Sahip olunan kaynakların (yayla ve kış turizmi olanakları) önemli bir kısmının yakın coğrafyada çok bulunur olması.
14. Mevcut konaklama tesisleri, yeme – içme ve eğlence yerlerinin yetersizliği,
15. Mevcut konaklama tesislerinde çalışan personelin sahip olması gereken niteliklerde olmaması,
16. Şehir merkezlerinde Park ve dinlenme tesislerinin yetersizliği,
17. Şehir merkezlerinde umumi WC'lerin olmaması,

Bu analize göre İlimizin Fırsatları :

1. Temiz havası ve henüz büyük oranda bozulmamış doğal çevresinin olması,
2. Eko ve yayla turizmine uygun dağlarının olması,
3. Tarımsal ve hayvansal zenginliğinin olması,
4. Bal, kaşar ve diğer peynir türleri gibi organik tarım ürünlerinin bol olması,
5. Dağ yürüyüşü, doğa yürüyüşü gibi acente faaliyetlerine uygun yörelerinin olması,
6. Çıldır gölünün kış mevsiminde buzlanması nedeniyle buz sporlarına uygun olması,
7. Kayak gibi kış sporları için uygun dağlarının olması,
8. Türkiye'de sadece Damal ilçesi yukarı gündeş köyünde Atatürk silüetinin bulunması,

Bu analize göre İlimizdeki muhtemel tehditler :

1. Ağaçlandırma çalışmalarının çok yavaş yürütülmesi sebebiyle eğimli ve çıplak arazilerde erozyonun artması,
2. Hayvancılık kaynaklı çevre kirliliğinin yoğunluğu,
3. Çöp toplama ve imha sorununun çözülmemiş olması,
4. Hayat pahalılığının yüksek oluşu,

Müdürlüğümüzün 2009-2013 stratejik planında yatırım ihtiyacı ve gerekçesi şu şekilde belirtilmiştir.

Ardahan'ın kültürel değerlerini yaşatmak, geliştirmek, yaymak, tanıtmak ve değerlendirmek ve benimsetmek, tarihi ve kültürel varlıkların tahribini ve yok edilmesini önlemek, İlimizin turizme elverişli bütün imkanlarını insanlarımızla olumlu katkı sağlayacak şekilde sunmak, turizmin geliştirilmesini ve pazarlanmasını sağlamak, teşvik ve desteklenmesi için gerekli önlemleri almak, kültür ve turizm konuları ile ilgili tüm sektörleri yönlendirmek, bilgilendirmek ve bunlarla işbirliğinde bulunmak amacıyla çalışmalar yapılmakta; kültür ve turizm amaçlı yatırımlarda, kültür ve turizm alanlarındaki potansiyeller değerlendirilmektedir.

Müdürlüğümüzün 2009-2013 stratejik planında 5 stratejik amacı vardır.

STRATEJİK AMAÇ 1

İlimizin kültürel ve tarihi mirasını korumak, yeni nesillere tanıtmak, İlimize ait tarihi eserlerin İlimizde bulundurulması ve halkın gösterimine sunulması için İlimizde müze kurulması gerekmektedir.

Ayrıca, İlimizde yapılan tarihi eserlerle ilgili çalışmaların uzman personel tarafından yürütülmesi gerektiğinden İl Müdürlüğümüze ait uzman personel (Arkeolog, Müze Araştırmacısı) bulundurulması amaçlanmaktadır.

HEDEFLER :

Bu alanda yapılan çalışmalar sonucu, Müze binası olarak Kongre binası seçilmiş olup, müzenin proje yapım ihalesine genel bütçeden 2006 - 2007 yıllarında 42.800 TL. , Elektronik cihaz, kamera montajı, makine, elektrik, su tesisatı yapım ihalesine de İl Özel İdaresi bütçesinden 2007 - 2008 yıllarında 62.500 TL. harcanmıştır. Müzenin inşaat kısmının bakım ve onarımının tamamlanması için ödeneğe ihtiyaç duyulmaktadır. Ödenek temin edildiğinde hizmete açılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2

İlimizde bulunan tarihi eserlerin (kaleler, kuleler) tahrip ve yok edilmelerinin önlenmesi, kültürel değerlerinin korunması ve turizme açılması için restorasyon çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır.

HEDEFLER :

Bu amaca ulaşmak için, önem arz eden yapıların restorasyonları gerçekleştirilerek turizme kazandırılıp, gelecek nesillere aktarılması hedeflenmektedir. Özellikle, kentin simgesi durumunda bulunan Ardahan Kalesinin düzenlenmesi işi Kültür Bakanlığınca sürdürülmektedir. Bu düzenlemenin hızla sonuçlandırılması ve kalenin Ardahan halkının kullanımına ve turizme açılması hedeflenmektedir. Bu hedefin gerçekleştirilmesi için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden ödenek gönderilmesi gerekmektedir.

STRATEJİK AMAÇ 3

Şehre kültür ve turizm kimliği kazandırmak, İlin turizm potansiyelini harekete geçirmek, alternatif turizm türlerini geliştirmek, turizm kaynaklarının ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak, yılın her mevsiminde turizme hizmet verilmesini sağlayarak yerli ve yabancı turist sayısını 2013 yılına kadar her yıl % 100 oranında arttırmaktır. İlimizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin rahat etmelerinin sağlanması için İlimizde turizm amaçlı altyapı çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır.

HEDEFLER :

Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz yatırımcı bir kuruluş değildir. Özel sektör ile diyaloglarını geliştirerek, onları teşvik ederek, İlimizin değişik yörelerine yatırım için direk ve dolaylı olarak yönlendirmektedir.

İlimizde kış mevsimi uzun sürdüğü için daha çok bu yönde çalışmalar yapılması düşünülmektedir. Bu nedenle, kış turizmini canlandırmak ve turist hareketliliğini bütün yıla yaymak hedeflenmektedir. Tur organizatörleriyle bağlantı kurup, Batıdan turist gruplarının gelmesini sağlamak için altyapı (konaklama, yeme – içme, eğlence yerlerinin yapılması, şehir merkezlerinde umumi WC bulundurulması) oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca, İlimizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin rahat edebilmeleri için konaklama, yeme – içme ve eğlence yerlerinin turizme hizmet edebilecek düzeyde olmaları için sık sık denetlenmeleri gerekmektedir.

İlimizde yayla ve kış turizmini canlandırmak için, Ardahan'a 15 km. uzaklıklarda bulunan Yalnızçam ve Bülbülhan yaylalarında konaklama tesislerinin yapılması gerekmektedir.

Yalnızçam yaylası, yaz ve kış turizmi için önemli potansiyele sahiptir. Yaylada kış sporları için yapılmış "Uğurlu Dağı Yalnızçam Kış Sporları Merkezi" projesi bulunmakta, uygulama aşamasına geçilip yayla turizme açıldığında bölgenin önemli kayak merkezlerinden biri olmaya adaydır. Bu kayak merkezi için Orman Bakanlığının tahsis ettiği alan yaklaşık 1890 hektardır. Kış sporları Merkezine ait tesislerin yapılacağı kesimde; Ardahan Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğü 38 hektarlık bölümünü satın almıştır. Onaylı Uygulama Planında turizm tesisli alanlar için 11.04 hektarlık alan ayrılmıştır. Bu kullanımın gerçekleşmesi ile 1100 yatak kapasitesi yaratılmış olacaktır. Bu bağlamda; kayak merkezi özellikle bahar ve yaz aylarında, doğa yürüyüşleri için de bir konaklama ve hareket noktası olarak değerlendirilebilir. Plan ayrıca, golf alanları da önermektedir.

Bülbülhan yaylası, zengin bitki örtüsü ve doğal değerlerinin yanında (Temmuz ayının 2. haftasında) senede iki gün süren şenlik alanı olarak değerlendirilmektedir. Ardahan – Ardanuç yolunun tamamlanması ve konaklama tesislerinin yapılmasıyla yayla turizmine açılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4

İlimizin yeterli bir şekilde tanıtılmadığı, bunun için de tanıtıcı materyallerin (kitap, broşür, harita, CD vs.) yaptırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

HEDEFLER :

İlimizi tanıtıcı materyallerin yaptırılması için gerekli maddi kaynağın oluşturulması gerekmektedir. Bu hedefin gerçekleştirilmesi için İl Özel İdaresi bütçesinden ödenek ayrılması gerekmektedir.

STRATEJİK AMAÇ 5

Ardahan'ın merkez ve ilçelerinde kültür ve sanat faaliyetlerine her türlü destek sağlanarak İlin sosyal, kültürel ve sanat yaşamını korumak, çeşitlendirmek ve zenginleştirmektir.

HEDEFLER :

İlimizde her yıl Devlet Tiyatrolarınca tiyatro gösterileri düzenlenmekte, çeşitli İlçelerimizde yöreye uygun festival ve şenlikler tertip edilmekte ve önemli gün ve haftalarda el sanatları ile ilgili çeşitli sergiler düzenlenmektedir. Bu amaçla, her yıl düzenlenen festival ve şenlikler;

- Şubat ayının 2. haftasında Çıldır Kar – Buz Festivali,
- Temmuz ayının 2. haftasında Çıldır Göl Festivali,
- 19 Mayıs'ta Posof'ta 19 Mayıs Etkinlikleri,
- Temmuz ayının ilk haftasında Damal Şenlikleri,
- Temmuz ayının ilk haftasında Ardahan Hoçvan Yayla Şenlikleri,
- Temmuz ayının 2. haftasında Ardahan Bülbülhan Yayla Şenlikleri,
- Temmuz ayının 2. haftasında Göle Ulusal Kaşar Festivali,
- Temmuz ayının son haftasında Posof Aşıklar ve Türkü Şöleni,
- Ağustos ayının ilk haftasında Ardahan Ulusal Bal Festivalidir.

İlimizde düzenlenen festival ve şenliklere Bakanlığımızca gerekli olan maddi ve manevi destek sağlanmaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 6

İl Müdürlüğümüze ait hizmet aracı, arızalı olması nedeniyle kullanım dışı kalmıştır. Maliyetinin yüksek olması nedeniyle onarımı yapılamamıştır. Araç ihtiyacı duyulduğunda, Valilik Oluruna ve görevlendirme yazılarına gerek duyulması gibi sorunlar yaşandığından, acilen bir hizmet aracına ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca, İl Müdürlüğümüz hizmet binasının ısınma ihtiyacı katı yakıt (kömür) ile sağlandığından bir kaloriferciye ihtiyaç duyulmaktadır.

HEDEFLER :

Araç ve kaloriferli ihtiyacı için kurumumuzca Bakanlığımıza müracaatta bulunulmuştur.

PERSONEL DURUMU

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	BAKANLIĞIN TAHSİS ETTİĞİ	MEVCUT PERSONEL
Müdür	1	İzinli
Müdür Yardımcısı	1	1
Şube Müdürü	1	İğdır'da geçici görevde
Uzman	1	-
Folklor Araştırmacısı	1	-
Şef	2	-
V.H.K.İ.	1	1
Memur	3	3
Hizmetli	1	Mil. Eğ. Müd. geçici görevde
Bekçi	1	-
İşçi	1	1
İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü		
Kütüphane Müdürü	1	-
Kütüphaneci	2	2
Memur	3	1
Şoför	1	-
Hizmetli	1	-
İşçi	1	1
Posof İlçe Halk Kütüphanesi Memurluğu		
Bilgisayar İşletmeni	1	1
İşçi	2	2
Göle İlçe Halk Kütüphanesi Memurluğu		
Memur	1	-
Hizmetli	1	-
İşçi	1	1
Hanak İlçe Halk Kütüphanesi Memurluğu		
Memur	1	-
İşçi	1	1

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler;

- 1- Tarihi-kültürel mekanların (kaleler, kuleler, kalıntılar,vb) korunması, yeni nesillerce kolay ulaşılabilir, bilgisine erişilebilir ve görülebilir olabilmesi için aynı zamanda turizmin de hizmetine sunulabilmesi için; ilgili envanterin 2009-2013 dönemi boyunca, önem ve aciliyeti dikkate alınarak restorasyon, yol, araç parkı, ışıklandırma ve ziyaretçilerin ihtiyaç duyacağı sosyal tesisler sorununun çözümü için ihtiyaç tespiti ve yapım planı hazırlanmalıdır. Bu yerleri tanıtıcı broşürler hazırlanmalıdır.
- 2- Damal ilçemizde Atatürk Silueti'nin olduğu alanın **korunması gereken Kültür ve Tabiat Varlıkları** kapsamında korunmasını sağlamak için **doğal sit alanı** veya korunma alanı olarak tescili için (Kültür Bakanlığı nezdinde) gerekli girişim başlatılmalı, siluetin olduğu yamacın dere yatağında başlamış olan erozyonun durdurulması için acil önlem alınmalıdır. Bu önlem konusunda Tarım İl Müdürlüğü ve Çevre Orman İl Müdürlükleriyle acil işbirliği yoluna gidilmelidir.

EĞİTİM HİZMETLERİ:

KURUMUN TARİHÇESİ

İlimiz 1992 yılına kadar Kars iline bağlı olduğundan ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü konumundaydı. Daha sonra Ardahan' ın il olmasıyla İl Milli Eğitim Müdürlüğü olmuştur.

2008 – 2009 Eğitim Öğretim yılında Müdürlüğümüz; merkez ilçe dahil toplam 6 ilçede 4 Bağımsız Anaokulu, 196 İlköğretim Okulu (6' sı YİBO), 20 Ortaöğretim Kurumu, 6 Halk Eğitimi Merkezi, 1 Mesleki Eğitim Merkezi ve 1 Rehberlik ve Araştırma Merkezi ile hizmet vermektedir.

KURUMUN YAPISI

Kurumumuz 1 İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve 5 ilçe Milli Eğitim Müdürlüğünden oluşmaktadır. İl ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde toplam toplam 6 Milli Eğitim Müdürü (1'i İl Milli Eğitim Müdürü), 1 Milli Eğitim Müdür Yardımcısı, 1 İlköğretim Müfettişleri Başkanı, 10 Şube Müdürü, 8 İlköğretim Müfettiş Yardımcısı, 1 Mühendis, 5 şef, 30 VHKİ, 13 Memur, 3 Şoför ve 20 Hizmetli görev yapmaktadır.

İlimizde toplam 1 RAM, 6 Halk Eğitim Merkezi, 1 Mesleki Eğitim Merkezi ve 6 Öğretmenevi bulunmaktadır.

Eğitim hizmetlerinin düzenli ve sağlıklı olarak işleminde kurumumuzun imdadına Genel Bütçe, Özel İdare Bütçeleri ve Gönüllü hayırsever katkılarından yetişmektedir

YASALYÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

Yasal Yükümlülük	Dayanak	Ayrılan Mali Kaynak	Teşkilatın İnsan Kaynağı	Değerlendirme
Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin millî, ahlâkî, manevî, tarihî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş vatandaşlar olarak yetiştirmek üzere, Bakanlığa bağlı her kademedeki öğretim kurumlarının öğretmen ve öğrencilerine ait bütün eğitim ve öğretim hizmetleri konusunda bakanlık tarafından verilen her türlü planlama, programlama takip ve denetim görevlerini yerine getirmek,	Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu 430 Sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu			Yeterli Yeterli Aynı Kalmalı

B. Personel Hizmetleri

- 1) Müdürlüğe bağlı her tür ve derecedeki okul ve kurumlarda görevli personel için personel bilgi defteri ve formlarını tutmak, bu konuda Bakanlık ile koordinasyonu sağlamak, mevcut öğretmen sayılarını ve gelecek öğretim yılının öğretmen ve diğer personel ihtiyacını ilgili makamlara bildirmek,
- 2) "Sicil Amirleri Yönetmeliği" gereğince alt birimlerde görevli personelin sicil işlemlerini zamanında yürütme
- 3) Bakanlıkça il emrine atanan öğretmenlerle il içinde nakil isteyen öğretmenlerin görev yeri belirleme teklifini valilik makamına sunmak,
- 4) İlk ve orta dereceli okullar ile eğitim kurumlarına yönetici atama işlemlerini usulüne göre yürütmek
- 5) İhtiyaç halinde vekil ve ücretli öğretmen görevlendirilmesini İl Makamına teklif etmek ve alınacak onay doğrultusunda işlem yapmak
- 6) Öğretmen ve diğer personelin terfi, izin, adaylık, emeklilik gibi özlük haklarına ilişkin işlemlerden yetkisi dâhilinde olanların sonuçlandırılmasını sağlamak,
- 7) Öğretmen ve diğer personelin disiplinle ilgili işlemlerini usulüne göre yapmak,
- 8) Sözleşmeli personelin iş ve işlemlerini yürütmek
- 9) Emekliye ayrılmaları gerekenlerle, emekliye ayrılmak isteyenlerin işlemlerini yapmak
- 10) Personelin özlük haklarına ilişkin tahakkuk ve mutemetlik işlemlerini yürütmek.

- 3797 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
657 Sayılı Devlet emurları Kanunu
222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu
5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu
527 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname
5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu.
4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Kanunu.
506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu
4046 Sayılı Kanun
4359 Sayılı Kanun
22175 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği
Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik
Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik.
Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik.
Millî Eğitim Bakanlığı İzin Yönergesi
3Millî Eğitim Bakanlığı İntibak Bülteni
Millî Eğitim Bakanlığı Aday öğretmen ve memur yetiştirilmeleri hakkında Yönetmelik

Yeterli

Yetersiz

Güçlendirilmeli

C. Eğitim-Öğretim Hizmetleri

- 1) Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, program, genelge ve emirlerle tespit edilen eğitim amaçlarının okul ve kurumlarda gerçekleştirilmesini sağlamak,
- 2) Görev alanındaki okul ve kurumlarda eğitim faaliyetlerinin Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda yürütülmesini takip etmek, okul ve kurumlar ile öğrencilerin her türlü bölücü, yıkıcı ve zararlı etkilerden korunmasını sağlayıcı tedbirler almak,
- 3) Öğrencileri ve gençleri kumar, içki, sigara, uyuşturucu maddeler ve yasaklanmış yayınlardan korumak için gerekli tedbirleri almak ve dikkate değer görülen durumları ilgili makamlara bildirmek,
- 4) Halk eğitim merkezlerinin, halk dershanelerinin, okuma odalarının ve çıraklık eğitim merkezlerinin açılmasını, çalışmasını, gelişmesini, denetlenmesini sağlamak, çalışmaların daha verimli olması için gerekli tedbirleri almak, yaygın eğitim kurumlarında görevlendirilecek öğretmenlerin görev yerlerinin belirlenmesine yönelik işleri yapmak,
- 5) Görev alanındaki toplum kalkınmasına ilişkin plân ve programların hazırlanmasına ve uygulanmasına katılmak, ilgililerle devamlı iş birliği yapmak,
- 6) Çıraklık ve yaygın eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli olan bina, tesis, araç ve gereçleri zamanında sağlamak, bu amaçla çeşitli kurumların bina, tesis ve imkânlarından yararlanmak,
- 7) Örgün eğitim sistemine girmemiş herhangi bir eğitim kademesinden ayrılmış veya bitirmiş vatandaşların yaygın eğitim yoluyla, genel, meslekî ve teknik alanlarda eğitilmelerini sağlamak, hizmeti yaygın eğitime ait mevzuata göre yürütmek,
- 8) Okullarda rehberlik servislerinin kurulmasını, bunların personel, araç, gereç ve benzeri bakımından geliştirilmesini ve bu hizmetlerin mevzuata göre yürütülmesini sağlamak,
- 9) Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi ile ilgili tedbirleri almak,
- 10) Rehberlik ve araştırma merkezlerinin görevlerini yürütmelerinde resmî ve özel okul, kurum ve birimler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

3797 Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

222 İlköğretim ve Eğitim Kanunu

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

5378 Sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

5580 Özel Öğretim Kurumları Kanunu

573 Sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu

4857 Sayılı İş Kanunu

22175 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği

25486 Sayılı Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği

Özel Eğitim Kursları Yönetmeliği

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama Hizmetleri Yönetmeliği

Yeterli

Yeterli

Aynı Kalmalı

- 11) İlkokuldan itibaren öğrencilerin meslekî ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmelerine ve verimli çalışma alışkanlığı kazanmalarına yönelik tedbirler almak,
- 12) Bakanlığa bağlı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının, ders ve lâboratuar araç ve gereçleri ile bunların donatımına ve basılı eğitim malzemelerine ait ihtiyaçlarını tespit etmek, plânlamak ve dağıtımını sağlamak,
- 13) Yurt dışında öğrenim yaparken, yurda dönen ilk ve orta dereceli okul öğrencilerinin denklik işlemlerinin mevzuata göre yapılmasını sağlamak,
- 14) Özel okul, kurs, dersane, öğrenci yurdu, pansiyon ve benzeri kurumlar açmak üzere başvuruların isteklerini incelemek ve gereklerini yerine getirmek,
- 15) Eğitim ve öğretim kurumlarının açılması, kapatılması ve bunlara ad verilmesi işlerini yürütmek,
- 16) Türk dili, Türk tarihi, Türk kültürü ve güzel sanatlar alanındaki çalışmalar ile yakından ilgilenecek, çalışmaların faydalı bir şekilde yürütülmesini sağlamak,
- 17) Danışma ve benzeri kurulların mevzuata uygun olarak çalışmasını sağlamak.
- 18) Öğrenci disiplin durumunu takip etmek, disiplinsizliği öneyici tedbirler almak, öğrenci üst disiplin kurulu hizmetlerini yürütmek.
- 19) Okul ve kurumlarda toplum ve insan sağlığı ile ilgili halka açık kurs, seminer ve konferanslar düzenlemek
- 20) Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda öğrencilerin periyodik tarama ve aşılama işlemlerinin zamanında yapılmasını, gençliğe ve sporcu öğrencilere gerekli sağlık hizmetlerinin verilmesini sağlamak
- 21) Okul ve kurumlarda eğitim programlarının uygulanması sırasında görülen aksaklıkları tespit etmek, düzeltilmesi için ilgili makamlara rapor sunmak
- 22) Bakanlığa bağlı resmî, özel okul ve kurumların verdikleri diploma ve belgeleri incelemek, onaylamak ve bunlara ait evrakı arşivlemek,
- 23) Gençlerin ve öğrencilerin, serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sportif, izcilik, halk oyunları ve benzeri amatör faaliyet alanlarında değerlendirmelerine yönelik çalışma ve hizmetleri yürütmek
- 24) Okul içi ve okullar arası beden eğitimi, izcilik ve spor faaliyetlerini organize etmek ve yürütmek
- 25) Basında yer alan eğitim ve öğretimle ilgili yerel haberleri değerlendirerek gereğini yerine getirmek
- 26) Millî ve mahallî bayramların programlarının yapılması uygulanması ve sonuçlarının

Yaygın Eğitim Kurumları
Yönetmeliği

Mesleki ve Teknik Eğitim
Yönetmeliği

21540 Sayılı Milli Eğitim
Bakanlığına Bağlı Kurumlara Ait
Açma-Kapama ve Ad Verme
Yönetmeliği

95 Nolu Rehberlik ve Psikolojik
Danışma Hizmetlerinin Geliştirme
Genelgesi

Okullarda Şiddetin Önlenmesi
2006/26 Nolu Genelge

Özel Öğretim Kurumlarına Ait
Standartlar Yönergesi

Özel Öğretim Kurumlarında
Görevlendirilen Personelin Adaylık
İşlemleri İle Disiplin Amirleri
Hakkında Yönerge

Emniyet Genel Müdürlüğü İle
Yapılan "Okullarda Güvenli Ortamın
Sağlanmasına Yönelik Koruyucu Ve
Önleyici Tedbirlerin Artırılmasına
İlişkin İşbirliği Protokolü

Yeterli

Yeterli

Aynı Kalmalı

değerlendirilmesine ilişkin işlerle ilgili verilen görevleri yapmak.

27) Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu'na ve bu Kanuna göre çıkarılmış diğer mevzuata göre işleri yürütmek, eğitim merkezlerinde çırak, kalfa ve ustaların genel ve meslekî eğitimlerini sağlamak

28) Okul-Aile birliklerinin usulüne uygun olarak çalışmalarını sağlamak.

29)Okul ve kurumlarda eğitici çalışmaların yönetmeliğine göre yapılan çalışmaları denetlemek, örnek çalışmaları çevreye duyurmak ve teşvik edici yarışmalar düzenlemek.

30)Okul ve kurumlarda sağlık, beslenme, trafik ve benzeri hizmetlerle ilgili eğitim ve öğretim programlarının uygulanması için tedbirler almak.

D. Bütçe-Yatırım Hizmetleri

- 1) İl sınırları içindeki Bakanlığa ait veya tahsisli bina, tesis, araç ve gereçler ile Bakanlığın diğer imkânlarından bütün okul ve kurumların bir program dahilinde dengeli olarak faydalanmasını sağlamak,
- 2) Okul ve kurumlar için arsa temin etmek ve eğitim tesislerinin yapım, bakım ve onarım işlerini yürütmek,
- 3) Okul ve kurumlardan gelecek bütçe tekliflerini incelemek, değerlendirmek ve gerekli ödeneğin sağlanması için ilgili makamlara teklifte bulunmak,
- 4) Genel ve özel idare bütçelerinden, müdürlüğüne ayrılan ödeneklerin mevzuata uygun olarak dağıtım ve sarf işlemlerini yaptırmak ve bu konudaki işlemleri denetlemek,
- 5) Görev alanındaki yatırımlarla ilgili taslak programları usulüne uygun olarak hazırlamak ve zamanında ilgili makamlara iletmek,
- 6) İl'in İlköğretime ilişkin millî eğitim bütçesini il genel meclisinin açılmasından önce hazırlayarak gerekçeleri ile birlikte Valiliğe sunmak,
- 7) Özel idare bütçesinde millî eğitim hizmetlerine ayrılan ödeneklerin okul ve kurumların ihtiyaçları göz önünde tutularak ilçeler itibarıyla dağılımını sağlamak ve il daimi encümeninden gerekli karar alındıktan sonra gereğini yapmak,
- 8) Programa alınan yatırımların zamanında ihale edilmesi ve bitirilmesi için gereken işleri yapmak ve yaptırmak,
- 9) Ayniyat talimatnamesi gereği olan işleri yapmak
- 10) Diğer her türlü parasal işler ve öğrencilerin burs ve benzeri işlerini yapmak.

- 22175 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı
Millî Eğitim Müdürlükleri
Yönetmeliği
657 Sayılı Devlet Memurları
Kanunu
6245 Sayılı Harcırah Kanunu,
Tedavi Yönetmeliği,
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve
kontrol Kanunu
1050 Sayılı Muhasebeyi Umumiye
Kanun
Bütçe kanunu
5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı
Kanunu,
506 Sosyal Sigortalar kanunu,
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,
4735 sayılı Kamu Sözleşme
Kanunu,
5436 sayılı Kamu Mali Yönetim ve
Kontrol Kanunu
3194 sayılı Belediye İmar Kanunu
5615 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu,
3402 Sayılı Kadastro Kanunu,
2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu,
4342 Sayılı Mera Kanunu,
4628 Sayılı Elektrik Piyasası
Kanunu
4077 Sayılı Tüketici Kanunu, Mal
Alımları, Hizmet Alımları, İnşaat
Yapım İhaleleri Uygulama
Yönetmeliği
Muayene Kabul Yönetmelikleri,
Kamu İdarelerine ait
Taşınmazların Tahsis ve Devri
Hakkında Yönetmelik,
Maliye Bakanlığınının 315 sıra nolu
Milli Emlak Genel Tebliği,
5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe
Kanunu,
5594 sayılı Belediye Kanunu İl Özel
İdareleri Kanunu ve Mahalli İdare
Birlikleri kanunu da değişiklik
yapılması hakkındaki kanun

Yetersiz

Yetersiz

Güçlendirilmeli

- E-Araştırma-Plânlama-İstatistik Hizmetleri
- 1) Genel nüfus sayımlarına göre değerlendirme yapmak, muhtemel öğrenci artışı ve ilgisini tespit etmek, bu tespitlere göre okul yapım ve dağılımını plânlamak
  - 2) Her türlü istatistikî bilginin toplanmasını, değerlendirilmesini sağlamak ve bunlarla ilgili formları hazırlamak ve geliştirmek,
  - 3) Okul ve kurumların bina, araç ve gereç durumunu gösteren istatistik ve kartların tutulmasını sağlamak ve takip etmek,
  - 4) İl ve ilçe genelinde öğrencilerin başarı, disiplin ve benzeri durumlarını takip etmek ve değerlendirmek,
  - 5) Öğrenci ve öğretmenlerin okullar itibarıyla dengeli bir şekilde dağılımını sağlamak için gerekli araştırmayı yapmak,
  - 6) Hizmetlerin çabuk ve verimli yürütülmesini sağlamak için araştırma ve plânlama yapmak.

F. Teftiş- Rehberlik- Soruşturma Hizmetleri

- 1) Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumları belli bir plân içinde denetlemek veya denetlenmesini sağlamak, eksiklik ve aksaklıkları gidermek için gerekli tedbirleri almak,
- 2) Öğretmen ve diğer personelin hizmet içi eğitimi için gerekli programları hazırlamak veya uygulanmasını sağlamak,
- 3) İlköğretim müfettişlerinin çalışmalarını yönetmeliğe uygun yürütmek,
- 4) İlköğretim müfettişlerinin düzenlediği denetim raporlarını incelemek, değerlendirmek,
- 5) Soruşturma raporlarını adlî, inzibati, malî ve idarî yönden değerlendirmek, İl Millî Eğitim Disiplin Kuruluna ilişkin işleri yapmak, sonuçlarını değerlendirmek ve ilgili yerlere bildirmek.

G. Sivil Savunma Hizmetleri

- 1) Görev alanındaki okul ve kurumlar için sivil savunma ile ilgili plân ve programları düzenlemek, gerekli tespitler yapmak ve tedbirleri almak,
- 2) Sivil savunma teşkilâtı ile koordinasyon sağlamak ve hizmetin aksamadan yürütülmesini temin etmek.

22175 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı
Millî Eğitim Müdürlükleri
Yönetmeliği

9972 Sayılı Strateji Geliştirme
Birimlerinin Çalışma Usul ve
Esasları Hakkında Yönetmelik

Yeterli

Yeterli

Aynı Kalmalı

22175 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı
Millî Eğitim Müdürlükleri
Yönetmeliği

İlköğretim Müfettişleri Bakanlığı
Yönetmeliği

Yeterli

Yeterli

Aynı Kalmalı

Teftiş Yönergesi

22175 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı
Millî Eğitim Müdürlükleri
Yönetmeliği

Yeterli

Yeterli

Aynı Kalmalı

MİSYONUMUZ

Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı; çağdaş, laik ve hukukun üstünlüğüne inanan bir anlayışla, okul öncesinden ortaöğretime kadar, bütün örgün ve yaygın eğitim kurumlarında, bireyin ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde, çağın gerektirdiği eğitim ortamlarını sağlayarak eğitim vermektir.

VİZYONUMUZ

Düşünen beyinler, sevgiyle çarpan yürekler ve gülen yüzler oluşturmak..!

İLKELERİMİZ VE DEĞERLERİMİZ

1. Çalışana Saygı Gösteririz.
2. Bilgiye Saygı Gösteririz
3. Verimli Ve Kaliteli Bir Hizmet Sunmayı Amaçlarız
4. Ekip Çalışmasına Önem Veririz.
5. Şeffaflık
6. Plana Ve Planlamaya Önem Veririz
7. İşimizle İlgili Standartlar Oluşturmaya Ve Standartlara Göre Hareket Etmeye Önem Veririz.
8. Sorunu Çözmekten Çok Sorunu Önlemeyi Amaçlarız

İLİMİZİN ÖNCELİKLERİNİN BELİRLENMESİ, UYGULANAN YÖNTEMLER, YARARLANILAN KİŞİLER VE PLANA KATILIM

1. İlimizin öncelikleri belirlenirken, paydaş analizi yapılarak paydaş beklentileri tespit edilmiştir.
2. Eğitime ilişkin üst politika metinleri, demografik ve Ardahan eğitim göstergeleri incelenmiştir.
3. SWOT analizi çalışması yapılmış ve çıkan sonuçlar önceliklendirme matrisi ile değerlendirilmiştir.
4. Yapılan tüm çalışmalar Stratejik Plan Hazırlama Üst Kurulu'na sunularak son şekli verilmiştir.

PAYDAŞ ANALİZİNDE KULLANILAN SORULAR

1. Kurumun olumlu yönleri nelerdir?
2. Kurumun geliştirilmesi gereken yönleri nelerdir?
3. Kurumun hangi hizmet ve faaliyetleri sizin için önemlidir?
4. Kurumdan beklentileriniz nelerdir?

SWOT (GZFT) ANALİZİ

1. Güçlü Yönler
  - a) Derslik başına düşen öğrenci mevcudu ilköğretimlerde 20, ortaöğretimlerde 21 dir. Bu eğitim-öğretim açısından önemlidir.
  - b) Eğitim teknolojisinin tüm eğitim kurumlarına girmesi, BTS sınıflarının bütün okullarda kurulmuş olması,

- c) Yeni öğretim programlarının tanıtımı ve programın öğretmenlerce benimsenmesi
- d) Önemli gün ve hafta kutlamalarında yeterli eleman ve tecrübe
- e) Okullarımızda kayda değer disiplin suçlarının görülmemesi
- f) Okulların laboratuvar ve diğer ekipman yönünden donanımlı olması
- g) Başta kız pansiyonları olmak üzere yeni pansiyonların hizmete açılması il genelinde yatılı okulların kapasitelerinin artırılması
- h) Damal, Göle, Hanak ve Posof ilçe merkezlerinde ortaöğretim kurumlarının kampus halinde; okul, pansiyon, spor salonu ve diğer sosyal tesislerin yapılıp hizmete açılması.

1. Zayıf Yönler

- a) Okulöncesi eğitimin yaygınlaştırılmaması, öğrenci sayısının artırılamaması,
- b) İlköğretimde birleştirilmiş sınıflarda okuyan öğrenci sayısının %41 civarında olması,
- c) Ortaöğretime geçişte mesleki eğitime yönlendirmenin yetersizliği,
- d) Hizmet alımının yetersizliği,
- e) Planlama anlayışının ve hedef koyma alışkanlığının olmaması
- f) Özel eğitim kurum ve personel yetersizliği
- g) Yönetici, öğretmen ve personelin motivasyon eksikliği
- h) OYGE' nin katılımcı anlayışı yansıtamaması. Öğrenci ve velilerin yönetime katılımda isteksiz olmaları
- i) Öğrencilerin gelişim ve ilgi alanlarının yönlendirme formlarına sağlıklı bir şekilde yansıtılmaması, bu nedenle velinin öneri formuna uymaması
- j) Öğretmen atama ve yer değiştirmelerin dönem içinde devam etmesi
- k) Zümreler arası ölçme değerlendirilmede ortak sınav sisteminin okul, ilçe ve il bazında azlığı
- l) Öğretmen sirkülasyonunun fazla olması
- m) Burs ve yurt hizmetlerinin yetersizliği
- n) Lisanslı sporcu öğrenci sayısı ve izci ünite sayılarının az olması
- o) Eğitimde %100 destek kampanyasının istenen seviyede olmaması
- p) Sosyal, kültürel, sportif alanda tanınmanın istenilen seviyede olmaması
- q) Bazı okul/kurum çevre düzenlemelerinin yetersiz olması
- r) Lojman eksikliği
- s) Kış şartlarının ağır olması
- t) Oturulabilecek nitelikte evlerin az olması ve yüksek kira bedellerinin talep edilmesi
- u) Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun aday veya deneyimsiz olması
- v) Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun çok kısa bir süre içinde gitmesi ve buna bağlı olarak yaşanan tecrübe göçü

2. Fırsatlar

- a) Eğitime %100 destek çalışmaları
- b) Sosyal, kültürel ve sportif alanlarda sivil toplum örgütleri ve özel öğretim kurumlarımızın sponsorluğu
- c) Her okulun ve kurumun stratejik planlama yapması
- d) İlin okul öncesi eğitime müsait olması ve yaygınlaştırma çalışmalarının hızlanması
- e) İl bazında elektronik evrak yazışma sistemine geçilmesi
- f) AB projeleri ve diğer projelerle okullarımızın araç, gereç ve yapım – onarım ihtiyaçlarının giderilmesi
- g) Yerel yönetimlerle, sivil toplum örgütleriyle iyi iletişim ve ortak projeler üretme
- h) Fırsat eşitsizliğini dikkate alarak okullar arası başarı kriterleri belirlenerek bir performans değerlendirme sistemi kurmak.
- i) Hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin yönetici ve öğretmen odaklı ve ilgi çekici hale getirilmesi
- j) Üniversite ile işbirliğini arttıran faaliyetler
- k) AB uyum sürecinde AB de kabul edilen eğitim kriterlerinin (öğretmen, yönetici yeterlilikleri gibi...) eğitim sistemimize ve kültürümüze uyumunun sağlanması bir gelişim fırsatı olabilir.

- l) Okullardaki teknolojinin kullanım alanlarının genişletilmesi
- m) Medya ile ilgili iyi iletişim ve medya ile ortak eğitim projeleri hazırlama, protokoller
- n) Öğretmen ve yöneticilerin kendini geliştirme alanlarının oluşturulması
- o) Yöneticilikte otoriter yaklaşım yerine katılımcı yaklaşım, çalışana değer verildiğini hissettiren yaklaşım tarzı.
- p) Veli katılımı (okul, veli öğrenci sözleşmesinin etkin kullanım, sosyal etkinlikler yönetmeliğindeki gönüllü veli çalışması...)
- q) Hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin özlük haklarına yansımaları
- r) Mevzuatın katılımcı anlayışla yenileştirilmesi

3. Tehditler

- a) Öğretmen, memur ve yardımcı hizmetler personeli eksikliği, hizmet alımı için ödenek yetersizliği
- b) Özel dersanelerin daha önemli görülme eğilimi
- c) Planlama için bazı değerleri ölçülemez problemi (8. çağ nüfusu gibi) nüfus kaydı ilimizde olduğu halde diğer illerde yaşayan vatandaşlarımızın bulunması nedeniyle çağ nüfusunun yüksek görünmesi.
- d) Deprem riski ve güçlendirme çalışmaları (binaların fiziki dayanıklılık durumları)
- e) Yeniliklere direnç
- f) Öğretmen değişim hızı (il içinde belli bölgelere, il dışı zorunlu hizmet bölgelerine akış)
- g) Öğretmen mesleğinin iş olarak görülmesi
- h) Bölgeler arası ve okullar arası fırsat eşitsizliği
- i) Her şeyi devletten bekleme alışkanlığı
- j) Ortaöğretim kurumlarının onarımları ve diğer işleriyle ilgili ödenek yetersizliği

STRATEJİK AMAÇ – HEDEF – FAALİYET VE PERFORMANS GÖSTERGELERİMİZ

Kurumumuza bağlı İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine ve Şubelere stratejik planlama eğitimi verilmiş, bu eğitimler sonucunda her şubenin ve ilçenin kendi stratejik planını hazırlaması istenmiştir. Planların hazırlanmasından sonra Stratejik Planlama Üst Kurulumuz toplanarak bu planların ışığında ilin stratejik planını oluşturmuştur. Stratejik planın oluşturulmasında GZFT (SWOT) analizi ve önceliklendirme matrisinden faydalanılmış, vizyonumuzla uyumlu stratejik amaçlar belirlenmiştir. Her stratejik amaç için hedef ve hedefler için faaliyetler de aynı şekilde belirlenmiştir.

➤ Stratejik Amaç 1 : Güvenli, bakımlı ve standartlara uygun eğitim ortamları oluşturmak.

Hedef 1.1: Her yıl okul öncesi ve ilköğretim okullarının %20' sinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirmek.

Hedef 1.2: 8 Yıllık kesintisiz ilköğretim okulu yapımını uygun olan tüm köylerde yaygınlaştırmak

Faaliyet 1.1.1-1.2.1: Gerekli incelemeleri yapmak ve öğrenci sayısı itibariyle 8 yıllık kesintisiz ilköğretime uygun yerleşim yerlerini tespit etmek.

Hedef 1.3 : Ortaöğretim kurumlarındaki derslik ihtiyacının her yıl %5' ini karşılamak

Faaliyet 1.1.1-1.3.1: Yıllık yapım programını oluşturmak.

Faaliyet 1.1.1-1.3 .2 : Bayındırlık ve iskan müdürlüğüyle işbirliği yapmak

Faaliyet 1.1.1-1.3 .3: İlimizin doğal ve iklim şartlarını dikkate alarak ihaleleri en kısa sürede tamamlamak.

Tahmini Maliyet : 37. 200.000,00

Sorumlu : Bütçe ve Yatırım Şubesi

Kaynaklar : Milli Eğitim Bakanlığınca tahsis edilen ödenek, İl Özel İdaresinde tahsis edilen ödenek, Halk katkıları, Eğitime %100 Destek Kampanyası, Kamu kurum ve kuruluşlarının imkanları

➤ Stratejik Amaç 2 : İlimizin ÖSS ile üniversiteye öğrenci yerleştirme başarısını arttırmak.

Hedef 2.1: Anadolu, Anadolu Öğretmen ve Fen Liselerinin kapasitesini arttırmak suretiyle %5 oranında daha fazla öğrenci almak.

Hedef 2.2: Üniversiteye yerleşen öğrenci sayımızı %10 oranında arttırmak.

Hedef 2.3: İlköğretimde %75 olan birleştirilmiş sınıf uygulamasını kademeli olarak her yıl %10 oranında azaltmak.

Faaliyet2.1.1: Anadolu, AOL ve Fen Lisesi pansiyonlarının yatak kapasitesi arttırılacak.

Faaliyet2.2.1: ÖSS ye yönelik ortaöğretim okullarında öğrencilere kurslar düzenlenecek.

Faaliyet2.2.1: Rehberlik çalışmalarına ağırlık vererek veli ve öğrencilerin ÖSS ve Mesleki Yönlendirme konularında bilgi sahibi olmaları sağlanacak.

Faaliyet2.2.2: Özellikle ekonomik nedenlerden dolayı çocuğunu okutamayan aileler tespit edilecek ve uygun dernek ve vakıflara yönlendirilecek.

Faaliyet2.3.1: Birleştirilmiş sınıf uygulaması bulunan okulların durumuna göre taşımali eğitim yada buralarda okuyan öğrencilerin YİBO'lara yerleştirilmesi sağlanacak.

Tahmini Maliyet :75.000,00

Sorumlu : Eğitim-Öğretim Şubesi, Burslar Şubesi, Yaygın Eğitim Şubesi, Bütçe ve Yatırım Şubesi

➤ Stratejik Amaç 3 : İlimiz örgün ve yaygın eğitim kurumlarındaki eğitimin kalitesini arttırmak ve öğretmen ihtiyacını gidermek.

Hedef 3.1: Eğitim kademelerinde görev alan öğretmenlerin en az %80' inin Bakanlıkça atanan kadrolu ya da sözleşmeli öğretmenlerden oluşması, açıkların ise ücretli öğretmenler yolu ile giderilmesi

Hedef 3.2: İlimize atanan öğretmenlerin en az 5 yıl bu ilde görev yapmalarının sağlamak.

Faaliyet3.1.1: Öğretmen ihtiyacını her yıl haziran ayı sonu itibariyle belirlemek.

Faaliyet3.1.2: Ücretli öğretmen görevlendirmesinde öncelikle 4 yıllık eğitim fakültesi mezunlarına daha sonra fen-edebiyat mezunlarına ve son olarak öğretmenlik yapabilecek yüksekokul mezunlarına görev verilecek.

Faaliyet3.2.1: Köylerde görev yapan öğretmenler için lojman yapmak, mevcut lojmanları onarmak.

Faaliyet3.2.2: Şehir merkezlerinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç fazlası lojmanlarının öğretmenlere tahsisini sağlamak.

Faaliyet3.2.3: Görev yerinin coğrafi ve iklim etkenlerine bağlı olarak yöre tazminatı uygulaması için bakanlık nezdinde girişimlerde bulunmak.

Faaliyet3.2.3: Öğretmenevlerini ve sosyal tesisleri daha cazip hale getirmek.

Tahmini Maliyet : 88.000.000,00

Sorumlu : Atama Şubesi, Bütçe ve Yatırımlar Şubesi

➤ Stratejik Amaç 4: Mesleki eğitimi cazip hale getirmek.

Hedef 4.1: Mesleki eğitim veren ortaöğretim kurumlarına kayıt olan öğrencilerin sayısını her yıl bir öncekine göre %10 oranında arttırmak.

Faaliyet4.1.1: Öğrenci velilerine mesleki eğitimin önemi hakkında bilgi verilecek.

Faaliyet4.1.2: İlköğretim 2. kademe öğrencilerinin yetenekleri doğrultusunda okul-veli-öğrenci işbirliği ile mesleki eğitime yönlendirilmeleri sağlanacak

Faaliyet4.1.3: Mesleki eğitim veren kurumlarda yörenin ihtiyaçlarına uygun bölümlerin açılmasını sağlamak.

Faaliyet4.1.4: Meslek liselerinde öğrencilere verilen döner sermaye payının artırılmasını sağlamak.

Tahmini Maliyet :450.000,00

Sorumlu : Eğitim-Öğretim Şubesi, Özel Eğitim ve Rehberlik Şubesi, RAM

- Stratejik Amaç 5: Bilim ve teknolojiye ayak uydurabilen ve bunları çağın gereksinimlerine uygulayabilen öğrenciler yetiştirmek.

Hedef 5.1: Bilgisayar ve teknoloji aletlerini kullanan öğrenci sayısını her yıl %20 oranında arttırmak.Faaliyet 5.1.1: Bilişim Teknolojisi sınıflarının kapasitesini arttırmak

Faaliyet5.1.2: Mevcut BT sınıflarının yeni teknolojilere uygun hale getirmek.

Faaliyet5.1.3: BT sınıflarının mesai kavramı olmaksızın öğrencilerin kullanımına açılmasını sağlamak.

Faaliyet5.1.4: BT sınıfı bulunan okullarda Bilişim Teknolojisi Öğretmeni sayısını arttırmak.

Faaliyet5.1.5: Öğrencileri araştırmaya ve proje yapmaya yönlendirmek.

Tahmini Maliyet :2.700.000,00

Sorumlu : Atama Şubesi, Bilgisayar Hizmetleri Şubesi

- Stratejik Amaç 6 : Ülkemizi gelecekte temsil edebilecek başarılı sporcular yetiştirmek.

Hedef 6.1 : Alanlara göre her yıl %30 oranında sporcu sayısını arttırmak.

Faaliyet6.1.1: Spor salonları daha aktif olarak kullanılacak.

Faaliyet6.1.2: Spor salonları her tür ve derecedeki okullarda okuyan öğrenciler için orta kullanıma açılacaktır.

Faaliyet6.1.3: Teşvik edici yarışmalar düzenlenecek.

Faaliyet6.1.4: Başarılı olan öğrenciler spor akademilerine yönlendirilecek.

Faaliyet6.1.5: İl Gençlik Spor Müdürlüğü ile işbirliği yapılacak

Tahmini Maliyet :21.000,00

Sorumlu : Okulî Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Bölümü

- Stratejik Amaç 7 : Örgün eğitim dışında kalan vatandaşlarımıza bilgi ve beceri kazandırıp meslek sahibi olmalarını sağlamak.

Hedef 7.1: Yaygın eğitim kurslarına katılan vatandaşlarımızın sayılarını her yıl %15 arttırmak.

Faaliyet 7.1.1: Mesleki Eğitim ve Halk Eğitim Merkezleri bünyesindeki meslek edindirme kursları açmak.

Faaliyet7.1.2: Kurslara katılanların iş bulmalarına ve iş kurmalarına yardımcı olmak

Tahmini Maliyet :1.050.000,00

Sorumlu : Yaygın Eğitim Bölümü

➤ Stratejik Amaç 8 : Genel idare ve yardımcı hizmetler sınıfından kalifiye eleman ihtiyacının karşılanması

Hedef 8.1 : Toplam Kalite Yönetimini benimseyen, işinin ehli ve okulun paydaşlarıncı takdir gören personel oranını %60 dan en az %90 a çıkarmak.

Faaliyet8.1.1 : Personelin her yıl % 30 una mahalli hizmetiçi eğitim vermek.

Tahmini Maliyet : 45.000,00

Sorumlu : Hizmetiçi Eğitim Bölümü

İl Genel Meclisinin 07/09/2009 tarih ve 113 sayılı Kararıyla eklenen Amaç ve Hedefler:

- 1- Hedef 2.3 şöyle revize edilmelidir: Şu anki birleştirilmiş sınıf uygulamaları, önümüzdeki 5 yıl içerisinde, bu günkü mevcut köy sayısı 5'e bölünerek her yıl asgari 1/5'i YİBO'lar veya 8 yıllık okullara yatılı veya taşınmalı sistemle toplanmalıdır. (her yıl arta kalanın %10'uyla sürekli kalanlı bir şekilde birleştirilmiş sınıflar sorununu çözmek hedefi, belirsiz bir hedeftir.)
- 2- YİBO'lar ve diğer 8 yıllık toplama merkezi okullarda, öğretmenler için lojman yapımı planlanmalı ve yapılmalıdır. Böylece, öğretmenlerin uygun şartlarda ve uygun koşullar taşıyan konutlarla konut sorunu çözümlenmeli, eğitimin kalitesinde öğretmenlerin şartlarının iyileştirilmesinin katkısı hedeflenmelidir.
- 3- Hedefler; 4.1 – 5.1 - 6.1 ve 7.1 deki tanımlamalar ilginç sonuçlar verse gerek, düzeltilmedir.

SOSYAL HİZMETLER :

MEVCUT DURUM:

Sosyal Hizmetler; Kişi ve ailelerin kendi bünye ve çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesine ve ihtiyaçlarının karşılanmasına, sosyal sorunların önlenmesine ve çözülmesine yardımcı olunmasına ve hayat standartlarının iyileştirilmesi ve yükseltilmesini amaçlayan sistemli ve programlı hizmetler bütünüdür.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu 81 İlde İl Müdürlükleri ve kuruluşları ile ülkemizde Korunmaya muhtaç çocuk, yaşlı, genç, özürlü kişi ve ailelere hizmet veren en büyük sosyal hizmet kuruluşudur. İl Müdürlüklerine bağlı Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu, Huzurevi Özürlü Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, Kreş ve Gündüz Bakımevi, Toplum Merkezleri, Gençlik Evleri, Sokak Çocukları Merkezi, Kadın Misafirhaneleri olmak üzere gündüzlü ve yatılı, ayrıca koruyucu Aile, Evlat edindirme, Aynı-Nakdi Yardım Hizmetli ile pek çok kişi ve aileye hizmet götürülmektedir.

İlimizde kurumumuza bağlı Toplum Merkezi, Şubat 2006 tarihinde hizmete açılmıştır. "Toplum Merkezleri" hızlı toplumsal değişme, kentleşme ve göçün yarattığı sorunlar doğrultusunda bireylerin, grupların ailelerin ve toplumun sorunlarla baş edebilmeleri ve bireylerin katılımcı, üretken ve kendine yeterli hale gelmesi amacıyla; koruyucu-önleyici, eğitici-geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici işlevlerini, bir arada ve en kolay ulaşılabilir biçimde, kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve gönüllüler ile işbirliği ve eşgüdüm içinde sunmakla görevli yükümlü bulunan gündüzlü sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

İl Müdürlüğümüz 55 vatandaşımıza Aynı Nakdi Yardım vermekte olup ayrıca 255 özürlü yakınına asgari ücret tutarında Evde Bakım Ücreti ödemektedir.

ARDAHAN İL SOSYAL HİZMETLER STRATEJİK PLANLAMA PROJESİ

VİZYON

"Ülkemizde sosyal hizmet politikasının belirlenmesi, uygulanması ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanmasında merkezi rol oynayan, sosyal hizmetlerin tüm ihtiyaç grupları için ulaşılabilir olmasını sağlayan, bakıma ihtiyaç duyan bireylerin öncelikle yaşadıkları ortamda kendilerine yeterli hale gelmesi için tedbirler alan ve bu hizmetleri uluslararası standartlarda sunan bir kurum olmak"

- STRATEJİK AMAÇLAR

1-Sosyal hizmetlerde koruyucu ve önleyici çalışmaları artırmak

ANA HEDEF

1-Örgütlenme biçimini "koruyucu ve önleyici çalışmaları artıracak şekilde" yenilemek

1-ALT HEDEF

1.1- Göç yolu ile gelen ailelere yönelik sosyal hizmet içerikli rehberlik hizmetlerin toplum merkezleri aracılığıyla etkili bir şekilde verilmesini sağlamak

FAALİYETLER GERÇEKLEŞTİRECEK BİRİM SÜRE

1.1.a

Emniyet Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte göç yolu ile gelen ve giden vatandaşların envanterlerinin

TOPLUM MERKEZİ

01.01.2010

31.10.2010

çıkarılması

1.1.b

Her yıl göç yolu ile ilimize gelen ve giden 20 ailenin veya akrabalarının yerinde ziyaret edilmesi ve sosyal hizmet sunum modellerinin tanıtılması

TOPLUM MERKEZİ 01.06.2010
31.10.2012

1.1.c

Göç yolu ile gelen veya giden aile yakınlarının ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinin etkin biçimde uygulanması faaliyetlerine rehberlik etmek

TOPLUM MERKEZİ 01.08.2010
31.10.2013

2.ALT HEDEF

1.2- Ekonomik yoksunluk içindeki kadınların ailede desteklenmesini sağlayıcı çalışmalar yapmak

FAALİYETLER

1.2.a

Toplum Merkezinde kurslar açmak suretiyle her yıl 100 kadına meslek edindirmek

TOPLUM MERKEZİ 01.08.2009
31.10.2010

1.2.b

Meslek edindirme kursundan geçen kadınların istihdamını sağlamak amacıyla İş-Kur gibi paydaş kuruluşlarla koordinasyon geliştirmek

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.06.2010
31.10.2010

1.2.c

Meslek edindirme kurslarından geçen kadınların her yıl 30 tanesini mikro kredi vermek suretiyle onları üretime kazandırmak. istihdamını sağlamak amacıyla İş-Kur gibi paydaş kuruluşlarla koordinasyon geliştirmek

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.06.2010
31.10.2010

3.ALT HEDEF

1.3- 5395 Çocuk koruma Kanunu ve 4320 ailenin Korunması ve kadına yönelik Şiddetin önlenmesi

FAALİYETLER

1.3.a

İL Özel İdaresi Genel Sekreterliğince geçici bir istasyon olarak kullanabileceğimiz bir yerin tahsis edilmesi veya bir evin kiralınması

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.06.2009
31.12.2011

1.3.b

Mağdurun can güvenliğini sağlamak ve

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.06.2009

31.12.2009

1.3.c

SHÇEK Genel Müdürlüğümüzce İlgili tahsis yapılan kadar mağdurun can güvenliğini sağlamak ve barınma imkanı sağlamak.

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.06.2009
31.12.2009

4- ALT HEDEF

1-4 İl Müdürlüğümüze başvuran Engeli, Yaşlı Özürlü ve Mağdur Vatandaşlara Engelsiz Yaşam Merkezinin açılması

FAALİYETLER

1.4.a

Engelsiz Yaşam Merkezi projemiz ihale aşamasındadır. projemizin İnşası Arsa karşılığında TOKİ tarafından karşılanacaktır

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.06.2009
31.12.2010

1.4.b

Engelsiz Yaşam Merkezinin tefrişinin, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliğinin 2011 ve 2012 bütçesinden ayrılması

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.01.2010
31.12.2012

1.4.c

Engelsiz Yaşam Merkezi İlimizde özellikle Özürlü ve Yaşlı bireyleri bünyesinde barındıran bir kuruluşumuz olacaktır

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.06.2009
31.12.2011

5- ALT HEDEF

1-5 İl Müdürlüğümüze başvuran Engeli, Yaşlı, Özürlü, Yetim ve mağdur vatandaşların Sosyal İncelemeleri için araç tahsisi

FAALİYETLER

1.5.a

İl Müdürlüğümüze araç tahsis edilmesi veya araç hibe edilmesi

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.08.2009
31.12.2010

1.5.b

Tahsisi yapılacak aracın ağır kış koşullarına ve engebeli arazi yapısına cevap verecek türden olması

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.08.2009
31.12.2010

1.5.c

Tahsis edilecek aracın Genel Müdürlüğümüzün bütçesinden karşılanması

İL MÜDÜRLÜĞÜ

01.08.2009
31.12.2010

6.ALT HEDEF

1-6. İl Müdürlüğümüze bağlı Ardahan Toplum Merkezi Müdürlüğünde eğitim alan okul öncesi çocukların ulaşımalarının sağlanması

FAALİYETLER

1.6.a

Okul öncesi eğitimi alan çocukların ulaşımalarının sağlanması

TOPLUM MERKEZİ

01.06.2009

31.12.2013

1.6.b

Toplum Merkezimizin aracı olmadığından ilgili aracın Genel Müdürlüğümüzün Bütçesinden karşılanması

TOPLUM MERKEZİ

01.06.2009
31.12.2013

7.ALT HEDEF

1-7 Yaşlıların Sosyal ve Psikolojik gereksinimlerini yaşadıkları çevrede karşılayabilmelerini sağlayıcı çalışmaları yapmak

FAALİYETLER

1.7.a Emekli ve Yaşlı Dernekleriyle bir araya gelmek suretiyle yaşlıların gereksinimlerini yerinde tespit edici çalışmalar yapmak	İL MÜDÜRLÜĞÜ	01.09.2009 01.12.2010
1.7.b İlimizde bir Yaşlı Dayanışma Merkezi açmak	İL MÜDÜRLÜĞÜ	01.08.2010 31.12.2011
1.7.c Yaşlıların faaliyet göstereceği spor takımları, satranç ekipleri, halk oyunları ve müzik toplulukları gibi ilgi grupları oluşturmak ve faaliyetlerine rehberlik etmek	TOPLUM MERKEZİ	01.08.2009 31.10.2010

8.ALT HEDEF

1-8. Özürlülerin Sosyal ve Psikolojik gereksinimlerini yaşadıkları çevrede karşılayabilmelerini sağlayıcı çalışmaları yapmak

FAALİYETLER

1.8.a Özürlü Dernekleriyle bir araya gelmek suretiyle özürlülerin gereksinimlerini yerinde tespit edici çalışmalar yapmak	TOPLUM MERKEZİ	01.08.2009 31.10.2009
1.8.b İlimizde bir Özürlü-Sakatlar Dayanışma Merkezi ve Spor Kulübü açmak	TOPLUM MERKEZİ	01.12.2009 31.10.2010
1.8.c Özürlülerin ve sakatların faaliyet göstereceği spor takımları, satranç ekipleri, halk oyunları ve müzik toplulukları gibi ilgi grupları oluşturmak ve faaliyetlerine rehberlik etmek	TOPLUM MERKEZİ	01.09.2009 31.10.2010

STRATEJİK AMAÇLAR

GERÇEKLEŞTİRECEK BİRİM SÜRE

2-ANA HEDEF

Sosyal hizmetlerin öncelikli hedef kitlesi hakkında erken uyarı sistemini geliştirmek, aile/birey bazlı, ihtiyaç odaklı veri tabanı oluşturmak

1.ALT HEDEF

2.1- İlimiz için bir risk tanılması yapmak

FAALİYETLER

2.1.a Üniversitelerden, Emniyet Müdürlüğünden, Sağlık Müdürlüğünden, Sivil Savunma Müdürlüğünden, Denetimli Serbestlikten, Belediyelerden sağlanacak katılımı yerel risk faktörlerinin tespit edilmesi.	TOPLUM MERKEZİ	01.07.2009 31.10.2010
---	----------------	--------------------------

2.1.b

Risk unsurlarını katogarize edecek bir bilişim programı hazırlamak. TOPLUM MERKEZİ 01.08.2009
31.10.2011

2.ALT HEDEF

2.2-Bir yerel risk haritası çıkarmak

FAALİYETLER

2.2a

Paydaş kuruluşlarla işbirliği halinde alan taraması gerçekleştirmek. TOPLUM MERKEZİ 01.07.2010

2.2.b

Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bir öğretmen ve psikolog bir de İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.01.2010
istatistikçi temin etmek. 31.10.2013

2.2.c

Bu çalışmalar için gerekli teknik alt yapıyı sağlamak. İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.08.2009
31.10.2010

3.ALT HEDEF

2.3- Risk altındaki birey ve ailelerin kayıt altına alınması.

FAALİYETLER

2.3.a

Risk altındaki bireylerin, bunların hangi risklere maruz olduğunun İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.08.2009
sınıflandırıldığı bir kayıt cetveli oluşturmak. 31.10.2010

2.3.b

Risk altındaki birey ve ailelere ALO-183 Sosyal Hizmet Danışma TOPLUM MERKEZİ 01.07.2010
Hattı ve ulaşabilecekleri diğer destek ve hizmet kanallarının tanıtılması. 31.10.2013

2.3.c

Risk altındaki aile ve bireylere dönük sosyal hizmetlerin tanınırlığını İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.08.2009
artırıcı çalışmalar yapmak. 31.10.2013

3-ANA HEDEF

Koruyucu önleyici çalışmalar kapsamında halen sosyal hizmet desteği verilen bireye/aileye ek olarak, her yıl +500 birey ve aileye, erken uyarı sistemi ile tesbit edilen bireylerin her yıl %10'una hizmet vermek.

1.ALT HEDEF

3.1-Ailenin korunmasına yönelik her yıl 400 aile ya da bireye takip ve rehberlik eğitim hizmetleri götürmek.

FAALİYETLER

3.1.a

Toplum Merkezi bünyesinde bu ailelere yönelik aile eğitimi, kadın TOPLUM MERKEZİ 01.07.2010
ve insan hakları, anne baba eğitimi, çocuk eğitimi kurslarının açılması. 31.10.2013

3.1.b

Ayda bir bu ailelere dönük anne sağlığı, çocuk sağlığı, hijyen, ilk TOPLUM MERKEZİ 01.08.2010
yardım gibi sıhhi temelli seminerler düzenlenmesi. 31.10.2013

3.1.c

Aile Koruma Kanununun bu aileler tarafından bilinmesini sağlamak TOPLUM MERKEZİ 01.09.2010
amacıyla broşürler hazırlanması, bu ailelerin her birinin her yıl en 31.10.2013

az bir defa evde ziyaret edilmesi.

2.ALT HEDEF

3.2-Her yıl 50 çocuğa sosyal yardım götürülmek suretiyle bu çocukların kendi aile ortamında sağlıklı büyütölmelerini sağlamak.

FAALİYETLER

3.2.a

Aynı ve nakdi yardım kaleminden bu 50 çocuğun aile yanında sürekli desteklenmesi

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.08.2010
31.10.2013

3.2.b

Bu çocukların ebeveynlerine dönük çocuğa yaklaşım ve çocuk gelişimi konularında eğitici kurs vermek.

TOPLUM MERKEZİ 01.09.2010
31.10.2013

3.2.c

Bu çocukların okullarının düzenli olarak ziyaret edilmesi suretiyle okul başarılarının yükseltilmesinin sağlanması.

TOPLUM MERKEZİ 01.09.2010
31.10.2013

3.2.d

Bu çocukların Toplum Merkezi bünyesinde açılan OKS ve ÖSS kurslarından faydalanması.

TOPLUM MERKEZİ 01.09.2010
31.10.2013

3.ALT HEDEF

3.3- 300 özörlü üzerine her yıl 100 özörlüye evde bakım hizmeti götürmek.

FAALİYETLER

3.3.a

Evde bakıma ihtiyaç duyan özörlülerin sosyal hizmetlere ulaşabilirliğini sağlayıcı tanıtımlar yapmak.

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.01.2010
13.10.2013

3.3.b

Özörlü bireylerin taleplerini anında yerine getirmek için gerekli araç ve personeli temin etmek.

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.01.2010
31.10.2013

3.3.c

Bu özörlülerden sağlık kurul raporu veya diğer evraklarını hazırlayacak nitelikte bulunmayanlara refakatçi temin etmek.

İL MÜDÜRLÜĞÜ 01.01.2010
31.10.2013

1-Kuruluşlar:

Ardahan İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'ne bağlı İlçe Müdürlüğü bulunmamakta olup ve **bir** Kuruluş bulunmaktadır.

Kuruluş Adı	Açılış Tarihi	Kapasite	Kayıtlı Sayısı		Kuruluşta Fiilen Kalan		Aile Yanında Desteklenen		Açıklama
			Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	

Ardahan Toplum Merkezi Müdürlüğü	23/02/2006								
-------------------------------------	------------	--	--	--	--	--	--	--	--

2-Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetleri:

Yıllar	Destek Verilen Aile Sayısı	Destek Verilen Kişi Sayısı	Destek Verilen Çocuk Sayısı		Kullanılan Ödenek Miktarı	Diğer	Açıklama
			Kız	Erkek			
2009	57	65	32	33	94.958 TL		

3-Aileye Dönüş Uygulaması Kapsamında Sosyal ve Ekonomik Destek Verilen Çocuk Hizmetleri:

Yıllar	Destek Verilen Çocuk Sayısı		Destek Verilen Korunma Kararlı Çocuk Sayısı		Kullanılan Ödenek Miktarı
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
2009	-	-	-	6	1.719,90 TL

4-Evlat Edinme Hizmetleri:

Yıllar	Evlat Edinme Başvurusu Kabul Edilip Sıraya Alınan Aile Sayısı	Evlatlık Verilen Aile Sayısı	Evlat Edindirilen Çocuk Sayısı	
			Kız	Erkek
2009	-	-	-	-

5-Koruyucu Aile Hizmetleri:

Yıllar	Koruyucu Aile Olmak İçin Başvuruda Bulunan Aile Sayısı	Koruyucu Aile Sayısı	Koruyucu Aile Yanında Bakılan Çocuk Sayısı	
			Kız	Erkek
2009	-	-	-	-

6-Çocuklarımızın Eğitimdeki Başarı Durumları:

Yıllar	OKS		ÖSS		Takdir Belgesi		Teşekkür Belgesi		Başarı Oranı	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

7- 3413 Sayılı Yasa Uyarınca İşe Yerleştirilen Sayısı:

Yıllar	İşe Yerleştirilen Sayısı		Sırada Bekleyen Sayısı	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek

2009	-	-	-	-
------	---	---	---	---

8- Sosyal- Kültürel ve Sportif Faaliyetler (2008-2009 yıllarına ait çocuk, genç, özürü, yaşlı, kadın, aile vb.):

- 1) Ardahan Toplum Merkezi Müdürlüğümüzde faaliyet gösteren kreşte maddi durumu iyi olmayan sosyal ve ekonomik durumları iyi olmayan vatandaşlarımızın çocuklarına okul öncesi eğitimi verilmektedir.
- 2) İlimizde gençlere kendilerini daha geliştirmek ve hayata hazırlamak için Toplum Merkezi Müdürlüğümüzde Yabancı Dil Kursu (İngilizce) ve Bilgisayar Kursları verilmektedir.
- 3) 2008 ve 2009 yılında özürürlere yönelik sakatlar haftası düzenlenmiş orman dikimi, eğlence, yemek
- 4) 8 Mart Dünya Kadınlar günü her yıl düzenli olarak kutlanmaktadır.
- 5) 2008 ve 2009 yıllarında Yaşlı ve Aile Haftası programları tertip edilmiştir.

9-Korunma Altına Alınma Nedenleri:

Yıllar	Anne-Baba Ölü	Anne Ölü	Baba Ölü	Boşanma	İhmal-İstismar	Terk Edilen	Ekonomik Neden	Diğer
2009	-	-	-	-	-	-	-	-

10- Sokakta Çalıştırılan Çocuklar İle İlgili Yapılan Çalışmalar:

Yıllar	Sokakta Çalışan Çocuk Sayısı	Kurum Bakımına Alınan Çocuk	Sosyal ve Ekonomik Destek alan Çocuk Sayısı	Eğitime Kazandırılan Çocuk Sayısı	Aileye Döndürülen Çocuk Sayısı	Ulaşılan Çocuk Sayısı	Meslek Edindirilen Çocuk Sayısı	İşe Yerleştirilen Çocuk Sayısı
2009	-	-	-	-	-	-	-	-

11-Personel Durumu:

İl/İlçe Müdürlüğü ve Kuruluş Adı	Müdür	Müdür Yardımcısı	Sosyal Çalışmacı	Psikolog	Tabip	Diş Tabibi	Eczacı	Çocuk Gelişimcisi	Öğretmen	Sosyolog	Hemşire	Çocuk Eğitici	Din Görevlisi	Yurt Yönetim	Anbar Memuru	Satınalma Memuru	Teknisyen	Kaloriferci	Şoför	Bekçi	Hizmetli	V.H.K.İ.	Bilgisayar İşlt.	TOPLAM
Ardahan İl Sosyal Hizmetler Müd.	1	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	2	1	12
Ardahan Toplum Merkezi Müd.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4
Topam	1	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	-	1	1	1	2	1	16

12-Özel Hizmet Alımı:

İl/İlçe Müdürlüğü ve Kuruluş Adı	Bakıcı	Temizlik Elemanı	Güvenlik	Danışma Yönlendirme	Aşçı	Kaloriferci	Teknisyen Yardımcısı	Mamul Yemek	Diğer (Araç 12+1)	Toplam
İl Müdür.	-	-	-	-	-	-	-	-	1 Adet Araç	1
Toplum Mer.Müd	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5
Toplam	-	5	-	-	-	-	-	-	1	6

13- Yerel Yönetimler, Vakıf ve Dernekler Aracılığı ile Çalıştırılan Personel Durumu

İl/İlçe Müdürlüğü ve Kuruluş Adı	Temizlik Elemanı	Bakıcı	Güvenlik	Mamul Yemek	Sosyal Çalışmacı	Psikolog	Öğretmen	Çocuk Eğitici	Diğer (görev sütunu açıp eklenecek)	Toplam
Ardahan Top.Mer.Müd.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Toplam	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

14-Kamu Kurumlarından Görevlendirme ve Ek Ders Ücreti Karşılığı Çalıştırılan Personel

Durumu il/ilçe Müdürlüğü ve Kuruluş	Müdür	Müdür Yardımcısı	Sosyal Çalışmacı	Psikolog	Tabip	Diş Tabibi	Eczacı	Çocuk Gelişimcisi	Öğretmen	Sosyolog	Hemşire	Çocuk Eğitici	Diğer	Toplam
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

15- İl Müdürlüğü Müracaatçı Başvuru Sayıları:

Başvuru Nedeni	Yıllar				
	2005	2006	2007	2008	2009
Evlat Edinme Hizmetleri	-	-	-	-	-
Koruyucu Aile Hizmetleri	-	-	-	-	-
Korunmaya Muhtaç Çocuk	8	21	25	34	16
Çocuk Koruma Kanunu Uygulamaları	-	-	4	42	7
Huzurevleri Yaşlı Bakım ve Reh. Merkezi	1	2	7	4	-
Özürlü Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	-	-	2	1	-
Özürlü Kimlik Kartı Uygulamaları	-	-	-	2	3
Evde Bakım Hizmeti Uygulamaları	-	-	127	267	128
Kadın Konukevleri	-	-	1	2	1
Mahkemelerin Bilirkişi Talepleri	-	3	4	9	7
Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetleri	80	128	111	108	40
Diğer	-	-	3	3	-
TOPLAM	89	154	284	472	202

16- Kuruluşlara İlişkin Yatırımlar:

	Planlanan	Açılan	İnşaatı Devam Eden	İhale Aşamasında Olan	..... Yılı İçinde Açılması Planlanan (Yılı ve sayı karşılık gelen kutucukta belirtilecektir.)	Protokol Yapılan Kurum	Diğer Kurum ve Kuruluşlardan Devir	Kurum Bütçesi, Arsa Karşılığı (TOKİ, Özel İdare, Belediyelere yaptırılan ya da STK'lar, Diğer Resmi Kurumlarca yapılan)
Engelsiz Yaşam Merkezi				x				Projemiz TOKİ 'ye arsa karşılığı yaptırılacaktır.

17-Özürlülerin Evde Bakımı:

Yıllar	Özürlü Sayısı		Giden Ödenek Miktarı	Harcama
	Bayan	Erkek		
2009	58	70		415.538,53 TL

18-Özürlülerin Özel Kuruluşlarda Bakımı:

Yıllar	Özürlü Sayısı		Giden Ödenek Miktarı	Harcama
	Bayan	Erkek		
2009	-	-	.	.
Toplam	-	-	.	.

19- Gönüllü Kişi ve Kuruluşlarla Yapılan Çalışmalar :

Yıllar	İnşaat- Onarım	Tefriş	Sosyal-Kültürel ve Sportif Faaliyetlere Katkı	Giyim-Kuşam ve Yiyecek Bağışları	Nakdi Bağış	Diğer	Toplam
2009	-	.	.	.	.	.	.

Not : Ardahan İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğümüze bağlı yatılı kuruluş bulunmadığından herhangi bir katkı veya bağış olmamıştır.

KAPSAM : SUNULAN HİZMETLER

ANALİZİN AİT OLDUĞU İL : ARDAHAN İL SOSYAL HİZMETLER

ANALİZİN AİT OLDUĞU ÇALIŞMA ALANI: ARDAHAN İL SOSYAL HİZMETLER – G Z F T

	SUNULAN HİZMETLER	GÜÇLÜ	ZAYIF	ORTAYA ÇIKARDIĞI FIRSAT	ORTAYA ÇIKARDIĞI TEHDİT
1	Sunulan Hizmetlerin çeşidi	1)BİLGİSAYAR-İNGİLİZCE KURSU	1)HAVALARIN SOĞUK OLMASI	HALKIN BİLİNÇLENME Sİ KÜLTÜR SEVİYESİNİN ARTMASI	BAZI GENÇLERİN İNTERNET KAFELERE ALIŞMASI VE AYKIRI SİTELERİ KULLANMALARI
		2)DİKİŞ-NAKİŞ KURSU	2)ULAŞIMI ETKİLEMESİ		
		3)GİTAR VE BAĞLAMA KURSU	3)		
2	Sunulan hizmetlerin kalitesi	1)İYİ	1)		
3	Sunulan Hizmetlerin sonuçlara etkisi (yeterince olumlu sonuçlar elde ediliyor mu v.b.)	1)EVET	1)		
4	Sunulan hizmetlerin hizmet talep yoğunluğunu karşılama yeteneği	1)İYİ	1)		
5	Sunulan hizmetlerin yerindeliği (doğru kişilere ulaşma durumu v.b.)	1)İYİ	1)		
6	Hizmet sunulanları (kadın,aile) "topluma/normal hayata/aileye kazandırma" yeteneği	1)İYİ	1)		
7	Tanınırlık ve diğer kuruluşlarla, vatandaş ve STK larla ortak çalışma yapma yeteneği	1)TANINIRLIK DERESESİ İYİ	1)		

	SUNULAN HİZMETLER	GÜÇLÜ	ZAYIF	ORTAYA ÇIKARDIĞI FIRSAT	ORTAYA ÇIKARDIĞI TEHDİT
1	Sunulan Hizmetlerin çeşidi	1)ANY-ÖZÜRLÜ YARDIM	1)TEK SOSYAL ÇALIŞMACININ OLMASI	DEVLET İLE TOPLUM ARASINDAKİ BAĞI GÜÇLENDİRMESİ	İSTİSMAR
2	Sunulan hizmetlerin kalitesi	1)iyi	1)PERSONEL SIKINTISI		
3	Sunulan Hizmetlerin sonuçlara etkisi (yeterince olumlu sonuçlar elde ediliyor mu v.b.)	1)EVET	1)		
4	Sunulan hizmetlerin hizmet talep yoğunluğunu karşılama yeteneği	1)iyi	1)YETERİ KADAR PERSONEL OLMAYIŞI ZAMAN ZAMAN SIKINTILAR DĞURMAKTADIR		
5	Sunulan hizmetlerin yerindeliği (doğru kişilere ulaşma durumu v.b.)	1)iyi	1)		
6	Tanınırlık ve diğer kuruluşlarla, vatandaş ve STK larla ortak çalışma yapma yeteneği	1)iyi	1)		

	SUNULAN HİZMETLER	GÜÇLÜ	ZAYIF	ORTAYA ÇIKARDIĞI FIRSAT	ORTAYA ÇIKARDIĞI TEHDİT
1	İlin demografik yapısı (nüfusu, göç durumu, boşanma oranı, güvenilirliği, adli vaka sayısı v.b. Açısından)	1)NUFÜS YOĞUNLUĞU AZ, GÖÇ VERME ORANI FAZLA, BÜYÜK AİLE TİPİ AİLELER OLDUĞU İÇİN BOŞANMALAR AZ, ADLİ VAKA SAYISI AZ.	1)GÖÇ VERMESİ BİR ÇOK KÖYÜN BOŞALMASINA BU SEBEPLE BİR ÇOK KÖY OKULUNUN KAPANMASINA NEDEN OLMAKTADIR.		KÖYDEN ŞEHİRE VE BÜYÜK KENTLERE GÖÇ OLMASI.
2	İlin coğrafik yapısı (ulaşımı zor, iklimi, çevre kirliliği v.b.)	1)ULAŞIM KIŞIN ZORLUKLARA YAPILMAKTA, ÇEVRE KİRLİLİĞİ YOK.	1)YOLLARIN ISLAH EDİLMESİ	KAYAK TESİSLERİ OLMASI İLİ FARKLI KILMAKTADIR. OKSİJENİN BOL OLMASI VE DE SOĞUK OLMASINA	ULAŞIMIN KIŞIN ZOR OLMASI NEDENİYLE UZAK KÖYLERDE HASTALARIN HASTANEYE ULAŞIMINDA

				RAĞMEN HASTALIKLARIN OLMAMASI EN BAŞTA GRİP VE SOĞUK ALGINLIĞI	SIKINTILARIN OLMASI
3	İldeki altyapı (kanalizasyon, telefon, su, enerji v.b.)	1)ÇALIŞMALAR DEVAM ETMEKTE	1)ALTYAPI YETERİ KADAR İYİ DEĞİL	DAHA PLANLI ALTYAPILAR GELİŞTİRLEBİR VA HER DEFASINDA ŞEHİR DE ÇUKURLAR OLUŞMAZ.	KIŞ AYLARINDA VE BAHARDA ALT YAPININ SIKINTILARI ÇEKİLMEKTEDİR.
4	İlin gelişmişlik durumu (kişi başı gelir, sosyal alanlar,v.b.)	1)İLİMİZ PEK GELİŞMEMİŞ OLUP KİŞİ BAŞI DÜŞEN MİLLİ GELİR DÜŞÜKTÜR. SOSYAL AKTİVERLER AZDIR.	1)SİNEMANIN OLMAYIŞI	YENİ YATIRIMLAR YAPILABİLİR	BAZI KÜLTÜRLERE UZAK OLMASINA SEBEP OLMAKTADIR.
5	Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının, STK'ların durumu ve onlarla ilişkiler, ortak çalışma durumları	1)iyi	1)	BAZI KURUMLARLA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANMIŞ OLUP GENÇLERİN VE DE HALKIN BİR ÇOK İMKANDAN FAYDALANMASI SAĞLANMIŞTIR.	
6	Vatandaşla ilişkiler, vatandaşların sosyal hizmete ilgisi, desteği, hizmet sunulan kişileri toplumla bütünleştirme olasılıkları v.b.	1)iyi	1)Personel yetersizliği	BİREYLERİN TOPLUMA KAZANDIRILMASI	

ARDAHAN İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ - MALİYET TABLOSU

KAYNAKLAR	PLANIN 1.YILI	PLANIN 2. YILI	PLANIN 3. YILI	PLANIN 4. YILI	PLANIN 5. YILI
ANA HEDEF 1					
AMAÇ 1					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 2					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 3					
HEDEF 1.1	6.000 TL	7.200 TL	8.400 TL		
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 4					
HEDEF 1.1			50.000 TL		
HEDEF 1.2		50.000 TL			
HEDEF 1.3					
AMAÇ 5					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 6					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 7					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
AMAÇ 8					
HEDEF 1.1					
HEDEF 1.2					
HEDEF 1.3					
ANA HEDEF 2					

KAYNAKLAR	PLANIN 1.YILI	PLANIN 2. YILI	PLANIN 3. YILI	PLANIN 4. YILI	PLANIN 5. YILI
AMAÇ 1					
HEDEF 2.1					
HEDEF 2.2					
HEDEF 2.3					
AMAÇ 2					
HEDEF 2.1					
HEDEF 2.2					
HEDEF 2.3					
AMAÇ 3					
HEDEF 2.1					
HEDEF 2.2					
HEDEF 2.3					
ANA HEDEF 2					
AMAÇ 1					
HEDEF 3.1					
HEDEF 3.2					
HEDEF 3.3					
AMAÇ 2					
HEDEF 3.1					
HEDEF 3.2					
HEDEF 3.3					
AMAÇ 3					
HEDEF 3.1					
HEDEF 3.2					
HEDEF 3.3					
TOPLAM	6.000 TL	57.200 TL	58.000 TL		

ARDAHAN İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ - KAYNAK TABLOSU

KAYNAKLAR	PLANIN 1.YILI	PLANIN 2. YILI	PLANIN 3. YILI	PLANIN 4. YILI	PLANIN 5. YILI
GENEL BÜTÇE	*	*	*	*	*
ÖZEL BÜTÇE					
YEREL YÖNETİMLER					
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU					
BÜTÇE DIŞI FONLAR					
DÖNER SERMAYE					
VAKIF VE DERNEKLER					
DIŞ KAYNAKLAR					
DİĞER KAYNAKLAR					
TOKİ	*	*	*		
ÖZEL İDARE	*	*	*		
İŞ-KUR	*	*			
TOPLAM					

İL ÖZEL İDARESİ :

5 - GELECEĞE BAKIŞ:

A- MİSYON BİLDİRİMİ:

Misyonumuz: Yasal Yükümlülüklerimizi; demokratik, katılımcı, sürekli, şeffaf, hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla, İl halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını, kıt olan kaynaklarımızla hizmet önceliklerini dikkatle esas alarak, mevzuatına uygun, etkin, verimli, kaliteli bir şekilde, karşılamak ve yerine getirmektir.

B- VİZYON BİLDİRİMİ:

Vizyonumuz: İlimizde yaşayan insanların yaşam kalitesi ve refahını yükseltmek için üreten, sorunlarını çözen, dünyayla sürekli iletişim içinde olan, güvenilir ve güler yüzlü bir yerel yönetim kuruluşu olmaktır.

C- TEMEL DEĞERLER:

Temel İlkelerimiz:

- Kamu kaynaklarının korunması esastır.
- Mevzuata ve tasarruf tedbirlerine uyulacaktır.
- Kaynakların etkin ve verimli kullanılmasına özen gösterilecektir.
- Kaynaklar, ilçeler arasındaki gelişmişlik farkının en aza indirilmesi için kullanılacaktır.
- Hizmetlerin önceliği mali durum, hizmetin ivediliği ve hizmet götürülen yerin gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak belirlenecektir.
- Teknoloji kullanım düzeyi geliştirilecektir.
- Karar alma sürecinde katılımcılık, şeffaflık ve eşitliğe dikkat edilecektir.
- Hizmetlerin insan odaklı ve kaliteli olmasına önem verilecektir.
- Vatandaşın sorununa en kısa sürede cevap verilecektir.
- Hizmetlerde vatandaş memnuniyeti esas alınacaktır.
- Kişilerin ekonomik refahını artırmak hedeflenmiştir.
- Kişilerin sosyal ve kültürel gelişimlerini artırmak hedeflenmiştir.
- Çevrenin korunmasına önem verilecektir.
- Hizmetler yapılırken diğer kamu idareleri ile uyum içinde çalışılacaktır.
- Kamu Görevlileri Etik Kurulunca belirlenen ilke ve prensiplere uyulacaktır.
- Kamusal bilgilendirme yapılarak yatırım ve hizmetlerde şeffaflık sağlanacaktır.
- Stratejik planı ile ilgili tüm süreçler ve sonuçlar kamu ile paylaşılacaktır.
- Hizmet kalitesi yönünden diğer kamu idarelerine öncülük yapmak hedeflenmiştir.

D- AMAÇ VE HEDEFLER:

STRATEJİK AMAÇ 1: Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.

HEDEF 1.1: 2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Organlarının Yasal giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.1.1: Her yıl İl Özel İdaresi Organlarının ve Vali Yardımcılarının Huzur hakları ödenecek ve Yönetime ilişkin giderleri karşılanacaktır.

HEDEF 1.2 : 2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.2.1: Her yıl Çıldır Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.2.2: Her yıl Damal Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.2.3: Her yıl Göle Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.2.4: Her yıl Hanak Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.2.5: Her yıl Posof Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.

HEDEF 1.3 : 2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Hizmetleri Mevcut Personelle eliyle yürütülecektir.

Faaliyet 1.3.1: Her yıl İstihdam edilen personelin yasal giderleri karşılanacaktır.

HEDEF 1.4 : 2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresinin Yönetim Giderleri karşılanacaktır.

Faaliyet 1.4.1: Her yıl İl Özel İdaresinin Yönetimine ilişkin Mal ve Hizmet alım işleri gerçekleştirilecek, Taşınır mal ve malzemelerin bakım ve onarımları yapılacaktır.

HEDEF 1.5 : 2009-2013 Yıllarında Kanunlarla belirlenen Transfer ve Yedek Ödenekler ayrılacaktır.

Faaliyet 1.5.1: Her yıl Yasal paylar ayrılacaktır.

Faaliyet 1.5.2: Her yıl İhtiyat ödenekleri bulundurulmak üzere, Yedek ödenekler ayrılacaktır.

Faaliyet 1.5.3: 222 Sayılı Kanun gereği, bir önceki yıl gerçekleşen paya esas gelirlerin %20'si oranında pay ayırarak, Bütçe içerisinde ilköğretim Faaliyet ve Projelerine tahsis etmek suretiyle, Eğitim hizmetlerine destek sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2 : İl Özel İdaresinin Taşınır ve Taşınmazlarını korumak, yaşatmak ve varlığının sürdürülmesini sağlamak.

HEDEF 2.1 : 2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Taşınmazlarının, her yıl iki adedinin bakım ve onarımını gerçekleştirmek.

Faaliyet 2.2.1: Öncelik sırasına göre her yıl iki adet Hizmet Binası, Lojman veya diğer Gayri Menkullerden ikisinin bakım ve onarımını yapmak.

HEDEF 2.2 : 2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresine ait Taşınır Malların kullanılabilirliklerini sağlamak ve hizmete hazır halde bulundurmak.

Faaliyet 2.2.1: Araç ve Makinelerin bakım ve onarımları gerçekleştirilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 3 : Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.

HEDEF 3.1: 2009-2013 Yıllarında Tüm köy yolları her mevsim emniyetli bir şekilde ulaşılabilen, köy yolu standardına uygun biçimde yapılarak, köy ve bağlularının ulaşım sorunu çözülecektir.

Faaliyet 3.1.1: Mevcut İmkanlarımızla sürekli Köy Yollarının yapım bakım ve onarımları ile Kar mücadelesi yapılarak, ulaşım sağlanacaktır.

Faaliyet 3.1.2: Köy yolu ağımızın alt yapı (menfez) ihtiyacı tamamlanacak, köy yollarımızda mevcut hasarlı köprülerden hasar görenler onarılacak, onarımı mümkün olmayanlar ise yeniden yapılacaktır. Ayrıca genişletilmesi gereken köprülerde genişletme çalışması da yapılacaktır. Hasar gören sanat yapıları yeniden yapılacak, yollarımızda tıkanan sanat yapılarının içleri temizlettirilecek, ihtiyaç olan noktalara ise gerekli sanat yapıları yapılacaktır.

Faaliyet 3.1.3: Asfalt ve stabilize kaplı yolların trafik levhaları tamamlanacak ve köy giriş levhaları yapılacaktır.

HEDEF 3.2: İçme sularının yapım bakım ve onarımları yapılacak, Hasarlı ya da çalışmaz halde olan depo, kaptaj, vantuz, tahliye gibi içme suyu sanat yapıları onarılacak, Sağlık açısından zararlı olan asbest borular ve çelik borular değiştirilecektir.

Faaliyet 3.2.1: İçme sularında kullanılabilir malzemeler satın alınarak, içme sularının yapım, bakım ve onarımları yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4 : İlk Öğretim çağındaki Çocuklarımızın Okulla buluşmalarını sağlamak.

HEDEF 4.1: 2009-2010 Yıllarında İlköğretim Öğrenci Yurdu yapılarak, Yurt eksikliği giderilecektir.

Faaliyet 4.1.1: Vilayetler Hizmet Birliğinin de desteği ile İlimiz Merkezinde bir adet Kız Öğrenci Yurt Binası yapılacaktır.

E – FAALİYET VE PROJE MALİYETLERİ:

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Özel Kalem			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.1:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Organlarının Yasal giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.1.1:	Her yıl İl Özel İdaresi Organlarının ve Vali Yardımcılarının Huzur hakları ödenecek ve Yönetime ilişkin giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
1- İl Genel Meclisi, İl Encümen üyeleri ile İhtisas ve Denetim Komisyonu Üyelerinin huzur hakları yolluk ve kurs giderleri ödeneği,				
2- 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 63. maddesi uyarınca, Vali Yardımcılarının huzur hakları,				
3- Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Vali konağı) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşit Kanunu hükümleri uyarınca Vali Taşıtlarının işletme ve onarım giderleri ile Temsil, Ağırılama Tören ve tanıtma giderlerine ilişkin ödenekler,				
4- İl Genel Meclisi hizmet binası ve diğer Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı ödenekleri karşılanacaktır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
563.500,00	600.127,50	639.135,78	680.679,60	724.923,77

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Çıldır İlçe Özel İdare Birimi			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.2.1:	Her yıl Çıldır Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
a) İlçede Bir adet Kaymakam kadrosu mevcut olup, 5302 sayılı Kanunun 63. maddesi uyarınca Kaymakam ödeneği, Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Kaymakam Konutu) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşit Kanunu hükümleri uyarınca Kaymakam Taşıtlarının işletme ve onarım giderleri ödeneği,				
b) İlçemizde; İlçe Özel idaresi teşkilatı mevcut olup, 1 adet İlçe Özel idare Müdürü kadrosu ihdas edilmiş, İlçe Özel idaresine ait 1 adet İlçe Özel İdare Hizmet Binası ve Memur lojmanları mevcuttur. İlçe Özel İdare Müdürünün Maaşı ve Özlük hakları ile İlçe Özel idaresindeki hizmetlerin yürütülebilmesi için, Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı giderleri ödeneği,				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Damal İlçe Özel İdare Birimi			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.2.2:	Her yıl Damal Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
a) İlçede Bir adet Kaymakam kadrosu mevcut olup, 5302 sayılı Kanunun 63. maddesi uyarınca Kaymakam ödeneği, Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Kaymakam Konutu) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşit Kanunu hükümleri uyarınca Kaymakam Taşıtlarının işletme ve onarım giderleri ödeneği,				
b) İlçemizde; İlçe Özel idaresi teşkilatı mevcut olup, 1 adet İlçe Özel idare Müdürü kadrosu ihdas edilmiş, İlçe Özel idaresine ait 1 adet İlçe Özel İdare Hizmet Binası ve Memur lojmanları mevcuttur. İlçe Özel İdare Müdürünün Maaşı ve Özlük hakları ile İlçe Özel idaresindeki hizmetlerin yürütülebilmesi için, Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı giderleri ödeneği,				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Göle İlçe Özel İdare Birimi			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.2.3:	Her yıl Göle Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
a) İlçede Bir adet Kaymakam kadrosu mevcut olup, 5302 sayılı Kanununun 63. maddesi uyarınca Kaymakam ödeneği, Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Kaymakam Konutu) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşıt Kanunu hükümleri uyarınca Kaymakam Taşıtının işletme ve onarım giderleri ödeneği,				
b) İlçemizde; İlçe Özel idaresi teşkilatı mevcut olup, 1 adet İlçe Özel idare Müdürü kadrosu ihdas edilmiş, İlçe Özel idaresine ait 1 adet İlçe Özel İdare Hizmet Binası ve Memur lojmanları mevcuttur. İlçe Özel İdare Müdürünün Maaşı ve Özlük hakları ile İlçe Özel idaresindeki hizmetlerin yürütülebilmesi için, Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı giderleri ödeneği,				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Hanak İlçe Özel İdare Birimi			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.2.4:	Her yıl Hanak Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
a) İlçede Bir adet Kaymakam kadrosu mevcut olup, 5302 sayılı Kanununun 63. maddesi uyarınca Kaymakam ödeneği, Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Kaymakam Konutu) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşıt Kanunu hükümleri uyarınca Kaymakam Taşıtının işletme ve onarım giderleri ödeneği,				
b) İlçemizde; İlçe Özel idaresi teşkilatı mevcut olup, 1 adet İlçe Özel idare Müdürü kadrosu ihdas edilmiş, İlçe Özel idaresine ait 1 adet İlçe Özel İdare Hizmet Binası ve Memur lojmanları mevcuttur. İlçe Özel İdare Müdürünün Maaşı ve Özlük hakları ile İlçe Özel idaresindeki hizmetlerin yürütülebilmesi için, Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı giderleri ödeneği,				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
95.200,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Posof İlçe Özel İdare Birimi			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.2.5:	Her yıl Posof Kaymakamının Huzur hakkı ödenecek, mevzuatla belirlenen diğer giderleri karşılanacak ve İlçe Özel İdare Personel giderleri ile Yönetim giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar :				
a) İlçede Bir adet Kaymakam kadrosu mevcut olup, 5302 sayılı Kanununun 63. maddesi uyarınca Kaymakam ödeneği, Kamu Konutları Kanunu ve buna ilişkin Yönetmelik hükümleri gereğince, Özel Tahsisli konuta (Kaymakam Konutu) ait idarece karşılanacak giderlere ilişkin ödenekler ile Taşıt Kanunu hükümleri uyarınca Kaymakam Taşıtının işletme ve onarım giderleri ödeneği,				
b) İlçemizde; İlçe Özel idaresi teşkilatı mevcut olup, 1 adet İlçe Özel idare Müdürü kadrosu ihdas edilmiş, İlçe Özel idaresine ait 1 adet İlçe Özel İdare Hizmet Binası ve Memur lojmanları mevcuttur. İlçe Özel İdare Müdürünün Maaşı ve Özlük hakları ile İlçe Özel idaresindeki hizmetlerin yürütülebilmesi için, Yönetim giderlerine ilişkin mal ve hizmet alımı giderleri ödeneği,				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
171.100,00	182.221,50	194.065,89	206.680,17	220.114,38

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.3:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Hizmetleri Mevcut Personelle eliyle yürütülecektir.			
Faaliyet 1.3.1:	Her yıl İstihdam edilen personelin yasal giderleri karşılanacaktır.			
Açıklamalar : 2009 Yılı Bütçe Gereke Fişlerinde Belirtildiği üzere, Personel harcamalarına (Eski köy hizmetleri personeli hariç) ait ödenekler ayrı ayrı hesaplanarak ayrılmıştır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
1.996.420,00	2.126.187,30	2.264.389,47	2.411.574,78	2.568.327,14
Genel Bütçe Ödeneği (Aktarılması Beklenen)				
2009	2010	2011	2012	2013
3.500.000,00	3.727.500,00	3.969.787,50	4.227.823,68	4.502.632,21

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Destek Hizmetleri Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.4:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresinin Yönetim Giderleri karşılanacaktır.			
Faaliyet 1.4.1:	Her yıl İl Özel İdaresinin Yönetimine ilişkin Mal ve Hizmet alım işleri gerçekleştirilecek, Taşınır mal ve malzemelerin bakım ve onarımları yapılacaktır.			
Açıklamalar : 2009 Yılı Bütçe Gereke Fişlerinde Belirtildiği üzere, İl Özel İdaresi Hizmetleri aksatılmadan yürütülmesi amacıyla; Merkez ve şantiyelerle ilgili yönetime ilişkin her türlü ihtiyaçların (Mal ve Hizmet Alım Giderleri) karşılanması için hesaplamalar yapılmış ve ödenekleri ayrılmıştır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
802.000,00	854.130,00	909.648,45	968.775,59	1.031.746,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Mali Hizmetler Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.5:	2009-2013 Yıllarında Kanunlarla belirlenen Transfer ve Yedek Ödenekler ayrılacaktır.			
Faaliyet 1.5.1:	Her yıl Yasal paylar ayrılacaktır.			
Açıklamalar : 2009 Yılı Bütçe Gereke Fişlerinde Belirtildiği üzere; İl Özel İdaresi Bütçesinden Ödenmesi gerekli olan Kanuni paylar ve Bütçeden yapılacak yardımlar ile üyesi bulunduğumuz Birliklere Katılım payları ve Borç (Kredi geri ödeme) ödemeleri hesaplanarak ayrılmıştır.				
A- Bir önceki Yıl Bütçe Kesin hesabına göre paya esas gelirlerden ayrılacak Kanuni paylar :				
1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 180. Maddesi Gereğince Ayrılması Gereken Baro Payı				%0.1
222 Sayılı Kanun Gereğince Ayrılması Gereken İlköğretim Kurumları Payı				% 20
4759 Sayılı Kanunun 3. Maddesinin (a) Fıkrası Gereğince Ayrılması Gereken İller Bankası İştirak Payı				% 5
4109 Sayılı Kanunun 11. Maddesi Gereğince Muhtaç Asker Ailelerine Ayrılan Pay				%2
5449 Sayılı Kanunun 19.Maddesinin 1. Fıkrasının (d) Bendi Gereğince Ayrılması Gereken Pay				%1
B- Ayrılması Gerekli Diğer Yasal Paylar:				
1- 5510 Sayılı Kanunun 4/c ve 81/h maddesi gereğince ayrılacak olan %20 Ek karşılıklar.				
2- 3285 Sayılı Kanunun 30. Maddesi uyarınca ayrılacak Hayvan sağlığı zabıtası payı.				
3- 3998 Sayılı Kanunun 3. maddesi gereğince ayrılacak pay.				
4- Organize Sanayi Bölgesi katılım ve iştirak payı.				
C- Üyesi Bulduğumuz Birlikler katılım payı:				
1- Bütçenin %1'i oranında Velayetler Hizmet Birliği Katılım payı.				
2- Bütçenin %1'i oranında Serhat İlleri Kalkındırma Birliği Katılım payı.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
543.256,00	700.000,00	1.000.000,00	1.065.000,00	1.134.225,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Mali Hizmetler Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.5:	2009-2013 Yıllarında Kanunlarla belirlenen Transfer ve Yedek Ödenekler ayrılacaktır.			
Faaliyet 1.5.2:	Her yıl İhtiyat ödenekleri bulundurulmak üzere, Yedek ödenekler ayrılacaktır.			
Açıklamalar :	2009 Yılı Bütçe Gerekçe Fişlerinde Belirtildiği üzere; Personel giderlerini karşılama, Yatırımları hızlandırma , doğal afet giderlerini karşılama ve ayrıca İl Özel İdaresi Hizmetlerinin Yürütülmesi sırasında, Bütçede başlangıçta öngörülme veya Yılı içerisinde gelişmeler neticesinde meydana gelecek hizmetlerin yapılabilmesi yada yapılan tahminlerde sapmalar olması ihtimaline karşılık hizmetleri aksatmamak amacıyla, ihtiyat olarak Yedek Ödenekler ayrılmıştır.			
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
448.936,00	896.460,70	597.757.89	533.902,18	888.655,87

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.			
HEDEF 1.5:	2009-2013 Yıllarında Kanunlarla belirlenen Transfer ve Yedek Ödenekler ayrılacaktır.			
Faaliyet 1.5.3:	222 Sayılı Kanun gereği, bir önceki yıl gerçekleşen paya esas gelirlerin %20'si oranında pay ayrılarak, Bütçe içerisinde ilköğretim Faaliyet ve Projelerine tahsis etmek suretiyle, Eğitim hizmetlerine destek sağlanacaktır.			
Açıklamalar :	222 Sayılı Kanun hükümleri uyarınca; bir önceki yıl bütçe kesin hesabına göre, paya esas gelirlerimizin %20' si oranında pay ayrılarak 2009 -2013 Yılı bütçemizle, İlköğretim Kurumlarının cari ve yatırım programı teklif cetvelinde belirtilen ilköğretim okullarının yapım bakım ve onarım giderleri için ödenek tahsis edilerek, Eğitim hizmetlerine destek sağlanacaktır.			
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
799.788,00	1.082.157,00	1.600.000.00	1.700.000,00	1.800.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 2:	İl Özel İdaresinin Taşınır ve Taşınmazlarını korumak, yaşatmak ve varlığının sürdürülmesini sağlamak.			
HEDEF 2.1:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Taşınmazlarının, her yıl iki adedinin bakım ve onarımını gerçekleştirmek.			
Faaliyet 2.1.1:	Öncelik sırasına göre her yıl iki adet Hizmet Binası, Lojman veya diğer Gayri Menkullerden ikisinin bakım ve onarımını yapmak.			
Açıklamalar :	İl Özel İdaresi Taşınmazlarının bakım ve onarımları ile korunması ve emlak gelirlerinin takibi ve tahsili için gerekli ödenekler bütçe imkanları dahilinde hesaplanarak ayrılmıştır.			
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
40.000,00	100.000.00	107.000,00	114.000.00	121.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Destek Hizmetleri Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 2:	İl Özel İdaresinin Taşınır ve Taşınmazlarını korumak, yaşatmak ve varlığının sürdürülmesini sağlamak.			
HEDEF 2.2:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresine ait Taşınır Malların kullanılabilirliklerini sağlamak ve hizmete hazır halde bulundurmak.			
Faaliyet 2.2.1:	Araç ve Makinelerin bakım ve onarımları gerçekleştirilecektir.			
Açıklamalar :	Mevcut araç ve makinelerin bakım ve onarımlarını sağlanmak suretiyle, İçme Suyu, kar mücadelesi ve Köy yollarına ilişkin hizmetlerde kullanılması için hazır halde bulundurmak.			
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
690.000,00	800.000,00	852.000,00	908.000,00	967.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.			
HEDEF 3.1:	2009-2013 Yıllarında Tüm köy yolları her mevsim emniyetli bir şekilde ulaşılabilen, köy yolu standardına uygun biçimde yapılarak, köy ve bağlularının ulaşım sorunu çözülecektir			
Faaliyet 3.1.1:	Mevcut imkanlarımızla sürekli Köy Yollarının yapım bakım ve onarımları ile Kar mücadelesi yapılarak, ulaşım sağlanacaktır.			
Açıklamalar : Mevcut makine ve ekipmanla, araç ve makinelerin akaryakıt yağ giderlerini temin etmek suretiyle, Kar mücadelesi, Malzemeli yol bakımı, yol onarımları, yol yapımları ile içme sularının bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi planlanmıştır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
900.000,00	1.000.000,00	1.065.000,00	1.135.000,00	1.208.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.			
HEDEF 3.1:	2009-2013 Yıllarında Tüm köy yolları her mevsim emniyetli bir şekilde ulaşılabilen, köy yolu standardına uygun biçimde yapılarak, köy ve bağlularının ulaşım sorunu çözülecektir.			
Faaliyet 3.1.2:	Köy yolu ağımızın alt yapı (menfez) ihtiyacı tamamlanacak, köy yollarımızda mevcut harslı köprülerden hasar görenler onarılacak, onarımı mümkün olmayanlar ise yeniden yapılacaktır. Ayrıca genişletilmesi gereken köprülerde genişletme çalışması da yapılacaktır. Hasar gören sanat yapıları yeniden yapılacak, yollarımızda tıkanan sanat yapılarının içleri temizlettirilecek, ihtiyaç olan noktalara ise gerekli sanat yapıları yapılacaktır.			
Açıklamalar : Malzeme temin edilecektir.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
-	100.000,00	110.000,00	120.000,00	130.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.			
HEDEF 3.1:	2009-2013 Yıllarında Tüm köy yolları her mevsim emniyetli bir şekilde ulaşılabilen, köy yolu standardına uygun biçimde yapılarak, köy ve bağlularının ulaşım sorunu çözülecektir.			
Faaliyet 3.1.3:	Asfalt ve stabilize kaplı yolların trafik levhaları tamamlanacak ve köy giriş levhaları yapılacaktır.			
Açıklamalar : Malzeme temin edilecektir.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
-	20.000,00	22.000,00	23.000,00	25.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.			
HEDEF 3.2:	İçme sularının yapım bakım ve onarımları yapılacak, Hasarlı ya da çalışmaz halde olan depo, kaptaj, vantuz, tahliye gibi içme suyu sanat yapıları onarılacak, Sağlık açısından zararlı olan asbest borular ve çelik borular değiştirilecektir.			
Faaliyet 3.2.1:	İçme sularında kullanılabilir malzemeler satın alınarak, içme sularının yapım, bakım ve onarımları yapılacaktır.			
Açıklamalar : Bu proje kapsamında: İçme Sularında kullanılabilir malzemeler satın alarak, Mevcut makine ve ekipmanla İçme sularının yapım, bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi planlanmıştır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
100.000,00	150.000,00	160.000,00	170.000,00	181.000,00

FAALİYET- PROJE MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	İl Özel İdaresi			
Harcama Birimi Adı	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü			
STRATEJİK AMAÇ 4:	İlk Öğretim çağındaki Çocuklarımızın Okulla buluşmalarını sağlamak.			
HEDEF 4.1:	2009-2010 Yıllarında İlköğretim Öğrenci Yurdu yapılarak, Yurt eksikliği giderilecektir.			
Faaliyet 4.1.1:	Vilayetler Hizmet Birliğinin desteği ile İlimiz Merkezinde bir adet Kız Öğrenci Yurt Binası yapılacaktır.			
Açıklamalar : 2009-2010 Yıllarında, Yıllara Sari bir adet Kız Öğrenci Yurt Binası yapılacak olup, 1,000.000.00.TL'si Vilayetler Hizmet Birliğince, 392.000,00TL'si İl özel İdaresince ödenerek, iş 2010 yılında tamamlanacaktır.				
Yılı Bütçe Ödeneği				
2009	2010	2011	2012	2013
	392.000,00			
Vilayetler Hizmet Birliği Bütçe Ödeneği (Aktarılması Beklenen)				
2009	2010	2011	2012	2013
1.000.000,00				

F - PERFORMANS GÖSTERGELERİ:

Performans göstergeleri **girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite** göstergeleri olarak sınıflandırılır.

Girdi: Bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken beşeri, mali ve fiziksel kaynaklardır. Girdi göstergeleri, ölçmeye esas olan başlangıç durumunu yansıtır.

Çıktı: Üretilen ürün ve hizmetlerin miktarıdır. Çıktı göstergeleri, üretilen mal ve hizmetlerin niceliği konusunda bilgi vermesine rağmen, sonuçlara ulaşıp ulaşılmadığı veya üretilen mal veya hizmetin kalitesi ve üretim sürecinin etkinliği konusunda tek başına açıklayıcı değildir.

Verimlilik: Birim çıktı başına girdi veya maliyettir. Girdiler ile çıktılar arasındaki ilişkiyi gösterir.

Sonuç: Sonuç göstergeleri, elde edilen çıktılar, amaç ve Hedeflerin gerçekleştirilmesinde nasıl ve ne ölçüde başarılı olduklarını gösterirler. Hedeflenen sonuçlara ulaşmadaki başarı seviyesi etkililik ile ifade edilmektedir. Sonuç göstergeleri amaç ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını ortaya koymaları bakımından en önemli performans göstergeleridir.

Kalite: Mal veya hizmetlerden yararlananların veya ilgililerin beklentilerinin karşılanmasında ulaşılan düzeydir (güvenilirlik, doğruluk, davranış biçimi, duyarlılık ve bütünlük gibi ölçüler).

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.
HEDEF 1.1:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Organlarının Yasal giderleri karşılanacaktır.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı ve İl Özel İdaresi Organlarının sayısı
Çıktı	Ay, Gün, Komisyon, Toplantı ve Karar sayısı
Verimlilik	Görev ve kişi başına maliyet
Sonuç	Hizmetlerin faydası ve hizmetlerdeki iyileşme

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.
HEDEF 1.2:	2009-2013 Yıllarında İlçe Teşkilatının mevzuatla belirlenen giderleri karşılanacaktır.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, Fiziki ve teknolojik durum ile personel sayısı
Çıktı	Personele yapılan ödeme ile alınan mal ve hizmetin miktarı
Verimlilik	Görevli kişi başına maliyet ve alınan mal ve hizmetin maliyeti
Sonuç	Hizmetlerdeki iyileşme
Kalite	Hizmetlerden memnun olanların oranı

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.
HEDEF 1.3:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Hizmetleri Mevcut Personelle eliyle yürütülecektir.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı ve personel sayısı
Çıktı	Personele yapılan ödemelerin ayrıntılı miktarı
Verimlilik	Kişi başına personelin maliyeti
Sonuç	Hizmetlerde görülen iyileşme oranı veya fayda
Kalite	Hizmetlerden memnun olanların oranı

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.
HEDEF 1.4:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresinin Yönetim Giderleri karşılanacaktır.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, Mal ve malzeme miktarı ile alınan hizmetin ölçüsü
Çıktı	Alınan hizmet, Mal ve malzemelere yapılan ödemelerin ayrıntılı tutarı
Verimlilik	Yapılan yada alınan her bir işin ayrıntılı maliyeti
Sonuç	Hizmetlerde görülen iyileşme oranı
Kalite	Öngörülen süre içinde tekrar ihtiyaç duyulmama yada Hizmetlerden memnun olanların oranı

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 1:	Ardahan İl Özel İdaresinin Varlığını sürdürmesini, gelişmesi ve güçlenmesini sağlamak, yönlendirici, yenilikçi, insan odaklı politikaların izlenmesi ile etkin ve verimli hizmet sunumunu gerçekleştirmek ve yükümlülüklerimizin gereğini mevzuatına uygun yerine getirmek.
HEDEF 1.5:	2009-2013 Yıllarında Kanunlarla belirlenen Transfer ve Yedek Ödenekler ayrılacaktır.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, pay oranı ve Yasal dayanak
Çıktı	Yasal pay ve transferlerin ayrıntılı miktarı
Verimlilik	Transfer harcamaların ve Kanuni payların her birinin ayrıntılı maliyeti
Sonuç	Yükümlülüklerimizin yerine getirilme oranı
Kalite	Yasal dayanağına uygun, süresinde gereğinin yapılmış olması

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 2:	İl Özel İdaresinin Taşınır ve Taşınmazlarını korumak, yaşatmak ve varlığının sürdürülmesini sağlamak.
HEDEF 2.1:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresi Taşınmazlarının, her yıl iki adedinin bakım ve onarımını gerçekleştirmek.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, fiziki yapı ve Mal ve malzeme miktarı yada alınan hizmetin ölçüsü
Çıktı	Bakımı ve onarımı yapılan Binanın ölçüsü ve fiziki gerçekleştirme
Verimlilik	Binanın bakım onarım maliyeti
Sonuç	Görülen iyileşme oranı
Kalite	Öngörülen süre içinde tekrar ihtiyaç duymama yada Hizmetten memnun olanların oranı

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 2:	İl Özel İdaresinin Taşınır ve Taşınmazlarını korumak, yaşatmak ve varlığının sürdürülmesini sağlamak.
HEDEF 2.2:	2009-2013 Yıllarında İl Özel İdaresine ait Taşınır Malların kullanılabilirliklerini sağlamak ve hizmete hazır halde bulundurmak.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Alınan ve/veya bakımı yapılan araç gereç ekipman sayısı
Çıktı	Üretilen hizmet miktarı
Verimlilik	Alınan ve/veya bakımı yapılan araç, gereç ve ekipmanın maliyetinin üretilen hizmet miktarına oranı
Sonuç	Hizmet üretimindeki artış
Kalite	Hizmet üretimindeki iyileşmenin yüzdesi

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.
HEDEF 3.1:	2009-2013 Yıllarında Tüm köy yolları her mevsim emniyetli bir şekilde ulaşılabilen, köy yolu standardına uygun biçimde yapılarak, köy ve bağlularının ulaşım sorunu çözülecektir.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, Sarf olunan mal ve malzeme ile teknik ekipman ve personel sayısı
Çıktı	Bakım onarımı yapılan karayolu uzunluğu veya miktarı
Verimlilik	Kilometre başına maliyet ve faydalanacak köy sayısı
Sonuç	Ulaşım hizmetleri iyileşme oranındaki artış
Kalite	Yolun standartlara uygunluk yüzdesi

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 3:	Kırsal ve Kentsel alanlardaki hizmet farklılıklarını azaltan, çağın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla fiziki ve sosyal alt yapı çalışmalarını yürütmektedir.
HEDEF 3.2:	İçme sularının yapım bakım ve onarımları yapılacak, Hasarlı ya da çalışmaz halde olan depo, kaptaj, vantuz, tahliye gibi içme suyu sanat yapıları onarılacak, Sağlık açısından zararlı olan asbest borular ve çelik borular değiştirilecektir.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak miktarı, Sarf olunan mal ve malzeme ile teknik ekipman ve personel sayısı
Çıktı	İçme suyu tesislerinden istifade eden yerleşim yeri sayısı, yapılan işin adedi ve ölçüsü
Verimlilik	Tamamlanan içme suyu tesislerinin yerleşim yeri başına birim maliyeti
Sonuç	Yeterli içme suyuna kavuşan yerleşim yeri sayısı
Kalite	Hizmetten faydalananların memnuniyeti

PERFORMANS GÖSTERGESİ	
STRATEJİK AMAÇ 4:	İlk Öğretim çağındaki Çocuklarımızın Okulla buluşmalarını sağlamak.
HEDEF 4.1:	2009-2010 Yılarında İlköğretim Öğrenci Yurdu yapılarak, Yurt eksikliği giderilecektir.
Performans Göstergeleri:	
Girdi	Mali kaynak ve Fiziki yapı
Çıktı	Yararlanacak öğrenci sayısı ve fiziki gerçekleşme
Verimlilik	Öğrenci başına maliyet
Sonuç	Okullaşmadaki artış oranı
Kalite	Memnun olan öğrenci oranı ve Hizmetten faydalananların memnuniyeti

6 - MALİYETLENDİRME:

A - HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU:

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -1

<u>HEDEF 1.1:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 1.1.1:</u>	563.500,00	600.127,50	639.135,78	680.679,60	724.923,77
TOPLAM	563.500,00	600.127,50	639.135,78	680.679,60	724.923,77

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -2

<u>HEDEF 1.2:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 1.2.1:</u>	116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96
<u>Faaliyet 1.2.2:</u>	116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96
<u>Faaliyet 1.2.3:</u>	116.600,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96
<u>Faaliyet 1.2.4:</u>	95.200,00	124.179,00	132.250,63	140.846,92	150.001,96
<u>Faaliyet 1.2.5:</u>	171.100,00	182.221,50	194.065,89	206.680,17	220.114,38
TOPLAM	616.100,00	678.937,50	723.068,41	770.067,85	820.122,22

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -3

<u>HEDEF 1.3:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 1.3.1:</u>	1.996.420,00	2.126.187,30	2.264.389,47	2.411.574,78	2.568.327,14
TOPLAM	1.996.420,00	2.126.187,30	2.264.389,47	2.411.574,78	2.568.327,14

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -4

<u>HEDEF 1.4:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 1.4.1:</u>	802.000,00	854.130,00	909.648,45	968.775,59	1.031.746,00
TOPLAM	802.000,00	854.130,00	909.648,45	968.775,59	1.031.746,00

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -5

<u>HEDEF 1.5:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 1.5.1:</u>	543.256,00	700.000,00	1.000.000,00	1.065.000,00	1.134.225,00
<u>Faaliyet 1.5.2:</u>	448.936,00	896.460,70	597.757,89	533.902,18	888.655,87
<u>Faaliyet 1.5.3:</u>	799.788,00	1.082.157,00	1.600.000,00	1.700.000,00	1.800.000,00
TOPLAM	1.791.980,00	2.678.617,70	3.197.757,89	3.298.902,18	3.822.880,87

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -6

<u>HEDEF 2.1:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 2.1.1:</u>	40.000,00	100.000,00	107.000,00	114.000,00	121.000,00
TOPLAM	40.000,00	100.000,00	107.000,00	114.000,00	121.000,00

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -7

<u>HEDEF 2.2:</u>	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
<u>Faaliyet 2.2.1:</u>	690.000,00	800.000,00	852.000,00	908.000,00	967.000,00
TOPLAM					

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -8

HEDEF 3.1:	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
Faaliyet 3.1.1:	900.000,00	1.000.000,00	1.065.000,00	1.135.000,00	1.208.000,00
Faaliyet 3.1.2:	-	100.000,00	110.000,00	120.000,00	130.000,00
Faaliyet 3.1.3:	-	20.000,00	22.000,00	23.000,00	25.000,00
TOPLAM	900.000,00	1.120.000,00	1.197.000,00	1.278.000,00	1.363.000,00

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -9

HEDEF 3.2:	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
Faaliyet 3.2.1:	100.000,00	150.000,00	160.000,00	170.000,00	181.000,00
TOPLAM	100.000,00	150.000,00	160.000,00	170.000,00	181.000,00

HEDEF FAALİYETLERİNİN MALİYETLERİ TABLOSU -10

HEDEF 4.1:	Planın 2009 Yılı	Planın 2010 Yılı	Planın 2011 Yılı	Planın 2012 Yılı	Planın 2013 Yılı
Faaliyet 4.1.1:		392.000,00			
TOPLAM		392.000,00			

B - STRATEJİK AMAÇLAR MALİYET TABLOSU

MALİYET TABLOSU -1

(İl Özel İdare Bütçesi ile İlişkilendirilenlerin Maliyeti)

	<i>PLANIN 1. YILI</i>	<i>PLANIN 2.YILI</i>	<i>PLANIN 3. YILI</i>	<i>PLANIN 4. YILI</i>	<i>PLANIN 5. YILI</i>
AMAÇ 1:	5.770.000,00	6.938.000,00	7.734.000,00	8.130.000,00	8.968.000,00
Hedef 1.1	563.500,00	600.127,50	639.135,78	680.679,60	724.923,77
Hedef 1.2	616.100,00	678.937,50	723.068,41	770.067,85	820.122,22
Hedef 1.3	1.996.420,00	2.126.187,30	2.264.389,47	2.411.574,78	2.568.327,14
Hedef 1.4	802.000,00	854.130,00	909.648,45	968.775,59	1.031.746,00
Hedef 1.5	1.791.980,00	2.678.617,70	3.197.757,89	3.298.902,18	3.822.880,87
AMAÇ 2 :	730.000,00	900.000,00	959.000,00	1.022.000,00	1.088.000,00
Hedef 2.1	40.000,00	100.000,00	107.000,00	114.000,00	121.000,00
Hedef 2.2	690.000,00	800.000,00	852.000,00	908.000,00	967.000,00
AMAÇ 3 :	1.000.000,00	1.270.000,00	1.357.000,00	1.448.000,00	1.544.000,00
Hedef 3.1	900.000,00	1.120.000,00	1.197.000,00	1.278.000,00	1.363.000,00
Hedef 3.2	100.000,00	150.000,00	160.000,00	170.000,00	181.000,00
AMAÇ 4 :		392.000,00			
Hedef 4.1	1000.000,00	392.000,00			
TOPLAM	7.500.000,00	9.500.000,00	10.050.000,00	10.600.000,00	11.200.000,00

MALİYET TABLOSU - 2

(Diğer Kaynaklardan Beklenen)

	<i>PLANIN 1. YILI</i>	<i>PLANIN 2. YILI</i>	<i>PLANIN 3. YILI</i>	<i>PLANIN 4. YILI</i>	<i>PLANIN 5. YILI</i>
AMAÇ 1:	3.500.000,00	3.727.500,00	3.969.787,00	4.227.823,00	4.502.632,00
Hedef 1.3:	3.500.000,00	3.727.500,00	3.969.787,00	4.227.823,00	4.502.632,00
AMAÇ 4 :	1.000.000,00				
Hedef 4.1	1.000.000,00				
TOPLAM	4.500.000,00	3.727.500,00	3.969.787,00	4.227.823,00	4.502.632,00

C - KAYNAK TABLOSU:

KAYNAKLAR	PLANIN 1. YILI	PLANIN 2. YILI	PLANIN 3. YILI	PLANIN 4. YILI	PLANIN 5. YILI
GENEL BÜTÇE	3.500.000,00	3.727.500,00	3.969.787,00	4.227.823,00	4.502.632,00
ÖZEL BÜTÇE					
YEREL YÖNETİMLER (İl Özel İdare Bütçesi)	7.500.000,00	9.500.000,00	10.050.000,00	10.600.000,00	11.200.000,00
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI					
BÜTÇE DIŞI FONLAR					
DÖNER SERMAYE					
VAKIF VE DERNEKLER					
DIŞ KAYNAK					
DİĞER (Vilayetler Hizmet Birliği Bütçesi)	1.000.000,00				
TOPLAM	12.000.000,00	13.227.500,00	14.019.787,00	14.827.823,00	15.702.632,00

D - İL GENEL MECLİSİNİN 07/09/2009 TARİH VE 113 SAYILI KARARIYLA EKLENEN AMAÇ VE HEDEFLER;

- 1- (DEĞİŞİKLİK) Hedef 1.3: 2009-2013 yıllarında İl Özel İdaresi hizmetlerinin ihtiyaç duyacağı yeni personeller (emekliliği yaklaşanlar da dikkate alınarak) (norm kadro ve ilin ihtiyaçları dikkate alınarak) istihdam edilerek, personel yapısı güçlendirilerek il Özel İdaresi hizmetleri sürdürülecektir. Ayrıca personel yapısı gözden geçirilerek (norm kadro ve ilin ihtiyaçları dikkate alınarak) gereksiz yere istihdam edilen sözleşmeli personel varsa sözleşmesi yenilenmeyecektir.
- 2- (EK) Faaliyet 1.3.2: Proje ofisinin mekansal iyileştirilmesi yapılacak, ofisin ihtiyacı varsa personel yapısı güçlendirilecek ve verimli çalışmalar yapması için desteklenecektir. Proje ofisinin, il genelinde tüm ihtiyaç duyacak kurum-kuruluş veya işletmelerin ihtiyaçlarına karşılıksız destek olması hedefi kamuoyuna duyurulacaktır.
- 3- (EK) Faaliyet 2.1.2 İ.Ö İdaresine ait gayri menkullerin ihtiyaç fazlaları tespit edilerek özellikle diğer kurumlara tahsis edilmiş lojman, büro vb. gideri Ö.İ'ce karşılanıp, gelir sağlamayan gayri menkuller, gelir getirecek hale getirilecektir.
- 4- (EK) Faaliyet 2.2.2 Onarımıyla ekonomik ömrü yeterince uzatılmayacak derecede eskimiş makinelerin oranını yapılmayacak, (satılması yoluna gidilerek) yenisi alınması gereken makinelerin yenisinin alınımı gerçekleştirilecektir.
- 5- (EK) Faaliyet 3.1.2 Köy yollarının standardının asfalt yapmaya uygun hale getirilmesi için filler kaplaması yapılacak, bu maksatla plan dönemi içinde İ.Ö. İ bünyesinde, biri 2009-2010, yılları içinde diğeri 2010-2011 yıllarında, 2 adet seyyar konkasör tesisi kurulacaktır. İkinci derecede yol ağları imkan ölçüsünde ve önemine göre önceliklendirilerek iyileştirilecektir.
- 6- (EK) Faaliyet 3.1.4 İ.Ö. İ envanterinde mevcut bulunan asfalt şantiyesi işler hale getirilecek, standardı uygun yolların asfaltlanması yapılacak, ihtiyaç duyulan mevcut asfalt yolların tamir ve bakımı için ekip oluşturularak bakım işleri yapılacaktır.
- 7- (EK) Faaliyet 3.1.5 Kimyasal yol çalışması izlenecek, verimlilik gözlemlendiği halde 2010 yılı içinde uygun tüm stabilize iyileştirmeleri kimyasal yol yöntemiyle yapılacaktır.
- 8- (EK) STRATEJİK AMAÇ 5: Ardahan ilinin Çevre Düzeni Planı yapılacaktır.
- 9- (EK) Hedef 5.1: İlin çevre düzeni planı yapılarak, yakın ve orta vadede ilin yapısal şekillenmesinin bilimsel veriler ışığında şekillenmesine yön verilecektir. İlin büyüme eğilimi öngörüsüyle konut alanları, eğitim kurumları alanları, yeşil alanlar, sosyal aktivite alanları, sanayi yerleşimi, (hayvancılık bölgesi dikkate alınarak) besicilik-süt sığırcılığı vb. yapılabilecek alanlar tespit edilerek şekillendirilmesine yön verilecektir.
- 10- (EK) Faaliyet 5.1.1 İlgili kurum ve kuruluşların desteği ve katkısıyla (örneğin; Ardahan belediyesi, üniversite, bayındırlık müd. ve çevre orman müd. gibi) ilimizin Çevre Düzeni Planı yapılmasına 2009 yılında başlanacaktır.

7- İZLEME VE DEĞERLENDİRME :

İZLEME: Stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır.

DEĞERLENDİRME: Uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analiz edilmesidir.

Stratejik planlama sürecinde, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak, stratejik plan gözden geçirilir, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılır.

İzleme ve değerlendirmenin etkin yapılabilmesi, ancak uygun veri ve istatistiklerin temin edilmesi ile mümkündür. Amaca uygun, doğru ve tutarlı verilerin varlığı, stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler halihazırda toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususların mutlaka incelenmesi ve cevaplanması gerekir.

PERFORMANS VERİLERİ DEĞERLENDİRME TABLOSU

İDARENİN ADI	Ardahan İl Özel İdaresi
PERFORMANS HEDEF GÖSTERGESİ	Performans Göstergeleri Yukarıda tablolarda Stratejik Amaç ve Hedefi bazında; girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite göstergeleri ayrı ayrı belirtilmiş izlenebilir.
VERİLERİN ELDE EDİLME ŞEKLİ	Yukarıda tablolarda Stratejik Amaç ve Hedeflerin Faaliyetleri ile faaliyetlerden sorumlu Harcama Birimleri belirtilmiştir. İlgili harcama birimlerinden yazılı veya sözlü olarak temin edilebilir.
VERİLERİN KAYNAĞI	Stratejik Plan, Performans Programı, Bütçe, Bütçe Kesin hesabı, İstatistikî bilgiler, Rapor, Birim ve İdare faaliyet Raporları, Hesap belge ve cetvelleri, Dosya ve kayıt defterleri ile diğer belgeler.
ELDE EDİLME MALİYETİ	Üst Yöneticinin uygun görüşünü almak suretiyle Maliyetsiz.
GÜVENİLİR OLMASININ DAYANAĞI	Resmî kayıtlar.

T.C.
ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ
İl Genel Meclisi

KARAR TARİHİ: 07/09/2009

KARAR SAYISI: 113

BAŞKAN: İlimdar SENEM İl Genel Meclisi Başkanı	TOPLANTI YILI: 2009 Yılı Eylül ayı Toplantısı
KATİP ÜYE: Zakir ÖZYILMAZ	BİRLEŞİM: 5.
KATİP ÜYE : Binali ÖZEK	OTURUM: 1.
KARARIN KONUSU: İl Genel Meclisi üyesi Nejdet KANBİR, Zakir ÖZYILMAZ, Ömer YILMAZ, Abdullah AYDIN, Yüksel YILMAZ ve Ali CERGE imzalı önerenin görüşülmesi,	

KARAR

1- İl Genel Meclisi; Meclis Başkanı İlimdar SENEM'İN Başkanlığında 13 İl Genel Meclis üyesinin hazır bulunduğu, toplantı yeter sayısının var olduğu karar nisabının tam olduğu görüldü.

Gündem: Gündemin 6. maddesi gereğince 2009-2013 Yılları Stratejik Planının ve Komisyon raporunun görüşülmesine başlandı.

SANAYİ VE TİCARET

1- BTC hatları geçiş güzergâhlarındaki tahribatı giderici çalışmalar yapılmamış, kamulaştırma bedelleri düşük tutularak verdiği zarardan direk etkilenenlerin maddi kaybı yeterince karşılanamamıştır. Bu olumsuzlukların giderilmesinin yolları aranmalı, telafisi yoluna gidilmelidir.

2 – BTC Boru hattının korunması amacı ile Yöre Halkından güvenilir kişiler arasından ve yörenin coğrafi koşulları da göz önüne alınarak hatta atlı güvenlikçi tutulması sağlanmadır.

3- İlimiz ve ilçelerine Doğal Gaz boru hatlarından ısınma maksatlı doğal-gaz alımı hedeflenmelidir. Bu maksatla BOTAŞ'la temas kurulmalıdır. (2010-11 yılları içinde; Posof-Damal-Hanak-Merkez, 2011-12 yılları içerisinde Göle-Çıldır)

4- Türkgözü sınır kapısından yapılacak sınır ticareti kapsamındaki ithalatın millileştirilmesinin Türkgözü gümrüğünde yapılması hedeflenmelidir.(2009-2010 yılları içerisinde)

5- Aktaş Sınır Kapısı'nın bir an önce açılması için Dış İşleri Bakanlığı İkili Ekonomik İlişkiler Genel Müdür Yardımcılığı ve Gümrük Müsteşarlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü ile acilen temasa geçilmesi gerekmektedir. (2009 yılı içerisinde)

6- Serbest bölge: Posof Türk Gözü sınır kapısında serbest bölge oluşturulmalıdır. (2010-11 yılları içerisinde)

7- Kars-Tiflis Demiryolu güzergahında kurulacak olan Cambazlar İstasyonunun ana istasyon, veya bunun yanında olmak üzere yeni bir istasyonun, yük-yolcu indirme-bindirme istasyonu olarak şekillenmesi hedeflenmelidir. Bu maksatla İl Genel Meclisi'nin almış olduğu karar takip edilerek 2009 yılı içerisinde girişimlerde bulunulmalıdır.

SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİ

1- Şebeke suyu olan tüm yerleşim yerlerinde en az bir adet yangın söndürme araçlarına dolum yapabilecek dolum vanası ve hortumu tesis edilmelidir. (2009 -2013 yıllarına yayılarak bitirilmesi hedeflenmelidir.)

2- Tam donanımlı bir adet itfaiye aracı tedarik edilmelidir. (dönem içinde alımı gerçekleştirilmelidir.)

TARIM HİZMETLERİ

1- HAYVANCILIK; Bölgemize has ve çok parçalı aile içi tüketime yönelik olarak üretilen KAZ üretiminin, daha modern işletmelerde üretimini teşvik edici eğitim ve teşvik tedbirleri hedeflenmelidir. (2009-2013 dönemi boyunca)

Hayvancılıkla alakalı alt yapı sorunlarından olan ahır ve barınakların modern ve daha sağlıklı hale getirilmesi için Kırsal Kalkınma Projesi dikkate alınarak, genel ve il özel bütçesi ve döner sermaye katkılı ahır ve ağıl (merada – yaylada portatif toplu ağıl) tip projelerin hazırlanması ve vatandaş-devlet işbirliği ile uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması hedeflenmelidir. (dönem boyunca)

2- Tarımsal Sanayiinin geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Hayvan Borsalarının Merkez ve diğer ilçelerde hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Kolektif çalışma bilincinin geliştirilebilmesi için; il tarım müdürlüğü- çiftçi eğitim şube müdürlükleri ve halk eğitim müdürlükleri koordinasyon içerisinde çalışmalıdır.

Üretimdeki ana girdilerin nasıl temin edildiği, ürünlerin nasıl işlendiği ve hangi yöntemlerle pazarlanması gerektiği hususlarında tarım ve hayvancılık konusunda, gelişmiş işletmeler yerinde ziyaret edilerek ve bu bölgelere üretici turları düzenlenerek mevcut üreticilerimizin ufukları açılmalıdır.

3- Çiftçi destekleri toprak tahliline dayalı yapılacağından, il tarım müdürlüğünün toprak tahlil laboratuvarı ihtiyacı karşılayacak düzeye getirilmesi hedeflenmelidir. (Özel Sektör, bu konuda bilgilendirilmeli ve teşvik edilmelidir.)

4- Arazi Toplulaştırması uygulaması başlatılmalı, uygun alanlarda bu toplulaştırma işlemiyle birlikte sulama projesi hayata geçirilmelidir.

5- Çoban evleri, kendi köyünde çobanlık yapıp evi yetersiz olan yoksulların bulunduğu köyler öncelikli olarak dikkate alınmalı ve il genelinde denge gözetilerek planlanmalıdır.

CEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ HİZMETLERİ

1-İl müdürlüğünün 2004 yılında yayınladığı İl Envanteri dokümanında belirtilmiş olan yer altı ve yer üstü su kaynakları ve sulak alanlarla ilgili yapılmamış olan koruma çalışmalarına 2009 yılında başlanılmak üzere dönem boyunca hızlı bir şekilde devam edilmeli ve dönem sonuna kadar büyük oranda tamamlanması hedeflenmelidir.

2-Uygun olan yerleşim yerlerinde, grup köylerinin yol kenarlarına uygun cinsten (akasya-ıhlamur-ceviz-kuşburnu-ahududu-yabanmersini vb. öncelik verilerek) ağaçlandırma çalışmalarına 2009 yılında başlanılmalı ve dönem boyunca devam edilmelidir. Arıcılığı destekleyici, arıcılıkta yararlı olabilecek polen ve nektar kaynağı olabilen tek ve çok yıllık bitkilerin ekiminin yaygınlaştırılması ön planda tutulmalıdır.

GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ

1- Köy ve Semt Sahaları planlamasına Eski Beyrehatun Köyü için ilave yapılmalıdır. Büyük bir köy olup, merkeze uzak ve toplan 4 köyün faydalanabileceği (Eski Beyrehatun, Yeni Beyrehatun, Meryem ve Doğankaya köyleri) bir konumdadır.

2- GZFT analizinde “kış sporlarına yönelik tesislerin yetersizliği” geçerliliğini yitirmiştir.

Son AB fonlarından finanse edilen Yalnızçam Kayak Tesisleri projesinin kabul edilmesi bu yönde yetersizliği gidermiş, güçlü yönlerimiz kategorisine getirmiştir. (düzeltmesi gerekir)

Yalnızçam’a ilişkin öngörüler ve hedefler revize edilmelidir.(AB projesinin uygulanacak olması göz önünde bulundurulmalıdır.

3- İlimizin iklim koşulları ve akarsu ve göllerin potansiyeli dikkate alınarak acil olarak buz pateni öğrenimi yaygın hale getirilmesi planlanmalıdır.

Buz pateni pisti oluşturmanın önemli bir maliyetinin olmadığı ilimiz genelinde, okulu bulunan tüm yerleşim birimlerinde pist oluşturulmasında öncülük edilerek, okullarla ve yerel yönetimlerle işbirliği yapılmalı, öğrencileri eğitecek antrenörlerin planlı ve gezici hizmetiyle buz pateninin öğrenciler arasında yaygınlaşması sağlanmalıdır. Bu amaçla paten alımı yapılmalı, okullara demirbaş olarak verilebileceği gibi Gençlik Merkezlerinde de bulundurulabileceği göz önüne alınmalıdır.

4- Plan dönemi boyunca, ilimizin yaylalarının sportif amaçlı kullanımının imkanları tespit edilmelidir. Özellikle yayla sezonu başlangıcından önceki dönem ve kış dönemi mutlak surette değerlendirilmelidir. Yaylalarda kamp imkanlarını kolaylaştıracak elektrik ve su sorunu büyük oranda çözülmeye başlandığı dikkate alınmalıdır.

KÜLTÜR VE TURİZM HİZMETLERİ

3- Tarihi-kültürel mekanların (kaleler, kuleler, kalıntılar,vb) korunması, yeni nesillerce kolay ulaşılabilir, bilgisine erişilebilir ve görülebilir olabilmesi için aynı zamanda turizmin de hizmetine sunulabilmesi için; ilgili envanterin 2009-2013 dönemi boyunca, önem ve aciliyeti dikkate alınarak restorasyon, yol, araç parkı, ışıklandırma ve ziyaretçilerin ihtiyaç duyacağı sosyal tesisler sorununun çözümü için ihtiyaç tespiti ve yapım planı hazırlanmalıdır. Bu yerleri tanıtıcı broşürler hazırlanmalıdır.

4- Damal ilçemizde Atatürk Silueti'nin oluştuğu alanın **korunması gereken Kültür ve Tabiat Varlıkları** kapsamında korunmasını sağlamak için **doğal sit alanı** veya korunma alanı olarak tescili için (Kültür Bakanlığı nezdinde) gerekli girişim başlatılmalı, siluetin oluştuğu yamacın dere yatağında başlamış olan erozyonun durdurulması için acil önlem alınmalıdır. Bu önlem konusunda Tarım İl Müdürlüğü ve Çevre Orman İl Müdürlükleriyle acil işbirliği yoluna gidilmelidir.

EĞİTİM HİZMETLERİ

4- Hedef 2.3 şöyle revize edilmelidir: Şu anki birleştirilmiş sınıf uygulamaları, önümüzdeki 5 yıl içerisinde, bu günkü mevcut köy sayısı 5'e bölünerek her yıl asgari 1/5'i YİBO'lar veya 8 yıllık okullara yatılı veya taşınmalı sistemle toplanmalıdır. (her yıl arta kalanın %10'uyla sürekli kalanlı bir şekilde birleştirilmiş sınıflar sorununu çözmek hedefi, belirsiz bir hedeftir.)

5- YİBO'lar ve diğer 8 yıllık toplama merkezi okullarda, öğretmenler için lojman yapımı planlanmalı ve yapılmalıdır. Böylece, öğretmenlerin uygun şartlarda ve uygun koşullar taşıyan konutlarla konut sorunu çözülmeli, eğitimin kalitesinde öğretmenlerin şartlarının iyileştirilmesinin katkısı hedeflenmelidir.

6- Hedefler; 4.1 – 5.1 - 6.1 ve 7.1 deki tanımlamalar ilginç sonuçlar verse gerek, düzeltilmedir.

İL ÖZEL İDARESİ HİZMETLERİ

11- (DEĞİŞİKLİK)Hedef 1.3: 2009-2013 yıllarında İl Özel İdaresi hizmetlerinin ihtiyaç duyacağı yeni personeller (emekliliği yaklaşanlar da dikkate alınarak) (norm kadro ve ilin ihtiyaçları dikkate alınarak) istihdam edilerek, personel yapısı güçlendirilerek il Özel İdaresi hizmetleri sürdürülecektir. Ayrıca personel yapısı gözden geçirilerek (norm kadro ve ilin ihtiyaçları dikkate alınarak) gereksiz yere istihdam edilen sözleşmeli personel varsa sözleşmesi yenilenmeyecektir.

12- (EK) Faaliyet 1.3.2: Proje ofisinin mekansal iyileştirilmesi yapılacak, ofisin ihtiyacı varsa personel yapısı güçlendirilecek ve verimli çalışmalar yapması için desteklenecektir. Proje ofisinin, il genelinde tüm ihtiyaç duyacak kurum-kuruluş veya işletmelerin ihtiyaçlarına karşılıksız destek olması hedefi kamuoyuna duyurulacaktır.

- 13- (EK) Faaliyet 2.1.2 İ.Ö İdaresine ait gayri menkullerin ihtiyaç fazlaları tespit edilerek özellikle diğer kurumlara tahsis edilmiş lojman, büro vb. gideri Ö.İ'ce karşılanıp, gelir sağlamayan gayri menkuller, gelir getirecek hale getirilecektir.
- 14- (EK) Faaliyet 2.2.2 Onarımıyla ekonomik ömrü yeterince uzatılmayacak derecede eskimiş makinelerin oranımı yapılmayacak, (satılması yoluna gidilerek) yenisi alınması gereken makinelerin yenisinin alınımı gerçekleştirilecektir.
- 15- (EK) Faaliyet 3.1.2 Köy yollarının standardının asfalt yapmaya uygun hale getirilmesi için filler kaplaması yapılacak, bu maksatla plan dönemi içinde İ.Ö. İ bünyesinde, biri 2009-2010, yılları içinde diğeri 2010-2011 yıllarında, 2 adet seyyar konkasör tesisi kurulacaktır. İkinci derecede yol ağları imkan ölçüsünde ve önemine göre önceliklendirilerek iyileştirilecektir.
- 16- (EK) Faaliyet 3.1.4 İ.Ö. İ envanterinde mevcut bulunan asfalt şantiyesi işler hale getirilecek, standardı uygun yolların asfaltlanması yapılacak, ihtiyaç duyulan mevcut asfalt yılların tamir ve bakımı için ekip oluşturularak bakım işleri yapılacaktır.
- 17- (EK) Faaliyet 3.1.5 Kimyasal yol çalışması izlenecek, verimlilik gözlemlendiği halde 2010 yılı içinde uygun tüm stabilize iyileştirmeleri kimyasal yol yöntemiyle yapılacaktır.
- 18- (EK) STRATEJEK AMAÇ 5: Ardahan ilinin Çevre Düzeni Planı yapılacaktır.
- 19- (EK) Hedef 5.1: İlin çevre düzeni planı yapılarak, yakın ve orta vadede ilin yapısal şekillenmesinin bilimsel veriler ışığında şekillenmesine yön verilecektir. İlin büyüme eğilimi öngörüsüyle konut alanları, eğitim kurumları alanları, yeşil alanlar, sosyal aktivite alanları, sanayi yerleşimi, (hayvancılık bölgesi dikkate alınarak) besicilik-süt sığırcılığı vb. yapılabilecek alanlar tespit edilerek şekillendirilmesine yön verilecektir.
- 20- (EK) Faaliyet 5.1.1 İlgili kurum ve kuruluşların desteği ve katkısıyla (örneğin; Ardahan belediyesi, üniversite, bayındırlık müd. ve çevre orman müd. gibi) ilimizin Çevre Düzeni Planı yapılmasına 2009 yılında başlanacaktır.

EK FAALİYET KALEMLERİ, İLGİLİ ANA FAALİYET BÜTÇESİNDE ÖNCELİKLİ OLARAK DİKKATE ALINMALI, BU MALİYETELİRİN BÜTÇE ÖNGÜRÜLERİNDEKİ ŞEKİLENMESİ YENİDEN SAĞLANMALIDIR.

Örneğin; Stabilize yol çalışması için ön görü maliyeti 100 Km yol yapmayı planlıyorsa, Konkasör kurulmasıyla bu bütçe 30 Km stabilize yol ve 13 Km asfalt yol yapacak kadar küçülüyorsa buna razı olunacaktır.

STRATEJEK AMAÇ 5 için bütçe büyüklüğü tespit edilerek kaynak ayrılması için, diğer kalemlerde gerektiği kadar kesiti ve yeniden şekillendirme yapılmasına, gereği için karar örneğinin İl Özel İdaresine tevdiine 07/09/2009 tarihli İl Genel Meclisi toplantısında OY BİRLİĞİ ile karar verildi.

İL GENEL MECLİS BAŞKANI

DİVAN KATİBİ

DİVAN KATİBİ

İlimdar SENEM

Zakir ÖZYILMAZ

Binali ÖZEK

İlimiz İl Genel Meclisinin 07.09.2009 tarih ve 113 sayılı kararı 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Yasasının 15. maddesi gereğince hukuka aykırı görülmediğinden/görüldüğünden.

2) Yeniden görüşülmek üzere iadesine.

Selim CEBİROĞLU
Ardahan Valisi

../09/2009

